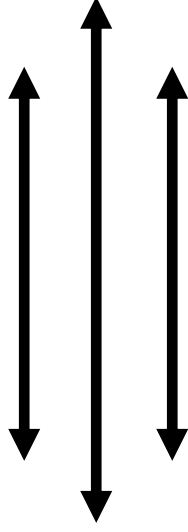

माननीय मन्त्रिज्यूबाट मिति
२०८० भाद्र ..... गते स्वीकृत

स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन २०८०/०८१

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
२०८०

स्वास्थ्य मन्त्रालय र अन्तर्गतका स्वास्थ्य निकायबाट आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सञ्चालन हुने एकिकृत स्वास्थ्य तथा सरसफाई र प्रादेशिक अस्पताल सुदृढिकरण कार्यक्रमसँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरूको पारदर्शी, मितव्ययी, प्रभावकारी र व्यवस्थित सञ्चालनको सहजीकरणका लागि यो कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन तयार गरीएको छ।

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय

राप्ती उपत्यका देउखुरी नेपाल

फोन: ०८२-५४०२१३१

Email: mohp.lumbini@gmail.com

Website: <https://mohp.lumbini.gov.np>

कार्यक्रम सञ्चालनका आधारभूत मार्गदर्शन

वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा संस्था प्रमुख, लेखा प्रमुख, कार्यक्रम संयोजक लगायत कार्यक्रममा संलग्न कर्मचारी तथा निकायहरूले ध्यान दिनुपर्ने महत्वपूर्ण विषयहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्-

- १ यो आधारभूत मार्गदर्शन स्वास्थ्य मन्त्रालय र मातहतका निकायबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमको कार्यान्वयन सहजीकरणका निमित्त तयार गरिएको छ ।
- २ यो आधारभूत मार्गदर्शन र कार्यक्रम सञ्चालनसँग सम्बन्धी प्रचलित कानून वाझिएमा प्रचलित कानून अनुसार नै कार्यसम्पादन गर्नुपर्नेछ ।
- ३ हरेक कार्यक्रमको तयारी तथा सञ्चालन गर्नु पूर्व यस मार्गदर्शनलाई राम्ररी अध्ययन गर्नुपर्नेछ ।
- ४ यस मार्गदर्शनमा उल्लेखित विषयहरूलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुनेछ र कार्यान्वयनमा समन्वयकारी भूमिका कार्यक्रम संयोजकको हुनेछ । कार्यालय प्रमुखले प्रचलित कानूनको परिधिभित्र रही आफूलाई प्राप्त अधिकारहरू मातहतका निकाय तथा कर्मचारीहरूबाट गराउन सक्नेछ ।
- ५ कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पूर्व प्रचलित कानूनको प्रावधान अनुकूल हुने गरी कार्यक्रमको उद्देश्य, कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया कार्यक्रममा लाग्ने अनुमानित खर्च बाँडफाँड, कार्यक्रमका सहभागी तथा स्रोत व्यक्ति, सहजकर्ता विवरण कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थान र मिति आदी उल्लेख गरीएको कार्यक्रमको रूपरेखा तथा अवधारणा (Detail Program Framework and Concept) संलग्न राखी अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट टिप्पणी आदेशबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन गराउनु पर्नेछ ।
- ६ कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा गराउँदा बजेटको परिधिभित्र रही लुम्बिनी प्रदेश विनियोजन ऐन, २०८०, प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४, सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४, लुम्बिनी प्रदेशको सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापन निर्देशिका २०७९, प्रदेश सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी खरिद नियमावली २०७६, अर्थ मन्त्रालयको कार्य सञ्चालन निर्देशिका २०७५, आ.व. २०८०/०८१ को प्रदेश सरकार अर्थ मन्त्रालयको वजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी मार्गदर्शन २०८०. प्रचलित भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ र नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत मापदण्डको आधारमा बजेट बाँडफाँड गरी स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
- ७ कार्यक्रम सञ्चालनको अवधिमा कार्यक्रम सञ्चालनसँग सम्बन्धित कुनै ऐन, नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका संशोधन भएमा संशोधन भएको प्रावधान अनुसार गर्नुपर्नेछ ।
- ८ यस मार्गदर्शनमा उल्लेख भएका वार्षिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा विभिन्न निर्देशिका वा कार्यविधि अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने लेखिएकोमा त्यस्ता निर्देशिका वा कार्यविधि स्वीकृत भएपश्चात सोहि बमोजिम खर्च बाँडफाँड गरी कार्य सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
- ९ कार्यक्रमको भौतिक तथा वित्तीय प्रगति चौमासिक र वार्षिक रूपमा आफ्नो तालुक निकाय र स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई चौमासिक वार्षिक अवधि भुक्तान भएको महिनाको ५ गते भित्र अनिवार्य रूपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

- १० कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा नतिजामूलक अवधारणा (Result Framework) स्वीकृत कार्ययोजना समयसारिणी र स्वीकृत खरिद योजना अनुसार गर्नुपर्नेछ । कुनै संघ संस्थाबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा सो कार्यक्रमको गुणस्तर कायम गर्ने कार्यक्रमको विधि र प्रक्रिया पूरा गर्ने र सार्वजनिक गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित संघ संस्थाको हुनेछ ।
- ११ भौतिक पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रम सन्चलान गर्दा राष्ट्रिय भवन संहिता २०६०, नेपाल स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास मापदण्ड २०७४ (संशोधन समेत), नेपाल सरकारबाट स्वीकृत शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत निर्माण मापदण्ड, २०७२ पालना गर्नु पर्नेछ ।
- १२ भौतिक संरचना निर्माण गर्दा भवन ऐन, २०५५ ले निर्धारण गरेको योग्यता पुगेको प्राविधिकबाट लागत अनुमान, डिजाईन, स्पेसिफिकेशन तयार गर्नु पर्नेछ ।
- १३ स्वास्थ्य सामाग्री, औजार उपकरण खरिद गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम योग्यता पुगेको दक्ष प्राविधिकबाट यसको स्पेसिफिकेशन तयार गर्नु पर्नेछ ।
- १४ परामर्शदाताबाट भएको अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यको परामर्शदातालाई अध्ययन अनुसन्धान प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न लगाई तोकिएको कार्यशर्त अनुसार कार्य भए नभएको सुनिश्चित गर्नु पर्नेछ ।

विषय सूची

कार्यक्रम सञ्चालनका आधारभूत मार्गदर्शन	III
विषय सूची.....	V
स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु	1
१. लिभर फाउन्डेशन जनचेतना अभिवृद्धि कलेजो सम्बन्धि,डेङ्गी सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	1
२. सिकेलसेल थालेसेमिया तथा हेमोफिलियाका विरामीहरुको परिवारलाई निःशुल्क विमा	2
३. मन्त्रालय र अन्तरगतबाट संचालित कार्यक्रमहरुको प्रभावकारीता अध्ययन तथा प्रतिबेदन	3
४. मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरुको व्यवस्थापकीय क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	4
५. सबै निकायहरुको पदगत तथा निकायगत कार्यविवरण तयार	5
६. स्वास्थ्य सम्बन्धी विभिन्न, रणनीति,निर्देशिका, मापदण्ड, कार्यविधी तथा उपचार प्रोटोकल निर्माण	6
७. मातृ मृत्यु दरको कारण पहिचान, अध्ययन, र अनुसन्धान तथा समिक्षा	7
८. आयुर्वेद सेवाको पहुँच र उपयोगिताको अध्ययन तथा अनुसन्धान.....	8
९. AMR तथा विरामी सुरक्षा सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम	9
१०. ६० वर्ष उमेर पुगेका महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका सम्मानजनक विदाई कार्यक्रम	11
११. नेपाल परिवार नियोजन संघको पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार र औषधि उपकरण खरिद.....	12
१२. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ तुल्सीपुर शाखालाई सामाग्री खरिद.....	13
१३. नीजि तथा सामुदायिक अस्पतालहरुको सञ्चालन अनुमति, नविकरण, अनुगमन आदि कार्य	14
१४. अस्पतालमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारीहरुको लागि PROFESSIONAL MOTIVATION (व्यवसायिक उत्प्रेणा)कार्यक्रम	15
१५. राप्ती प्रादेशिक अस्पताल तुल्सीपुर, प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय विजौरी दाङ र लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय बुटवलको संगठन तथा व्यवस्थान सर्वेक्षण	16
१६. मृगौला डायलायसिस गर्न पर्ने गरिब तथा असहाय बिरामीको लागि इन्जेक्सन ईरिथ्रोपोइटिनमा पचास प्रतिशत अनुदान	17
१७. लुम्बिनी प्रदेशको हिमाली जिल्लामा चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम	18
१८. प्रस्तावित भालुवाङ अस्पतालमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा सहित आकस्मिक सेवा विस्तार (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समेत)	19
१९. अस्पताल फर्मूलरी निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रम	20
२०. प्रादेशिक स्वास्थ्य आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र सुदृढिकरण (हव एन्ड सेटलाइट नेटवर्क पूर्व तयारी समेत).....	21
२१. निःशुल्क आखाँको नानी (कर्निया ट्रान्सप्लान्टेशन) प्रत्यारोपण शोधभर्ना	22
२२. प्रदेशको उपयुक्त स्थानमा महिला तथा बाल अस्पतालको सम्भाव्यता अध्ययन.....	23
२३. अस्पतालहरुमा सामाजिक लेखा परिक्षण(SOCAL AUDT)	24
२४. बारवर्दिया स्थित थारु R C MEMORIAL अस्पतालमा सेवा विस्तार सहयोग.....	25
स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु.....	26
१. विद्यालय नर्सिङ सेवा कार्यक्रम थप तथा निरन्तरता	26
२. स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको अर्धवार्षिक समीक्षा तथा कार्ययोजना तयारी कार्यक्रम.....	27
३. निशुल्क रक्त संचार सेवा	28
४. दम जन्य तथा ब्रौकाटिस उपचार व्यवस्थापन अस्पतालहरु (स्वास्थ्य सेवा)	29
५. प्रदेश विपन्न नागरीक स्वास्थ्य उपचार आर्थिक सहूलियत कार्यक्रम (मुटुको भल्भ फेर्ने, मृगौला प्रत्यारोपण र क्यान्सर रोग)	30

६.	आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरुमा अनसाइट कोचिङ्ग कार्यक्रम	31
७.	बंगलाचुली आयुर्वेद औषधालय हासिपुरमा सेवा विस्तार.....	32
८.	प्रदेशका अस्पताल तथा आयुर्वेद चिकित्सालय तथा आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा न्यूनतम सेवा मापदण्ड (MSS) कार्यक्रम निरन्तरता कार्यक्रम 33	
९.	निजी अस्पतालहरुको संचालन अनुमतिको लागि प्राविधिक अनुगमन समिति परिचालन तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन	34
१०.	अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न HRDC संग सहकार्य.....	35
११.	दुर्गम तथा अपायक क्षेत्रका गर्भवती महिलाहरुलाई निःशुल्क हवाई उद्दार	36
१२.	अस्पतालमा डाईलाईसिस सेवा स्थापना तथा सेवा विस्तार	37
१३.	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा सर्प दंश उपचार व्यवस्थापन.....	38
१४.	पूर्ण संस्थागत प्रसूति सेवा कार्यक्रम	39
१५.	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालबाट प्रदान हुने जनस्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको सहजीकरणका लागि जनशक्ती ?	40
१६.	प्रदेश सरकारबाट संचालित कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि एकिकृत अनुगमन निर्देशिका निर्माण	41
१७.	आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरुका लागि AHMIS सम्बन्धी ROLL OUT तथा निर्देशिका निर्माण	42
१८.	आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुका लागि उपचारात्मक योग एवं पंचकर्म सेवा सम्बन्धी कार्यक्रम	43
१९.	दुर्गम स्थानमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविर	44
२०.	पूर्व कर्म तथा पंचकर्म सेवामा कार्यरत अभ्यंगकर्तालाई क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	45
२१.	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम सम्बन्धित पुस्तक, शिक्षा तथा सूचना सामाग्री छपाई.....	46
२२.	RRT परिचालन तथा महामारी नियन्त्रण.....	47
२३.	AHMIS तथा HMIS TOOL छपाई तथा ढुवानी	48
२४.	स्थानीय तह र नागरिक आरोग्य केन्द्रका स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्धन अभिमुखीकरण	49
२५.	किटजन्य रोगहरु औलो कालाजार डेंगु हातिपाईले जे इ जिका स्क्रव टाईफस सार्ने भेक्टरहरुको एकिकृत सर्भिलेन्स.....	50
२६.	मातृ मृत्यु वढी भएका पालिकाहरुमा विशेष आमा सुरक्षा कार्यक्रम.....	51
२७.	प्रदेशका कार्यक्रमहरुको एकिकृत सूचना प्रणालीको स्थापना	52
२८.	मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रदायक स्वास्थ्य संस्थाहरुसँग सहकार्य	53
२९.	एम्बुलेन्स प्रदेश प्रेषण केन्द्र संचालन तथा ब्यबस्थापन	54
३०.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटिको सहकार्यमा प्रादेशिक रक्त संचार सेवाको एकिकृत सूचना प्रणाली स्थापना.....	55
३१.	नरैनापुर गाउँपालिकासँगको सहकार्यमा आधारभुत अस्पतालमा CEONC सेवा विस्तार	56
३२.	राप्ती आँखा अस्पताल (नेपाल नेत्र ज्योति संघ), तुल्सीपुर दाङ	57
	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र	58
१.	औषधिहरुको परिमाण निर्धारण गोष्ठी	58
२.	औषधी तथा भ्याक्सिन स्टोरको अनसाइट कोचिङ तथा सुपरभिजन	58
३.	बायोमेडिकल वर्कसप सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	59
४.	जिपलग व्याग तथा फर्मेट (फोम प्याड) खरिद.....	60
५.	औषधी, भ्याक्सिन तथा भ्याक्सिनजन्य सामग्री, साधन रिप्याकिङ तथा ढुवानी	60
६.	अस्पतालबाट अत्यावश्यक निःशुल्क वितरणका लागि औषधी खरिद.....	61
७.	आकस्मिक तथा महामारीका लागि औषधि खरिद	63
८.	अत्यावश्यक निःशुल्क वितरणका लागि आयुर्वेद औषधि खरिद.....	65
९.	ग्रमिण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमको लागि पोर्टेबल यु एस जी मेशिन खरिद.....	66
१०.	DR XRAY SYSTEM(५०० MA) खरिद	67

११. स्थानीय तहका आयुर्वेद औषधालयका लागि पूर्वकर्म पंच कर्मका लागि उपकरण औजार खरिद (स्नेहन तथा स्वेदन सामग्री)	68
१२. वर्थिङ सेन्टरका लागि डेलिभरी वेड बेवी वार्मर तथा संक्सन एवं विरामी वेड	69
१३. SICKLE CELL SETUP (ELECTROPHOROSIS MACHINE) खरिद	70
१४. X-RAY 100MA 6KW PORTABLE WITH DR.....	71
१५. आखौं अस्पतालको लागि IOL MASTER र PHEKO MACHINE खरिद.....	72
१६. प्रयोगशालाका लागि अत्यावश्यक औजार तथा उपकरण खरिद.....	73
१७. राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानका लागि औजार उपकरण खरिद (4K LAPROSCOPY TOWER-1SET, UROLOGY INSTRUMENT COMPLETE SET-1SET, LITHOTRIPTOR-1SET, THULIUM LASER-1SET AND HIGH END ULTRASOUND MACHINE-2 SET).....	74
१८. ख वर्गको एम्बुलेन्स खरिद	75
१९. नेमोकोकल भ्याक्सिन खरिद	76
स्वास्थ्य तालिम केन्द्रबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु	77
१. अपरेशन थियटरमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारीहरुका लागि अपरेशन थियटर ब्यवस्थापन सम्बन्धी ४२ दिने तालिम	77
२. सि.टि. एस तालिम.....	78
३. स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई IMPLANT तालिम	80
४. चिकित्सकहरुका लागि मेडिको लिगल तालिम	82
५. औषधिद्वारा गरिने गर्भपतन सम्बन्धि तालिम	84
६. दक्ष प्रसुतिसेवा तालिम चिकित्सक, नर्स तथा अ.न.मी.लाई.....	85
७. VIA तालिम.....	87
८. चिकित्सकहरुको लागि भ्यासेक्टोमी तालिम.....	89
९. चिकित्सकहरुका लागि मिनिन्याप तालिम.....	91
१०. एडभान्स एफ सि एच भि तालिम	92
11. स्वास्थ्यकर्मीहरुका लागि एमएलपि तालिम	94
१२. आधारभुत फिजियोथेरापी सम्बन्धी तालिम	96
१३. PEN TOT तालिम.....	97
१४. आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरुका लागि स्वास्थ्य जिवनशैली सम्बन्धि प्रशिक्षक प्रशिक्षण TOT तालिम	99
15. आयुर्वेद स्वा के र चिकित्सालयका औषधि कुटुवाहरुलाई COMPOUNDING, DISPENSING AND GOOD STORAGE PRACTICE सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम	100
16. आयुर्वेद चिकित्सकहरुका लागि पञ्चकर्मको प्रधानकर्म सम्बन्धी तालिम.....	102
प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु	104
१. सरसफाईकर्मी करार.....	104
२. प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाका लागि प्रयोगशालाकर्मी करार	105
३. सुरक्षा गार्ड करार	106
४. प्रदेश भित्र रहेका प्रयोगशालाहरुको गुणस्तर सुनिश्चितता (QA) कार्यक्रम	107
५. प्रदेश भित्र रहेका प्रयोगशालाहरुमा अनसाईट कोचिङ्ग	108
६. वार्षिक समिक्षा.....	109
७. PCR MACHINE सफ्टवेयर सञ्चालन खर्च	110
८. प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाहरुका प्रयोगशाला सामग्रीको नियमित मर्मत सम्भार	111
९. प्रदेश भित्र संचालन हुने निजि तथा सरकारी (अस्पताल/एकल) प्रयोगशालाहरुको मापदण्ड तथा ग्रेडिग निर्देशिका तयारी.....	112
१०. सिकल सेल र थालासेमियाको परिक्षण कार्यक्रम	113
११. महामारीका अवस्थामा नमुना संकलन तथा प्रयोगशाला परिक्षण	114
१२. टि वि कञ्जुमेवल्स तथा रियजेण्ट क्रिट (मलेरिया डेगु कालाजार आदी) खरिद तथा ढुवानी.....	115

१३. ल्याब डायग्नोस्टिक, औजार उपकरण, किट लगायत अन्य सामग्रीहरू खरिद.....	116
अस्पतालहरूबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरू	117
१. अस्पतालहरूको पुरानो क्वार्टर मर्मत	117
२. अस्पतालको नियमित रिपोर्टिङ सुदृढीकरण तथा विस्तार र वार्षिक प्रगती पुस्तिका छपाई र समीक्षा.....	118
३. प्रयोगशाला तथा रेडियो इमेजिङ निदान सहयोग कार्यक्रम.....	119
४. अस्पतालहरूमा मातृशिशु स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन.....	120
५. आपत्कालिन अवस्थाका गर्भवती महिलाहरूलाई स्वास्थ्य संस्थासम्म एम्बुलेन्स सहयोग	121
६. सि.एम.इ निरन्तरता	122
७. अस्पतालहरूमा ईमर्जेन्सि सेवा सुदृढीकरण	123
८. सर्भाइकल तथा स्तन क्यान्सर को निशुल्क निदान तथा उपचार.....	124
९. लुम्बिनी र राप्ती प्रादेशिक अस्पताल को लागि OPD र GENERAL BED को सोधभर्ना	125
१०. सिकेल सेल एनिमिया, थालसेमिया तथा हेमोफेलियाको निदान, उपचार (कर्नर सञ्चालन समेत).....	125
११. अस्पतालको शौचालय दैनिक सरसफाई तथा व्यवस्थापन	127
१२. फोहोरमैला व्यवस्थापन	128
13. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा DEDICATED BIRTHING UNIT सञ्चालन	129
१४. अस्पतालहरूमा नवजात शिशुहरूको सघन उपचार इकाई (SNCU) सेवा सुदृढीकरण	130
१५. अपरेसन थिएटर सुदृढीकरण.....	131
१६. पाल्पा अस्पतालमा प्राथमिक आँखा उपचार केन्द्र सेवा बिस्तार.....	132
१७. बर्दिया र रामपुर अस्पतालको लागि PLACENTA PIT निर्माण	133
१८. रामपुर पाल्पा र रोल्पा अस्पतालको लागि केन्द्रिकृत अक्सिजन पाईपलाईन बिस्तार.....	134
१९. सामाजिक सेवा इकाई तथा एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	135
२०. रुकुम पूर्व अस्पतालको डेण्टल सर्भिस बिस्तार	136
२१. रुकुम पूर्व अस्पतालमा फिजियोथेरापी सेवा बिस्तार	137
२२. रुकुम पूर्व अस्पतालमा श:शुल्क फार्मसी सेवाका लागि बिउ पूर्जा.....	138
२३. रोल्पा अस्पतालको नयाँ भवनको लागि औजार उपकरण व्यवस्था	139
२४. EHR निरन्तरता, वार्षिक सम्भार मुल्य समेत.....	140
२५. राप्ती प्रादेशिक अस्पतालको प्रयोगशाला स्तरोन्नति (MICROBIOLOGY CULTURE SET UP) समेत.....	141
२६. पोषण पुनर्स्थापना सेवा केन्द्र सञ्चालन निरन्तरता	142
२७. मातृ तथा शिशु स्याहार क्लिनिक स्तरोन्नती	143
२८. राप्ति प्रादेशिक अस्पतालको लागि औषधी भण्डारण गृह निर्माण.....	144
२९. पृथ्वी चन्द्र अस्पतालको आवास निर्माण, रामग्राम नवलपरासी	145
३०. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालको लागि MRI MACHINE खरिद	146
३१. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा न्यूरो सर्जरी माइक्रोस्कोप खरिद.....	147
३२. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा इन्डो युरोलोजी सर्जरी सेट खरिद	148
३३. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा इ एन टि अडियोमिटर, TYMPANOMETER, OAE खरिद.....	149
३४. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा ट्रेडमिल टेस्ट मेसिन खरिद.....	150
३५. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा क्याथ ल्याव सञ्चालनका लागि आवश्यक थप उपकरण खरिद.....	151
३६. भिम अस्पतालको लागि MORTUARY FREEZE	152
३७. भिम अस्पतालको नयाँ भवनबाट सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद.....	153

३८.	रामपुर अस्पतालको लागि थाईराईड परीक्षण मेसिन खरिद	154
३९.	राप्ती प्रादेशिक अस्पतालको नया तला थपमा तथा पेडियाट्रिक वलकमा सेवा विस्तार गर्न औजार उपकरण	155
४०.	राप्ती प्रादेशिक अस्पतालका लागि विशेषज्ञ शल्य चिकित्सा सेवा विस्तारका लागि MODULER OT SETUP समेत	156
४१.	रोल्पा अस्पतालको लागि ट्रान्सफर्मर खरिद जडान	157
४२.	बर्दिया अस्पतालको लागि न्यूनतम १२५KVA जेनेरेटर	158
४३.	पृथ्विचन्द्र अस्पतालको पर्खाल निर्माण	159
स्वास्थ्य कार्यालयहरुबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु		160
१.	८० बर्ष पुगेका जेष्ठ नागरिक तथा अतिअशक्त (क र ख)वर्गहरुलाई स्थानिय तहसंगको सहकार्यमा घरमै स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम	160
२.	स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम प्रकाशन, प्रशारण तथा सञ्चालन(रेडियो, टि.भि, पत्रपत्रिका आदि)	161
३.	महामारीको समयमा RRT TEAM अभिमुखिकरण तथा परिचालन	162
४.	मुस्लिम तथा अल्पसंख्यक समुदायमा खुसहाल परिवार कार्यक्रम	163
५.	जिल्ला अन्तर्गत खानेपानीको गुणस्तर जाँच तथा निगरानी कार्यक्रम	164
६.	सिकेलसेल तथा थालसेमियाको स्क्रिनिङ तथा प्रेषण कार्यक्रम	166
७.	४० वर्ष भन्दा माथिको लागि नसर्ने रोग (सुगर, प्रेसर र मृगौला रोग) स्क्रिनिङ कार्यक्रम	167
८.	सामुदायिक विद्यालयका किशोर किशोरीहरुको रक्तअल्पता परीक्षण तथा व्यवस्थापन	168
९.	सडक स्वास्थ्य सहायता कक्ष	169
१०.	समुदाय स्तरमा कुपोषित बच्चाहरु खोजपड्ताल	170
११.	अस्पतालमा जटिल प्रसुति सेवाको प्रेषण प्रणालीको सुदृढिकरण	171
१२.	खोप, प.नि साधन, HMIS TOOL, ल्याब रिएजेन्ट तथा अत्यावश्यक औषधिको ढुवानी खर्च	172
१३.	सिकेलसेल थालसेमिया तथा हेमोफिलियाका विरामीहरुको परिवारलाई निःशुल्क विमा	173
१४.	माडीचौर स्वास्थ्य आमा समूह, रोल्पा-7	174
१५.	शव वाहन खरिद कोहलपुर	175
१६.	शव वाहन खरिद, नेपालगञ्ज-उपमनपा	175
१७.	नेपालगञ्ज उपमहानगर मार्फत प्रसुती सामग्री खरिद तथा वितरण	176
१८.	प्रजनन स्वास्थ्य सामग्री नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका वडा नं.४,१३,१४,२०,२२ मा रहेका स्वास्थ्य चौकीका	177
१९.	स्वास्थ्य कार्यालयका लागि सवारी साधन (अत्यावश्यक औषधी र भ्याक्सिन ढुवानीका लागि) बर्दिया,कपिलबस्तु र नवलपरासी	178
२०.	सुस्ता गा.पा.मा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई सम्मान तथा प्रोत्साहन, सुस्ता	179
२१.	नेपाल परिवार नियोजन संघलाइ अल्ट्रासाउण्ड मेसिन खरिद, बुटवल-5	180
२२.	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	181
२३.	बाघमारे स्वास्थ्य चौकी कम्पाउण्डवाल निर्माण शान्तिनगर-२	182
आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु:		183
१.	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय दाङमा आयुर्वेद औषधि उत्पादन केन्द्र सञ्चालन (औजार उपकरण खरिदसमेत)	183
२.	परम्परागत उपचारक गुरुवा, बैद्य आदी ज्ञान सीप अभिलेखन	184
३.	शःशुल्क फार्मेशी सेवा सञ्चालनका लागि विउ पूँजी	185
४.	लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय स्तरोन्नती (अन्तरंग तथा वहिरंग सेवा संचालनका लागि मेसिनरी औजार, प्रयोगशाला)	186
५.	मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रवर्द्धनका लागि योग ध्यान कार्यक्रम	187
६.	आयुर्वेद कार्यक्रमहरुको समिक्षा तथा अनसाइट कोचिङ	188
७.	प्रा आ चि विजौरी र लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालयमा CME सञ्चालन	189
८.	"मेरो स्वास्थ्य मेरो जिम्मेवारीसमुदाय स्तरमा स्वस्थ जीवन शैली प्रबर्धन कार्यक्रम "	190

९.	विद्यालय शिक्षकहरूका लागि आयुर्वेद तथा योग सम्बन्धी अभिमुखीकरण	191
१०.	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय विजौरीलाई ५० सैयामा स्तरोन्नती गर्ने जनशक्ती(औजार उपकरण समेत)	191
११.	प्रा आ चि बिजौरीमा शल्य चिकित्सा र पञ्चकर्म सेवा विस्तार निरन्तरता	193
१२.	निःशुल्क विशेषज्ञ आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन	194
१३.	स्वस्थकर जीवन शैली प्रवर्द्धनमा गृहणीहरूका लागि भान्सा सुधार कार्यक्रम	195
१४.	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रमा पञ्चकर्म सेवा विस्तार	196
१५.	गुल्मी र प्युठानमा विस्तारित आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम निरन्तरता	197
१६.	प्रयोगशाला कन्ज्युमेवबल सामाग्री सहयोग	198
अनूसूचीहरू:		199
अनूसूचि १:		199
अनूसूचि २:		199

स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरू

१. लिभर फाउन्डेशन जनचेतना अभिवृद्धि कलेजो सम्बन्धि,डेङ्गी सम्बन्धि जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	२० लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	कलेजो रोग सम्बन्धी जनसमुदायमा जनचेतना अभिवृद्धि गरी रोगको रोकथाम, नियन्त्रणका साथै प्रदेशका तराई क्षेत्रका जिल्लाहरूमा वर्षायामको समयमा महामारीको रूपमा देखापर्ने डेङ्गी जस्ता समस्याहरूको बारेमा जनसमुदायमा जनचेतनाको अभिवृद्धि गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य	कलेजो रोग र डेङ्गी रोगहरूको बारेमा सर्वसाधारणमा जनचेतनाको अभिवृद्धि हुने
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	प्रदेशवासी नागरिकहरू
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरू	बैठक, गोष्ठी, परामर्श, छुपाई प्रचार प्रसार लगायत अन्य व्यवस्थापकीय खर्च ।
कार्यक्रम सञ्चालनविधि	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्रशिक्षक एवं विज्ञ परामर्श सेवाबाट प्रस्तावना आह्वान गर्ने सम्बन्धित विज्ञबाट जनचेतनामूलक सामाग्रीको निर्माण गर्ने तयार भएको दस्तावेजको आधारमा सचेतनामूलक कार्यक्रम/ अभिमुखिकरण कार्यक्रम तय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत बिकास साझेदारहरूसंग समन्वय एवं सहकार्य गर्न सकिनेछ । कार्यक्रमको प्रतिवेदन तयारी गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	कलेजो रोग र डेङ्गी जस्ता रोगहरूको बारेमा सर्वसाधारणमा जनचेतनाको अभिवृद्धि भई रूग्णतामा कमी हुनेछ
अनुगमनका सुचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> प्रस्तावना र सम्झौता जनचेतनामूलक सामाग्रीको सूची जनचेतनामूलक अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम र गोष्ठीको संख्या
बजेट बाँडफाडः	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बैठक तथा गोष्ठी खर्च, परामर्श सेवा खर्च एवं छुपाई खर्चमा बाँडफाड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
सन्दर्भ सामाग्रीहरू	विषयसँग सम्बन्धित संघ तथा प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएका ऐन, नियम, नीति तथा कार्यविधि निर्देशिका आदी ।

२. सिकलसेल थालसेमिया तथा हेमोफिलियाका विरामीहरूको परिवारलाई निःशुल्क विमा

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	परिवार संख्या	१	निरन्तर

उपशिर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेशमा रहेका सिकलसेल, हेमोफिलियाका तथा थालसेमिया रोग लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूलाई उचित उपचारको व्यवस्था स्वास्थ्य विमा मार्फत गर्न सहयोग पुऱ्याउनका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	स्वास्थ्य विमा मार्फत सिकलसेल, हेमोफिलियाका तथा थालसेमिया रोग लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूलाई उपचारको व्यवस्था गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्र	नेपाल सरकारद्वारा सञ्चालित स्वास्थ्य विमा शुल्क वा नविकरण गर्नका लागि लाग्ने खर्च
लक्षित समूह	सिकलसेल, हेमोफिलिया तथा थालसेमिया रोग लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य विमा गर्नुपर्ने परिवारहरूको विवरण तयार गर्ने स्वास्थ्य विमा बोर्डसँग समन्वय गरी सिकलसेल, हेमोफिलिया तथा थालसेमिया रोग पत्ता लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूको निःशुल्क बिमामा लाग्ने रकमको भुक्तानी दिने सिकलसेल, हेमोफिलिया तथा थालसेमिया रोग पत्ता लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूको पहिले नै विमा गरीएको र विमितको विमा नविकरण गर्ने समय आएको अवस्थामा उनीहरूको विमा नविकरण गर्ने
बजेट बाँडफाड	स्वास्थ्य विमा गर्न विमा बोर्डले तोकेअनुसार खर्च गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	सिकलसेल, हेमोफिलिया तथा थालसेमिया रोग पत्ता लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूको निःशुल्क उपचार हुने
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	स्वास्थ्य विमा वा नविकरण गरेका परिवारको संख्या
प्रतिवेदन	स्वास्थ्य विमा मार्फत सिकलसेल तथा थालसेमिया रोग लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूको विमा गरेको विवरण मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

३. मन्त्रालय र अन्तरगतबाट संचालित कार्यक्रमहरूको प्रभावकारीता अध्ययन तथा प्रतिवेदन

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	१० लाख	पटक	१	दोश्रो र तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	स्वास्थ्य क्षेत्रको सेवा प्रवाहलाई गुणस्तर र सेवामुखि बनाउन कार्यक्रमहरूको प्रभावकारीता अध्ययन अत्यावश्यक छ। यस प्रदेशको आवश्यकतानुसार संचालित कार्यक्रमहरूको अध्ययन तथा प्रतिवेदन तयार गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने हेतुले यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ। यसबाट आगामी दिनमा वार्षिक कार्यक्रमहरू निर्माण गर्न तथ्य तथ्याङ्कहरू प्राप्त हुनेछन्।
उद्देश्य	मन्त्रालय र अन्तरगतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको प्रभावकारीता बारे अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	मन्त्रालय र मातहतका निकायहरू
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरू	विज्ञ परामर्श सेवा खरिद, स्थलगत अध्ययन, बैठक गोष्ठी, छपाई तथा अन्य व्यवस्थापकीय खर्च
कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन/विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रभावकारीता अध्ययन गर्ने कार्यक्रमहरूको सूची तयार गर्ने ● आवश्यकता अनुसार विज्ञबाट सेवा परामर्श सेवा खरिद गर्ने ● बहुपक्षीय सरोकारवालाहरू सम्मिलित अन्तर्क्रिया तथा गोष्ठीमा धारणा र अनुभव सङ्कलन गर्ने ● आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत बिकास साझेदारहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्न सकिनेछ। ● प्राप्त मस्यौदालाई प्राविधिक समितिमा छलफल गरी अन्तिम रूप दिने ● प्रतिवेदन तयार पारी सार्वजनिककरण गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रदेशबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको प्रभावकारीता अध्ययन प्रतिवेदन तयार भई आगामी आ व मा योजना तर्जुमा गर्न सिफारिस/सहयोग पुर्याउनेछ।
अनुगमनका सुचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रभावकारीता अध्ययन गर्ने विषयको सूची तयार हुनेछ ● प्रस्तावना र सम्झौता ● प्रारम्भिक मस्यौदा तयार ● बैठक अन्तरक्रिया गोष्ठी ● अध्ययन प्रतिवेदन तयार तथा विस्तृतिकरण
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
सन्दर्भ सामाग्रीहरू	विषयसँग सम्बन्धित संघ तथा प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएका ऐन, नियम, नीति तथा कार्यविधि, निर्देशिका आदी

४. मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयहरूको व्यवस्थापकीय क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	पटक		दोश्रो र तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	स्वास्थ्य मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धि ज्ञान र सीपको विकास गरी कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनमा प्रभावकारीता ल्याउनका लागि यो कार्यक्रम तय गरीएको छ ।
उद्देश्य	ज्ञान तथा सीपको विकास भई कार्यालयको कार्यसम्पादनमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि हुने
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा मातहतका निकायहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरू
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरू	दैनिक भ्रम तथा यातायात खर्च, प्रशिक्षक तथा परामर्श खर्च, लगायत अन्य व्यवस्थापकीय खर्च ।
कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन/विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम सामाग्री निर्माण गरी तालिम सञ्चालन योजना तयार गर्ने ● सहभागीहरूको छनौट गर्ने । ● तालिम सञ्चालन गर्ने ● प्रतिवेदन तयार तथा अनुगमन र मुल्याङ्कन गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> ● जनशक्तिको नवीनतम कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी ज्ञान तथा सीपको विकास भई कार्यालयको सेवा प्रभावकारिता अभिवृद्धि हुनेछ
अनुगमनका सुचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> ● तालिम सामाग्री तयार भएको ● तालिम सञ्चालन भएको पटक संख्या ● तालिममा सहभागीको संख्या
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
सन्दर्भ सामाग्रीहरू	विषयसँग सम्बन्धित संघ तथा प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएका ऐन, नियम, नीति तथा कार्यविधि, निर्देशिका आदी ।

५. सबै निकायहरूको पदगत तथा निकायगत कार्यविवरण तयार

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु ५ लाख	पटक	१	प्रथम

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	स्वास्थ्य मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको कार्यशर्त एवं कर्मचारीहरूको कार्यविवरण तयार गरी निकायहरूको कार्यगत थप स्पष्टता प्रदान हुन तथा कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन चुस्त दुरुस्त पार्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायहरूको प्रवाह हुने सेवा प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय हुनेछ ।
लाभान्वित समुह	मन्त्रालय र मातहतका निकाय तथा कर्मचारीहरू
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरू	विज्ञ सेवा परामर्श खरिद, बैठक, गोष्ठी, छुपाई ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● विज्ञ परामर्श सेवा खरिदका लागि प्रस्तावना आह्वान गर्ने ● विज्ञहरूको परामर्श सेवा मार्फत प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गर्ने ● आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्यक्षेत्रमा कार्यरत बिकास साझेदारहरूसँग समन्वय, सहकार्य तथा साझेदारी गर्न सकिनेछ । ● सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग बैठक तथा अन्तरक्रिया वा गोष्ठी गरी मस्यौदा तयार गर्ने ● प्राविधिक समितिले मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिने । ● तयार पारिएको अन्तिम मस्यौदा स्वीकृतिका लागि मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।
अपेक्षित उपलब्धी	निकायहरूबाट सम्पादन हुने कार्यमा स्पष्टता, कार्यसम्पादन प्रभावकारी हुनेछ ।
अनुगमनका सुचकहरू	मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको कार्यशर्त तयार भएको हुनेछ । कर्मचारीहरूको कार्यविवरण तयार भएको हुनेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बैठक तथा गोष्ठी खर्च, परामर्श सेवा खर्च एवं छुपाई खर्चमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
सन्दर्भ सामाग्रीहरू	विषयसँग सम्बन्धित संघ तथा प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएका ऐन, नियम, नीति तथा कार्यविधि निर्देशिका आदी ।

६. स्वास्थ्य सम्बन्धी विभिन्न, रणनीति, निर्देशिका, मापदण्ड, कार्यविधि तथा उपचार प्रोटोकल निर्माण

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	पटक	१	प्रथम

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित आवश्यक ऐन, नियमावली, नीति, रणनीतिक योजना, मापदण्ड, कार्यविधि, तालिम सन्दर्भ सामाग्री र म्यानुअल तथा निर्देशिका मस्यौदा निर्माण गरी स्वास्थ्य सेवाको प्रभावकारीता र गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित आवश्यक ऐन, नियमावली, नीति, रणनीतिक योजना, मापदण्ड, कार्यविधि तालिम सन्दर्भ सामाग्री र म्यानुअल तथा निर्देशिका मस्यौदा तयार गर्ने।
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	स्वास्थ्य सेवा प्रदायक
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरू	बैठक, गोष्ठी, विज्ञपरामर्श सेवा खरिद, छुपाई लगायत अन्य व्यवस्थापकीय खर्च।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमसँग सम्बन्धित आवश्यक दस्तावेजको पहिचान गरी सूची तयार गर्ने सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग बैठक तथा अन्तरक्रिया वा गोष्ठी गरी मस्यौदा तयार गर्ने। आवश्यकता अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम विज्ञहरूको परामर्श सेवा मार्फत प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गर्ने प्राविधिक समितिले मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिने। तयार पारिएको अन्तिम मस्यौदा स्वीकृतिका लागि मन्त्रालयमा पेश गर्ने।
सहकार्य, साझेदारी तथा समन्वय	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत विकास साझेदारहरूसँग समन्वय एवं सहकार्य गर्न सकिनेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य सम्बन्धी विभिन्न, रणनीति, निर्देशिका, मापदण्ड, कार्यविधि, तालिम सन्दर्भ सामाग्री र म्यानुअल/ निर्देशिका तथा उपचार प्रोटोकल निर्माण भई स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता आउने।
अनुगमनका सुचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> दस्तावेजहरूको सूची प्राविधिक समिति गठन दस्तावेजको अन्तिम रूप तयार
बजेट बाँडफाड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बैठक तथा गोष्ठी खर्च, परामर्श सेवा खर्च एवं छुपाई खर्च गर्नुपर्नेछ।
सन्दर्भ सामाग्रीहरू	विषयसँग सम्बन्धित संघ तथा प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएका ऐन, नियम, नीति तथा कार्यविधि निर्देशिका आदी।

७. मातृ मृत्यु दरको कारण पहिचान, अध्ययन, र अनुसन्धान तथा समिक्षा

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि त्रैमासिक
२२५२२	५ लाख	एक	१	प्रथम, दोस्रो, तेस्रो

परिचय	लुम्बिनी प्रदेश सरकारले गुणस्तरीय स्वास्थ्य प्रणाली मार्फत सुरक्षित मातृ सेवा अन्तर्गत मातृ मृत्यु दरलाई घटाई दिगो विकासको लक्ष्य पूरा गर्ने उद्देश्यले विभिन्न कार्यक्रमहरू गर्दै आएको छ। देश कै सबै भन्दा धेरै मातृ मृत्यु लुम्बिनी प्रदेशमा हुने गरेको विभिन्न अध्ययनबाट देखिएको छ। अस्पताल तथा समुदायमा भएको उच्च मातृ मृत्युदरको कारण पहिचान गरी सोको निवारणका लागि तथ्यमा आधारित योजना तर्जुमामा सहयोग/सिफारिस गर्ने हेतुले यो कार्यक्रमको प्रस्ताव गरिएको छ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> लुम्बिनी प्रदेशको उच्च मातृ मृत्यु दरको कारण पहिचान गर्न अध्ययन गरी तथ्यमा आधारित नीति योजना तथा कार्यक्रम बनाउन सहयोग गर्ने उच्च मातृ मृत्यु भएका अस्पतालमा मृत्युका विविध आयाम सम्बन्धी अध्ययन गरी प्रतिवेदन गर्ने
लक्षित समुह	सेवा प्रदायक अस्पताल र प्रदेशका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरू
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरू	विज्ञ परामर्श सेवा खरिद, बैठक, गोष्ठी, छपाई लगायत अन्य व्यवस्थापकीय खर्च
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन नियम निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बैठक तथा गोष्ठी खर्च, परामर्श, सेवा खर्च एवं छपाई खर्चमा बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> यस अनुसन्धानात्मक कार्य गर्नको लागि विज्ञ परामर्श सेवा आह्वान गरी गरिनेछ। प्रदेश सरकारद्वारा सञ्चालित धेरै मातृ स्वास्थ्य सेवा प्रदायक अस्पताल तथा उच्च मातृ मृत्यु दर भएका निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूमा मातृ स्वास्थ्य सेवाको बारे अध्ययन गर्नु पर्नेछ। उच्च मातृ मृत्युको कारण पहिचान गर्न प्रदेशमा रहेका अस्पताल र मेडिकल कलेजहरूमा अध्ययन गर्नका लागि गर्भवती अवस्थामा आएको जटिलताको कारण मृत्यु भएका घटना विश्लेषण अध्ययन (समुदाय र अस्पताल) लागि उचित वैज्ञानिक विधी र मिश्रित प्रणाली अवलम्बन गरी प्रस्तावना तयार गर्नुपर्नेछ। यस अनुसन्धान कार्य गर्न न्यूनतम रूपमा महिला तथा प्रसूती रोग बिषयमा स्नातकोतर गरी सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएका व्यक्ति वा अनुबन्धित संस्थालाई अनुसन्धान गर्न छनौट गरिने छ। प्राप्त तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गरी संश्लेषणात्मक प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

	<ul style="list-style-type: none"> • आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत विकास साझेदारहरू समन्वय र सहकार्य गर्न सकिने छ । • प्रतिवेदन अङ्ग्रेजी र नेपाली भाषामा तयार गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	मातृ मृत्युको कारण पहिचान हुनेछ ।
अनुगमन मूल्याङ्कनका सुचकहरू	१. अनुसन्धानको प्रस्ताव २. तथ्याङ्क संकलन गर्दै गरेको अनुगमन ३. तथ्याङ्कको प्रस्तुतिकरण ४. अध्ययन अनुसन्धान तथा प्रतिवेदन
सन्दर्भ सामाग्रीहरू	विषय सम्बन्धित संघ तथा प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएका ऐन, नियम, नीति तथा कार्यविधि निर्देशिका, आदि ।

८. आयुर्वेद सेवाको पहुँच र उपयोगिताको अध्ययन तथा अनुसन्धान

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	एक	१	दोस्रो र तेस्रो

उपशिर्षक	विवरण
कार्यक्रमको परिचय	बढ्दो आयातित जीवनशैली र अप्राकृतिक रहन सहनका कारण विभिन्न रोगको प्रवृत्ति व्याप्त रहेको छ । सोको न्यूनिकरण एवं उचित व्यवस्थापनका लागि आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा मार्फत विविध प्रकारका सेवा लिनेको संख्या बढ्दै गएको देखिन्छ । आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनका लागि हाल उपलब्ध सेवाको पहुँच र उपयोगिताको वर्तमान अवस्थाको बारेमा बस्तुस्थितिको जानकारी लिई आगामी आ.व. मा योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहयोग पुऱ्याउन यो अनुसन्धानात्मक कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
कार्यक्रमको उद्देश्य	आयुर्वेद सेवाको विद्यमान उपलब्धता, पहुँच र उपयोगिताबारे अध्ययन तथा अनुसन्धान गरी तथ्यमा आधारित नीति तथा योजना सिफारिस गर्ने
लक्षित समुह	प्रदेशबासी नागरिक र आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरू
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
कार्यक्रमका खर्च क्षेत्रहरू	विज्ञ परामर्श सेवा खरिद, बैठक, गोष्ठि , छपाई लगायत अन्य व्यवस्थापकीय खर्च

कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन / विधि	<ul style="list-style-type: none"> यस अनुसन्धान कार्य सञ्चालन गर्न न्यूनतम रूपमा आयुर्वेद चिकित्सा विज्ञानमा स्नातक गरी जनस्वास्थ्य वा आयुर्वेद चिकित्सा विज्ञानमा स्नातकोत्तर गरी सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएका व्यक्ति वा अनुबन्धित संस्थालाई अनुसन्धान गर्न प्रचलित सार्वजनिक खरिद कानून बमोजिम परामर्श सेवा खरिदका लागि छनौट गरिनेछ। प्रदेश सरकार द्वारा सञ्चालित आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरूले सेवा प्रवाह गरेका क्षेत्र र सेवाको पहुँच नभएका ठाँउ बीच आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी ज्ञान, शिप, धारणा, व्यवहार प्रस्फुटित हुने गरी उचित वैज्ञानिक विधी र मिश्रित प्रणालीमा आधारित प्रस्तावना बनाई पेश गर्नु पर्दछ। प्रतिवेदन अङ्ग्रेजी र नेपाली भाषामा तयार हुन पर्दछ।
अपेक्षित उपलब्धी	आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरू बाट नागरिकहरूलाई थप पहुँच योग्य र प्रभावकारी सेवा प्रदान हुनेछ।
कार्यक्रम अनुगमनका सुचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> अनुसन्धानको प्रस्ताव परिचय), पृष्ठभूमि, उद्देश्य, विशिष्ट उद्देश्य, वैचारिक रूपरेखा, प्रश्नावली र योजना तालिका) तथ्याङ्क संकलन गर्दै गरेको अनुगमन तथ्याङ्कको प्रस्तुतिकरण अध्ययन अनुसन्धान तथा प्रतिवेदन
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन नियम निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बैठक तथा गोष्ठी खर्च, परामर्श, सेवा खर्च एवं छपाई खर्चमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सन्दर्भ सामाग्रीहरू	विषय सम्बन्धित संघ तथा प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएका ऐन, नियम, नीति तथा कार्यविधि निर्देशिका, आदि।

९. AMR तथा विरामी सुरक्षा सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १० लाख	पटक	४	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो र चौथो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रतिजैविक प्रतिरोध गम्भीर जनस्वास्थ्य समस्या तथा चिकित्सा विज्ञानको प्रमुख चुनौतिको रूपमा देखिएको छ। मानवस्वास्थ्य, कृषी तथा औद्योगिक क्षेत्रमा प्रतिजैविक औषधि तथा औषधिजन्य सामाग्रीको अनुचित र अबैज्ञानिक प्रयोगको कारण यो समस्या झनै विकराल बन्दै गएको छ। लुम्बिनी प्रदेशमा प्रतिजैविक प्रतिरोध समस्याको समयमा नै पहिचान, रोकथाम, तथा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक रहेकोले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ। प्रतिजैविक प्रतिरोध समस्यालाई न्युनीकरण गर्न सकेमा विरामी सुरक्षाका (Patient safety) कार्यहरू थप सवल र सुदृढ गराउने उद्देश्य का साथ यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरू र अन्य सरोकारवालाहरूको प्रतिजैविक प्रतिरोध र विरामी सुरक्षा सम्बन्धी सचेतना अभिवृद्धि हुने।

कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्र	दैं भ्र भ तथा यातायात खर्च, विज्ञ परामर्श सेवा खरिद, कार्यशाला गोष्ठी, बैठक छपाई तथा अन्य व्यवस्थापकीय खर्च ।
लक्षित समुह	स्वास्थ्यकर्मी, संचारकर्मी र सरोकारवालाहरु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रति जैविक प्रतिरोध र विरामी सुरक्षा सचेतना सम्बन्धी वार्षिक कार्यक्रमहरुको तय गर्ने । • विश्वप्रतिजैविक प्रतिरोध सचेतना सप्ताहमा विभिन्न अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम गर्ने • विरामी सुरक्षा दिवसमा विभिन्न सचेतनामूलक गतिविधि सञ्चालन गर्ने • कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्रशिक्षक एवं विज्ञ परामर्श र सहभागीहरु पहिचान गर्ने • अनुगमन तथा प्रतिवेदन तयार गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनका सूचकहरु	<ul style="list-style-type: none"> • प्रति जैविक प्रतिरोध र विरामी सुरक्षा सचेतना सम्बन्धी वार्षिक कार्यक्रमहरुको कार्ययोजना • विश्वप्रतिजैविक प्रतिरोध सचेतना सप्ताहमा विभिन्न अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम पटक र सहभागीको संख्या • विरामी सुरक्षा दिवसमा विभिन्न सचेतनामूलक कार्यक्रम पटक र सहभागीको संख्या

१०.६० वर्ष उमेर पुगेका महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका सम्मानजनक विदाई कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. २ करोड	पटक	१	निरन्तर

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	समुदायस्तरमा आमा तथा बच्चाको स्वास्थ्य स्तरमा सुधार ल्याउन आवश्यक प्रतिकारात्मक र प्रबर्धनात्मक सेवा पुर्याउने उद्देश्यले वि.सं. २०४५ साल देखि नेपालमा महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम शुरु भएको हो । समुदायस्तरमा परिचालित महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको अथक मेहनत र योगदानलाई सम्मान गर्ने उद्देश्यले यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका रणनीति, २०७६ बमोजिम म सा स्व से हरूको स-सम्मान विदाई गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरु
सहकार्य, साझेदारी तथा समन्वय	आवश्यकता अनुसार स्थानीय तहसंग समन्वय तथा सहकार्य गर्न सकिनेछ
खर्च क्षेत्र	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका सम्मानजनक विदाई खर्च मात्र ।
लक्षित समुह	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य कार्यालयले आ आफ्नो जिल्ला भित्र चालू आ. व. राष्ट्रिय महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविका रणनीति २०७६ बमोजिम विदाई हुने म सा स्व से को लगत तयार गर्ने । प्राप्त तथ्याङ्कका आधारमा मन्त्रालयबाट सम्बन्धित स्वास्थ्य कार्यालयलाई रकम निकास गरीनेछ । यसरी विदाई हुँदा प्रदेश सरकारबाट जनही रु ५०,०००/- (अक्षरूपी पचास हजार) दरले नगद र प्रमाण पत्र सहित सम्मान दिनुपर्नेछ । स्वास्थ्य सम्बन्धि दिवस र उपयुक्त अवसर पारी सम्मानजनक विदाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ । सम्मानजनक विदाई लिनुहुने म सा स्व से को लगत स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
बजेट बाँडफाड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरुमा खर्च गर्नु पर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुको स-सम्मान विदाई हुनेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सूचक	सम्मानजनक विदाई लिनुहुने म सा स्व से को संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य कार्यालयहरुले मन्त्रालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

११. नेपाल परिवार नियोजन संघको पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार र औषधि उपकरण खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. २० लाख	पटक	१	दोस्रो र तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	यौन तथा प्रजनन अधिकार संरक्षण र प्रर्वद्धनका लागि विगत ६४ वर्ष देखि पैरवी गर्दै आईरहेको परिवार नियोजन संघको दाङ शाखाको सेवालार्ई विस्तार तथा सुदृढीकरण गर्नाका लागि आवश्यक भौतिक पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार र औषधि उपकरण खरिद गरी समयमै सेवा उपलब्ध गराउन यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	परिवार नियोजन संघको दाङको भौतिक पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार र औषधि उपकरण खरिद हुने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालय दाङ
खर्च क्षेत्र	भौतिक पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार र औषधि उपकरण खरिद, अनुगमन एवं प्रतिवेदन
लक्षित समुह	प्रजनन उमेर समुहका सेवाग्राहीहरु।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> परिवार नियोजन संघको दाङ घोराहीसँग पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार र औषधि उपकरण खरिद सम्बन्धी प्रस्तावना माग गर्ने प्रस्तावनाका आधारमा स्वास्थ्य कार्यालय दाङ (प्रथम पक्ष) र परिवार नियोजन संघ दाङ, घोराही (दोस्रो पक्ष) बीच द्विपक्षीय सम्झौता गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ। सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक औजार उपकरण औषधि तथा बस्तु खरिद तथा व्यवस्थापन गर्ने। सम्झौता अनुरूप भएको वास्तविक प्रगतिका आधारमा सम्बन्धित प्राविधिकले गरेको नाँप जाँच गुणस्तर परीक्षण समेतका आधारमा वील भर्पाई अनुसार स्वास्थ्य कार्यालय दाङले दोस्रो पक्षलाई भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। कार्यक्रम सञ्चालन कार्यान्वयन अनुगमन एवं प्रतिवेदन तयार गर्ने।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरुमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	परिवार योजनाका साधनहरुमा सर्वासाधरण सेवा ग्राहीहरुको पहुँच पुगेको हुनेछ।
अनुगमन मूल्याङ्कन तथा	<ul style="list-style-type: none"> प्रस्तावना र सम्झौता भौतिक पुर्वाधार निर्माण सम्पन्नता तथा मर्मत सम्भार औषधि उपकरण खरिद
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य कार्यालय र मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

१२. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ तुल्सीपुर शाखालाई सामग्री खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ५ लाख	पटक	१	दोश्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	विश्व रेडक्रस अभियानमा सहभागी हुने उद्देश्यका साथ नेपाल रेडक्रस सोसाइटी वि.स.२०२० भाद्र १९ गते स्थापना भई हाल ७७ वटै जिल्लामा विस्तार भएको छ । नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दाङ तुल्सीपुर शाखामा रक्तसञ्चार लगायत यस सँग सम्बन्धित सामग्री खरीद गरी सेवा लाई थप सुदृढ गर्न यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	आपतकालिन अवस्थामा मानवीय सहयोग अभिवृद्धि हुने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालय, दाङ
खर्च क्षेत्र	मानवीय सहायता प्रदान गर्न आवश्यक सामग्री खरिद अनुगमन एवं प्रतिवेदन
लक्षित समुह	आपतकालीन अवस्थाका सहयोगापेक्षी
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तुल्सीपुरसँग मानवीय सहायता प्रदान गर्न आवश्यक सामग्री खरिद सम्बन्धी प्रस्तावना माग गर्ने प्रस्तावनाका आधारमा स्वास्थ्य कार्यालय दाङ प्रथम पक्ष र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तुल्सीपुर दोस्रो पक्ष बीच द्विपक्षीय सम्झौता गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ । सम्झौता अनुरूप मानवीय सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक सामग्री खरिद तथा व्यवस्थापन गर्ने । सम्झौता अनुरूप भएको वास्तविक प्रगतिका आधारमा सम्बन्धित प्राविधिकले गरेको नाँप जाँच गुणस्तर परीक्षण समेतका आधारमा बील भर्पाई अनुसार स्वास्थ्य कार्यालय दाङले दोस्रो पक्षलाई भुक्तानी गर्नुपर्नेछ । कार्यक्रम सञ्चालन कार्यान्वयन अनुगमन एवं प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
बजेट बाँडफाड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा खर्च गर्नु पर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	आपतकालिन अवस्थामा सहयोग हुने ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	<ul style="list-style-type: none"> प्रस्तावना र सम्झौता मानवीय सहायता प्रदान हुने सामग्रीको उपलब्धता
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य कार्यालय र मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१३. नीजि तथा सामुदायिक अस्पतालहरूको सञ्चालन अनुमति, नविकरण, अनुगमन आदि कार्य

खर्चशीर्षकनं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	पटक	१	निरन्तर

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय	यस प्रदेश भित्र रहेका निजी, गैह्रसरकारी, सहकारी तथा सामुदायिक स्वास्थ्य संस्था/ अस्पतालहरूको नियमन गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको सुनिश्चितता गर्नु प्रदेश सरकारको कार्यक्षेत्र रहेको छ। यस प्रदेश भित्र सञ्चालित अस्पतालहरूको स्थापना, सञ्चालन अनुमति, नवीकरण तथा स्तरोन्नतिको अनुगमन तथा स्थलगत निरीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी ढङ्गले कार्यान्वयन गर्न यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	यस प्रदेश भित्रका निजी, गैह्रसरकारी, सहकारी तथा सामुदायिक स्वास्थ्य संस्था/ अस्पतालहरूको नियमन गर्नु
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	प्रदेश भित्रका निजी, गैह्रसरकारी, सहकारी तथा सामुदायिक स्वास्थ्य संस्था/ अस्पतालहरू
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरू	दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायात खर्च, बैठक, गोष्ठी तथा परामर्श खर्च, छपाई, प्रतिवेदन लगायत अन्य व्यवस्थापकीय खर्च।
कार्यक्रम सञ्चालनविधि	<ul style="list-style-type: none"> वर्ष भरी गरीने अनुगमनको सूची तयार गर्ने चेकलिष्ट प्रयोग गरी प्रचलित कानून बमोजिम गठित समितिहरूबाट नियमित, आवधिक स्थलगत निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने । अनुगमनका आधारमा प्रतिवेदन तयार गर्ने । प्रतिवेदनका आधारमा संस्था दर्ता वा नविकरण प्रक्रिया अघि वढाउने । संस्था दर्ता वा नविकरण गर्न नसकिएको खण्डमा सम्बन्धित संस्थालाई कारण सहित पृष्ठपोषण दिने ।
अपेक्षित उपलब्धी	यस प्रदेश भित्र रहेका स्वास्थ्य सेवा प्रदायक अस्पतालहरूको नियमन भई नागरिकहरूको गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नेछन् ।
अनुगमनका सुचकहरू	अनुगमन प्रतिवेदन संस्था दर्ता तथा नविकरण प्रमाण। संस्था दर्ता तथा नविकरण हुन नसकेका संस्थाहरूलाई कारण सहितको पृष्ठपोषण
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।

१४. अस्पतालमा कार्यरत नर्सिङ्ग कर्मचारीहरूको लागि Professional Motivation (व्यवसायिक उत्प्रेरणा) कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
	५ लाख	पटक	१	तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेश लोकसेवा आयोगबाट सिफारिश भई नियुक्ति तथा पदस्थापना भएका नवप्रवेशी जनरल नर्सिङ र कार्यरत नर्सिङ्ग कर्मचारीहरूको कार्य दक्षता अभिवृद्धि गर्दै सुदृढ स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने नर्सिङ्ग कर्मचारीहरूको नेतृत्व क्षमता बृद्धि गरी आफ्नो तथा कार्यरत संस्थाप्रति जन विश्वास बढाउने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य	नर्सिङ्ग कर्मचारीहरूको कार्य दक्षता अभिवृद्धि भई सेवा गुणस्तरीयता अभिवृद्धि हुने ।
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरू	विज्ञ परामर्श सेवा खरिद, प्रशिक्षक खर्च, प्रतिवेदन दै.भ्र.भ, यातायात लगायत अन्य व्यवस्थापकीय खर्च ।
लक्षित समूह	नर्सिङ्ग कर्मचारीहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रम सञ्चालनका लागि विषयबस्तु निर्धारण गरी कार्ययोजना बनाउने सहभागी हुने जनशक्ति विवरण तयार गर्ने स्वीकृत कार्ययोजना बमोजिम अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	नर्सिङ्ग कर्मचारीहरूको व्यावसायिक उत्प्रेरित हुनेछन ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्ययोजना अभिमुखिकरणमा सहभागी संख्या

१५. रासी प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर, प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय विजौरी दाङ र लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय बुटवलको संगठन तथा व्यवस्थान सर्वेक्षण

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु ५ लाख मात्र	पटक	१	दोश्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय	हाल रासी प्रादेशिक अस्पताल १०० वेडमा संचालित भएको र २०० वेड क्षमताको स्वीकृत भैसकेको अस्पताल सञ्चालन गर्न हाल मौज्जात कर्मचारी दरवन्दीमा परिवर्तन गर्नु पर्ने भएको तथा यसरी नै प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय दाङ विजौरी २५ वेडमा संचालित भएको र विरामीको चापलाई ध्यान दिई यस चिकित्सालयलाई पनि ५० वेडमा सञ्चालन गर्न हाल मौज्जात दरवन्दीमा परिवर्तन गर्न पर्ने भएको साथै लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय बुटवललाई १५ वेडमा स्तरोन्नती भई हाल मौज्जात दरवन्दीमा परिवर्तन गर्न पर्ने भएको हुदा यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य	रासी प्रादेशिक अस्पताल र प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय दाङ र लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय बुटवलको हालको कर्मचारी दरवन्दी संरचनामा परिवर्तन गरी सो अनुसार कार्यान्वयन गरी सेवालालाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	अस्पतालहरु तथा प्रदेशवासी
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरु	विज्ञ परामर्श सेवा खरिद, दैनिक भ्रमण भत्ता कार्यशाला गोष्ठी, बैठकभत्ता, छपाई र व्यवस्थापकिय खर्च।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रचलित कानून बमोजिम विज्ञहरुको परामर्श सेवामार्फत प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गर्ने ● स्थलगत अध्ययन ● सङ्गठन व्यवस्थापन सर्वेक्षण सम्बन्धी प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गर्ने ● छलफल एवं प्रस्तुतीकरण गर्ने ● प्रदेश सरकार समक्ष पेश गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> ● रासी प्रादेशिक अस्पताल र प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय दाङ र लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालयमा पर्याप्त जनशक्तीको व्यवस्था भई सेवा प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन भई जनताले सहज स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नेछन् ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने छ।
सन्दर्भ सामाग्रीहरु	<ul style="list-style-type: none"> ● न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८, ● नेपालको स्वास्थ्य जनशक्ति सम्बन्धी राष्ट्रिय रणनीति २०२१-२०३० ● नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीतिक योजना, २०२३-३०

१६. मृगौला डायलायसिस गर्न पर्ने गरिब तथा असहाय बिरामीको लागि इन्जेक्सन इरिथ्रोपोइटिनमा पचास प्रतिशत अनुदान

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	रु. १० लाख	अस्पताल	१३	प्रथम, दोस्रो, तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	नेपालमा दिन प्रतिदिन मृगौला सम्बन्धी समस्याहरु बढिरहेको छ । मृगौला फेल भएको अवस्थामा मृगौला प्रत्यारोपण सर्वसाधारणको पहुँच भन्दा टाढा रहेकोले त्यस्ता विपन्न समुदायका बिरामीहरुलाई सरकारी अस्पतालहरुमा मृगौला डाइलाइसिस गर्दा आवश्यक पर्ने इरेथ्रोपोएटिन इन्जेक्सन खरिदमा ५० प्रतिशत सहयता दिने व्यवस्थाका लागि यो कार्यक्रम राखिएको छ ।
उद्देश्य	विपन्न नागरिकहरुलाई मृगौला डाइलाइसिस गर्दा आवश्यक पर्ने इरेथ्रोपोएटिन इन्जेक्सन खरिदमा ५० प्रतिशत आर्थिक सहयोग पुऱ्याउन ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> इरेथ्रोपोएटिन इन्जेक्सन खरिदमा ५० प्रतिशत रकम सम्बन्धित अस्पताललाई उपलब्ध गराउने ।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका सरकारी अस्पतालहरुबाट मृगौला सम्बन्धी डाइलाइसिस उपचार सेवा लिने सेवा ग्राही
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> यस सेवा प्रवाहका लागि प्रदेश भित्रका निःशुल्क डाइलाइसिस सेवा प्रवाह गर्ने अस्पतालहरुलाई जानकारी दिने । सामुदायिक डाइलाइसिस सेवाहरुसँग सो सेवाका लागि सम्झौता गर्ने र सोही सम्झौता बमोजिम शोध भर्ना गर्ने । सम्बन्धित अस्पतालहरुलाई स्वास्थ्य निर्देशनालयले चौमासिक रूपमा शोधभर्ना स्वरूप रकम निकासा गर्नुपर्नेछ । विपन्न नागरिकलाई मृगौला डायलासिस औषधिमा सहायता कार्यक्रम प्रदान गर्नका लागि स्थानीय तहबाट प्रदान गरिएको विपन्नताको सिफारिसका आधारमा सेवा दिने अस्पतालहरुमा मृगौला डाइलाइसिस गर्दा आवश्यक पर्ने इरेथ्रोपोएटिन इन्जेक्सनको खरिदमा ५० प्रतिशत रकम स्वास्थ्य निर्देशनालय मार्फत अस्पतालहरुमा शोधभर्ना उपलब्ध गराउने । सेवा प्रदान गर्ने अस्पताललाई इरेथ्रोपोएटिन इन्जेक्सनको भुक्तानी रकममा एकरूपताका लागि स्वास्थ्य निर्देशनालयले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।

१७. लुम्बिनी प्रदेशको हिमाली जिल्लामा चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु.५० लाख मात्र	जिल्ला	३	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो र चौथो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेश भित्रका हिमाली तथा दुर्गम जिल्लाहरूमा चिकित्सक/स्वास्थ्यकर्मीहरू न्यून संख्यामा भएकोले प्रादेशिक अस्पतालमा रहेका चिकित्सक/स्वास्थ्यकर्मीहरू र छात्रवृत्ति करारका कर्मचारीहरूलाई निश्चित प्रोत्साहन भत्ता लगाएतको सुविधा प्रदान गरी हिमाली तथा दुर्गम जिल्लाहरू रुकुमपूर्व, रोल्पा र रामपुर अस्पतालहरूमा चिकित्सक/स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई टिकाई राखी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य	प्रदेश भित्रका हिमाली तथा दुर्गम जिल्लाहरू (रुकुम पूर्व अस्पताल, रोल्पा अस्पताल र रामपुर अस्पताल) मा चिकित्सकहरूलाई टिकाई राखी सेवा निरन्तर प्रवाह हुने ।
कार्यक्रमसञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्र	प्रदेशबाट स्वीकृत विशेषज्ञ चिकित्सक परिचालन निर्देशिका २०७८ ले तोकेको खर्च क्षेत्र
लक्षित समुह	चिकित्सक र विशेषज्ञ चिकित्सकहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेशबाट स्वीकृत विशेषज्ञ चिकित्सक परिचालन निर्देशिका २०७८ अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यस निर्देशिका बमोजिमको सुविधा चौमासिक रूपमा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड र खर्च गर्नु पर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रदेश भित्रका हिमाली तथा दुर्गम जिल्लाका अस्पतालहरूमा स्वास्थ्य सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धि हुनेछ ।
अनुगमन तथा मुल्याङ्कनका सुचकहरू	यस सुविधा बमोजिम खटिएका चिकित्सक र विशेषज्ञ चिकित्सकको संख्या तथा सेवा अवधि
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य मन्त्रालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

१८. प्रस्तावित भालुवाड अस्पतालमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा सहित आकस्मिक सेवा विस्तार (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समेत)

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	१ करोड ५० लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय	यस प्रदेशको राजधानीमा रहेको साविकको लालमटिया स्वास्थ्य चौकी (प्रस्तावित भालुवाड अस्पतालमा) परिसरमा अस्थायी संरचनायुक्त भवन बनाई विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा सहित आकस्मिक सेवा विस्तार (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समेत) यो कार्यक्रम व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य	प्रस्तावित भालुवाड अस्पतालमा आकस्मिक सेवा सहितको विशेषज्ञ सेवा प्रवाह गर्ने
कार्यक्रमबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	प्रदेशबासी नागरिकहरु
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरु	भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा संरचना मर्मत सम्भार, जनशक्ति व्यवस्थापन, उपकरण खरिद तथा स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा संरचना मर्मत सम्भार, जनशक्ति, र आवश्यक औजार उपकरणको लगत तयार गर्ने ● प्रदेश मातहत अस्पताल प्राप्त भए पश्चात आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने । ● प्रचलित सार्वजनिक खरिद कानून बमोजिम आवश्यक संरचनाको निर्माण र बस्तुको आपूर्ति व्यवस्थापन गर्ने ● औजार उपकरण जडान तथा विकास गरी सेवा सञ्चालन गर्ने ● आवश्यकता अनुसार विभिन्न मन्त्रालय, संघ संस्था र सम्बन्धित स्थानिय तहसँग समन्वय गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	प्रस्तावित भालुवाड अस्पतालमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा सहित आकस्मिक सेवा विस्तार हुने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
कार्यक्रम अनुगमनका सुचकहरु	पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत संभार र जनशक्तिको व्यवस्थापनको अवस्था विशेषज्ञ तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको अवस्था
अनुगमा तथा मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको प्रगति विवरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकायले नियमित रूपमा मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ र मन्त्रालयबाट सो कार्यप्रगतिको अनुगमन र मुल्याङ्कन गरिनेछ
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१९. अस्पताल फर्मूलरी निर्माण सम्बन्धी कार्यक्रम

खर्च शिर्षक नं .	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु .५ लाख	पटक	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उपशिर्षक	विवरण
परिचय	अस्पताल फार्मसीले सम्बन्धित अस्पतालमा औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीहरूको खरिद भण्डारण तथा वितरण गर्ने कार्य गर्दछ। सो सम्बन्धमा अस्पताल भित्र प्रयोग हुने सम्पूर्ण औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीहरूको बारेमा तयार गरिएको विस्तृत विवरण सहितको पुस्तिकालाई अस्पताल फर्मूलरी भनिन्छ। यसले सुलभ मुल्यमा गुणस्तरिय फार्मसी सेवा दिन फार्मसीलाई सक्षम बनाउन मद्दत गर्दछ। अस्पताल फर्मूलरी तयार गर्ने कार्य ड्रग एण्ड थेराप्युटिक समितिको भएको र सो समितिको सदस्य सचिव फार्मासीष्ट हुने व्यवस्था भएकाले फार्मासीष्टका लागि यस कार्यक्रम व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	फार्मासीष्टलाई अस्पताल फर्मूलरी तयार गर्नका लागि सक्षम बनाउने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय।
खर्च क्षेत्र	विज्ञ परामर्श सेवा, दैनिक भ्रम तथा यातायात खर्च र अन्य व्यवस्थापकीय खर्च।
सञ्चालन प्रक्रिया	<ul style="list-style-type: none"> फार्मास्युटिकल केयर वा क्लिनिकल फार्मसी वा फार्मसी विषयमा कम्तिमा स्नाकोत्तर (M.Pharm) गरेको व्यक्तिलाई प्रशिक्षकको रूपमा लिने। अस्पतालको बर्गिकरण अनुसार अलग अलग फर्मूलरी तयारी गर्ने तालिमको कार्ययोजना बनाउने तालिम सामग्री निर्माण गर्ने। अस्पतालमा कार्यरत फार्मासीष्टहरूको सूची तयार गर्ने। तालिम सञ्चालन गर्ने।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधी अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराएर मात्र तालिम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ।
तालिमको अवधि तथा सहभागी संख्या	<ul style="list-style-type: none"> तालिम अवधि ३ दिन सहभागी संख्या २५ देखि ३० जना
अनुगमन तथा मुल्यांकन सूचक	<ul style="list-style-type: none"> तालिममा सहभागी संख्या अस्पताल फर्मूलरी तयारी भएका अस्पताल
प्रतिवेदन	तालिम सम्पन्न भए पश्चात तालिम संयोजकले विस्तृत प्रतिवेदन बनाई स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ।

२०. प्रादेशिक स्वास्थ्य आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र सुदृढीकरण (हब एन्ड सेटलाइट नेटवर्क पूर्व तयारी समेत)

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	१० लाख	पटक	४	पहिलो, दोस्रो, तेस्रो र चौथो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय	विपद पूर्व तयारी र प्रतिकार्यका लागि यस प्रदेशमा प्रदेश प्रादेशिक स्वास्थ्य आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र सञ्चालनमा आएको छ। यस प्रदेशमा ४ वटा हब अस्पतालहरु रहेका छन्। भविष्यमा हुने विपद प्रकोप र महामारीको जोखिम न्यूनिकरण, पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि हब अस्पताल र स्याटेलाईट अस्पतालबीच रणनीतिक सम्बन्ध स्थापन गरी नेटवर्कलाई सुदृढीकरण गर्न यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	प्रदेशमा हब अस्पताल र स्याटेलाईट अस्पतालबीच नेटवर्कलाई सुदृढीकरण गर्ने
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	प्रदेशवासी नागरिकहरु र अस्पताल
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
कार्यक्रमका खर्च क्षेत्रहरु	दैनिक भ्रम तथा यातायात खर्च, खाजा खाना र अन्य व्यवस्थापकीय खर्च
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेशमा रहेका चार वटा हब अस्पताल र स्याटेलाईट अस्पतालको नेटवर्क बैठकको कार्ययोजना तयार गर्ने • आवश्यकता अनुसार विभिन्न मन्त्रालय, संघ संस्था र सम्बन्धित स्थानिय तहसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने • चौमासिक रूपमा PHEOC को प्राविधिक सहयोगमा सम्बन्धित हब अस्पतालमा र स्याटेलाईट अस्पतालको नेटवर्कको कार्यसञ्चालन, Hospital disaster preparedness and response plan तयारी र कार्यान्वयनका बारेमा छलफल गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	हब अस्पताल र स्याटेलाईट अस्पतालको नेटवर्कको सुदृढीकरण हुने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन मुल्याङ्कनका सुचकहरु	हब अस्पतालमा र स्याटेलाईट अस्पतालको नेटवर्कको बैठक संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

२१. निःशुल्क आखाँको नानी (कर्निया ट्रान्सप्लान्टेशन) प्रत्यारोपण शोधभर्ना

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	२० लाख	पटक	४	पहिलो, दोस्रो, तेस्रो र चौथो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेशमा बसोबास गर्ने नागरिकहरूको आँखाको नानीमा लागेको चोट लगायतका कारणहरूले गर्दा आँखाको ज्योती गुमिरहेको छ। यस प्रदेशमा रहेका आँखा सेवा कार्यक्रम प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरूले कोर्निया प्रत्यारोपण गरी उनीहरूको दृष्टी जोगाउन सफल भएका छन्। तसर्थ, यस अवस्थाबाट प्रभावित व्यक्तिहरूको उपचारमा सहूलियत प्रदान गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	आँखाको नानीमा लागेको चोट लगायतका कारणहरूले गर्दा आँखाको ज्योती गुमाएकाहरूलाई कोर्निया प्रत्यारोपणमा सहयोग गर्ने
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	प्रदेशवासी नागरिकहरू
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्रहरू	कोर्निया प्रत्यारोपणमा लाग्ने खर्चको शोधभर्ना
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> आखाँको कर्निया प्रत्यारोपण संचालन सम्बन्धि कार्यविधि तयार गर्ने स्वास्थ्य निर्देशनालयले कर्निया प्रत्यारोपण सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने अस्पतालहरूसँग सम्झौता गर्ने । सम्झौता बमोजिम प्रदेशवासी नागरिकहरूलाई कर्निया प्रत्यारोपण सेवा उपलब्ध गराएका अस्पतालहरूलाई चौमासिक रूपमा सेवा बमोजिमका संलग्न बील भर्पाई र प्रमाणका आधारमा भुक्तानी दिनुपर्नेछ। सोको लगत राखी मन्त्रालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	कर्निया प्रत्यारोपण गर्नुपर्ने विरामीहरूलाई सहूलियत प्राप्त भई आखाँको ज्योति प्राप्त हुने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन सुचकहरू	कोर्निया प्रत्यारोपणबाट लाभान्वित सेवाग्राहीहरू
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

२२. प्रदेशको उपयुक्त स्थानमा महिला तथा बाल अस्पतालको सम्भाव्यता अध्ययन

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु ५ लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय	आम नागरिकलाई सर्वसुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने प्रयोजनको लागि सरकारी स्तरमा अस्पतालको स्थापना गरी महिला तथा बालबालिकाका विशिष्टकृत स्वास्थ्य सेवा सरल, सहज, व्यवस्थित तथा प्रभावकारी रूपमा प्रदान गर्नको लागि उपयुक्त स्थानको छनौट तथा अस्पताल स्थापनाको सम्भाव्यता अध्ययन गर्नको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	महिला तथा बाल अस्पतालको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	प्रदेश भित्र बसोबास गर्ने आम नागरिक
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य मन्त्रालय
खर्च क्षेत्रहरू	विज्ञ परामर्श, कार्यशाला गोष्ठी, बैठक भत्ता, छपाई र व्यवस्थापकिय खर्च ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● महिला तथा बाल अस्पतालको सम्भाव्यता अध्ययनको लागि विज्ञहरूको परामर्श सेवा खरिद गर्ने ● बहुपक्षीय सरोकारवालाहरू सम्मिलित समिति गठन गरी सो मार्फत अस्पताल स्थापना सम्बन्धी वृस्तृत अध्ययन गर्ने । ● अध्ययनको प्रतिवेदन माथि सरोकारवालाहरूसँग कार्यशाला गोष्ठी, छलफल, बैठक तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम गर्ने । ● प्रतिवेदन तयार पारी स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने ।
सहकार्य, साझेदारी तथा समन्वय	● आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत बिकास साझेदारहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्न सकिनेछ ।
कार्यक्रमको अपेक्षित उपलब्धी	● प्रदेशमा महिला तथा बालबालिका अस्पतालको लागि उपयुक्त स्थान छनौट भएको हुनेछ ।
अनुगमनका सुचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> ● विज्ञ नियुक्ति वा सम्भाव्यता अध्ययन समिति गठन ● परामर्श तथा छलफलका निर्णयहरू ● अध्ययन प्रतिवेदन
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
सन्दर्भ सामाग्रीहरू	नेपाल स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास मापदण्ड २०७४

२३. अस्पतालहरूमा सामाजिक लेखा परिक्षण(Social Audit)

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	१३ लाख	पटक	१	दोश्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय	स्वास्थ्य क्षेत्रको सेवा प्रवाहलाई थप जवाफदेहि पारदर्शी र जन भावना अनुरूप बनाउन अत्यावश्यक छ। यस प्रदेशको मातहतमा रहेका प्रादेशिक अस्पतालहरूको सेवाको बारेमा आम जनमानसको राय सल्लाह सुझाव अनुसार समय सापेक्ष र जनभावना अनुरूप सेवा प्रवाह गरी थप पारदर्शी बनाउने हेतुले यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	प्रादेशिक अस्पतालबाट प्रवाह हुने सेवाहरूको सामाजिक परिक्षण गर्ने
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	प्रदेश मातहतका सरकारी अस्पतालहरू
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	अस्पतालहरू
खर्च क्षेत्रहरू	विज्ञ परामर्श सेवा खरिदका लागि तयारी, बोलपत्र आह्वान तथा सम्झौता, स्थलगत अध्ययन, छलफल एवं प्रस्तुती, प्रतिवेदन
कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन/विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● विज्ञ संस्था छनौटका लागि कार्यक्षेत्र शर्त तयारी र सम्झौता ● सामाजिक परीक्षण कार्य सञ्चालन ● अनुगमन एवं प्रतिवेदन तयारी तथा सार्वजनिकिकरण
सहकार्य, साझेदारी तथा समन्वय	आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत बिकास साझेदारहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्न सकिनेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रादेशिक अस्पतालबाट प्रवाह हुने सेवाहरू प्रति विश्वास बढ्ने
कार्यक्रम अनुगमनका सुचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> ● परामर्श तथा छलफलका निर्णयहरू ● अध्ययन प्रतिवेदन
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
सन्दर्भ सामाग्रीहरू	संवास्थ्य क्षेत्रका लागि सामाजिक परीक्षण कार्यसञ्चालन निर्देशिका २०७० प्रथम संशोधन २०७३

२४.बारबर्दिया स्थित थारु R C memorial अस्पतालमा सेवा विस्तार सहयोग

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु ३० लाख	पटक	१	दोस्रो तेस्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय	तराईमा व्यापक सिकलसेल तथा थालेसेमिया रोगको सचेतना स्क्रिनिङ्ग तथा उपचारमा अहम भूमिका खेलेको बर्दिया जिल्ला बारबर्दिया नगरपालिकामा रहेको थारु RC Memorial अस्पतालको सेवा विस्तार गर्नको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	थारु R C memorial अस्पतालमा सेवा विस्तार गर्ने
लाभान्वित जनसङ्ख्या/समुह	बर्दियावासी नागरिकहरु
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	बारबर्दिया न पा
खर्च क्षेत्रहरु	अस्पतालको सेवा विस्तारमा आवश्यक औजार उपकरण
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा संरचना मर्मत सम्भार, जनशक्ति, र आवश्यक औजार उपकरणको लगत तयार ● प्रचलित सार्वजनिक खरिद कानून बमोजिम आवश्यक संरचनाको निर्माण र बस्तुको आपूर्ति व्यवस्थापन ● औजार उपकरण जडान तथा विकास गरी सेवा सञ्चालन ● आवश्यकता अनुसार विभिन्न मन्त्रालय, संघ संस्था र सम्बन्धित स्थानीय तहसँग समन्वय गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	थारु R C memorial अस्पतालमा सेवा विस्तार भई सेवाग्राहीहरुको पहुँच अभिवृद्धि हुनेछ
अनुगमनका सुचकहरु	पूर्वाधार निर्माण, औजार उपकरणको उपलब्धता सेवाग्राहीहरुको संख्या
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।

स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु

१. विद्यालय नर्सिङ सेवा कार्यक्रम थप तथा निरन्तरता

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२४१९	रु. १०४.६५लाख	जना	२५	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो चौथो

परिचय:	विद्यालय तहवाटै बालबालिकाहरुलाई सन्तुलित र पोषिलो खानेकुरा खाने तथा स्वस्थ जीवनशैली अपनाउन प्रेरित गर्दै समग्र स्वास्थ्य, सरसफाई र पोषण प्रवर्धन, किशोरकिशोरीको प्रजनन स्वास्थ्य तथा महिनावारी व्यवस्थापनको आवश्यकताको महशुस गर्दै विद्यालय तहमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच पुऱ्याई विद्यार्थीहरुको स्वास्थ्य सुधार ल्याउन यो कार्यक्रमलाई थप तथा निरन्तरता गरीएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय उमेरका बालबालिकाहरुलाई स्वास्थ्य जीवनशैली अपनाउन प्रेरित गर्ने । विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरीहरुको महिनावारी स्वास्थ्यलाई व्यवस्थित गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय ।
खर्च क्षेत्र	पारिश्रमिक सेवा सुविधा ।
लक्षित समूह	विद्यालयमा अध्ययनरत छात्र छात्राहरु ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> गत वर्ष देखि कार्यरत विद्यालय नर्सलाई सम्बन्धित विद्यालयको सिफारिसमा निरन्तरता दिने । मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड अनुसार विद्यालयहरु छनौट गर्ने । सेवा करारमा कार्यरत विद्यालय नर्सहरुलाई सहायक पाँचौ तहको शुरु तलव स्केल अनुसारको तलव नियमानुसार उपलब्ध गराउने । यस निर्देशनालयले तयार पारेको कार्यविवरण अनुसार विद्यालय नर्सले कार्य गर्नु पर्नेछ । विद्यालय नर्सको हाजिरी प्रमाणित सम्बन्धित पालिका वा विद्यालयले प्रमाणित गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र सोको आधारमा सम्बन्धित कर्मचारीको पारिश्रमिक बैंक खाता मार्फत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । कार्यरत नर्स मध्ये कसैले करार सम्झौता निरन्तरता नगरेमा नयाँ करार सेवाको लागि निर्देशनालयले प्रक्रिया अगाडि बढाई सेवा निरन्तरता दिइनेछ ।
बजेट बाँडफाँड	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालय उमेरका बालबालिकाहरुको पोषण सुधार तथा स्वस्थ जीवनशैली अपनाउन सहयोग हुनेछ । विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरीहरुको महिनावारीका कारणले गर्दा विद्यालयमा हुने अनुपस्थित दर कमि हुनेछ ।
अनुगमन मुल्यांकनको सूचक	<ul style="list-style-type: none"> लाभान्वित विद्यार्थीको संख्या स्वास्थ्य
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२. स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको अर्धवार्षिक समीक्षा तथा कार्ययोजना तयारी कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ५ लाख	पटक	१	दोस्रो

परिचय	विगत तथा यस आ.व. को अर्धवार्षिक अवधिसम्म संचालन भएका कार्यक्रमहरूको छलफल, जिल्लातहदेखि स्थानीय तह सम्म लक्षित गरे अनुसारको प्रगतीको अवस्था, सुधार गर्नु पर्ने अवस्था, खास सवाल पहिचान गरी आगामी आ.व. मा के कस्ता कार्यक्रमहरूको आवश्यकता पर्छन सो को लागि योजना बनाउन यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	विगत तथा यस आ.व. का कार्यक्रमबाट सिकाई गर्दै आगामी आ.व. का लागि कार्यक्रम योजना तयार गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको आवश्यकता परेको हो ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	समिक्षा कार्यक्रम, प्रशिक्षक तथा सहभागी दै भ्र भ तथा यातायात खर्च
लक्षित समूह	प्रादेशिक अस्पतालका प्रमुख, स्वास्थ्य कार्यालयका प्रमुख, प्रदेश मातहतका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्था वा योजनासँग संलग्न जनशक्ति
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रदान गरिएका कार्यक्रमको हालसम्मको प्रगति तथा संचालन गर्दा आइपरेका समस्या र समाधानका उपायका बारेमा तोकिएको ढाँचामा प्रस्तुती । विगतको कार्यक्रमबाटको सिकाई र आगामी कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि योजना तयारीका बारेमा छलफल ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	यस आ.व. को समीक्षा र आगामी कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा संचालन हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	समीक्षाको विस्तृति कार्यतालिका, सहभागीहरूको हाजिरी, प्रस्तुतीकरण slides, समीक्षाको प्रतिवेदन ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि बजेट खर्च र प्रगति प्रतिवेदन संबन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

३. निशुल्क रक्त संचार सेवा

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १ करोड ७५ लाख	पटक	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

परिचय	प्रदेशमा हुने शल्यक्रिया, मातृस्वास्थ्य सेवा, सडक दुर्घटना, रगत तथा रगत जन्य रोगहरु आदिको उपचार व्यवस्थापनको लागि अत्यावश्यक रगत तथा रक्त तत्वहरु सर्वसुलभ, सुरक्षित र निशुल्क रूपमा उपलब्ध गराई रगतको अभावबाट हुन सक्ने अकाल मृत्युबाट बचाउनाको लागि गराउनको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ।
उद्देश्य	प्रदेशमा बसोबास गर्ने सबै नागरिकलाई सर्वसुलभ तरीकाले चाहिएको समयमा आवश्यक परिमाणमा गुणस्तरीय र सुरक्षित रगत तथा रक्त तत्वहरु उपलब्ध गराउने
कार्यक्रम व्यवस्थापन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय।
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	प्रदेशमा रहेका सबै सरकारी अस्पतालहरु, प्रतिष्ठानहरु, सामुदायिक अस्पतालहरु, Dialysis center र रक्त संचार केन्द्रहरु।
खर्च क्षेत्रहरु	नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त रक्तसंचार सेवा प्रदायक संस्थाले तोके बमोजिमको बिल भरपाई
लक्षित समूह	रक्तसंचार सेवा लिने सेवाग्राहीहरु।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> रक्त संचार सेवा प्रदान गर्ने संस्था (Bood Bank, Nepal Red Cross Society), अस्पताल तथा प्रतिष्ठानहरुको सूची तयार गर्ने। रक्त संचार सेवा उपलब्ध गराउने संघ संस्था तथा अस्पतालहरुले निःशुल्क रक्तसंचार सेवा उपलब्ध गराउन सम्झौता गर्ने। स्वास्थ्य मन्त्रालय लुम्बिनी प्रदेशबाट स्वीकृत कार्यविधि “निशुल्क रक्त संचार निर्देशिका २०७८” (संशोधन समेत) बमोजिम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ। रक्तसंचार सेवा वापतको सेवाग्राहीको बिबरण अध्यावधिक गरी त्रैमासिक रूपमा निर्देशनालयबाट उपलब्ध गराईएको खाकामा स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ। रक्त संचार सेवा प्रदान गर्ने संघ संस्था तथा अस्पतालबाट प्रतिवेदन प्राप्त भएको १५ दिन भित्र स्वास्थ्य निर्देशनालयले सम्झौता अनुसारको सोध भर्ना दिनुपर्नेछ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	सबै नागरिकलाई सर्वसुलभ तरीकाले चाहिएको समयमा आवश्यक परिमाणमा गुणस्तरीय र सुरक्षित रगत तथा रक्त तत्वहरु उपलब्ध हुनेछ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	निःशुल्क रगत र रक्त जन्य पदार्थ प्राप्त गर्ने विरामीको संख्या।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन त्रैमासिक रूपमा मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

४. दम जन्य तथा ब्रोंकाइटिस उपचार व्यवस्थापन अस्पतालहरू (स्वास्थ्य सेवा)

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १ करोड	अस्पताल	१३	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो र चौथो

परिचय	प्रदेशमा विद्यमान विभिन्न नसर्ने रोगहरूको बढ्दो प्रकोपबाट प्रदेश वासीलाई पर्ने व्यक्तिगत व्ययभार कम गर्नका लागि उपचारमा आर्थिक सहूलियत प्रदान गर्न दीर्घ श्वासप्रश्वास रोगहरू (Chronic Respiratory Diseases) (जस्तै COPD, Asthma, Occupational Lungs Diseases, Pulmonary Hypertension) को विरामीहरूलाई प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेख भए अनुसार रु. ५०,०००।- अक्षरूपी रु. पचास हजार सम्मको निःशुल्क उपचार व्यवस्थापनको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य	दमजन्य तथा ब्रोंकाइटिस उपचारमा विरामीको व्यक्तिगत व्ययभारलाई कम गर्न आर्थिक सहूलियत प्रदान गर्ने ।
कार्यक्रम व्यवस्थापन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	प्रदेश अन्तरगतका सरकारी अस्पतालहरू ।
खर्च क्षेत्रहरू	विरामीको उपचारमा लाग्ने खर्चको सोधभर्ना, कार्यक्रमको अभिमुखिकरण, अनुगमन, समिक्षा तथा छपाई
लक्षित समूह	दीर्घ श्वासप्रश्वास रोगीहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सरकारी अस्पतालहरूको सुची तयार गर्ने । सूचीकृत अस्पतालहरूले “दम तथा ब्रोंकाइटिस रोग उपचार आर्थिक सहूलियत निर्देशिका, २०७६ (संशोधन समेत)” अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ । प्रदेशमा रहेका संघीय सरकारी अस्पतालहरूसँग यो कार्यक्रम लागु गर्न स्वास्थ्य निर्देशनालयले सम्झौता गर्नेछ । निर्देशनालयले प्रत्येक तीन महिनामा अस्पतालले पेश गरेको विरामी उपचारको अभिलेखका आधारमा सम्बन्धित अस्पताललाई शोध भर्ना स्वरूप रकम उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	दम जन्य तथा ब्रोंकाइटिसका विरामीहरूको उपचारमा हुने व्यक्तिगत व्ययभार कम भई सेवामा नागरीकको पहुँचमा वृद्धि हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	निःशुल्क दीर्घ श्वासप्रश्वासको उपचार प्राप्त गर्ने विरामीको संख्या । भुक्तानी भएका दस्तावेजहरू ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन त्रैमासिक रूपमा मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

५. प्रदेश विपन्न नागरीक स्वास्थ्य उपचार आर्थिक सहूलियत कार्यक्रम (मुटुको भल्भ फेर्ने, मृगौला प्रत्यारोपण र क्यान्सर रोग)

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	अनुमानित	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ५ करोड	जना	२०००	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

परिचय	नेपालमा हाल नसर्ने रोगहरूका बिरामिहरू बृद्धि हुदै गएको र सो रोगको उपचारमा लाग्ने खर्च महंगो भएकोले असहाय र विपन्न नागरीकहरूले पैसाकै अभावमा उपचारबाट बन्चित हुन नपरोस भनी नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउदै आईरहेको रकमले मुटुको भल्भ फेर्ने, मृगौला प्रत्यारोपण र क्यान्सर रोगको उपचार धान्न नसकेकोले प्रदेश सरकारबाट असहाय तथा विपन्न नागरीकहरूलाई उपचारमा थप सहूलियतका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	यस प्रदेशका असहाय र विपन्न नागरीकहरूको मुटुको भल्भ फेर्ने, मृगौला प्रत्यारोपण र क्यान्सर रोगको उपचारमा आर्थिक सहूलियत प्रदान गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय ।
खर्च क्षेत्र	औषधि उपचार खर्च सोधभर्ना ।
लक्षित समूह	<ul style="list-style-type: none"> लुम्बिनी प्रदेशका मुटुको भल्भ फेर्ने, मृगौला प्रत्यारोपण र क्यान्सर रोगको उपचार गर्नुपर्ने असहाय र विपन्न नागरीक ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	स्वास्थ्य मन्त्रालय लुम्बिनी प्रदेशबाट स्वीकृत कार्यविधि "प्रदेश स्वास्थ्य उपचार विशेष सुविधा निर्देशिका २०७८" अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	असहाय र विपन्न नागरीकहरूले आर्थिक अभावको कारणले मृगौला प्रत्यारोपण गर्न बन्चित हुने छैनन् ।
अनुगमन तथा मुल्यांकनको सूचक	मुटुको भल्भ फेर्ने, मृगौला प्रत्यारोपण र क्यान्सर रोगको उपचार बापत सहूलियत लिने बिरामीको संख्या ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

६. आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरुमा अनसाइट कोचिङ्ग कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख मात्र	पटक	१	प्रथम दोस्रो, तेश्रो र चौथो

परिचय	लुम्बिनी प्रदेश मातहतका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको ज्ञान सीप र दक्षता अभिवृद्धि गरी सेवाको प्रभावकारिता वढाउन यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य	स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रवाह हुने सेवाको गुणस्तरीयता र प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय ।
खर्च क्षेत्रहरु	प्रशिक्षक तथा सहभागीहरुको दै भ्र भ तथा यातायात खर्च र अन्य व्यवस्थापकीय खर्च
लक्षित समूह	स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरु ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • अनसाइट कोचिङ तथा मेन्टरिङ्गका लागि समयसारिणी सहितको कार्ययोजना तयार गरी स्वीकृत गराउने । • अनसाइट कोचिङ तथा मेन्टरिङ्ग सम्बन्धी संक्षिप्त सन्दर्भ सामग्री तथा Skill Assessment चेकलिस्ट तयार गर्ने । • मेन्टरहरुको सूची तयार गर्ने । • कोचिङ तथा मेन्टरिङ्ग विषय तय गरी आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्था अनसाइट कोचिङ तथा मेन्टरिङ्ग गर्ने । • कोचिङ तथा मेन्टरिङ्ग पश्चात अनिवार्य रूपमा प्रतिवेदन तयार गर्ने र सो अनुसार कार्ययोजना लागू गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरुको क्षमता विकास भई गुणस्तरीय आयुर्वेद सेवा संचालन हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	अनसाइट कोचिङ तथा मेन्टरिङ्ग कार्यक्रम संचालन गरेको आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्था र सहभागीको संख्या ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन तथा फलोअप वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

७. बंगलाचुली आयुर्वेद औषधालय हासिपुरमा सेवा विस्तार

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १० लाख	पटक	१	दोश्रो र तेस्रो

परिचय	बंगलाचुली गाँउपालिका स्थित बंगलाचुली आयुर्वेद औषधालयको सेवा विस्तारका लागि आवश्यक औजार उपकरणहरूको व्यवस्था गरी प्रभावकारी आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	बंगलाचुली आयुर्वेद औषधालयको स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी रूपमा संचालन आवश्यक औजार उपकरणको व्यवस्था गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक औजार तथा उपकरण, फर्निचर फिक्चर खरिद ।
लक्षित समूह	बंगलाचुली गाउपालिकाका जनता
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> बंगलाचुली गाँउपालिकाले तयार गरेको प्रस्तावका आधारमा स्वास्थ्य निर्देशनालय र गाँउपालिकाको सम्झौता तथा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्नेछ । प्राप्त प्रस्तावका आधारमा पालिकालाई प्रक्रिया अघि वढाउन लगाई कार्य सम्पन्न पश्चात पेश भएको प्राविधिक मुल्याङ्कन तथा अनुगमन प्रतिवेदनको आधारमा सम्बन्धित पालिकालाई भुक्तानी दिने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	बंगलाचुली आयुर्वेद औषधालयमा सेवा विस्तार भई आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा प्रभावकारी रूपमा संचालन हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	<ul style="list-style-type: none"> औजार उपकरणहरूको उपलब्धता विल भर्पाई
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रायमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

८. प्रदेशका अस्पताल तथा आयुर्वेद चिकित्सालय तथा आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा न्यूनतम सेवा मापदण्ड (MSS) कार्यक्रम निरन्तरता कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु.३० लाख मात्र	अस्पताल	२६	सवै चौमासिक

परिचय	प्रदेश अन्तर्गतको स्वास्थ्य संस्थाहरूका चिकित्सक, नर्स, स्वास्थ्यकर्मी तथा अन्य सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको उपस्थितिमा अस्पतालहरूको अवस्थाको बारेमा स्व-मुल्यांकन, अनुगमन तथा समिक्षा गरी अस्पतालको तह अनुसारको न्यूनतम सेवा मापदण्ड मुल्याङ्कन गर्ने र सुधार गर्नु पर्ने कार्ययोजना समेत तयार गरी अस्पतालहरूको सेवाको गुणस्तर वृद्धि गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य	प्रादेशिक अस्पतालहरूले प्रदान गर्ने सेवाको गुणस्तरमा सुधार गर्न अपनाउनु पर्ने न्यूनतम सेवा मापदण्ड (Minimum Service Standard) सुनिश्चित गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	अस्पतालको MSS को समिक्षा, तथा फलोअप ।
लक्षित समुह	प्रदेश अन्तर्गतका १३ वटै अस्पतालहरू र १३ वटै आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरू ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • MSS संचालन गर्ने अस्पतालहरूको कार्यक्रम संचालन कार्ययोजना तयार गर्ने । • आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरूको MSS का लागि स्रोत व्यक्ति तयार गर्नुपर्नेछ । • कार्यक्रम संचालन कार्ययोजना अनुसार MSS फलोअप गरी समिक्षा गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रदेश अन्तर्गतको अस्पतालहरूको न्यूनतम सेवा मापदण्ड लागू भएको हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	MSS को स्कोर तथा कार्ययोजना ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

९. निजी अस्पतालहरूको संचालन अनुमतिको लागि प्राविधिक अनुगमन समिति परिचालन तथा कार्यक्रम व्यवस्थापन

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ८ लाख मात्र	पटक	३	पहिलो, दोश्रो, तेस्रो

परिचय	हाल प्रदेशबाट नै निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूको सञ्चालनका लागि प्रदेश स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन, नविकरण तथा स्तरोन्नती ऐन २०७५ र प्रदेश स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन, नविकरण तथा स्तरोन्नती नियमावली २०७७ अनुसार अनुमति र नविकरण कार्यहरू नियमित रूपमा भैरहेको छ। ऐन र नियमावलीको मापदण्ड अनुसार अनुमति र नविकरण गर्नका लागि प्राविधिक अनुगमन समिति परिचालन तथा अस्पतालहरूको अनुमति, नविकरण सम्बन्धी अभिलेख अध्यावधिक तथा व्यवस्थापन गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ।
उद्देश्य	स्वास्थ्य संस्थाहरूको संचालन अनुमति, नविकरण र स्तरोन्नतिमा सहजिकरणका लागि प्राविधिक अनुगमन समिति परिचालन तथा अस्पतालहरूको अनुमति नविकरण सम्बन्धी अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय।
खर्च क्षेत्र	जनशक्ती व्यवस्थापन, दै.भ्र.भ तथा यातायात खर्च।
लक्षित समुह	निजी तथा सामुदायिक स्वास्थ्य संस्थाहरू।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालहरूको अनुमति तथा नविकरणको अभिलेख व्यवस्थापनका लागि कम्प्युटर सम्बन्धी ज्ञान भएको पाँचौ तहको स्वास्थ्य प्राविधिक जनशक्ती प्रचलित नियमानुसार सेवा करारमा लिने। संचालन अनुमति, नविकरण र स्तरोन्नतीका लागि दर्ता भएका संस्थाहरूको प्राविधिक समितिले अनुगमन गर्ने। अनुगमन पश्चात अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्ने, पेश भएको प्रतिवेदनको आधारमा आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउने।
बजेट बाँडफाँड	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य संस्थाहरूको संचालन नविकरण र स्तरोन्नतिमा सहजिकरणका लागि प्राविधिक अनुगमन समिति परिचालन भई कार्यान्वयन हुनेछ।
अनुगमन तथा समिक्षा	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन तथा समिक्षा हुनेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यप्रगतीको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

१०. अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न HRDC संग सहकार्य

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १५ लाख	पटक	१	प्रथम, दोस्रो, तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	यस प्रदेशमा रहेका अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूको समयमा नै पहिचान, उपचार (जटिल प्रकृतिका शल्यक्रिया समेत) र पुनःस्थापना गरी अपाङ्गता व्यवस्थापन एवं मूलप्रवाहीकरण गर्न गराउनका लागि अपाङ्ग बाल अस्पताल तथा पुनःस्थापन केन्द्रसँग सहकार्य गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूको समयमा नै पहिचान गरी उपचार र पुनःस्थापना मार्फत जीवन यापनमा सहजता प्रदान गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	स्किनिंग क्याम्प, सेवा विस्तार तथा सेवा प्रवाह र पुनःस्थापना खर्च
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● अपाङ्ग बाल अस्पताल तथा पुनःस्थापना केन्द्र (HRDC Nepal) सँग स्किनिंग क्याम्प, Reconstructive surgery, सेवा प्रवाह र पुनःस्थापना सम्बन्धी प्रस्ताव माग गर्ने। ● स्वीकृत प्रस्ताव अनुसार अपाङ्ग बाल अस्पताल तथा पुनःस्थापना केन्द्र (HRDC Nepal) सँग सम्झौता गरी कार्यहरू संचालन गर्न लगाउने । ● कार्य योजना बमोजिमको कार्य प्रगतिको आधारमा भुक्तानी गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	अपाङ्ग भएका बालबालिकाहरूको अविलम्ब पहिचान भई उपचार र पुनःस्थापना सेवा प्रदान हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	उपचारबाट लाभान्वित अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूको संख्या ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यप्रगतीको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

११. दुर्गम तथा अपायक क्षेत्रका गर्भवती महिलाहरूलाई निःशुल्क हवाई उद्धार

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १० लाख	पटक	३	प्रथम, दोस्रो, तेस्रो
परिचय	कुनै पनि गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाले अस्पतालसम्म पुग्न नसकी ज्यान गुमाउन नपरोस भनी उनीहरूलाई आवश्यक परेको खण्डमा तुरुन्त अस्पतालमा निःशुल्क हवाई प्रेषण गर्नका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।			
उद्देश्य	दुर्गम तथा अपायक क्षेत्रका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूको समयमै जटिलता व्यवस्थाका लागि सुविधा सम्पन्न नजिकैको सरकारी अस्पतालमा प्रेषण गर्न ।			
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय			
खर्च क्षेत्र	हवाई भाडा भुक्तानी खर्च			
लक्षित समूह	तोकिएका दुर्गम क्षेत्रका गर्भवति तथा सुत्केरी महिला			
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाले गर्भवति महिला तथा सुत्केरीको अवस्था ज्यादै नाजुक भएको, तत्कालै C/S नगरेमा जीउ ज्यान खतरामा पर्न सक्ने र उक्त संस्थामा C/S तथा अन्य सम्बन्धित जटिलताको व्यवस्थापन हुन नसक्ने भएको खण्डमा नजिकको सुविधा सम्पन्न अस्पतालमा थप उपचारका लागि तत्काल प्रेषण गर्नुपर्ने भएमा मात्र हवाई उद्धारका लागि पहल गर्नुपर्ने हुन्छ । प्रेषणका लागि अस्पताल प्रमुख तथा स्थानीय तहको स्वास्थ्य संस्थाको हकमा स्वास्थ्य संस्था प्रमुखले वा सम्बन्धित पालिकाको स्वास्थ्य शाखा प्रमुखले गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाको जटिलता व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्य निर्देशनालयलाई हवाई उद्धारको आवश्यकताको पूर्व जानकारी गराउने । गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाको उपचारमा संलग्न अस्पतालको प्रमुख वा सम्बन्धित पालिकाको स्वास्थ्य शाखा प्रमुखले हवाई सेवा संचालन गरेको संस्थासँग हवाई सेवा व्यावस्थापनको लागि सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको समन्वयमा स्वीकृत दर रेटमा सम्झौता गरी स्वास्थ्य निर्देशनालयलाई जानकारी गराई बिरामीलाई उपचारको लागि सम्बन्धित अस्पतालमा पठाई भुक्तानीका लागि स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउने । सम्बन्धित अस्पताल प्रमुख तथा स्वास्थ्य संस्था प्रमुखले जटिलता व्यवस्थापनका लागि प्रेषण गरेको बिरामी पुर्जा, हवाई सेवा संचालन गर्ने संस्थाको विल, सम्बन्धित अस्पताल/ स्वास्थ्य संस्थाको भुक्तानी सिफारिस पत्र सहित हवाई सेवा उपलब्ध गराएको १५ दिन भित्र भुक्तानीको लागि स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ । 			
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।			
अपेक्षित उपलब्धी	दुर्गम तथा अपायक क्षेत्रका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूको सहज जटिलता व्यवस्थापन भई मृत्युदरमा कमी हुनेछ ।			
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	हवाई उद्धार गरिएका जटिल सुत्केरी महिलाहरूको संख्या ।			
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकायले कार्य प्रगतिका बारेमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।			

१२. अस्पतालमा डायलाईसिस सेवा स्थापना तथा सेवा विस्तार

खर्च शीर्षक न	बजेट:	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ६ करोड	अस्पताल	१	दोश्रो र तेस्रो

परिचय	मृगौला फेल भएका विपन्न विरामीहरूलाई निः शुल्क डायलाईसिस सेवा प्रदान गर्न सेवा उपलब्ध नभएका अस्पतालहरूमा सेवा विस्तार तथा सेवा प्रदान गरिरहेका केश वढी भएका अस्पतालहरूमा थप हेमोडायलिसिस मेसिन तथा सो सेवा प्रदान गर्न आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य:	मृगौला रोगीहरूलाई निः शुल्क डायलाईसिस सेवा प्रदान गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	डायलासिस सेवा विस्तारका लागि आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन, Exposer visit तालिमका लागि दै भ्र भ तथा यातायात खर्च, डायलाईसिस सेवा विस्तारका लागि आवश्यक औजार उपकरण र जनशक्ति व्यवस्थापन,
लक्षित समुह	डायलाईसिस गर्नुपर्ने मृगौलाका विरामीहरू ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> डायलाईसिस सेवा संचालनका लागि अस्पतालहरूबाट उपकरण तथा आवश्यक जनशक्तिको माग विवरण संकलन गर्ने । डायलाईसिस सेवा संचालनका लागि कक्ष निर्माण नभएका अस्पतालहरूलाई कक्ष निर्माणका लागि स्वीकृत लागत माग गर्ने । डायलाईसिस कक्ष निर्माण सम्पन्न पश्चात अस्पतालले कक्ष निर्माण सम्पन्न प्रतिवेदन सहित विल भर्पाई स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्न लगाउने र सो विल भर्पाई अनुसार अस्पताललाई खर्च शोधभर्ना गर्ने । डायलाईसिस सेवा संचालनका लागि आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्थाका लागि प्रचलित नियमानुसार करारमा भर्ना गर्ने । डायलाईसिस सेवा संचालन गर्ने प्राविधिक जनशक्तिहरूलाई डायलाईसिस सेवा दिइरहेका अस्पतालहरूमा कम्तिमा २ हप्ताको अभ्यासिकरण तालिम (Exposer vist) गराउने । आवश्यक औजार उपकरणका लागि सूची तयार गरी प्राविधिक लागत अनुमान तयार गर्ने र सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम खरिद कार्य गर्ने । डायलाईसिस मेसिन तथा उपकरणहरूको Instalation गर्ने र सेवा संचालन गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पतालमा डायलाईसिस सेवा विस्तार भई विपन्न मृगौला रोगीहरूले निःशुल्क डायलाईसिस सेवा प्राप्त गर्नेछन् ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सूचक	<ul style="list-style-type: none"> जनशक्ति व्यवस्था भएको कक्ष निर्माण भएको हेमोडायलिसिस मेसिन तथा अन्य आवश्यक उपकरणको जडान सेवा लिएका सेवा ग्राहीको संख्या
प्रतिवेदन:	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य मन्त्रालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

१३. स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सर्प दंश उपचार व्यवस्थापन

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १० लाख	पटक	३	प्रथम, दोस्रो, तेस्रो

परिचय	तराईका केही स्थानीय तहहरूमा सर्पदंशबाट समयमै उपचार नपाई हरेक वर्ष मानिसहरूले ज्यान गुमाईरहेका हुन्छन् । अस्पतालहरूमा सर्प दंश उपचार व्यवस्थापनका लागि अस्पतालको सेवा सुदृढिकरण गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	सर्पदंशबाट बढी प्रभावित स्थानीय तहको स्वास्थ्य संस्थामा सर्पदंश उपचार केन्द्र स्थापना गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	सर्पदंश उपचारका लागि आवश्यक औषधी, उपकरण खरिद
लक्षित समूह	सर्पदंश उपचारको पहुँचबाट बञ्चित क्षेत्रका नागरिकहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● रोल्पा अस्पताल र प्रस्तावित भालुवाङ अस्पतालमा सर्पदंश उपचार केन्द्र स्थापना गर्ने । ● ती केन्द्रहरूबाट सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक पर्ने औषधी उपकरणको माग गरी लागत अनुमान तयार गर्ने । ● माग गरीएका आवश्यक औषधी, उपकरण तथा सामग्रीहरूको प्रचलित ऐन तथा नियम बमोजिम खरिद गर्ने र वितरण गर्ने । ● सेवा संचालन भए नभएको अनुगमन गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	सर्पदंश प्रभावित क्षेत्रका जनताहरूमा समयमै सर्पदंश उपचार सेवा उपलब्ध हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	सर्पदंश उपचार प्राप्त गर्ने विरामीको संख्या ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१४. पूर्ण संस्थागत प्रसूति सेवा कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १० लाख	पटक		पहिला, दोश्रो र तेस्रो

परिचय	मातृ तथा नवशिशु स्याहार कार्यक्रम अन्तरगत हरेक गर्भवती महिलाहरूको नियमित स्वास्थ्य जाँच र प्रसूति स्वास्थ्य संस्थाहरूमा नै हुन सकेमा मातृ तथा नव शिशुमा हुने जटिलता लगाएतको व्यवस्थापन सहज भै आमा र बच्चाको मृत्युमा कमि हुने हुँदा हरेक गर्भवती महिलाको प्रसूति स्वास्थ्य संस्थामा भएको सुनिश्चित गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	हरेक गर्भवति महिलाहरूको प्रसूति स्वास्थ्य संस्थामा भएको सुनिश्चित गरी पूर्ण संस्थागत प्रसूति जिल्ला घोषणा गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	फाराम फर्मेट छपाई, दै भ्र भ तथा कार्यक्रम संचालन खर्च ।
लक्षित समूह	प्रजनन उमेर समुहका महिलाहरू ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	पूर्ण संस्थागत प्रसूति युक्त जिल्ला र स्थानीय तह घोषणा तथा सुनिश्चितता सम्बन्धि मापदण्ड २०८० बमोजिम कार्यक्रम संचालन गरीनेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	पूर्ण संस्थागत प्रसूति भएको सुनिश्चित हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	संस्थागत सुत्केरी हुने महिलाको संख्या ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१५. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालबाट प्रदान हुने जनस्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको सहजीकरणका लागि जनशक्ती १

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ४ लाख ६० हजार	जना	१	पहिला

परिचय	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालबाट संचालन हुने जनस्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरू जस्तै: MDR TB, HIV, Leprosy, Malaria, Dengu, Kalazar लगायतका रोगका विरामीहरूको उपचार तथा व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्य कार्यालय रुपन्देही, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति केन्द्र, प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला तथा स्वास्थ्य निर्देशनालयसँग नियमित प्रतिवेदन तथा समन्वय गर्नका लागि १ जना हेल्थ एसिस्टेन्ट आवश्यकता परेकोले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालबाट संचालन हुने जनस्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	जनशक्ति व्यवस्थापन खर्च
लक्षित समूह	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> ● लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालबाट संचालित जनस्वास्थ्य कार्यक्रमहरूमा प्रतिवेदन र समन्वयमा समस्या भएका कार्यक्रमहरूको सूची तयार गर्ने । ● ती कार्यक्रमहरूको नियमित प्रतिवेदन तथा समन्वयका लागि १ जनाहेल्थ एसिस्टेन्ट करारमा भर्ना गर्ने ● उक्त जनशक्तीलाई कार्यक्रमका वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ● लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालसँग समन्वय गरी कर्मचारी खटाउने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसारबजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालबाट संचालित जनस्वास्थ्य कार्यक्रमहरू प्रभावकारी भई MDR क्षयरोग, कुष्ठरोग, औलो, कालाजार, लगाएतका विरामीहरूले सहज तथा प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्नेछन् ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	कर्मचारी भर्ना प्रक्रिया, कर्मचारीको हाजिरीको प्रतिलिपि, कर्मचारीको कार्यसम्पादन मुल्यांकन ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१६. प्रदेश सरकारबाट संचालित कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि एकिकृत अनुगमन निर्देशिका निर्माण

खर्चशीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ५ लाख	पटक	१	दोस्रो

परिचय	प्रदेश सरकारबाट संचालित कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी तथा उद्देश्य अनुरूप संचालन भए नभएको एकिन गर्न मातहतका निकायहरूबाट संचालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन गरी पृष्ठपोषण दिन जरुरी भएकोले उक्त अनुगमन कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन एकिकृत अनुगमन निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयन गर्न गराउन यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	अनुगमन कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन निर्देशिका तयार गर्ने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	बैठक, गोष्ठी अन्तरक्रिया, परामर्श, छपाई तथा अन्य व्यवस्थापकीय खर्च।
लक्षित समूह	स्वास्थ्य निर्देशनालय तथा मातहतका निकायहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश सरकारबाट संचालित कार्यक्रमहरूको सूची तयार गर्ने र हरेक कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य, लक्ष्य तथा अपेक्षित प्रतिफल सहितको लगफ्रेम तयार गर्ने • सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग बैठक तथा अन्तरक्रिया वा गोष्ठी गरी मस्यौदा तयार गर्ने। अथवा प्रचलित कानुन बमोजिम आवश्यकता अनुसार विज्ञहरूको परामर्श सेवा मार्फत प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गर्ने। • तयार पारिएको अन्तिम मस्यौदा स्वीकृतिका लागि मन्त्रालयमा पेश गर्ने। • पेश भएको निर्देशिका स्वीकृत गराई लागू गर्ने।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रदेश सरकारबाट संचालित कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा संचालन हुनेछ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	प्रदेश सरकारबाट संचालित कार्यक्रमहरूको एकिकृत अनुगमन निर्देशिकाको अन्तिम मस्यौदा।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

१७. आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरूका लागि AHMIS सम्बन्धी Roll Out तथा निर्देशिका निर्माण

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	पटक	१	पहिलो

कार्यक्रमको परिचय	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रमको प्रभावकारी ढङ्गबाट कार्यान्वयन गरी गुणस्तरीय आयुर्वेद सेवा प्रणालीको अनुगमन एवं मुल्याङ्कनका लागि तथ्याङ्क व्यवस्थापन अपरीहार्य छ। यस प्रदेशमा समेत DHIS2 System मा आधारित AHMIS लागु भैसकेको छ तसर्थ सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा प्रदेश भरिका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्था समेटिन नसकेको हुनाले आयुर्वेद सेवा कार्यक्रमको तथ्याङ्कका व्यवस्थापनमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई अभिमुखीकरण तालिम प्रदान गर्न यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
कार्यक्रमको उद्देश्य	प्रदेश भित्रका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई AHMIS सम्बन्धी अभिमुखीकरण गराई सबै किसिमका आयुर्वेद सेवा कार्यक्रमहरूको शत प्रतिशत तथ्याङ्क प्रविष्टिकरण गर्नु
कार्यक्रमबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या/ समुह	प्रदेशका सबै किसिमका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्था
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
कार्यक्रमका खर्च क्षेत्रहरू	बैठक भत्ता, विज्ञ परामर्श खर्च, दैनिक भ्रमण तथा यातायात भत्ता लगायतका व्यवस्थापकीय खर्च।
कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन/ विधि	यस प्रदेशका विभिन्न तहका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाको सूचीकरण गर्ने। AHMIS प्रणालीमा सूचना प्रविष्टिकरण गर्ने व्यक्तीहरूको सूचीकरण गर्ने। आयुर्वेद स्वास्थ्य सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा तथ्याङ्क प्रविष्टिकरण गर्ने करिब ६० जनालाई आयुर्वेद विभाग तथा स्वास्थ्य निर्देशनालयको समन्वयमा ३ दिने अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने (२ ब्याच समुह)।
सहकार्य, साझेदारी तथा समन्वय	आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत विकास साझेदारहरू संग समन्वय, सहकार्य तथा साझेदारी गर्न सकिनेछ।
कार्यक्रमको अपेक्षित उपलब्धी	सबै किसिमका आयुर्वेद सेवा सम्बन्धी क्रियाकलापहरूको अनलाई तथ्याङ्क प्रविष्टिकरण AHMIS प्रणालीमा भई प्रभाकारी अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्न सघाउ पुर्याउनेछ।
कार्यक्रम अनुगमनका सुचकहरू	आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाबाट AHMIS मा तथ्यांक प्रविष्टीको प्रतिशत
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ।

१८. आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूका लागि उपचारात्मक योग एवं पंचकर्म सेवा सम्बन्धी कार्यक्रम

शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु ४ लाख	पटक	१	दोस्रो

परिचय	प्रदेश भित्रका आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई उपचारात्मक योग एवं पंचकर्म सेवा सम्बन्धी अभिमुखिकरण गराई पञ्चकर्म सेवा प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम प्रस्ताव गरीएको हो।
उद्देश्य	उपचारात्मक योग तथा पंचकर्म सेवा बिस्तार हुने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	उपचारात्मक योग एवं पंचकर्म सेवा सम्बन्धी अभिमुखिकरण संचालन कार्ययोजना निर्माण प्रशिक्षार्थीहरूको निर्धारण तथा छनौट प्रशिक्षकहरूको सुची तयार तथा समन्वय तालिम सामाग्रीहरूको निर्माण तथा बन्दोबस्ती तालिम संचालन, अनुगमन तथा प्रतिवेदन
कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया	<ul style="list-style-type: none"> • अभिमुखिकरण संचालन कार्ययोजना • प्रशिक्षकहरूको सुची तयार • तालिम सामाग्रीहरूको निर्माण • तालिम संचालन तथा प्रतिवेदन
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि तथा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत खर्च मापदण्ड अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई मात्र कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धि	आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूमा योग एवं पंचकर्म सेवा सम्बन्धी सिपको बिकास हुनेछ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	योग एवं पंचकर्म सेवा सम्बन्धि तालिम लिएका सहभागीको संख्या।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ।

१९. दुर्गम स्थानमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविर

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ३० लाख	पटक	३	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

परिचय	धेरैजसो ग्रामीण समुदायका मानिसहरू स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवा लिन बञ्चित छन्। त्यस्ता क्षेत्र, र समुदायमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच पुऱ्याउन टड्कारो आवश्यकता रहेको हुँदा आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछि परेका समुदायको बसोवास भएको स्थानहरूमा शल्यक्रिया सहितको निःशुल्क विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरी स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा वृद्धि गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> दुर्गम तथा पिछडिएको क्षेत्र, स्वास्थ्य सेवाको पहुँच नपुगेका आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछि परेका बर्ग तथा समुदायमा विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवाको पहुँच वृद्धि गर्ने । स्वास्थ्य सेवाको पहुँच बाहिर रहेका समुदायका नागरीकहरूको विभिन्न रोगहरूको पहिचान, निदान, उपचार तथा प्रेषण गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	औषधि, अन्य उपचार सामग्री खरिद, प्रचारप्रसार, ढुवानीका लागि गाडी भाडा लगाएत अन्य व्यवस्थापकीय खर्च ।
लक्षित समुह	प्रदेश बासि
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यकता र औचित्यका आधारमा दुर्गम तथा पिछडिएको क्षेत्रमा शल्यक्रिया सहितको विशेषज्ञ निःशुल्क शिविर संचालन गरिने । शिविर सञ्चालनको लागि चाहिने विशेषज्ञ चिकित्सक सहितको मानवश्रोत, चिकित्सकीय उपकरण तथा भौतिक स्रोतको व्यवस्था गर्ने । स्थानीय तहहरूसँग समेत सहकार्य गरी शिविर सञ्चालन गरीने विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवाहरूका वारेमा जानकारी स्थानीय संचार माध्यम तथा साधन श्रोतको उपयोग गरी प्रचारप्रसार गर्ने । विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविर आवश्यकता र औचित्यको आधारमा विभिन्न संघ संस्थाहरू, मेडिकल कलेजहरूसँग समन्वय तथा साझेदारीमा सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	स्वास्थ्य सेवाको पहुँच अपुग भएका नागरीकहरूको विशेषज्ञ स्वास्थ्य सेवामा पहुँच अभिवृद्धि हुनेछ ।
अनुगमन तथा मुल्यांकनको सूचक	विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविर संचालन गरेको संख्या । विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविरबाट लाभान्वितको संख्या ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२०. पूर्व कर्म तथा पंचकर्म सेवामा कार्यरत अभ्यंगकर्तालाई क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	३ लाख	पटक	१	दोश्रो

परिचय	आयुर्वेद सम्बन्धी औषधीहरूको गुणस्तर कायम गर्न उचित तरिकाले कम्पाउन्डिङ, वितरण तथा भण्डारण गर्न जरुरी छ जसका लागि आयुर्वेद स्वा केन्द्र र चिकित्सालयका औषधी कुटुवाहरूलाई सो सम्बन्धमा अभिमुखिकरण गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य	आयुर्वेद औषधीको गुणस्तरमा वृद्धि हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय ।
खर्च क्षेत्र	अभिमुखीकरण संचालन कार्ययोजना निर्माण प्रशिक्षार्थीहरूको निर्धारण तथा छनौट प्रशिक्षकहरूको सुची तयार तथा समन्वय तालिम सामग्रीहरूको निर्माण तथा बन्दोबस्ती तालिम संचालन, अनुगमन तथा प्रतिवेदन
लक्षित समूह	आयुर्वेद स्वा के रचिकित्सालयका औषधि कुटुवाहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • सहभागी छनौट गर्ने । • तालिम योजना तयार गर्ने । • तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता । • बजेटको परिधि भित्र रही तालिम संचालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य संस्थामा गइ सकेपछी तालिममा सिकेको सिप र ज्ञान अनिवार्य रूपमा प्रस्तुतीकरण गर्ने र सो को अनुगमन निर्देशनालय तथा मन्त्रालयले गर्ने ।
बजेट बाँडफाड	प्रचलित ऐन,नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजितबजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मको औषधि उत्पादान क्षमतामा वृद्धि भई उत्पादित औषधि सर्वसुलव मुल्यमा सम्पूर्ण जनताले उपभोग गर्न पाउनेछन
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	स्वास्थ्य निर्देशनालय तथा मन्त्रालयबाट कार्यक्रमको अनुगमन गरिनेछ ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२१. आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम सम्बन्धित पुस्तक, शिक्षा तथा सूचना सामग्री छपाई

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	पटक	१	दोस्रो

परिचय	आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवामा संचालित विभिन्न कार्यक्रमहरूको बारेमा आम जनमानसमा जानकारी दिन र असल अभ्यासहरूको दस्तावेजिकरण गरी जन समुदायहरूलाई सो को अभ्यास तथा मार्गदर्शनमा सहयोग गराउने उद्देश्यले वार्षिक पुस्तिका तथा सूचना सामग्री छपाई गर्नको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम सम्बन्धित पुस्तक, शिक्षा तथा सूचना सामग्री उपलब्ध भई सेवा प्रवाहमा सहजता हुने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय।
खर्च क्षेत्र	बैठक तथा गोष्ठी, छपाई खर्च
लक्षित समूह	सम्बन्धित निकाय तथा सरोकारवालहरू।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • छपाई गर्नुपर्ने आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम सम्बन्धित पुस्तक, शिक्षा तथा सूचना सामग्रीहरू सूचीकरण • छपाई गर्ने कार्यका लागि लागत अनुमान, कोटेशन संकलन तथा दर-रेट निर्धारण • छपाई तथा प्राप्ति र प्रयोग
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन,नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजितबजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रदेशमा भएका आयुर्वेद सेवा सम्बन्धि कार्यक्रमहरूको दस्तावेज तयार हुने
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	छपाई भएका आयुर्वेद सेवा सम्बन्धि पुस्तक, शिक्षा तथा सूचना सामग्री।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ।

२२. RRT परिचालन तथा महामारी नियन्त्रण

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ५ लाख	पटक	१	दोश्रो

परिचय	स्वास्थ्य सँग सम्बन्धित विभिन्न महामारीहरूको समयमा नै पहिचान गरी सो को प्रतिकार्य र व्यवस्थापनका साथै नियन्त्रण गरी महामारी फैलिनबाट रोक्न समुदायस्तरमा द्रुत प्रतिकार्य टोली परिचालन गर्नका लागि यो कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।
उद्देश्य	RRT गठन अभिमुखिकरण तथा परिचालन हुने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	बैठक तथा गोष्ठी, प्रशिक्षण, टोली परिचालन तथा व्यवस्थापन ।
लक्षित समूह	RRT सदस्यहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • आवश्यकता अनुसार पालिकातहमा RRT परिचालन गर्ने । • सम्भावित महामारी तथा प्रकोप जन्य रोगको नियमित निगरानी प्रणाली स्थापना गर्ने । • सम्भावित महामारीको जोखिम कम गर्न आवश्यकता अनुसार प्रतिकार्यका लागि स्थानीय तहको RRT परिचालन गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन,नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजितबजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	RRT गठन तथा परिचालन
अनुगमन र मुल्याङ्कन	बैठक तथा गोष्ठी संख्या RRT गठन संख्या ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२३. AHMIS तथा HMIS Tool छपाई तथा ढुवानी

शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु ५० लाख	संस्था	१	पहिलो, दोस्रो
परिचय	स्वास्थ्य सेवामा संचालित कार्यक्रम तथ्यांकको recording तथा प्रतिवेदन गर्नको लागि आवश्यक tools समयमै छपाई तथा ढुवानी गरी recording reporting प्रक्रियालाई सहज बनाउने उदेश्यले यो कार्यक्रम प्रस्ताव गरिएको हो ।			
उद्देश्य	recording reporting प्रक्रियाका लागि आवश्यक फाराम रजिष्टर समयमै उपलब्ध हुने			
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय			
खर्च क्षेत्र	छपाई तथा ढुवानी खर्च			
कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया	<ul style="list-style-type: none"> को स्थानीय तहका स्वास्थ्य संस्था तथा अस्पतालहरूलाई आवश्यक पर्ने AHMIS तथा HMIS Tools को लगत संकलन गर्ने टेन्डर प्रक्रियाबाट छपाई कार्य अगाडी बढाउने मागका आधारमा सम्बन्धित स्थानमा ढुवानी गर्ने 			
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि तथा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत खर्च मापदण्ड अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई मात्र कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।			
अपेक्षित उपलब्धि	गुणस्तरीय स्वास्थ्य तथ्याङ्क उत्पादन हुने			
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	HMIS मा on time data reporting status हस्तान्तरण फारमको कार्यालय प्रति			
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ ।			

२४.स्थानीय तह र नागरिक आरोग्य केन्द्रका स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्धन अभिमुखीकरण

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १० लाख	पटक	२	दोस्रो

परिचय	प्रदेश भित्रका स्थानीय तह अन्तर्गतका आयुर्वेद औषधालयहरू र नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रका आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्धन सम्बन्धी अभिमुखीकरण गराई सो सेवा प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले यो कार्यक्रम प्रस्ताव गरीएको हो।
उद्देश्य	स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्धनात्मक सेवा विस्तार हुने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	स्वस्थ जीवनशैली सेवा सम्बन्धी अभिमुखीकरण संचालन कार्ययोजना निर्माण प्रशिक्षार्थीहरूको निर्धारण तथा छनौट प्रशिक्षकहरूको सुची तयार तथा समन्वय तालिम सामाग्रीहरूको निर्माण तथा बन्दोबस्ती तालिम संचालन, अनुगमन तथा प्रतिवेदन
लक्षित समूह	स्थानीय तह र नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रमा कार्यरत आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • अभिमुखीकरण संचालन कार्ययोजना • प्रशिक्षकहरूको सुची तयार • तालिम सामाग्रीहरूको निर्माण • तालिम संचालन तथा प्रतिवेदन
बजेट बाँडफाइ:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि तथा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत खर्च मापदण्ड अनुसारबजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूमा योग एवं पंचकर्म सेवा सम्बन्धी सिपको विकास हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	उपचारात्मक योग कार्यक्रमबाट तालिम लिने आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको संख्या ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन र सम्पन्न प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२५. किटजन्य रोगहरु औलो कालाजार डेंगु हात्तिपाईले जे इ जिका स्क्रव टाईफस सार्ने भेक्टरहरुको एकिकृत सर्भिलेन्स

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १२ लाख	पटक	२	पहिलो दोश्रो तथा तेस्रो

कार्यक्रमको परिचय	नेपालमा जनस्वास्थ्य समस्याको रूपमा किटजन्य रोगहरु औलो कालाजार डेंगी चिकनगुनिया जापानिज इन्सेफलाईटिस हात्तिपाइले रहदै आएको छ र लुम्बिनी प्रदेशमा औलो कालाजार डेंगी स्क्रव टाईफसले महामारीको रूप लिनसक्ने र जिका लगायत अन्य रोग सार्ने भेक्टर समेत विद्यमान रहेकोले प्रदेश स्तरवाट नियमित रूपमा किटजन्य रोगहरुको भेक्टर सर्भे गरी निगरानी गरिरहनु जरुरी छ ।
उद्देश्य	समुदाय स्तरमा किटजन्य रोगहरु र यी रोगहरु सार्ने भेक्टरहरुको उपस्थितीको अबस्था तथा यिनीहरुको आनिवानी पत्ता लगाउन सकिन्छ ।
अपेक्षित प्रतिफल	किटजन्य रोगहरु सार्ने भेक्टरहरुको पहिचाहन गरी उनिहरुको आनिवानी थाहापाई समयमा नै सहि नियन्त्रणको उपायहरु अवलम्बन गर्न सहयोगी हुने छ ।
सञ्चालन प्रक्रिया	लुम्बिनी प्रदेशले आवश्यकता अनुसार किटजन्य रोगहरु सार्ने भेक्टरहरुको सर्भे तथा अनुसन्धान गर्न सक्नेछ । सर्भेमा खटिने कर्मचारी हरुमा इन्टोमोलोजिष्ट १ जना इन्सेक्ट कलेक्टर २ जना भे क नि र म इ मध्ये ३ र कार्यक्रम फोकल पर्सन १ जना रहनेछन । इन्टोमोलोजिष्ट र इन्सेक्ट कलेक्टर नभएमा तालिम प्राप्त भे क नि, म इ तथा स्वास्थ्य कर्मि बाट काम गराउन सकिने छ । यस अन्तरगत गरिने सर्भे तथा अनुसन्धान कार्यक्रमको स्वास्थ्य मन्त्रालय र स्वास्थ्य निर्देशनालय वाट अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण हुनेछ । यस सर्भे कार्यको लागी आवश्यकता अनुसार बजेटको परिधि भित्र रहि गाडि समेत भाडामा लिइ कार्य सम्पन्न गर्न सकिने छ । यस सर्भे कार्य विहान दिउसो साझ तथा रातीमा समेत इन्सेक्ट कलेक्सन गर्नुपर्ने भएकोले आवश्यकता अनुसार बजेटको परिधि भित्र रहि सर्भेमा खटिने कर्मचारीहरु लाइ खाजा खाना तथा इन्सेक्ट कलेक्सन तथा अनुसन्धान को लागी हल भाडामा लिइ कार्य सम्पन्न गर्न सकिने छ । यस कार्यको लागी प्रदेशले जिल्लामा तथा स्थानिय तहमा भएका जनशक्ती समेतलाइ आवश्यकता अनुसार परिचालन गर्न सक्ने छ । उपलब्ध बजेटको परिधिभित्र रही तराइ र पहाडी जिल्लामा सर्भे गर्नु पर्ने छ । सर्भे कार्य प्रति स्थान बढिमा ७ दिनको हुनेछ ।

२६. मातृ मृत्यु वढी भएका पालिकाहरुमा विशेष आमा सुरक्षा कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	३० लाख	पटक	१०	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो चौथो

परिचय:	राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को मातृ मृत्यु सम्बन्धी प्रकाशित प्रतिवेदन अनुसार लुम्बिनी प्रदेश देशकै उच्च मातृ मृत्यु भएको प्रदेशका रूपमा परिचित भएको छ । जस मध्ये यस प्रदेशका उच्च मातृ मृत्यु भएका १० स्थानीय तहहरुमा विशेष आमा सुरक्षा कार्यक्रम संचालन गरी मातृ मृत्युलाई रोक्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> मातृ मृत्यु उच्च भएका यस प्रदेशका १० स्थानीय तहहरुमा विशेष आमा सुरक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	अन्तरक्रिया संचालनका लागि आवश्यक व्यवस्थापकीय तथा प्रशासनिक खर्च: दै भ्र भ तथा यातायात खर्च
लक्षित समूह	मातृ मृत्यु उच्च भएका लुम्बिनी प्रदेशका १० स्थानीय तहहरु: नेपालगंज उ म न पा, शिवराज नगरपालिका, तुल्सिपुर उ म न पा, डुडुवा गा पा, नरैनापुर गा पा, राप्ती सोनारी गा पा, बुद्ध भूमी न पा, बुटवल उ म न पा, जानकी गा पा र ठाकुरवाबा न पा
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> मातृ मृत्यु उच्च भएका प्रदेशका १० स्थानीय तहका प्रमुख उपप्रमुख, प्रशासकीय अधिकृत, स्वास्थ्य शाखाका प्रमुख, वडाका वडा अध्यक्ष तथा अन्य जनप्रतिनिधिहरु, पत्रकारहरु, महिला अधिकार कर्मिहरु, धार्मिक स्थलका धर्म गुरुहरु, स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख, सोही स्थानीय तहमा पर्ने अस्पताल प्रमुखहरु, सुरक्षित प्रसूती केन्द्रमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारी तथा परिवार स्वास्थ्यमा कार्य गर्ने गैर सरकारी संघ संस्थाहरुलाई राखेर १ दिने मातृ मृत्यु सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने । मातृ मृत्यु न्यूनिकरणका लागि स्थानीय तह, प्रदेश र संघीय सरकारबाट गरिनु पर्ने कार्यहरुको कार्ययोजना तयार गर्ने कार्य योजना अनुरूप कार्य भए नभएको अनुगमनका लागि तहगत विशेष संयन्त्र तयार गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> मातृ मृत्यु उच्च भएका पालिकाहरुमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन भई मातृ मृत्यु न्यूनिकरणका लागि आवश्यक योजनाहरु तयार भई कार्यान्वयन हुनेछ ।
अनुगमन मुल्यांकनको सूचक	<ul style="list-style-type: none"> अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन भएको मातृ मृत्यु न्यूनिकरणका लागि कार्ययोजना तयार भएको कार्ययोजना अनुसार कार्य भए नभएको अनुगमन भएको
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२७. प्रदेशका कार्यक्रमहरूको एकिकृत सूचना प्रणालीको स्थापना

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२४१२	२० लाख	१	पटक	दोश्रो, तेस्रो

परिचय:	लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट संचालन भएका स्वास्थ्य सम्बन्धी मौलिक कार्यक्रमहरूको तथ्यपरक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न र आगामी वर्षका लागि योजना तर्जुमा गर्न सहजताका लागि एकिकृत रूपमा विधुतिय अभिलेख तथा प्रतिवेदन तयार गर्नका लागि आवश्यक प्रणाली विकास गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेशबाट संचालन भएका स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको एकिकृत विधुतिय प्रतिवेदन प्रणालीको विकास गरी कार्यान्वयन गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय ।
खर्च क्षेत्र	बैठक, गोष्ठी, विज्ञ परामर्श सेवा, एकिकृत विधुतिय प्रतिवेदन प्रणालीसँग सम्बन्धित सामग्री, सफ्टवेर खरिद, जडान, तालिम तथा अनुगमन ।
लक्षित समूह	मन्त्रालय तथा मातहतका सम्पूर्ण निकायहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> एकिकृत विधुतिय प्रतिवेदन प्रणाली संचालनका लागि कार्यक्रमको लगत तयार गर्ने सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग बैठक अन्तरक्रिया गोष्ठी संचालन गर्ने विज्ञ परामर्श मार्फत एकिकृत विधुतिय प्रतिवेदन प्रणालीको स्थापना र संचालनको लागि बिस्तृत कार्य योजना तयार गर्ने आवश्यकता अनुसारको सफ्टवेयर विकास आवश्यकता अनुसार हार्डवेयर खरीद गर्ने सफ्टवेयर जडान तथा युजर म्यानुअल तथा तालिम संचालन गर्ने प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याउने ।
बजेट बाँडफाँड	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेशबाट संचालन भएका स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी अनुगमन तथा मूल्याङ्कन भई तथ्यपरक योजनाहरू तर्जुमा हुनेछन् ।
अनुगमन मुल्यांकनको सूचक	<ul style="list-style-type: none"> सूचनाप्रणाली स्थापना भएको विद्युतीय अभिलेख तथा प्रतिवेदन
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२८. मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रदायक स्वास्थ्य संस्थाहरूसँग सहकार्य

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	पटक	१	तेस्रो

परिचय:	मानसिक स्वास्थ्य एक प्रमुख समस्याको रूपमा रहेकोले यस सँग सम्बन्धित सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरुको सहकार्यमा सहज तथा प्रभावकारी रूपमा मानसिक स्वास्थ्य सेवालाई विस्तार गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> मानसिक स्वास्थ्य सेवालाई विस्तार गर्न
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न आवश्यक औजार उपकरण, जनशक्तिको व्यवस्थापन
लक्षित समूह	मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट सहकार्यका लागि प्रस्ताव मागका लागि सूचना प्रकाशन गर्ने । ती स्वास्थ्य संस्थाहरुको प्रस्तावको मूल्याङ्कन गरी उपयुक्त संस्था छनौट गर्ने । छनौट भएको संस्थासंग सम्झौता गर्ने कार्य सम्पन्न पश्चात स्थलगत अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र सो अनुसार भुक्तानी गर्ने ।
बजेट बाँडफाइ	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाइ कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> मानसिक स्वास्थ्य सेवा विस्तारका लागि मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने संस्थाहरूसँग सहकार्य हुने
अनुगमन मुल्यांकनको सूचक	<ul style="list-style-type: none"> मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने संस्था छनौट मानसिक स्वास्थ्य सेवा लिएका विरामी संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२९. एम्बुलेन्स प्रदेश प्रेषण केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	१	पटक	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो चौथो

परिचय:	प्रदेश भित्र संचालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरूको वास्तविक भौगोलिक अवस्था थाहा पाई आकस्मिक विरामीहरूले समयमै एम्बुलेन्स प्राप्त गरुन भन्ने उद्देश्यका साथ यस प्रदेशमा संचालनमा रहेको एम्बुलेन्स प्रदेश प्रेषण केन्द्र संचालनार्थ यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> एम्बुलेन्स प्रदेश प्रेषण केन्द्र संचालन गरी समयमै आकस्मिक विरामीहरूले एम्बुलेन्स सेवा प्राप्त गर्न
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	एम्बुलेन्स प्रदेश प्रेषण केन्द्र संचालनार्थ आवश्यक व्यवस्थापकीय खर्च, इन्टरनेट, तथा संचार महशुल, कक्ष निर्माणका लागि आवश्यक सामग्री खरिद खर्च, बैठक संचालन
लक्षित समूह	प्रदेशमा संचालन भएका एम्बुलेन्सहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश भित्रका GPS जडान भएका/नभएका एम्बुलेन्सहरूको सूची तयार गर्ने एम्बुलेन्स प्रदेश प्रेषण केन्द्र स्थापनाका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको सूची तयार गर्ने । प्रचलित कानून अनुसार सामग्री खरिद गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> एम्बुलेन्स प्रदेश प्रेषण केन्द्र संचालन हुनेछ ।
अनुगमन मुल्यांकनको सूचक	<ul style="list-style-type: none"> GPS जडान भएका एम्बुलेन्सहरूको संख्या आकस्मिक विरामीहरूले एम्बुलेन्स सेवा माग गरेको फोन कल
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्ने पर्नेछ ।

३०. नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहकार्यमा प्रादेशिक रक्त संचार सेवाको एकिकृत सूचना प्रणाली स्थापना

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	१० लाख	पटक	१	दोश्रो
परिचय:	यस प्रदेशमा रहेका रक्त संचार केन्द्रहरुबाट एकिकृत रुपमा विधुतिय अभिलेख तथा प्रतिवेदन तयार गर्नका नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको सहकार्यमा प्रादेशिक रक्त संचार सेवाको एकिकृत सूचना प्रणाली स्थापना गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।			
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> रक्त संचार सेवाको एकिकृत विधुतिय प्रतिवेदन प्रणालीको विकास गरी कार्यान्वयन गर्न । 			
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय			
खर्च क्षेत्र	बैठक, गोष्ठी, विज्ञ परामर्श सेवा, एकिकृत विधुतिय प्रतिवेदन प्रणालीसँग सम्बन्धित सामग्री, सफ्टवेर खरिद, जडान, तालिम तथा अनुगमन ।			
लक्षित समूह	लुम्बिनी प्रदेशका रक्त संचार केन्द्रहरु			
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> एकिकृत विधुतिय प्रतिवेदन प्रणाली संचालनका लागि अभिलेख संकलन गर्ने सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग बैठक अन्तरक्रिया गोष्ठी संचालन गर्ने विज्ञ परामर्श मार्फत एकिकृत विधुतिय प्रतिवेदन प्रणालीको स्थापना र संचालनको लागि बिस्तृत कार्य योजना तयार गर्ने आवश्यकता अनुसारको सफ्टवेयर विकास गर्न रेडक्रस सोसाइटीसँग सहकार्य गर्ने आवश्यकता अनुसार हार्डवेयर खरीद गर्ने सफ्टवेयर जडान तथा युजर म्यानुअल तथा तालिम संचालन गर्ने प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याउने । 			
बजेट बाँडफाँड	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ । 			
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेशका एकिकृत रक्त संचार विधुतिय प्रणालीको विकास हुनेछ । 			
अनुगमन मुल्यांकनको सूचक	<ul style="list-style-type: none"> रक्त संचार सेवाको एकिकृत विधुतीय प्रतिवेदन प्रणाली तयार भएको मासिक रुपमा प्रतिवेदन प्राप्त भएको 			
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।			

३१. नरैनापुर गाउँपालिकासँगको सहकार्यमा आधारभुत अस्पतालमा CEONC सेवा विस्तार

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५० लाख			प्रथम, दोश्रो, तेश्रो चौथो

परिचय:	लुम्बिनी प्रदेशमा मातृ मृत्युको दर राष्ट्रिय स्तर भन्दा बढी रहेको र यस प्रदेश भित्र मध्ये पनि बाँके जिल्लामा अत्यधिक मातृ मृत्यु भएको र सो जिल्लामा प्रदेश अन्तरगतको कुनै पनि अस्पताल नरहेको तथा राप्ती गाउँपालिकाको अति दुर्गम क्षेत्रका प्रसूति तथा सुत्केरी अवस्थामा हुने जटिलता व्यवस्थापनलाई सहज गराउन राप्ती गाउँपालिकासँगको सहकार्यमा CEONC सेवा विस्तार गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> प्रसूति तथा सुत्केरी अवस्थामा हुने जटिलताको समयमै व्यवस्थापन गर्न
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य निर्देशनालय
खर्च क्षेत्र	जनशक्ती व्यवस्थापन, औजार उपकरण, पूर्वाधार विकास लगाएत अन्य व्यवस्थापकीय खर्च
लक्षित समूह	गर्भवती सुत्केरी महिला तथा नवजात शिशूहरु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> CEONC सेवा विस्तारका लागि नरैनापुर आधारभुत अस्पतालको स्थलगत assessment गर्ने । सेवा विस्तारका लागि स्थानीय तह र स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने कार्यको जिम्मेवारी बाँडफाँड गर्ने आवश्यक जनशक्ति औजार उपकरण तथा पूर्वाधार विकास प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने कार्य संचालनको प्रगति समय समयमा अनुगमन तथा समिक्षा गर्ने
बजेट बाँडफाँड	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> राप्ती गाउँपालिकाको स्थानीय तहमा रहेको आधार भूत अस्पतालमा CEONC सेवा विस्तार हुनेछ ।
अनुगमन मुल्यांकनको सूचक	<ul style="list-style-type: none"> CEONC सेवा विस्तार भएको प्रसूती तथा सुत्केरी अवस्थाको जटिलताको व्यवस्थापन भएको
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

३२. राप्ती आँखा अस्पताल (नेपाल नेत्र ज्योति संघ), तुल्सीपुर दाङ

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	२० लाख	१	पटक	तेस्रो

परिचय:	राप्ती आखाँ अस्पतालको सेवा सुदृढिकरणका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> राप्ती आखाँ अस्पताल(नेपाल नेत्र ज्योति संघ) तुल्सीपुर दाङको सेवा सुदृढिकरण गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र ।
खर्च क्षेत्र	औजार उपकरण, पूर्वाधार विकास खर्च
लक्षित समूह	राप्ती आखाँ अस्पताल(नेपाल नेत्र ज्योती संघ) तुल्सीपुर दाङ
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रस्ताव माग गर्ने प्रस्ताव मूल्याङ्कन गरी छनौट गर्ने मूल्याङ्कन भए बमोजिम सम्झौता गर्ने कार्य सम्पन्न भएको प्राविधिक स्थलगत अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने प्रतिवेदनका आधारमा भुक्तानी गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> सेवा सुदृढिकरण हुनेछ ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र

१. औषधिहरूको परिमाण निर्धारण गोष्ठी

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु २ लाख ५० हजार	पटक	१	दोस्रो

परिचय	Forecasting, quantification र Procurement सम्बन्धि क्षमता अभिवृद्धिका लागि पुर्नताजगि तथा अभिमुखिकरण गरी यस कार्यमा सहजता ल्याउनका लागि यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूका सम्बन्धीत कार्यका Focal Person हरुलाई Forecasting, quantification र Procurement सम्बन्धि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	Forecasting, quantification र Procurement सम्बन्धि कार्यमा सहजता हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूका सम्बन्धीत कार्यका Focal Person हरुलाई क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने । • प्रदेशका लागि आवश्यक औषधि परिमाण निर्धारण गर्ने ।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूका सम्बन्धी कार्यका Focal Person हरु ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

२. औषधी तथा भ्याक्सिन स्टोरको अनसाइट कोचिड तथा सुपरभिजन

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	जिल्ला	१२	निरन्तर

परिचय	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश अन्तर्गतका जिल्ला स्थित औषधि तथा भ्याक्सिन स्टोर र हाल प्रयोगमा आएका सप्लाई सेन्टर बाट स्वास्थ्य संस्थामा सप्लाई भएका औषधि तथा भ्याक्सिन सामग्रीको नियमित तथा आकस्मिक निरन्तर सञ्चालन र गुणस्तर कायम राख्न तथा औषधि लगाएत खोप कार्यक्रम तथा कोल्ड चेनको अवस्था र e-LMIS मा सुधार ल्याउन यो शिर्षकमा बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> • नियमित औषधि, औषधजन्य सामग्री खोप सुदृढीकरण, पुर्ण खोपमा दिगोपन, खोप कोल्डचेन सामग्रीको नियमित व्यवस्थापन गर्ने

	<ul style="list-style-type: none"> • खोप कोल्डचेन आपूर्ति वितरणको बास्तबिक योजना तयारीमा सहजिकरण र सहयोग गरि खोप खेर जाने दर घटाउने र खोप तथा खोप समाग्रीको उचित उपयोग र गूणस्तर कायम गर्ने
अपेक्षित प्रतिफल	<ul style="list-style-type: none"> • प्रभावकारी र गूणस्तरीय खोप सेवा संचालन भै पूर्ण खोप सुनिश्चिततामा तिव्रता आउने छ । • औषधि खोप कोल्डचेन समाग्रीहरुको नियमित सप्लाई तथा व्यवस्थापन भई खोप गूणस्तर कायम हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • eLMIS मा कमजोर संस्थाको सूची तयार गर्ने • अनसाइड भिजिट गर्ने • सम्बन्धित साइटमा गै प्रविधिक सहयोग गर्ने
बजेट बाँडफाड	<ul style="list-style-type: none"> • प्रचलित आर्थिक ऐन नियम निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाट गरि कार्यक्रम र खर्च गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि उपलब्धि र कार्य बिबरण सहितको प्रतिवेदन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
सन्दर्भ सामाग्री	अन साइड कोचिह चेक लिष्ट, सूपरिबेक्षक चेक लिष्ट, पुर्ण खोप सुनिश्चितता घोषणा निर्देशिका, एस.ओ.पि. निर्देशिका आदि ।

३. बायोमेडिकल वर्कसप सञ्चालन तथा व्यवस्थापन

खर्चशीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ४० लाख	वटा	४	निरन्तर

परिचय	प्रदेश अन्तर्गतका अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र तथा स्वास्थ्य चौकीहरुमा भएका मेडिकल उपकरण मर्मत सम्भार सम्बन्धि कार्य गरी उपकरणहरु सञ्चालनमा प्रभावकारीता ल्याउन यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	प्रदेश अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा भएका मेडिकल उपकरणहरुको मर्मत गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	बिग्रेका मेडिकल औजार उपकरण बनाई पुनः सञ्चालनमा आउने छन ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य संस्था/अस्पतालहरु सँग समन्वय गरी बिग्रेका मेडिकल उपकरण को सूची तयार गर्ने । • खरिद गरेका तथा प्राप्त भएका मेडिकल उपकरण को आवश्यकता अनुसार User training दिने । • स्वास्थ्य संस्थाहरु मा भएका मेडिकल उपकरणहरुको मर्मत सम्भार गर्ने । • आवश्यकता अनुसार को उपकरण को spare parts/consumables खरिद गरि मर्मत सम्भार गर्ने ।
लक्षित समूह	प्रदेश अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरु
बजेट बाँडफाड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरुमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरुको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

४. जिपलग व्याग तथा फोम प्याड) खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	५ लाख	जिल्ला	१२	दोस्रो

परिचय	प्रदेशिक भ्याक्सिन स्टोर देखि प्रदेश अन्तरगतका जिल्ला भ्याक्सिन स्टोर, पालिकामा रहेका भ्याक्सिन सप्लाई सेन्टर तथा खोप सेवा प्रवाह हुने स्थानसम्म गुणस्तरीय भ्याक्सिन तथा डाइलेन्टलाई सुरीक्षित तरिकाले व्यवस्थापन गर्न जिपलग व्याग तथा फोम प्याड खरिदका लागि यस शिर्षकमा बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
उद्देश्य	नियमित साथै विशेष खोप कार्यक्रममा गुणस्तरीय भ्याक्सिन लक्षित समुहमा प्रदान गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	भ्याक्सिनको गुणस्तरियता कायम भएको हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> जिपलग व्याग तथा फोम प्याड जिल्लाहरुमा खोप केन्द्रहरुको पहिचानबाट आवश्यक पर्ने परिमाण निर्धारण गर्ने आवश्यक पर्ने जिपलग व्याग तथा फोम प्याड खरिदका लागि विगतको दरभाउलाई आधार मानि दररेट निर्धारण गर्ने । जिपलग व्याग तथा फोम प्याड खरिद प्रकृया सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने खरिद प्रकृयाबाट प्राप्त जिपलग व्याग र फोमप्याड जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, पालिकाका भ्याक्सिन सप्लाई सेन्टरहरुमा बितरण गर्ने
बजेट बाँडफाँड	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरुमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ । सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली अनुसार प्रकृया पुरयाई खरिद व्यवस्थापन गर्ने ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरुको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

५. औषधी, भ्याक्सिन तथा भ्याक्सिनजन्य सामग्री, साधन रिप्याकिङ तथा ढुवानी

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	रु.३० लाख	पटक	३	प्रथम दोस्रो तेस्रो र चौथो

परिचय	औषधि भ्याक्सिन, भ्याक्सिनजन्य सामग्रीहरु औजार उपकरण अभिलेख तथा प्रतिवेदन फारामहरु, साधन तथा समय समयमा प्राप्त हुने अन्य सामग्रीहरु प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रको लागि रिप्याकिङ तथा ढुवानी र पुनः बितरण गर्नाका लागि यस शिर्षक अन्तरगत बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नको लागि निःशुल्क औषधिहरु निरन्तर आपूर्ति गर्ने ।

	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य संस्थाहरूमा औषधिको मौज्जात कायम राख्ने । औषधि तथा साधनको त्रैमासिक भ्याक्सिनको मासिक वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा नियमित औषधि तथा खोप, खोपजन्य सामग्री नियमित रूपमा उपलब्ध हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेशवाट स्वास्थ्य संस्थाहरूको कति दुरी, ढूवानीको माध्यम निश्चित गरी सामान ढूवानी गर्दा लाग्ने खर्चको लागत अनुमानित लागत इस्टिमेशन तयार गर्ने । स्थानीय ढुवानि व्यावसायहरू संग वाट प्राप्त विवरण ढुवानीको दररेटलाई आधार मान्न सकिनेछ । औषधि, औजार उपकरण रिप्याकिङ तथा ढूवानी एकिकृत अवधारण बमोजीम नै सम्पन्न गर्नुपर्दछ । प्राप्त भएका स्वास्थ्य कार्यक्रमका सरसामानहरू संभव भए सम्म एकै पटक ढुवानी गर्नुपर्दछ । ढूवानी कार्यको लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीहरू सहित रिप्याकिङ ज्याला आदि समेत यसै कार्यक्रम अन्तरगत खर्च गर्न सकिनेछ । यस बजेट शिर्षक अन्तरगत राखिएको बजेटलाई मुख्य गरी औषधि तथा औषधीजन्य सामग्री, खोप, खोप जन्यसामग्री, औजार उपकरण ढूवानी तथा प्याकिङ कार्यमा मात्र खर्च गर्न सकिनेछ । स्वास्थ्य संस्थाहरूवाट प्राप्त LMIS त्रैमासिक प्रतिवेदनको आधारमा मौज्जातलाई आधार मानी नियमित आपूर्ति गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ । स्वास्थ्य संस्थाहरूमा (ढूवानी गर्दा शिलवन्दी दरभाउ पत्र वा वोलपत्र वा इविडिङ प्रक्रिया द्वारा ढूवानी सम्बन्धि कार्य गर्न सकिने छ ।
लक्षित समूह	लुम्बिनी प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरू ।
बजेट बाँडफाँड	<ul style="list-style-type: none"> प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

६. अस्पतालबाट अत्यावश्यक निःशुल्क वितरणका लागि औषधी खरिद

खर्च शिर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	रु. २ करोड	पटक	१	दोस्रो

परिचय	प्रदेश अन्तर्गत रहेका अस्पतालहरूबाट दिइने निःशुल्क अत्यावश्यक औषधीहरू वितरण सेवालार्इ प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन औषधी खरिद गरी सर्वसुलभ तरिकाले उपभोक्तामा सेवाको प्रयोगदर बढाइ प्रदेशका अधिकांश जनतालाई लाभान्वित गराउन बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालहरूबाट दिइने निःशुल्क औषधी वितरण सेवालार्इ गुणस्तरीय तथा सर्वसुलभ रूपमा उपलब्ध गराउने । गरिब तथा विपन्न वर्गका जनताहरूमा अत्यावश्यक औषधीको पहुँच बढाई लाभान्वित गराउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	सेवाग्राहिहरूलाई सर्वसुलभ तरिकाले औषधी उपलब्ध हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।

कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रबाट अस्पतालहरुको आन्तरिक योजना तथा औषधी सम्बन्धी आवश्यक अध्ययन गर्ने । • प्रदेश भित्र रहेका अस्पतालहरुमा सेवा प्रदान गर्न निःशुल्क औषधीहरुको सूचीबाट नाम र परिमाण तय गर्ने । • आवश्यक पर्ने औषधीहरु खरिदका लागि विगतको दरभाउलाई आधार मानि नयाँ दररेट निर्धारण गर्ने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । • औषधीहरु खरिद)हुवानी/ Re-Packing समेत (गर्नका लागि ई-टेण्डर द्वारा उपयुक्त फर्म, कम्पनी छनोट गर्नुपर्ने । • WHO-GMP Certified प्राप्त कम्पनी वा फर्मबाट औषधी खरिदको लागि छनोट गर्नुपर्ने छ । • औषधीको सुची तयार, टेण्डर आह्वान तथा सामग्री वितरण गर्दा LMIS को तथ्याङ्कको आधारमा गर्नुपर्ने छ ।
अनुगमन	<ul style="list-style-type: none"> • निःशुल्क औषधी, भ्याक्सीन, स्वीकृत कार्यक्रम अनुसारका सामग्रीहरु जिन्सी किताबामा आमदानी बाधिए/नबाधिएका अवस्था एकिन गर्ने । • LMIS प्रतिवेदन पठाए/नपठाएको स्वास्थ्य संस्थाहरु एकिन गर्ने । • आपूर्ति व्यवस्थापन कार्य तथा कार्यक्रम अनुसार अनुगमन गर्ने जस्तै: FEFO, Temperature Monitoring,, नियमित फ्रिज सञ्चालन, भ्याक्सीन सप्लाइमा गर्नुपर्ने ICE Pack Conditioning, म्याद गुज्रेका औषधीहरु छुट्टाएर राख्ने गरेको छ छैन हेर्ने ।
लक्षित समूह	अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थामा उपचारको लागि आउने विभिन्न रोगका विरामीहरु ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरुमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
अभिलेख प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> • केन्द्र, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त भएका र खर्च भएका सामग्रीहरुको जिन्सी खातामा अभिलेख राखि अध्यावधिक गरिएको छ छैन हेर्ने । • LMIS प्रतिवेदनमा भ्याक्सीन तथा खोपजन्य सामग्री समावेश गरिएको छ छैन हेर्ने । • जिन्सी खाता र भौतिक मौज्जात मिले/नमिलेको एकीन गर्ने । • खर्च भएर नजाने सामानहरुको व्यवस्थापनको अवस्थालाई एकिन गर्ने । • सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरुको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

७. आकस्मिक तथा महामारीका लागि औषधि खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	रु. १० लाख	पटक	१	दोस्रो र तेश्रो

परिचय	प्रदेश अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट महामारी र विपतका लागि अत्यावश्यक औषधीहरू वितरण सेवालार्ई प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन औषधी र उपकरण खरिद गरी सर्वसुलभ तरिकाले उपभोक्तामा सेवाको प्रयोगदर बढाइ प्रदेशका अधिकांश जनतालाई लाभान्वित गराउन बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट दिइने औषधी वितरण सेवालार्ई गुणस्तरीय तथा सर्वसुलभ रूपमा उपलब्ध गराउने । महामारी र विपत् व्यवस्थापनका लागि ।
अपेक्षित प्रतिफल	आकस्मिक सेवा लिन आउने सेवाग्राहिहरूलाई सर्वसुलभ तरिकाले औषधी उपलब्ध हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रबाट अस्पतालहरूको आन्तरिक योजना तथा औषधी सम्बन्धी आवश्यक अध्ययन गर्ने । प्रदेश भित्र रहेका अस्पतालहरूमा सेवा प्रदान गर्न निःशुल्क औषधीहरूको सूचीबाट नाम र परिमाण तय गर्ने । आवश्यक पर्ने औषधीहरू खरिदका लागि विगतको दरभाउलाई आधार मानि नयाँ दररेट निर्धारण गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । औषधीहरू खरिद ढुवानी/ Re-Packing समेत (गर्नका लागि ई-टेण्डर द्वारा उपयुक्त फर्म, कम्पनी छनोट गर्नुपर्ने । WHO-GMP Certified प्राप्त कम्पनी वा फर्मबाट औषधी खरिदको लागि छनोट गर्नुपर्ने छ । औषधीको सुची तयार, टेण्डर आह्वान तथा सामग्री वितरण गर्दा LMIS को तथ्याङ्कको आधारमा गर्नुपर्ने छ ।
लक्षित समूह	अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थामा उपचारको लागि आउने विभिन्न रोगका विरामीहरू ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

अनुगमन	<ul style="list-style-type: none"> • निःशुल्क औषधी, भ्याक्सीन, स्वीकृत कार्यक्रम अनुसारका सामाग्रीहरु जिन्सी किताबामा आम्दानी बाधिए/नबाधिएका अवस्था एकिन गर्ने । • LMIS प्रतिवेदन पठाए/नपठाएको स्वास्थ्य संस्थाहरु एकिन गर्ने । • आपूर्ति व्यवस्थापन कार्य तथा कार्यक्रम अनुसार अनुगमन गर्ने जस्तै: FEFO, Temperature Monitoring,, नियमित फ्रिज सञ्चालन, भ्याक्सीन सप्लाईमा गर्नुपर्ने ICE Pack Conditioning, म्याद गुमेका औषधीहरु छुट्टाएर राख्ने गरेको छु छैन हेर्ने ।
अभिलेख प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> • केन्द्र, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त भएका र खर्च भएका सामाग्रीहरुको जिन्सी खातामा अभिलेख राखि अध्यावधिक गरिएको छु छैन हेर्ने । • LMIS प्रतिवेदनमा भ्याक्सीन तथा खोपजन्य सामाग्री समावेश गरिएको छु छैन हेर्ने । • जिन्सी खाता र भौतिक मौज्दात मिले/नमिलेको एकीन गर्ने । • खर्च भएर नजाने सामानहरुको व्यवस्थापनको अवस्थालाई एकिन गर्ने । • सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरुको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछु ।

८. अत्यावश्यक निःशुल्क वितरणका लागि आयुर्वेद औषधि खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	रु. ३० लाख	पटक	१	दोस्रो

परिचय	प्रदेश अन्तर्गत रहेका अस्पतालहरुबाट दिइने निःशुल्क आयुर्वेद औषधीहरु वितरण सेवालार्इ प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन औषधी खरिद गरी सर्वसुलभ तरिकाले उपभोक्तामा सेवाको प्रयोगदर बढाइ प्रदेशका अधिकांश जनतालाई लाभान्वित गराउन बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> आयुर्वेदिक अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाबाट गरिने निःशुल्क आयुर्वेद औषधी वितरण सेवालार्इ गुणस्तरीय तथा सर्वसुलभ रूपमा उपलब्ध गराउने । गरिब तथा विपन्न वर्गका जनताहरुमा अत्यावश्यक औषधीको पहुँच बढाई लाभान्वित गराउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	आयुर्वेद सेवा लिन आउने सेवाम्राहिहरुलाई सर्वसुलभ तरिकाले औषधी उपलब्ध हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रबाट अस्पतालहरुको आन्तरिक योजना तथा औषधी सम्बन्धी आवश्यक अध्ययन गर्ने । प्रदेश भित्र रहेका अस्पतालहरुमा सेवा प्रदान गर्न निःशुल्क औषधीहरुको सूचीबाट नाम र परिमाण तय गर्ने । आवश्यक पर्ने औषधीहरु खरिदका लागि विगतको दरभाउलाई आधार मानि नयाँ दररेट निर्धारण गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । औषधीहरु खरिद ढुवानी/ Re-Packing समेत (गर्नका लागि ई-टेण्डर द्वारा उपयुक्त फर्म, कम्पनी छनोट गर्नुपर्ने । WHO-GMP Certified प्राप्त कम्पनी वा फर्मबाट औषधी खरिदको लागि छनोट गर्नुपर्ने छ । औषधीको सुची तयार, टेण्डर आह्वान तथा सामग्री वितरण गर्दा LMIS को तथ्याङ्कको आधारमा गर्नुपर्ने छ ।
लक्षित समूह	अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थामा उपचारको लागि आउने विभिन्न रोगका विरामीहरु ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
अनुगमन	<ul style="list-style-type: none"> निःशुल्क औषधी, भ्याक्सीन, स्वीकृत कार्यक्रम अनुसारका सामग्रीहरु जिन्सी किताबामा आम्दानी बाधिए/नबाधिएका अवस्था एकिन गर्ने ।

	<ul style="list-style-type: none"> • LMIS प्रतिवेदन पठाए/नपठाएको स्वास्थ्य संस्थाहरू एकिन गर्ने । • आपूर्ति व्यवस्थापन कार्य तथा कार्यक्रम अनुसार अनुगमन गर्ने जस्तै: FEFO, Temperature Monitoring,, नियमित फ्रिज सञ्चालन, भ्याक्सीन सप्लाईमा गर्नुपर्ने ICE Pack Conditioning, म्याद गुज्रेका औषधीहरू छुट्टाएर राख्ने गरेको छु छैन हेर्ने ।
अभिलेख प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> • केन्द्र, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त भएका र खर्च भएका सामग्रीहरूको जिन्सी खातामा अभिलेख राखि अध्यावधिक गरिएको छु छैन हेर्ने । • LMIS प्रतिवेदनमा भ्याक्सीन तथा खोपजन्य सामग्री समावेश गरिएको छु छैन हेर्ने । • जिन्सी खाता र भौतिक मौज्दात मिले/नमिलेको एकीन गर्ने । • खर्च भएर नजाने सामानहरूको व्यवस्थापनको अवस्थालाई एकिन गर्ने । • सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

९. ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमको लागि पोर्टेबल यु एस जी मेशिन खरिद

खर्चशीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु. २ करोड १० लाख	वटा	१३	प्रथमर दोस्रो

परिचय	अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र तथा स्वास्थ्य चौकीहरूका लागि Portable USG Machine खरिद गरी सेवा प्रदान गर्नको लागि यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र तथा स्वास्थ्य चौकीहरूको सेवा गुणस्तर सुदृढिकरण गर्न ।
अपेक्षित प्रतिफल	सम्बन्धित रोगको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, स्वास्थ्य संस्था/अस्पतालहरू सँग समन्वय गरी सूची तयार गर्ने । • लागत अनुमान तयार गर्दा परिमाण निर्धारण गर्ने । • बायोमेडिकल इन्जिनियर बाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । • बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Postshipment inspection को आधारमा दाखिला गर्ने । • स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट माग भएबमोजिमका सामग्रीहरू खरिद गरी वितरण गर्ने ।
लक्षित समूह	ग्रामीण क्षेत्र तथा सेवाको पहुँचबाट टाढा रहेका नागरिकहरूलाई उपचार सेवाको पहुँच पुऱ्याउन ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१०. DR Xray System(५०० MA) खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु. २ करोड मात्र	वटा	४	दोस्रो

परिचय	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपचारका लागि भर्ना भएका विरामीको जस्तै: Bone fracture, Delocation of bone आदि display गरी समयमै समस्याको निधान गर्न यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	समयमै समस्याको पहिचान गरी निधान गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	सम्बन्धित रोगको समयमै पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य संस्था/अस्पतालहरू सँग समन्वय गरी सूची तयार गर्ने । • बायोमेडिकल इन्जिनियर बाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । • बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Postshipment inspection को आधारमा दाखिला गर्ने । • गुल्मी, बर्दिया, प्युठान र पृथ्वीचन्द्र अस्पतालहरू मा DR-X Ray Machine उपलब्ध गराउने ।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक सेवा लिने र दिने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

११. स्थानीय तहका आयुर्वेद औषधालयका लागि पूर्वकर्म पंच कर्मका लागि उपकरण औजार खरिद (स्नेहन तथा स्वेदन सामग्री)

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु. २० लाख	पटक	१०	दोस्रो र तेस्रो

परिचय	प्रदेश अन्तर्गत रहेका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थामा दिइने सेवालाई प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाई उपभोक्तामा सेवाको प्रयोगदर बढाई प्रदेशका जनतालाई लाभान्वित गराउन यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> आयुर्वेदिक अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाबाट गरिने निःशुल्क आयुर्वेदिक सेवालाई गुणस्तरीय तथा सर्वसुलभ रूपमा उपलब्ध गराउने । गरिब तथा विपन्न वर्गका जनताहरूमा अत्यावश्यक आयुर्वेदिक सेवाको पहुँच बढाई लाभान्वित गराउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	रोगबाट पीडित उपभोक्ताहरूलाई सर्वसुलभ तरिकाले शरिरको विकारहरूबाट मुक्त गराई स्वस्थ बनाउने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रबाट आयुर्वेदिक अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको आन्तरिक योजना तथा आवश्यकता अध्ययन गर्ने । लागत अनुमान तयार गर्दा परिमाण निर्धारण गर्ने । आयुर्वेदिक स्वास्थ्य संस्थाबाट पूर्वकर्म पञ्चकर्म सम्बन्धी सामग्री खरिदका लागि विगतको दरभाउलाई आधार मानि नयाँ दररेट निर्धारण गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने ।
लक्षित समूह	आयुर्वेदिक स्वास्थ्य संस्थामा उपचारको लागि आउने विभिन्न रोगका विरामीहरू ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
अभिलेख प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> केन्द्र, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त भएका र खर्च भएका सामग्रीहरूको जिन्सी खातामा अभिलेख राखि अध्यावधिक गरिएको छ वा छैन हेर्ने जिन्सी खाता र भौतिक मौज्जात मिले/नमिलेको एकीन गर्ने । खर्च भएर नजाने सामानहरूको व्यवस्थापनको अवस्थालाई एकीन गर्ने । सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१२. वर्थिङ सेन्टरका लागि डेलिभरी बेड बेबी वार्मर तथा संक्सन एवं विरामी बेड

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु. ५० लाख	वटा	१०	दोस्रो

परिचय	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपचारका लागि भर्ना भएका नवजात शिशु र आमा विरामीको लागि जस्तै: Delivery bed, Baby warmer, suction र patient bed आदि खरिद गरी आमा र बच्चाको स्वास्थ्य सुधार गर्नको लागि यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	प्रसूति सेवा र नवजात शिशुको स्याहारमा सहयोग पुर्याउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	आमा र नवजात शिशुको स्याहारमा सहज हुने छ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य संस्था/अस्पतालहरू सँग समन्वय गरी सूची तयार गर्ने । • बायोमेडिकल इन्जिनियर बाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने । • लागत अनुमान तयार गर्दा परिमाण निर्धारण गर्ने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । • बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Post shipment inspection को आधारमा दाखिला गर्ने । • स्वास्थ्य मन्त्रालयमा निर्णय भएका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा Birthing Center Equipments उपलब्ध गराउने ।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका सुत्केरी सेवा लिने महिला र नवजात शिशु ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१३. SICKLE CELL SETUP (Electrophoresis machine) खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु. ३० लाख	बटा	१	दोस्रो

परिचय	सिकेल सेल एनिमिया तथा थालसेमिया रोगको समयमै निदान तथा उपचारमा सहयोग पुर्याइ यस रोगको निदान तथा उपचारमा सहयोग पुर्याउने उद्देश्यले यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य	सिकेल सेल एनिमिया तथा थालसेमिया रोगको निदान तथा उपचारमा सहयोग पुर्याउने ।
अपेक्षित प्रतिफल	रोग निदानको लागि सहयोग पुगेको हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य मन्त्रालय सँग समन्वय गरी सूची तयार गर्ने । बायोमेडिकल इन्जिनियर बाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Post shipment inspection को आधारमा दाखिला गर्ने । लमही अस्पतालमा SICKLE CELL SETUP (Electrophoresis machine) गराउने ।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका सिकेल सेल एनिमिया तथा थालसेमिया रोग लागेका व्यक्तिहरु
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरुको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१४. X-ray 100mA 6KW portable with DR

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु. ५० लाख	वटा	२	दोस्रो

परिचय	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपचारका लागि भर्ना भएका विरामीको जस्तै: Bone fracture, De-location of bone आदि display गरी समयमै समस्याको निधान गर्न यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	समयमै समस्याको पहिचान गरी निधान गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	सम्बन्धित रोगको समयमै पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने ।
कार्यक्रम संचालन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य संस्था/अस्पतालहरू सँग समन्वय गरी सूची तयार गर्ने । • बायोमेडिकल इन्जिनियर बाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । • बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Post shipment inspection को आधारमा दाखिला गर्ने । • रुपन्देहीको देवदह नगर अस्पताल र प्यूठानको भिडग्री प्रा स्वा के मा Portable X-ray with DR (100 mA) उपलब्ध गराउने ।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक सेवा लिने र दिने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१५. आखाँ अस्पतालको लागि IOL Master र Pheko Machine खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु. ५० लाख	वटा	१	दोस्रो

परिचय	आँखा अस्पताल मा आँखा सम्बन्धि रोग तथा सल्यक्रिया सम्बन्धि कार्यलाई सहज बनाई सेवाग्राहिलाई प्रभावकारी रूपमा सेवा सञ्चालन गर्नको लागि यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिइको छ ।
उद्देश्य	सम्बन्धित आँखा रोग को निदान उपचार गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	आँखा रोग निदानको लागि सहयोग पुगेको हुने ।
कार्यक्रम संचालिन गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • स्वास्थ्य मन्त्रालय सँग समन्वय गरी सूची तयार गर्ने । • बायोमेडिकल इन्जिनियर बाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । • बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Post shipment inspection को आधारमा दाखिला गर्ने । • तुल्सीपुर आँखा अस्पतालमा IOL Master र Pheko machine उपलब्ध गराउने ।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आखाँको समस्या भएका व्यक्तिहरु
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरुको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१६. प्रयोगशालाका लागि अत्यावश्यकीय औजार तथा उपकरण खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु. ५० लाख	पटक	१	दोस्रो

परिचय	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला लगाएत अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरूका लागि lab setup सञ्चालन तथा सेवाको गुणस्तरमा सुदृढिकरण गरी प्रयोगशाला सेवालार्ई थप गुणस्तरिय र विश्वस्नीय बनाउन यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला र प्रदेश अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा lab setup तथा सेवा गुणस्तर सुदृढिकरण गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	सम्बन्धित रोगको समयमै पहिचान गरी उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, अस्पताल र स्वास्थ्य कार्यालयसँग समन्वय गरी सूची तयार गर्ने । बायोमेडिकल इन्जिनियर बाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Post shipment inspection को आधारमा दाखिला गर्ने । जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला र अन्य आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरूमा Lab Set up Equipment उपलब्ध गराउने ।
लक्षित समूह	सवै प्रदेशवासी
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१७. रासी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानका लागि औजार उपकरण खरिद (४K Laproscopy Tower-१set, Urology Instrument Complete set-१set, Lithotripter-१set, Thulium Laser-१set and High End Ultrasound machine-२ set)

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु. चार करोड	पटक	१	दोस्रो

परिचय	रासी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको सेवालार्इ थप सुदृढ बनाउन अस्पतालमा उपचार्य रहेका विरामीहरुको विभिन्न रोगको पहिचान, सल्यक्रिया तथा चेक जांच सम्बन्धि उपकरण हरु खरिद गरी सेवा प्रवाहलाई थप सहज बनाउन यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	सम्बन्धित रोगको विरामी चेक जांच, रोग पहिचान, शल्यक्रिया, उपचार गर्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	सम्बन्धित रोगको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • रासी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको आवश्यकता एकिन गर सोहि अनुरूप स्पेशिफिकेशन तयार गर्ने । • बायोमेडिकल इन्जिनियर बाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । • मेशिनको जडान तथा तालिम सञ्चालन गर्ने । • बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Post shipment inspection को आधारमा दाखिला गर्ने । <p>खरिद गरिने औजार उपकरणहरु;</p> <ol style="list-style-type: none"> १. Laproscopic Tower 4K – 1 set २. Urology Instrument Complete set-1 set ३. Lithotripter -1 set ४. Thulium Laser- 1 set ५. High End Ultrasound machine- 2 set
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिकहरु
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरुको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१८. ख वर्गको एम्बुलेन्स खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२१	रु. ४४ लाख	बटा	२	दोस्रो

परिचय	विरामी, घाइते तथा आकस्मिक उपचारका लागि समयमै अस्पतालमा पुऱ्याउन र थप उपचार सेवाका लागि सुविधायुक्त अस्पतालमा पुऱ्याई विरामीको उपचार र व्यवस्थापन गर्नका लागि ख वर्गको एम्बुलेन्स खरिद गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> • एम्बुलेन्स तथा पूर्व अस्पताल सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त एवं पारदर्शिता बनाउन । • ग्रामिण स्तरमा रहेका विरामीहरूलाई विशिष्टकृत स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन • न्यूनतम खर्चमा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न ।
अपेक्षित प्रतिफल	आकस्मिक विरामीले छिटो छरितो स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरी विरामीहरूको मृत्युदरलाई घटाउने ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • सम्बन्धित प्राविधिकद्वारा राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका २०७८ बमोजिम स्पेशिफिकेशन तयार गरी सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ बमोजिम खरिद गरी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने । • रुकुम पूर्व र प्रस्तावित भालुवाङ्ग अस्पतालमा एम्बुलेन्स उपलब्ध गराउने
लक्षित समूह	आपतकालिन स्वास्थ्य सेवा आवश्यक पर्ने विरामी ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१९. नेमोकोकल भ्याक्सिन खरिद

खर्च शीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	रु. ६० लाख	पटक	१	दोस्रो

परिचय	नेमोकोकल भ्याक्सिनको आपूर्ति गरी फोक्सोको संक्रमण, मस्तिष्क संक्रमण, रगत संक्रमण तथा निमोनिया जस्ता रोगको जोखिम कम गर्न यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	नेमोकोकल भ्याक्सिनको आपूर्तिबाट १३ प्रकारका pneumococcal bacteria बाट हुने जटिल संक्रमणबाट जोगाउने।
अपेक्षित प्रतिफल	Pneumococcal pneumonia तथा meningitis देखि हुने जटिल स्वास प्रस्वास समस्या कम भएको हुने छ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, बुटवल।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य मन्त्रालय लुम्बिनी प्रदेशबाट यस भ्याक्सिनका लागि निर्धारित कार्यविधि अनुसार गर्ने
लक्षित समूह	प्रदेशवासी नागरिक
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	सञ्चालन गरिएका कार्यक्रमहरूको प्रगति प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ।

स्वास्थ्य तालिम केन्द्रबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरू

१. अपरेशन थियटरमा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारीहरूका लागि अपरेशन थियटर व्यवस्थापन सम्बन्धी ४२ दिने तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. १० लाख	समुह	२	पहिलो र दोस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालहरूमा प्रदान गरिने शल्यक्रिया सेवाको लागि व्यवस्थित रूपमा सुरक्षित शल्यक्रिया सञ्चालन गर्न नर्सिङ कर्मचारीहरूको महत्वपूर्ण भूमिका हुनेगर्छ । त्यसैले शल्यक्रिया कक्षमा काम गर्ने नर्सिङ कर्मचारीलाई Operation Theater Technique and Management (OTTM) विषयमा आवश्यक ज्ञान र सीपको विकास गर्न यो तालिम कार्यक्रम राखिएको छ ।
उद्देश्य	शल्यक्रियाद्वारा हुने स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर बृद्धि गर्न सेवाप्रदायक (नर्सिङ् स्ट्याफ) को शल्यक्रिया कक्ष र सो सम्बन्धी सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी सीप र दक्षता विकास गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, बुटवल
लक्षित समुह	प्रदेश अन्तर्गतका अस्पतालमा कार्यरत नर्सिङ् कर्मचारीहरू
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> कम्तिमा स्ट्याफ नर्स कोर्ष उतीर्ण गरि नेपाल नर्सिङ् काउन्सिलमा दर्ता गरेको सहभागी छनौट गर्दा शल्य कक्ष प्रविधि तथा व्यवस्थापन गर्नको लागि जनशक्तिको आवश्यकता भएको शल्यक्रिया सम्बन्धि कार्य भईरहेको अस्पतालमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीलाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।
प्रशिक्षक तथा कार्यक्रम संयोजकको छनौटको आधार	<ul style="list-style-type: none"> CTS तालिम लिएको वा शल्यकक्ष व्यवस्थापन तालिम लिएका चिकित्सक वा नर्सिङ् स्ट्याफ हुनुपर्ने । सम्बन्धित क्षेत्रमा १ वर्ष अनुभव भएको हुनुपर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह मातहतको अस्पताल भएको स्थानीय तहसँग समन्वय गरि र प्रदेश तहको अस्पताल / स्वास्थ्य कार्यालय समेतसंग समन्वय गरि अस्पतालको अपरेशन कक्षमा कम्तिमा ३ जना दक्ष जनशक्ति हुने गरि तालिम नलिएका नर्सिङ् स्ट्याफहरूको पहिचान गरि योजना बनाउने । पहिला तालिम लिईसकेका नर्सिङ् कर्मचारीलाई तालिममा सहभागी नगराउने । सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरु तालिम केन्द्रले निर्धारण गर्ने । अपरेशन थियटर व्यवस्थापन OT Management तालिम प्रदायक अस्पतालहरूको सुची तयार गरि तालिम सञ्चालनका लागि समन्वय र वार्षिक रूपमा सम्झौता गर्ने । तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा email र फोन (दुवै) मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने ।

	<ul style="list-style-type: none"> • बजेटको परिधिभित्र रही तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद गर्न सकिनेछ । • अपरेसन थियटर व्यवस्थापन (OT Management) तालिम प्रदायक अस्पतालहरुसँगको समन्वय, सहजीकरण र सहकार्यमा तालिमको लागि छनौट भएका नर्सिङ्ग स्टाफहरुलाई ४२ दिनको तालिम सञ्चालन गर्ने । • लक्ष्य) ६ जना देखि १० जना सम्म * १ सत्र (४२ दिन * ब्याच/
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाडफाँड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	सेवा प्रदायक (नर्सिङ्ग स्टाफ) को शल्यक्रिया कक्ष र सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी सीप र दक्षता विकास भई शल्यक्रियाद्वारा हुनेस्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर बृद्धि हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	<ol style="list-style-type: none"> १. स्वास्थ्य जनसंख्या तथा परिवार कल्याण मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ तथा तालिम सम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा गर्नुपर्नेछ । २. तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ । ३. तालिम अवधिमा प्रि र पोस्ट टेष्ट गरि सहभागीको मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात नियमानुसार पेशकी फर्याँट गरी तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

२. सि.टि. एस तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. ५ लाख	पटक	१	दोस्रो चौमासिक

परिचय	यस तालिम केन्द्रका क्लिनिकल तालिम साइटमा कार्यरत चिकित्सक, नर्सिङ्ग कर्मचारी र स्वास्थ्यकर्मिहरुको लागी क्लिनिकल सीपको क्षेत्रको सैद्धान्तिक ज्ञान, व्यवहारीक सीप प्रदान गर्ने क्षमता अभिवृद्धिको लागि सिटिएस तालिम तालिम आयोजना गरिएको हो ।
उद्देश्य	क्लिनिक तालिम साइटका चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मि र नर्सिङ्ग कर्मचारीको क्लिनिकल सीप क्षमताको विकास गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, बुटवल
लक्षित समुह	प्रदेश अन्तर्गतका क्लिनिकल तालिम साइटमा कार्यरत प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन हुने वा हुने सक्ने कम्तिमा हे.अ. वा स्टाफ नर्स उतिर्ण गरेका स्वास्थ्य प्राविधिक कर्मचारीहरु

सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> कम्तिमा स्टाफ नर्स पिसिएल कोर्ष उतीर्ण गरि नेपाल नर्सिङ्ग काउन्सिलमा दर्ता गरेको एमबिबिएस तथा चिकित्सा शास्त्र पिसिएल पास गरि सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएको सहभागी छनौट अस्पतालमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीलाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।
प्रशिक्षक तथा कार्यक्रम संयोजकको छनौटको आधार	<ul style="list-style-type: none"> CTS तालिम लिएको वा शल्यकक्ष व्यवस्थापन तालिम लिएका चिकित्सक वा नर्सिगं स्टाफ हुनुपर्ने । सम्बन्धित क्षेत्रमा १ वर्ष अनुभव भएको हुन पर्ने । संयोजककोलागि सिटएस तालिम लिएको हुनु पर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह मातहतको अस्पताल भएस्थानीय तहसँग समन्वय गरि र प्रदेश तहको अस्पताल / स्वास्थ्य कार्यालयसँग समन्वय गरि अस्पतालको क्लिनिक सीप दिन सक्ने ३ जना दक्ष जनशक्ति हुने पहिचान गरि योजना बनाउने । पहिला तालिम लिईसकेका कर्मचारीलाई तालिममा सहभागी नगराउने । सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरू तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने । तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा email र फोन (दुवै) मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चीतता गर्ने । बजेटको परिधि भित्ररही तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद गर्न सकिने छ लक्ष्य) :१० जना देखि १५ जना सम्म *१ सत्र * ब्याच/५ दिन
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाडफाँड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रदेश अन्तर्गतका क्लिनिकल तालिम साइटमा कार्यरत प्रशिक्षक हरुको सीप सिकाउने दक्षता क्षमतामा अभिवृद्धि भइ गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवामा टेवा पुग्नेछ ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य जनसंख्या मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ तथा तालिम सम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा गर्नुपर्नेछ । तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ । तालिम अवधिमा प्रि र पोस्ट टेष्ट गरि सहभागीको मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।
प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रुपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ

३. स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई Implant तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु.८ लाख	पटक	४	प्रथम,दोश्रो,तेश्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	लुम्बिनी प्रदेशमा परिवार नियोजनको साधनको प्रयोग दर (Contraceptive Prevalence Rate-CPR) बढाउदै स्वस्थ तथा व्यवस्थित परिवार बनाउन, सबै स्वास्थ्य संस्था बाट ५ प्रकारका अस्थाई परिवार नियोजनका साधनहरूको सुनिश्चिता गरिगुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराउनु अहिलेको आवश्यकता हो। सो कुरालाई मध्यनजर गर्दै स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट सुरक्षित र गुणस्तरीय Implant सेवा प्रदान गर्नका लागि यो सीपमूलक तालिम राखिएको छ ।
उद्देश्य	गुणस्तरीय परिवार नियोजन सेवा प्रदान र परिवार नियोजन सेवा प्रयोगदरमा वृद्धि गर्न स्वास्थ्यकर्मीहरूमा सीप, दक्षता र क्षमताको विकास गर्ने ।
जिम्वार निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, बुटवल
लक्षित समुह	तालिम नपाएका स्वास्थ्यकर्मीहरू र नर्सिङ् कर्मचारीहरू
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> • अनमी वा स्टाफ नर्स कोर्ष उतीर्ण गरि नेपाल नर्सिङ् काउन्सिलमा दर्ता गरेको हुनु पर्नेछ । • इम्प्लान्ट तालिमको लागी स्वास्थ्यकर्मीहरू नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषदमा दर्ता गरेको हुनु पर्नेछ । • सहभागी छनौट गर्दा तालिम प्राप्त जनशक्तिको आवश्यकता भएको स्वास्थ्य संस्था वा अस्पतालमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीलाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।
प्रशिक्षक तथा कार्यक्रम संयोजक छनौटको आधार	<ul style="list-style-type: none"> • CTS तालिम लिएको इम्प्लान्ट तालिम लिएका कम्तिमा स्टाफ नर्स योग्यता भएका • सम्बन्धित क्षेत्रमा १ वर्ष अनुभव भएको हुन पर्ने । • संयोजकको लागि सिटएस तालिम लिएको हुनु पर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश मातहतका अस्पताल, स्वास्थ्य कार्यालयतथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरि सहभागी छनौट गरि योजना बनाउने । • सहभागीको सुची तयार गर्दा पहिला प्रदेश मातहतका अस्पतालमा वास्वास्थ्य संस्था जहाँ धेरै सेवाग्राही (WRA)को संख्या लाई प्राथमिकतामा राखेर तयारगर्नुपर्नेछ । महिला सहभागीलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । • विषयसँग सम्बन्धित तालिम प्रदायक अस्पताल तथा संघ संस्थाहरूको सुची तयार गरि तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने । • पहिला तालिम लिईसकेका स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिममा सहभागी गराउन पाईने छैन । • तालिमको लागि संस्था छनौट गर्दा जँहा उक्त सेवा दिनको लागि अरु सेवा प्रदायकहरू छैनन त्यही संस्थालाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।

	<ul style="list-style-type: none"> • सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरू तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने र सहभागीलाई पायक पर्ने स्थानमा तालिमको स्थान छनौट गर्नुपर्नेछ । • तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा email र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने । • बजेटको परिधि भित्रै तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद गर्न सकिने छ । • सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य सस्था वा आफु कार्यरत सस्थामा गईसके पश्चात १ महिनाभित्र सस्थाको सम्पूर्ण स्टाफसँग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको प्रस्तुतीकरण अनिवार्य रूपमा गर्ने र सो को अनुगमन तालिम केन्द्रले गर्नुपर्नेछ । • यो तालिम ८ दिनको हुन्छ खास गरि इम्प्लान्ट स्वास्थ्यकर्मिहरु र नर्सिङ स्टाफहरुको लागि हो । यो तालिममा क्षमतामा तथा सीपमा आधारित भएकोले सहभागी जम्मा ४ जना मात्र हुन्छन साथै दुई जना सहभागिको लागि एक जना प्रशिक्षकको आवश्यक पर्दछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाडफाड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	नर्सिङ कर्मचारी तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुमापरिवार नियोजन सेवा प्रदान गर्ने सीप र दक्षता विकास भई परिवार नियोजन सेवा प्रयोगदरमा गुणस्तरियता बृद्धि हुने ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	<ul style="list-style-type: none"> • मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको • अनुगमन गर्नेछ तथा तालिम सम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा गर्नुपर्नेछ । • तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको • कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ । • तालिम अवधिमा प्रि र पोस्ट टेष्ट गरि सहभागीको मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।
प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> • कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । • कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

४. चिकित्सकहरूका लागी मेडिको लिगल तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. १० लाख	पटक	१	तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कानून विधि देवानी तथा फौजदारी अभियोग लगायत विषय सँग सम्बन्धित रही सम्पादन गर्नुपर्ने चिकित्सकीय कार्यहरू र कानून तथा न्याय सम्पादन प्रकृयाको लागि आवश्यक स्वास्थ्य सम्बन्धी दसी प्रमाणको लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न जाँचहरू (शव परिक्षण, घाउजाँच, बलात्कार हिंसा आदि) को बैज्ञानिक परिक्षण र प्रतिवेदनमा दक्षता हाँसिल गरी न्याय प्रकृयालाई सहयोग पुऱ्याउनका लागि यस प्रदेशका सरकारी अस्पतालमा र स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्यरत चिकित्सकहरूका लागि यो तालिमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	कानुनी तथा न्यायिक प्रक्रिया निरूपण गर्न आवश्यक स्वास्थ्यसँग सम्बन्धीत चिकित्सकीय प्रमाणहरू उपलब्ध गराउनको लागि चिकित्सकहरूको दक्षताको विकास गर्नु ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, बुटवल
लक्षित समुह	यस प्रदेश अन्तर्गत वा स्थानिय पालिका अन्तर्गत अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्थामा मा कार्यरत चिकित्सकहरू
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> • नेपाल मेडिकल काउन्सिलमा दर्ता भएका चिकित्सक । • विगतमा तालिम नलिएको । • तालिम लिन इच्छुक हुनु पर्नेछ । • राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम केन्द्रद्वारा तालिम पूर्व अनलाइन परीक्षा उत्तीर्ण भए पछि मात्र सहभागिको सुनिश्चित गरिनेछ । • सहभागी छनौट गर्दा तालिम प्राप्त जनशक्तिको आवश्यकता भएको स्वास्थ्य सस्था वा अस्पतालमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीलाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।
प्रशिक्षक तथा कार्यक्रम संयोजकको छनौटको आधार	क्लिनिकल तालिम साइटको प्रशिक्षक मापदण्ड अनुसार हुनु पर्ने छ ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<p>१. राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिक केन्द्र, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, चिकित्सा शास्त्र अध्ययन संस्थान, महाराजगंज काठमाण्डौ वा Medico Legal Training सञ्चालन गर्नकालागि स्विकृति पाएका अन्य तालिम साईटहरूस्थानीय , अस्पताल , स्वास्थ्य कार्यालय , तह तथा अन्य सरोकारवाला सँग समन्वय गर्ने ।</p> <p>२. तालिम सञ्चालन हुने मिति, समय, सहभागीहरूको विवरण र खर्चको मापदण्डको परिधि भित्र रही प्रस्ताव तयार गरी स्वीकृत गर्ने ।</p>

	<p>३. तालिम सामग्रीको व्यवस्थापन गर्न तालिमका सहभागी सख्याको आधार र तालिम साइट संग क्लिनिकल सामग्रीको सूची तयार गरि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले क्लिनिकल सामग्री उपलब्ध गराउनु पर्ने हुन्छ ।</p> <p>४. तालिमका लागि प्रशिक्षक तथा सहभागीहरूको छनौट: प्रशिक्षक हुनको लागि सम्बन्धीत काउन्सिलमा दर्ता भएका मेडिको लिगल सम्बन्धी विज्ञ चिकित्सक वा CTS र मेडिको लिगल तालिम प्राप्त गरेका चिकित्सक हुनु पर्नेछ भने सम्बन्धीत काउन्सिलमा दर्ता भई सरकारी स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत चिकित्सकहरू यस तालिममा सहभागी हुनेछन ।</p> <p>५. तालिम सञ्चालन अनुगमन तथा ,मूल्यांकन गर्ने ।</p> <p>६. तालिमका सहभागीहरूको विवरणलाई तोकिएको मापदण्ड पुरा गरे पश्चात TIMS सफ्टवेयरमा प्रविष्ट गरी प्रमाणपत्र प्रदान गरिने छ । यो तालिम विशेष प्रकारको क्लिनिकल तालिम भएकोले खर्च सम्बन्धमा तालिम सञ्चालन हुने क्लिनिकल साइट संग आवश्यक समन्वय गरि कन्सल्टेन्ट र क्लिनिकल सामग्रीहरूको खर्च सन्दर्भमा आर्थिक खर्च मापदण्ड अनुसार हुने गरि कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गरि तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>७. बजेटको परिधिभित्र रहि तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद गर्न र तालिम पश्चात मेडिको लिगल कार्यमा प्रयोग हुने एक सेट सामग्री समेत प्रदान गर्न सकिने ।</p> <p>८. सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य संस्था वा आफु कार्यरत सस्थामा गईसके पश्चात सम्पूर्ण स्टाफसँग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको अनुभव आदानप्रदान गर्ने र सो को अनुगमन तालिम केन्द्रले गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>९. प्रदेश भित्र क्लिनिकल ट्रेनिंग साइट नभएको खण्डमा वा उपयुक्त तालिम साइट नभएमा अन्य प्रदेशको ट्रेनिंग साइटसँग समन्वय गरि तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । सो को सुनिश्चितता स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नेछ ।</p>
<p>बजेट बाँडफाँड</p>	<ul style="list-style-type: none"> • प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा वाडफाड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ । • यस तालिममा चिकित्सा शास्त्र अध्ययन सस्थान महाराजगन्जमा कन्सल्टेन्टको अनुरोधमा क्लिनिकल सामग्रीहरू आवश्यकताको आधारमा तालिम केन्द्रले उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
<p>अपेक्षित उपलब्धी</p>	<p>चिकित्सकहरूको मेडिको लिगल सम्बन्धी ज्ञान, सीप र क्षमताअभिवृद्धि भई मेडिको लिगल सम्बन्धी सेवा व्यवस्थित हुने ।</p>
<p>अनुगमन र मुल्याङ्कन</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ तथा तालिम सम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा गर्नुपर्नेछ । • तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन ,मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ । • तालिम अवधिमा प्रि र पोस्ट टेष्ट गरि सहभागीको मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।
<p>प्रतिवेदन</p>	<ul style="list-style-type: none"> • कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ • कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ

५. औषधिद्वारा गरिने गर्भपतन सम्बन्धि तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. ६ लाख मात्र	पटक	४	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	असुरक्षित गर्भपतनबाट हुने जोखिमहरू कम गर्दै मातृ रुग्णता तथा मृत्युदरकम गर्न चिकित्सक लाई सुरक्षित गर्भपतन सेवासम्बन्धी ज्ञान, सीप र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने। यो क्षमतामा आधारित तालिम हो। यस तालिममा सहभागीहरूको ज्ञान र सीप दुवै समावेश गरिएको छ। तालिममा सहभागी संख्या ५ जना हुने छ भन्ने प्रशिक्षक दुइ जना रहने छन्।
उद्देश्य	असुरक्षित गर्भपतनबाट हुने जोखिमहरू कम गर्दै मातृ रुग्णता तथा मृत्युदरकम गर्न नर्सिङ कर्मचारी लाई सुरक्षित गर्भपतन सेवासम्बन्धी ज्ञान, सीप र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, बुटवल
लक्षित समुह	यस प्रदेश अन्तर्गत वा स्थानिय पालिका अन्तर्गत अस्पताल र स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत नर्सिङ कर्मचारिहरूलाई
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> नर्सिङ काउन्सिलमा दर्ता भएका नर्सिङ कर्मचारीहरू। विगतमा तालिम नलिएको। सहभागीले एसबिए वा आयुसिडी तालिम लिएको हुनु पर्ने तालिम लिन इच्छुक हुनु पर्नेछ। सहभागी छनौट गर्दा तालिम प्राप्त जनशक्तिको आवश्यकता भएको स्वास्थ्य संस्था वा अस्पतालमा कार्यरत स्थायी चिकित्सकलाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ।
प्रशिक्षक तथा कार्यक्रम संयोजकको छनौटको आधार	<ul style="list-style-type: none"> तालिम लिएको चिकित्सक वा कम्तिमा स्टाफ नर्स योग्यता भएको नर्सिङ स्टाफ CTS तालिम लिएको चिकित्सक वा कम्तिमा स्टाफ नर्स योग्यता भएका नर्सिङ स्टाफ। नर्सिङ क्षेत्रमा कम्तिमा १ वर्षको कार्य गरेको संयोजकको लागि सिटएस लिएको हुनु पर्ने।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<p>१. स्वास्थ्य कार्यालय, अस्पताल र स्थानीय तहसँग समन्वय गरि चिकित्सकहरूकोसुची निम्न विषयलाई आधार मानि तयार पार्ने :-</p> <ul style="list-style-type: none"> सुरक्षित गर्भपतन केन्द्र स्थापना गर्न आवश्यक र ईच्छुक भएको अस्पताल वा स्वास्थ्य संस्था सुरक्षित गर्भपतन केन्द्र सूचीकृतका लागि यस आर्थिक वर्षमा बजेट छुट्याईएको, असुरक्षित गर्भपतन र WRA(Women with Reproductive Age) संख्या धेरै भएको अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत चिकित्सक। <p>२. सम्बन्धित तालिम प्रदायक अस्पतालहरूको सुची तयार गरि तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक समन्वय) गर्ने र सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरु तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने।</p>

	<p>३. पहिला तालिम लिईसकेकाहरुलाई तालिममा सहभागी नगराउने ।</p> <p>४. सम्बन्धित अस्पतालहरुसँगको समन्वय, सहजीकरण र सहकार्यमा सुरक्षित गर्भपतन कार्य सञ्चालन र प्रचलित तालिम निर्देशिका वमोजिम ब्याच र सहभागी संख्या निर्धारण गरि तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>५. तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा email र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने ।</p> <p>६. बजेटको परिधिभित्र रहि तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद गर्न सकिने छ ।</p> <p>७. सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य सस्था वा आफु कार्यरत सस्थामा गईसके पश्चात १ महिनाभित्र संस्थाको सम्पूर्ण स्टाफसँग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको प्रस्तुतीकरण अनिवार्य रुपमा गर्ने र सो को अनुगमन स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>८. प्रदेश भित्र क्लिनिकल ट्रेनिंग साइट नभएको खण्डमा वा उपयुक्त तालिम साईट नभएमा अन्य प्रदेशको ट्रेनिंग साइटसँग समन्वय गरि तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । सो को सुनिश्चितता स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नेछ ।</p>
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा वाडफाड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	नर्सिङ स्टाफको सुरक्षित गर्भपतन सेवासम्बन्धी ज्ञान, सीप र क्षमता अभिवृद्धि हुन् गई असुरक्षित गर्भपतनबाट हुने जोखिमहरु कम गर्दै मातृ रुग्णता तथा मृत्युदरकम हुने ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	<p>१. मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ ।</p> <p>२. तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ समेत गर्नुपर्नेछ ।</p>
प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रुपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ

६. दक्ष प्रसुतिसेवा तालिम चिकित्सक, नर्स तथा अ.न.मी.लाई

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. ४० लाख	पटक	४	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	सुरक्षित प्रसुति सेवाका लागि दक्ष प्रसुति तालिम प्राप्त चिकित्सक तथा नर्सिङ स्टाफको भुमिका रहन्छ । आमा तथा नवजात शिशु दुवैको ज्यान जोखिमबाट बचाइ मातृ तथा नवशिशु रुग्णता र मृत्युदरमा कमी ल्याउन नर्सिङ स्टाफ र चिकित्सकको ज्ञान, सीप र क्षमतामा विकास गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।

उद्देश्य	स्वास्थ्य सस्थाहरुमा कार्यरत नर्सिङ्ग कर्मचारी र चिकित्सकहरुलाई तालिम प्रदान गरी सुरक्षित प्रस्तुती सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक पर्ने ज्ञान, सीप तथा क्षमताको अभिवृद्धि गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र बुटवल
लक्षित समुह	चिकित्सक वा नर्सिङ्ग स्टाफहरु
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> • विगतमा तालिम नलिएको । • तालिम लिन इच्छुक हुनु पर्नेछ । • सहभागी छनौट गर्दा तालिम प्राप्त जनशक्तिको आवश्यकता भएको स्वास्थ्य सस्था वा अस्पतालमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीलाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ । • एस बि ए तालिमको लागी नर्सिङ्ग काउन्सिल परिषदमा दर्ता भएको हुनु पर्नेछ । • ए एस बि ए तालिमको लागीनेपाल मेडिकल काउन्सिलमा दर्ता भएका चिकित्सक हुनु पर्नेछ ।
प्रशिक्षक तथा संयोजकको छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> • एडभान्स एस बि ए तालिम लिएको चिकित्सक वा एसबिए तालिम प्राप्त कम्तिमा कम्तिमा स्टाफ नर्स योग्यता भएको नर्सिङ्ग स्टाफ • CTS तालिम लिएकोकम्तिमा स्टाफ नर्स • नर्सिङ्ग क्षेत्रमा कम्तिमा १ वर्षको कार्य गरेको • संयोजकको लागि सिटएस लिएको हुनु पर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ol style="list-style-type: none"> १ प्रदेश मातहतका अस्पताल, स्वास्थ्य कार्यालयतथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरि सहभागी छनौट गरि योजना बनाउने। संस्था र सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरु तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने । २ हिमाली र पहाडी जिल्लाका दुर्गम स्वास्थ्य सस्था जहाँ धेरै सेवाग्राही (WRA)को संख्या लाई प्राथमिकतामा राखेर तयारगर्नुपर्नेछ । चिकित्सकलाई सहभागी गराउदा महिला चिकित्सकलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । ३ विषयसँग सम्बन्धित तालिम प्रदायक अस्पताल तथा संघ सस्थाहरुको सुची तयार गरि तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने । ४ पहिला तालिम लिईसकेका चिकित्सक तथा नर्सिङ्ग स्टाफलाई तालिममा सहभागी नगराउने । ५ राष्ट्रिय वा प्रदेश तालिम निर्देशिका वाकार्यविधि वा प्रोटोकल वा अन्य Practiceबमोजिमब्याच तालिम केन्द्रले विनियोजित बजेटको आधारमा निर्धारण गर्ने र योजना बनाई तालिम सञ्चालन गर्ने ६ तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा email र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने । ७ बजेटको परिधिभिन्न रहि तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद र तयार गर्न सकिने छ ८ सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य सस्था वा आफु कार्यरत सस्थामा गईसके पश्चात १ महिनाभिन्न सस्थाको सम्पूर्ण स्टाफसँग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको प्रस्तुतीकरण अनिवार्य रूपमा गर्ने र सो को अनुगमन स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नुपर्नेछ ।

	९ प्रदेश भित्र क्लिनिकल ट्रेनिंग साइट नभएको खण्डमा वा उपयुक्त तालिम साइट नभएमा अन्य प्रदेशको ट्रेनिंग साइटसँग समन्वय गरि तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । सो को सुनिश्चित स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाडफाँड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	चिकित्सक तथा नर्सिङ्ग स्टाफको ज्ञान, सीप र क्षमतामा विकास भई आमा तथा नवजात शिशु दुवैको ज्यान जोखिमबाट बचाइ मातृ तथा नवशिशु रुग्णता र मृत्युदरमा कमी हुनेछ ।
प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ

७. VIA तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. ९ लाख	पटक	३	पहिलो दोस्रो र तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	विश्वमा नसने रोगहरू तिब्र रूपमा बढिरहेको अवस्था छ। जस मध्ये क्यान्सर पनि प्रमुख नसने रोग मध्ये एक हो। महिलाहरूमा हुने क्यान्सर मध्ये पाठेघरको मुखको क्यान्सर रोगहरू तिब्र रूपमा बढिरहेको अवस्था छ। पाठेघरको मुखको जाँचगरी समयमै रोगको पहिचाहन गरी यसबाट हुने विरामी र मृत्युदर घटाउन, चिकित्सक तथा नर्सिङ्ग कर्मचारीहरूका लागि दक्षता अभिवृद्धि गरी Visual Inspection with Ascetic Acid (VIA) गर्न र प्रोटोकल अनुसार Positive VIA result भएकोलाई Cold Coagulation विधिबाट Single Visit Approach मोडेल अनुसार उपचार गर्नको लागि आवश्यक ज्ञान र सीप (सैद्धान्तिक र क्लिनिकल अभ्यास) प्रदान गर्न यो तालिम राखिएको हो।
उद्देश्य	VIA तालिम सञ्चालन गरि दक्ष सेवा प्रदायक स्वास्थ्यकर्मीहरूले Visual Inspection with Ascetic Acid गर्न र प्रोटोकल अनुसार Positive VIA result भएकोलाई थप उपचारको गर्ने तथा समयमा नै प्रेषण गर्न सक्षम दक्ष सेवा प्रदायक बनाउने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, बुटवल
लक्षित समुह	प्रदेश अन्तर्गतका अस्पतालमा कार्यरत नर्सिङ्ग कर्मचारीहरू
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> कम्तिमा स्टाफ नर्स कोर्ष उतीर्ण गरि नेपाल नर्सिङ्ग काउन्सिलमा दर्ता गरेको सहभागी छनौट गर्दा शल्य कक्ष प्रविधि तथा व्यवस्थापन गर्नको लागि जनशक्तिको आवश्यकता भएको शल्यक्रिया सम्बन्धि कार्य भईरहेको अस्पतालमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीलाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।

<p>प्रशिक्षक तथा कार्यक्रम संयोजकको छनौटको आधार</p>	<ul style="list-style-type: none"> • CTS तालिम लिएको वा शल्यकक्ष व्यवस्थापन तालिम लिएका चिकित्सक वा नर्सिंग स्टाफ हुनुपर्ने । • सम्बन्धित क्षेत्रमा १ वर्ष अनुभव भएको हुनु पर्ने । • संयोजककोलागि सिटएस तालिम लिएको हुनु पर्ने ।
<p>कार्यक्रम सञ्चालन विधि</p>	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय तह मातहतको अस्पताल भएस्थानीय तहसँग समन्वय गरि र प्रदेश तहको अस्पताल / स्वास्थ्य कार्यालय समेतसंग समन्वय गरि अस्पतालको अपरेशन कक्षमा कम्तिमा ३ जना दक्ष जनशक्ति हुने गरि तालिम नलिएका नर्सिङ्ग स्टाफहरुको पहिचान गरि योजना बनाउने । • पहिला तालिम लिईसकेका नर्सिङ्ग कर्मचारीलाई तालिममा सहभागी नगराउने । • सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरु तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने । • अपरेसन थियटर व्यवस्थापन OT Management तालिम प्रदायक अस्पतालहरुको सुची तयार गरि तालिम सञ्चालनका लागि समन्वय र वार्षिक रुपमा सम्झौता गर्ने । • तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा email र फोन (दुवै) मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने । • बजेटको परिधि भित्रही तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद गर्न सकिने छ • अपरेसन थियटर व्यवस्थापन (OT Management) तालिम प्रदायक अस्पतालहरूसँगको समन्वय, सहजीकरण र सहकार्यमा तालिमको लागि छनौट भएका नर्सिङ्ग स्टाफहरुलाई ४५ दिनको तालिम सञ्चालन गर्ने । • लक्ष्य) : १५ जना देखि २० जना सम्म *३ दिन(
<p>बजेट बाँडफाँड</p>	<p>प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा वाडफाड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।</p>
<p>अपेक्षित उपलब्धी</p>	<p>सेवाप्रदायक (नर्सिङ्ग स्टाफ) को शल्यक्रिया कक्ष र सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी सीप र दक्षता विकास भई शल्यक्रियाद्वारा हुनेस्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर बृद्धिहुनेछ ।</p>
<p>अनुगमन र मूल्याङ्कन</p>	<ul style="list-style-type: none"> • स्वास्थ्य जनसंख्या मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ तथा तालिम सम्पन्न प्रतिवेदनको आधारमा गर्नुपर्नेछ । • तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ । • तालिम अवधिमा प्रि र पोस्ट टेष्ट गरि सहभागीको मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।
<p>प्रतिवेदन</p>	<ul style="list-style-type: none"> • कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रुपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ • कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ

८. चिकित्सकहरुको लागि भ्यासेक्टोमी तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. २ लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशीर्षक	विवरण
तालिमको संक्षिप्त परिचय	गुणस्तरीय परिवार नियोजन सेवा प्रदान गर्न चिकित्सकहरुलाई सक्षम बनाउन १२ दिने भ्यासेक्टोमी तालिमको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो । यसमा दुइ जना सहभागी र दुइ जना प्रशिक्षक हुने छन ।
तालिमको उद्देश्य	गुणस्तरीय भ्यासेक्टोमी सेवा प्रदान गर्नको लागि दक्ष सेवा प्रदायक चिकित्सक तयार गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र बुटवल
लक्षित समुह	यस प्रदेश वा स्थानिय पालिका अन्तर्गत अस्पतालमा कार्यरत चिकित्सकहरु
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल मेडिकल काउन्सिलमा दर्ता भएको चिकित्सक । विगतमा भ्यासेक्टोमी तालिम नलिएको । परिवार नियोजन सेवा दिन इच्छुक हुनु पर्नेछ । सहभागी छनौट गर्दा तालिम प्राप्त जनशक्तिको आवश्यकता भएको स्वास्थ्य सस्था वा अस्पतालमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीलाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।
प्रशिक्षक तथा संयोजक छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> तालिम लिएको चिकित्सक क्लिनिकल तालिम साईटको प्रशिक्षक मापदण्ड अनुसार सम्बन्धि क्षेत्रमा कम्तिमा १ वर्षको कार्य गरेको संयोजकको लागि सिटएस लिएको हुनु पर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश मातहतका अस्पताल, स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरि सहभागी छनौट गरि योजना बनाउने । संस्था र सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरु स्वास्थ्य तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने । विषयसँग सम्बन्धित तालिम प्रदायक अस्पताल तथा संघ सस्थाहरुको सुची तयार गरि तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने । महिला तालिम लिईसकेका चिकित्सकहरुलाई तालिममा सहभागी नगराउने । राष्ट्रिय वा प्रदेश तालिम निर्देशिका वा कार्यविधि वा प्रोटोकल वा अन्य Practice बमोजिम ब्याच तालिम केन्द्रले विनियोजित बजेटको आधारमा निर्धारण गर्ने र योजना बनाई तालिम सञ्चालन गर्ने । तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा Email र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चित गर्ने । बजेटको परिधिभित्र रहि तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद र तयार गर्न सकिने छ । सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य सस्था वा आफु कार्यरत सस्थामा गईसके पश्चात १ महिनाभित्र सस्थाको सम्पूर्ण स्टाफसँग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको अनुभव आदान प्रदानगर्न र सो को अनुगमन स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नुपर्नेछ ।

	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश भित्र क्लिनिकल ट्रेनिंग साइट नभएको खण्डमा वा उपयुक्त तालिम साईट नभएमा अन्य प्रदेशको ट्रेनिंग साइटसँग समन्वय गरि तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । सो को सुनिश्चितता स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नेछ । • लक्ष्य: एक ब्याच २ जना चिकित्सक सहभागी हुने छन तालिम अविधि १२ दिन
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा वाडफाड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	चिकित्सकको ज्ञान, सीप र क्षमतामा विकास भई भ्यासेक्टोमी कार्य गर्न दक्षता हासिल हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	<ol style="list-style-type: none"> १. मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ । २. तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ ।
प्रतिवेदन	तालिम सम्पन्न भए पश्चात कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात नियमानुसार पेशकी फर्यौट गरी तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ

९. चिकित्सकहरूका लागी मिनिल्याप तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. ३ लाख	पटक	१	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
तालिमको संक्षिप्त परिचय	यो क्षमतामा आधारित १२ दिने तालिम चिकित्सक तथा नर्सहरूको लागी परिवार नियोजन सेवा प्रदान गर्न चिकित्सकहरू तथा नर्सिङ स्टाफहरूलाई गुणस्तरीय मिनिल्याप सेवा प्रदान गर्नको लागि दक्ष सेवा प्रदायक उत्पादनको लागी यो तालिम आयोजना गरिएको हो ।
तालिमको उद्देश्य	उच्च गुणस्तरीयको मिनिल्याप सेवा प्रदान गर्नको लागि दक्ष सेवा प्रदान गर्नका लागी सक्षम तथा आत्मविश्वासी मिनिल्याप सेवा प्रदायक तयार गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र बुटवल
लक्षित समुह	तालिम नलिएका चिकित्सकहरू तथा नर्सिङ स्टाफहरू
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल मेडिकल काउन्सिलमा दर्ता भएको चिकित्सक । नेपाल नर्सिङ काउन्सिलमा दर्ता भएको नर्सिङ स्टाफ । बिगतमा तालिम नलिएको । परिवार नियोजन सेवा दिन इच्छुक हुनु पर्ने छ ।
प्रशिक्षक तथा संयोजक छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> तालिम लिएको चिकित्सक । क्लिनिकल तालिम साईटको प्रशिक्षक मापदण्ड अनुसार प्रशिक्षक छनौट हुने । सम्बन्धि क्षेत्रमा कम्तिमा १ वर्षको कार्य गरेको । संयोजकको लागि सिटएस लिएको हुनु पर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश मातहतका अस्पताल, स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरि सहभागी छनौट गरि योजना बनाउने । संस्था र सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरु स्वास्थ्य तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने । त्यसपछि दुर्गमका स्वास्थ्य संस्था जहाँ धेरै सेवाग्राही (WRA) को संख्या लाई प्राथमिकतामा राखेर तयार गर्नुपर्नेछ । चिकित्सकहरूलाई सहभागी गराउदा महिला चिकित्सकलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । विषयसँग सम्बन्धित तालिम प्रदायक अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको सुची तयार गरि तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने । पहिला तालिम लिईसकेका चिकित्सक तथा नर्सिङ स्टाफहरूलाई तालिममा सहभागी नगराउने । राष्ट्रिय वा प्रदेश तालिम निर्देशिका वा कार्यविधि वा प्रोटोकल वा अन्य Practice बमोजिम ब्याच तालिम केन्द्रले विनियोजित बजेटको आधारमा निर्धारण गर्ने र योजना बनाई तालिम सञ्चालन गर्ने । तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा Email र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने । प्रति ब्याच २ जना चिकित्सक र २ जना नर्स साथै तालिम अवधि १२ दिन । बजेटको परिधिभित्र रहि तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद र तयार गर्न सकिने छ ।

	<ul style="list-style-type: none"> सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य सस्था वा आफु कार्यरत सस्थामा गईसके पश्चात १ महिनाभित्र संस्थाको सम्पूर्ण स्टाफसँग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको अनुभव आदान प्रदान गर्ने र सो को अनुगमन स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नुपर्नेछ । प्रदेश भित्र क्लिनिकल ट्रेनिंग साइट नभएको खण्डमा वा उपयुक्त तालिम साईट नभएमा अन्य प्रदेशको ट्रेनिङ साइटसँग समन्वय गरि तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । सो को सुनिश्चितता स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाडफाँड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	चिकित्सक तथा नर्सिङ स्टाफहरूको ज्ञान, सीप र क्षमतामा विकास भई मिनिल्याप कार्य गर्न दक्षता हासिल हुनेछ ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	१. मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ । २. तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ ।
प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ

१०. एडभान्स एफ सि एच भि तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. १४ लाख	पटक	२	दोश्रो र तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेश भित्र वसोवास गर्ने जनताहरू विशेष गरि महिला तथा बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य स्तर उकास्न तथा नयाँ स्वास्थ्य नीति अनुसार गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा बृद्धि गर्न आधारभुत तालिम लिईसकेका प्रवेशिका परीक्षा उत्तीर्ण भएका सम्बन्धित स्थानिय तहका महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका हरूलाई एडभान्स महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तालिमको व्यवस्था गरिएको हो । यो मोडुल बेसमा आधारित तालिम हो । यस तालिममा ३ वटा मोडुल हुनेछन् जसमा प्रत्येक मोडुलको अवधी १ महिनाको हुनेछ
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई एडभान्स महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तालिम प्रदान गरि उनीहरूको ज्ञान तथा सीप विकास गरि आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न सक्षम बनाउन । स्वास्थ्य संस्थाको सेवाको पहुँचबाट टाढा रहेका सेवाग्राहीहरूलाई आधारभुत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र बुटवल
लक्षित समुह	महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरू
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> यसप्रदेशका पहाड र तराइ गरि लाई समेट्ने गरि महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूलाई समावेश गर्नु पर्दछ ।

	<ul style="list-style-type: none"> समुदायस्तरका कम्तिमा ८ कक्षा पढेका र एडभान्स तालिम लिन ईच्छुक लागि बिबाहित महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका हुनुपर्नेछ । महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूको उमेर ५० वर्ष भन्दा कम उमेर समुह हुनु पर्दछ । छनौट भएका महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका स्थानिय पालिकाको आफ्नो कार्य क्षेत्रको स्थायी वासिन्दा हुनुपर्नेछ । तालिम पश्चात महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूले कम्तिमा ३ वर्ष साविककै स्थिनय पालिलकामा कार्य गर्न मन्जुर हुनुपर्नेछ । तालिममा पिछडिएका दलित मधेशी मुस्लिम तथा जनजाति र विकट स्थानका महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।
प्रशिक्षक तथा तालिम संयोजक छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य सस्थामा कार्यरत नसिङ् वा स्वास्थ्य कर्मिहरूबाट यो बिषय संग सम्बन्धि प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम लिएको हुनु पर्दछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> दुर्गम क्षेत्रका कम्तिमा एउटा स्थानीय तहबाट १ जना सहभागी हुने गरि महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका छनौट गर्ने । एकपटक एडभान्स महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका तालिम प्राप्त गरिसकेका स्थानीय तहका महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकालाई सहभागी छनौटका लागि प्राथमिकता दिइने छैन । प्रदेश मातहतका स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरि सहभागी छनौट गरि योजना बनाउने । संस्था र सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरु स्वास्थ्य तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने । त्यसपछि दुर्गमका स्वास्थ्य सस्था जहाँ धेरै सेवाग्राही (WRA)को संख्या लाई प्राथमिकतामा राखेर तयार गर्नुपर्नेछ । एक महिनाको पहिलो मोडुल तालिम लिई सकेपछि छनौट भएका सहभागीहरूको सम्बन्धित पालिकासंग यो कार्यक्रमको आवश्यकता तथा महत्वका बारेमा स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले तोकिएको कर्मचारी वा तालिम केन्द्रले छनौट गरेको परामर्शदाताको साथमा सो कार्यक्रम सम्बन्धमा एक दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै तालिम लिई सकेका सहभागीहरूलाई एक वर्षको आवश्यक पर्ने सेवा किट र सामग्री हस्तान्तरण गरिनेछ । तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा १५ दिन पहिले पत्र वा Email र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागीताको लागि सुनिश्चितता गर्ने । बजेटको परिधिभित्र रहि तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद र तयार गर्न सकिने छ । सहभागीले तालिम पश्चात आफ्नो कार्यक्षेत्रमा गईसके पछि १ महिनाभित्र आमा समुहसग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको आदान-प्रदान गर्ने र सो को अनुगमन सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नेछन् ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाडफाँड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको ज्ञान, सीप र क्षमतामा विकास गरि आमा र बच्चाको स्वास्थ्य को समवर्धन गर्ने ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	१. मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ ।

	२. तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ ।
प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ

११. स्वास्थ्यकर्मिहरूका लागि एमएलपि तालिम

खर्च शिर्षक नं	लाख	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	१० लाख	समुह	१	तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	स्वास्थ्य सेवामा प्रवेश गरेका र दुर्गम क्षेत्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी (अ.हे.व/सि.अ.हे.व. तथा हेल्थ असिष्टेण्ट) हरूका लागि क्लिनिकल कार्य र प्राथमिक उपचार तथा Clinical Algorithm अनुसार Clinical दक्षता बढाउन र रोगहरूका Clinical Procedure तथा Chronic Problems को बारेमा थाहा पाई बिरामीहरूको उचित उपचार पद्धतिद्वारा उपचार गर्न क्लिनिकल सीप अभिवृद्धि गर्दै समयसापेक्ष बनाउदै लैजानको लागि Mid Level Practicum (MLP) तालिमको सुरुवात भएको हो। MLP तालिम साइटको रूपमा सूचीकृत अस्पतालहरूमा सञ्चालन हुने ज्ञान, सीप र धारणामा सकारात्मक परिवर्तनमा आधारित यस तालिममा स्वास्थ्य सम्बन्धी सैद्धान्तिक ज्ञान र क्लिनिकल सीपहरू समेत सिकाइन्छ।
उद्देश्य	दुर्गम क्षेत्रमा कार्यरत मध्यम स्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदायकहरूमा सामान्य रोगहरूका Clinical Procedure तथा Chronic Problems को बारेमा ज्ञान, सीप र धारणामा सकारात्मक परिवर्तन गराई क्लिनिकल सीप अभिवृद्धि गर्नु।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र , बुटवल
लक्षित समुह	प्रदेश अन्तर्गत स्वास्थ्य सस्थामा कार्यरत हेल्थ असिष्टेण्ड र सिअहेव वा अहेव पास गरेका स्वास्थ्यकर्मिहरू
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> कम्तिमा हेल्थ असिष्टेण्डर सिअहेवा वा अ हे व कोर्ष उत्तिर्ण गरि नेपाल स्वास्थ्य व्यवसाय परिषदमा दर्ता भएको स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नमा अनुभवि तथा स्थायी सेवामा प्रवेश गरेको कम्तिमा २ वर्ष पुगेका हेअ र अहेवहरू यो तालिमको लागी योग्य हुन्छन । तालिममा सहभागीताको लागी स्वास्थ्य तालिम केन्द्र ,बुटवलले सहभागी छनौट गरि एमएलपि तालिम साइटमा तालिमको लागी पठाइने गरिन्छ ।

प्रशिक्षक तथा कार्यक्रम संयोजकको छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> • तालिम प्रशिक्षक तथा सहभागीहरूको छनौट: सम्बन्धित तालिम साईटमा कार्यरत MLP को प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम प्राप्त, CTS तथा Primary Trauma Care (PTC) तालिम प्राप्त मेडिकल अफिसर, हे.अ र स्टाफ नर्स यस तालिमको प्रशिक्षक हुनेछन ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • तालिम सञ्चालनका लागी आवश्यकता अनुसार राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय ,अस्पताल ,स्थानीय तह ,तालिम साईट तथा प्रशिक्षक र अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्ने । • तालिम सञ्चालन हुने मिति, समय, सहभागीहरूको विवरण र खर्चको मापदण्डको परिधि भित्र रही प्रस्ताव तयार गरी स्वीकृत गर्ने । • तालिम सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	<p>प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा वाडफाड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।</p>
अपेक्षित प्रतिफल	<ul style="list-style-type: none"> • स्वास्थ्यकर्मीहरूमा क्लिनिकल सीप क्षमतामा बिकास हुने छ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> • स्वास्थ्यकर्मीहरूमा खास गरि नेपालमा २० थरिका commonhealth problems मा अभ्यास गर्न र क्लिनिकल सीप अभिवृद्धिगरी गुणस्तरिय क्लिनिकल समस्याहरू समाधान गर्न सकिनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङकन	<ul style="list-style-type: none"> • मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरीयताको अनुगमन गर्नेछ तथा तालिम सम्पन्न भएको ब्यहोरा प्रतिवेदनको आधारमा गर्नु पर्नेछ । • तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले सेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन , मुल्याकन तथा आवश्यकता अनुसार मेन्टोरिङ समेत गर्नुपर्नेछ । • तालिम अवधिमा प्रि र पोष्ट टेष्ट गरी सहभागीको मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।
प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> • कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ • कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ

१२. आधारभुत फिजियोथेरापी सम्बन्धी तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु.८ लाख	पटक	१	दोश्रो

उपशीर्षक	विवरण
तालिमको संक्षिप्त परिचय	प्रदेश सरकारले प्रत्येक अस्पतालमा कम्तिमा आधारभुत फिजियोथेरापी सेवा सञ्चालनको लागि फिजियोथेरापी युनिट सञ्चालन गरि फिजियोथेरापी सेवा प्रदान गर्नको लागि यो तालिम आवश्यक परेको हो । यो तालिम क्रमशः आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य चौकीमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी र नर्सिङ कर्मचारीलाई ५ दिनको तालिम सञ्चालन हुने छ
तालिमको उद्देश्य	फिजियोथेरापी सञ्चालन भएको भविष्यमा फिजियोथेरापी सेवा सञ्चालन गर्ने स्वास्थ्य संस्थाका कर्मचारीहरूलाई फिजियोथेरापी सम्बन्धी ज्ञान सीप र क्षमताको अभिवृद्धि गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र बुटवल
लक्षित समुह	तालिम नलिएका स्वास्थ्य कर्मि तथा नर्सिङ स्टाफहरू
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएको स्वास्थ्यकर्मीहरू तथा नर्सिङ कर्मचारीहरू । बिगतमा तालिम नलिएको । सम्बन्धि सेवा दिन इच्छुक हुनु पर्ने छ ।
प्रशिक्षक तथा संयोजक छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> तालिम लिएको स्वास्थ्यकर्मी तथा नर्सिङ कर्मचारिहरू । क्लिनिकल तालिम साईटको प्रशिक्षक मापदण्ड अनुसार प्रशिक्षक छनौट हुने । सम्बन्धि क्षेत्रमा कम्तिमा १ वर्षको कार्य गरेको ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश मातहतका अस्पताल, स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरि सहभागी छनौट गरि योजना बनाउने । संस्था र सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरू स्वास्थ्य तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने । त्यसपछि दुर्गमका स्वास्थ्य संस्था जहाँ धेरै सेवाग्राही (WRA) को संख्या लाई प्राथमिकतामा राखेर तयार गर्नुपर्नेछ । सहभागी गराउदा महिला लाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । विषयसँग सम्बन्धित तालिम प्रदायक अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको सुची तयार गरि तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने । पहिला तालिम लिईसकेका चिकित्सक तथा नर्सिङ स्टाफहरूलाई तालिममा सहभागी नगराउने । राष्ट्रिय वा प्रदेश तालिम निर्देशिका वा कार्यविधि वा प्रोटोकल वा अन्य Practice बमोजिम ब्याच तालिम केन्द्रले विनियोजित बजेटको आधारमा निर्धारण गर्ने र योजना बनाई तालिम सञ्चालन गर्ने । तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा Email र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने । बजेटको परिधिभित्र रहि तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद र तयार गर्न सकिने छ । सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य संस्था वा आफु कार्यरत संस्थामा गईसके पश्चात १ महिनाभित्र संस्थाको सम्पूर्ण स्टाफसँग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको अनुभव आदान प्रदान गर्ने र सो को अनुगमन स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नुपर्नेछ ।

	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश भित्र क्लिनिकल ट्रेनिंग साइट नभएको खण्डमा वा उपयुक्त तालिम साईट नभएमा अन्य प्रदेशको ट्रेनिंग साइटसँग समन्वय गरि तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । सो को सुनिश्चितता स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाडफाँड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	स्वास्थ्यकर्मि तथा नर्सिङ स्टाफहरूको ज्ञान, सीप र क्षमतामा विकास भई फिजियोथेरापी सेवा प्रदान कार्य गर्न दक्षता हासिल हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	<ul style="list-style-type: none"> मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ । तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले सेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ ।
प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१३. PEN TOT तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. १६ लाख	पटक	४	प्रथम, दोश्रो र तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
तालिमको संक्षिप्त परिचय	नसर्ने रोगहरूले रोगको रूपमा मात्र नरही सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय र समग्र विकासमा समेत नकारात्मक असर पारिरहेको हुन्छ । नसर्ने रोग लागी सकेपछि जीवनपर्यन्त उपचार गरिरहनु पर्ने धान्नै नसक्ने स्वास्थ्य उपचारको खर्च र ब्यक्तिको उत्पादनशिलतामा हास आदि कारणले ब्यक्ति परिवार तथा समाजले आमदानीको ठुलो हिस्सा यसमा खर्च गरिरहनु परेको छ । बिरामी अपाङ्गता वा अल्पआयुमै हुने मृत्युको कारणले गरेका वर्षहरू Disability adjusted life year -Daly) मा सवैभन्दा ठुलो अनुपात ५१ प्रतिशत नसर्ने रोगहरूको कारणले गर्दा योगदान हुने गर्दछ । नसर्ने रोगहरूको उपचारको खर्चको कारणले वर्षानी हाम्रो जस्तो देशमा थुप्रै घरपरिवार गरिविको रेखामुनी धकेलिएका छन् । स्वास्थ्यकर्मिहरूलाइ नसर्ने रोग सम्बन्धित ज्ञान सीप दक्षतामा अभिवृद्धि गर्नको लागि यो तालिमको लागि राखिएको छ ।
तालिमको उद्देश्य	उच्च गुणस्तरीयको नसर्ने रोग सम्बन्धि सेवा प्रदान गर्नको लागि दक्ष सेवा प्रदान गर्नका लागि सक्षम तथा आत्मविश्वासी सेवा प्रदायक तयार गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र बुटवल
लक्षित समुह	तालिम नलिएका आयुर्वेद चिकित्सकहरू, मेडिकल अधिकृत, नर्सिङ स्टाफहरू र स्वास्थ्यकर्मिहरू

सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> • सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएको चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मिहरू • नेपाल नर्सिङ काउन्सिलमा दर्ता भएको नर्सिङ स्टाफ । • बिगतमा तालिम नलिएको । • परिवार नियोजन सेवा दिन इच्छुक हुनु पर्ने छ ।
प्रशिक्षक तथा संयोजक छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> • तालिम लिएको चिकित्सक आयुर्वेद चिकित्सक, जन स्वास्थ्यकर्मि तथा नर्सिङ कर्मचारी • क्लिनिकल तालिम साईटको प्रशिक्षक मापदण्ड अनुसार प्रशिक्षक छनौट हुने । • सिटिएस तालिम प्राप्त • सम्बन्धि क्षेत्रमा कम्तिमा १ वर्षको कार्य गरेको ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश मातहतका अस्पताल, स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरि सहभागी छनौट गरि योजना बनाउने । संस्था र सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरु स्वास्थ्य तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने । • त्यसपछि दुर्गमका स्वास्थ्य संस्था जहाँ धेरै सेवाम्राही (WRA) को संख्या लाई प्राथमिकतामा राखेर तयार गर्नुपर्नेछ । चिकित्सकहरूलाई सहभागी गराउदा महिला चिकित्सकलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ । • विषयसँग सम्बन्धित तालिम प्रदायक अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूको सुची तयार गरि तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने । • पहिला तालिम लिईसकेका चिकित्सक तथा नर्सिङ स्टाफहरूलाई तालिममा सहभागी नगराउने । • राष्ट्रिय वा प्रदेश तालिम निर्देशिका वा कार्यविधि वा प्रोटोकल वा अन्य Practice बमोजिम ब्याच तालिम केन्द्रले विनियोजित बजेटको आधारमा निर्धारण गर्ने र योजना बनाई तालिम सञ्चालन गर्ने । • तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा Email र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने । • बजेटको परिधिभित्र रहि तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद र तयार गर्न सकिने छ । • सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य संस्था वा आफु कार्यरत सस्थामा गईसके पश्चात १ महिनाभित्र संस्थाको सम्पूर्ण स्टाफसँग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको अनुभव आदान प्रदान गर्ने र सो को अनुगमन स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नुपर्नेछ । • प्रदेश भित्र क्लिनिकल ट्रेनिंग साइट नभएको खण्डमा वा उपयुक्त तालिम साईट नभएमा अन्य प्रदेशको ट्रेनिंग साईटसँग समन्वय गरि तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । सो को सुनिश्चितता स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	<p>प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा वाडफाड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।</p>
अपेक्षित उपलब्धी	<p>चिकित्सक तथा नर्सिङ स्टाफहरूको ज्ञान, सीप र क्षमतामा विकास भई नर्सिङ रोग सम्बन्धित कार्य गर्न दक्षता हासिल हुनेछ ।</p>
अनुगमन र मूल्याङ्कन	<ol style="list-style-type: none"> १. मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्ने सक्ने छ । २. तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ समेत गर्नुपर्नेछ ।

प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ
-----------	--

१४. आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मिहरूका लागि स्वास्थ्य जिवनशैली सम्बन्धि प्रशिक्षक प्रशिक्षण TOT तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु.४ लाख	पटक	१	तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	आयुर्वेद स्वास्थ्य सम्बन्धि ज्ञान सीप र क्षमता विकास गर्नुका तथा आयुर्वेद कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न सहयोग पुऱ्याउनुको साथै नसर्ने रोग सम्बन्धि कार्यक्रमको लागि स्वास्थ्य जिवनशैलीमा परिवर्तन गरि नसर्ने रोगको चापलाइ रोकथाम तथा व्यवस्थापनको लागि यो तालिम कार्यक्रमको व्यवस्थापन गर्न TOT तालिम सञ्चालन गर्ने ।
उद्देश्य	प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यरत आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मिहरूलाई तालिम प्रदान गरी आयुर्वेद सेवालाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्न ।
जिम्मेवारी निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र बुटवल
लक्षित समुह	आयुर्वेद चिकित्सक एवं स्वास्थ्यकर्मिहरू
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> विगतमा तालिम नलिएको । तालिम लिन इच्छुक हुनु पर्नेछ । सहभागी छनौट गर्दा तालिम प्राप्त जनशक्तिको आवश्यकता भएको संस्था कार्यरत स्थायी कर्मचारीलाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।
प्रशिक्षक तथा कार्यक्रम संयोजकको छनौटका आधारहरू	<ul style="list-style-type: none"> विषयसंग सम्बन्धि तालिम लिएको हुनु पर्नेछ । विगत वर्षमा तालिम सञ्चालन गरेको लागि प्राथमिकता दिनु पर्दछ । सम्भव भए सम्म यस प्रदेश अन्तर्गत सस्थामा कार्यरत आयुर्वेद चिकित्सक बाट प्रशिक्षक वा संयोजक छनौट गर्नु पर्दछ । सम्बन्धि क्षेत्रमा कम्तिमा १ वर्षको अनुभव भएको हुनु पर्दछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ol style="list-style-type: none"> १ स्वास्थ्य निर्देशनालय, प्रदेश र स्थानीय तहका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्था र स्थानीय तहसँग समन्वय गरि आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मिहरूको सुची तयार पार्ने। संस्था सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरु स्वास्थ्य तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने । २ विषयसँग सम्बन्धित तालिम प्रदायक आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्था वा अस्पतालहरूको सुची तयार गरि तालिम सञ्चालनका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने । ३ तालिम लिईसकेका आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मिलाई तालिममा सहभागी नगराउने । ४ तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा email र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने । ५ बजेटको परिधिभित्र रहि तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद र तयार गर्न सकिने छ ।

	<p>६ सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य संस्था वा आफु कार्यरत सस्थामा गईसके पश्चात १ महिनाभित्र सस्थाको सम्पूर्ण स्टाफसँग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको प्रस्तुतीकरण अनिवार्य रूपमा गर्ने र सो को अनुगमन तालिम केन्द्रले गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>७ प्रदेश भित्र क्लिनिकल ट्रेनिंग साइट नभएको खण्डमा वा उपयुक्त तालिम साईट नभएमा अन्य प्रदेशको ट्रेनिंग साइटसँग समन्वय गरि तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । सो को सुनिश्चितता स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नेछ ।</p>
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाडफाँड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धि	आयुर्वेद चिकिसक वा स्वास्थ्यकर्मीको ज्ञान सीप र क्षमता अभिवृद्धि हुन् गई गुणस्तरीय र प्रभावकारी आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा प्रवाह हुने ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	<p>१. मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ ।</p> <p>२. तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ ।</p>
प्रतिवेदन प्रणाली	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१५. आयुर्वेद स्वा के र चिकित्सालयका औषधि कुटुवाहरुलाई compounding, dispensing and good storage practice सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु.४ लाख	पटक	१	दोश्रो

उपशीर्षक	विवरण
तालिमको संक्षिप्त परिचय	आयुर्वेद औषधालय तथा चिकित्सालयमा आयुर्वेद सम्बन्धित औषधि बनाउने कम्प्लन्डिड गर्ने डिस्पेन्सिड तथा औषधिको भण्डार सम्बन्धि ज्ञान नभएको कारणले आयुर्वेद सम्बन्धित औषधिको गुणस्तरता नरहने कारणले औषधि कुटुवाहरुलाई अभिमुखीकरण तालिमको राखिएको हो ।
उद्देश्य	आयुर्वेद औषधालय र चिकित्सालयको औषधि कुटुवाहरुलाई कम्प्लन्डिड डिस्पेन्सिड र औषधि भण्डार सम्बन्धित ज्ञान सीप र दक्षतामा वृद्धि हुने छ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, बुटवल

लक्षित समुह	आयुर्वेद औषधालय र चिकित्सालयको औषधि कुटुवाहरु वा कुटुवा कार्य खटिने आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मिहरु
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद औषधालय र चिकित्सालयको औषधि कुटुवाहरु वा कुटुवा कार्य खटिने आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मिहरु • बिगतमा तालिम नलिएको । • सो सम्बन्धि सेवा दिन इच्छुक हुनु पर्ने छ । • प्रदेश भित्रका सरकारी स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत औषधी कुटुवा, औषधी भण्डारण र वितरण कार्यमा सहभागी हुने कर्मचारीहरु यस तालिमका सहभागिका रूपमा रहनेछन ।
प्रशिक्षक तथा संयोजक छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> • आयुर्वेद चिकित्सक, कविराज • सम्बन्धित बिषयमा तालिम प्राप्त
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • तालिम कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आयुर्वेद विभाग, राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, आयुर्वेद अस्पताल, आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, तालिम साईट तथा अन्य सरोकारवालाहरु सँग समन्वय गर्ने । • तालिम सञ्चालन हुने मिति, स्थान, समय, सहभागीहरुको विवरण र खर्चको मापदण्डको परिधिभित्र रही प्रस्ताव तयार गरी स्वीकृत गर्ने । • तालिम सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा वाडफाड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	स्वास्थ्यकर्मि तथा सो कार्यमा खटिने जनशक्तिको ज्ञान, सीप र क्षमतामा विकास भई सेवा प्रदान कार्य गर्न दक्षता हासिल हुनेछ ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	<ul style="list-style-type: none"> • मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ । • तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले सेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ ।
प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> • कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । • कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१६. आयुर्वेद चिकित्सकहरुका लागि पञ्चकर्मको प्रधानकर्म सम्बन्धी तालिम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	परिमाण	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५१२	रु. ३ लाख	पटक	१	दोश्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	आयुर्वेद उपचार पद्धति अबलम्बन गरि जिवन शैलीमा सकारात्मक सुधार ल्याई नसर्ने रोगको दरमा कमि ल्याउनुका साथै स्वस्थ व्यक्तिको स्वस्थ रक्षा गर्नु र रोगी व्यक्तिको रोगको निवारण गर्न पञ्चकर्मको प्रयोग गर्न यो तालिम कार्यक्रम राखिएको हो
उद्देश्य	तालिमका माध्यमबाट आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरुको पञ्चकर्मको प्रधान कर्म सम्बन्धी ज्ञान तथा सीपको विकास गर्नु ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र बुटवल
लक्षित समुह	प्रदेश भित्रका सरकारी स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत आयुर्वेद चिकित्सक तथा आयुर्वेद शिक्षामा स्नातक गरेका कविराज, वैधहरु यस तालिमका सहभागिका रूपमा रहनेछन ।
सहभागी छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित परिषदमा दर्ता भएको आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मी । बिगतमा तालिम नलिएको । सो सम्बन्धि सेवा दिन इच्छुक हुनु पर्ने छ ।
प्रशिक्षक तथा संयोजक छनौटका आधार	<ul style="list-style-type: none"> आयुर्वेद चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मी । सम्बन्धित विषयमा तालिम प्राप्त
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश मातहतका अस्पताल, स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहसँग समन्वय गरि सहभागी छनौट गरि योजना बनाउने । संस्था र सहभागी छनौटको अन्य Criteria हरु स्वास्थ्य तालिम केन्द्र आफैले निर्धारण गर्ने । पहिला तालिम लिईसकेका चिकित्सकहरुलाई तालिममा सहभागी नगराउने । तालिमका लागि सहभागीलाई कम्तिमा ७ दिन पहिले पत्र वा Email र फोन वा दुवै मार्फत जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने । बजेटको परिधिभित्र रहि तालिम सञ्चालनको लागि आवश्यक सामग्री खरिद र तयार गर्न सकिने छ । सहभागीले तालिम पश्चात स्वास्थ्य सस्था वा आफु कार्यरत सस्थामा गईसके पश्चात १ महिनाभित्र संस्थाका सम्पूर्ण स्टाफसँग आफुले तालिममा सिकेको सीप र ज्ञानको अनुभव आदान प्रदान गर्ने र सो को अनुगमन स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नुपर्नेछ । प्रदेश भित्र क्लिनिकल ट्रेनिंग साइट नभएको खण्डमा वा उपयुक्त तालिम साईट नभएमा अन्य प्रदेशको ट्रेनिंग साइटसँग समन्वय गरि तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । सो को सुनिश्चितता स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले गर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाडफाँड गरी तालिम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।

अपेक्षित उपलब्धी	तालिम पश्चात सहभागिहरुले पञ्चकर्मको माध्यमबाट रोगी व्यक्तिको उपचार र स्वस्थ व्यक्तिको स्वास्थ्य प्रबर्द्धन गर्न सक्षम भएका हुनेछन
अनुगमन र मुल्याङ्कन	<ul style="list-style-type: none"> • मन्त्रालयले तालिम अवधि र तालिम पश्चात स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरियताको अनुगमन गर्नेछ । • तालिम पश्चात तालिमको प्रभावकारिताका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रलेसेवा प्रदायकको कार्यस्थलमा स्थलगत अनुगमन ,मूल्याङ्कन तथा आवश्यकतानुसार मेन्टोरिङ्ग समेत गर्नुपर्नेछ ।
प्रतिवेदन	<ul style="list-style-type: none"> • कार्यक्रमको जिम्मेवारी पाएको कर्मचारीले वा तालिम संयोजकले अनिवार्य रूपमा तोकिएको ढाँचामा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात तालिम केन्द्रमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ • कार्यक्रम सम्पन्न भएपछि तालिम केन्द्रले कार्यक्रमको संक्षिप्त प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पेश गर्नुपर्नेछ

प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु

१. सरसफाईकर्मी करार

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२४१३	रु. ३ लाख २५ हजार	जना	४	प्रथम

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाको कार्य संचालन गर्दा निस्कने विभिन्न संक्रमणयुक्त फोहर तथा प्रयोगशाला परिसर सरसफाई कार्यका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य:	<ul style="list-style-type: none"> संक्रमणयुक्त फोहर तथा प्रयोगशाला परिसर सरसफाई गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	तलब
लक्षित समूह	सरसफाईकर्मी
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ वमोजमि कार्य गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रयोगशाला सेवा संचालन पश्चात प्रयोगशालामा सरसफाई तथा फोहर व्यवस्थापन भएको सुनिश्चित हुनेछ ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट अनुगमन र सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिवेदन:	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

२. प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाका लागि प्रयोगशालाकर्मी करार

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२४१३	रु.२१ लाख ३२ हजार	जना	४	प्रथम

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा प्रदान हुने सेवाहरु जस्तै रोग सर्भिलेन्स, NCD रोग निदान, संक्रमण रोग निदान तथा सर्भिलेन्स र गुणस्तर जाँचका लागि प्रदेश स्तरमा प्रयोगशाला सेवा सञ्चालनको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य:	<ul style="list-style-type: none"> प्रयोगशाला सेवालार्ई २४ सै घण्टा सञ्चालन गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	पारिश्रमिक सेवा सुविधा
लक्षित समूह	दक्ष प्रयोगशालाकर्मीहरु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> मेडिकल ल्याव टेक्नोलोजिष्ट २ र ल्याव सहायक २ जना नयाँ करार भर्ना तथा निरन्तरता दिने । कार्यरत नभएको अवस्थामा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार सेवा करारमा लिने । करार सम्झौता भंग भई पद खाली भएमा पुनः नियुक्ति प्रक्रिया प्रचलित कानून बमोजिम गर्नु पर्ने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रयोगशालाका सेवा विस्तार तथा गुणस्तरीय सेवा सञ्चालन भएको सुनिश्चित हुनेछ ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन र सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिवेदन:	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

३. सुरक्षा गार्ड करार

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२४१३	रु. ९ लाख ७५ हजार	सँख्या	३	प्रथम

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा रहेका भौतिक संरचना, औजार उपकरणहरू लगायत स्वास्थ्यकर्मीहरूको समेत सुरक्षाको लागि २४ सै घण्टा सुरक्षा प्रदान गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य:	<ul style="list-style-type: none"> भौतिक संरचना, औजार उपकरणहरू लगायत स्वास्थ्यकर्मीहरूको समेत सुरक्षाको लागि २४ सै घण्टा सुरक्षा प्रदान गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	पारिश्रमिक सेवा सुविधा
लक्षित समूह	सुरक्षा गार्ड
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ वमोजमि कार्य गर्ने । ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रयोगशाला २४ सै घण्टा सुरक्षित भएको सुनिश्चित हुनेछ ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन र सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिवेदन:	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

४. प्रदेश भित्र रहेका प्रयोगशालाहरूको गुणस्तर सुनिश्चितता (QA) कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ६ लाख	पटक	२	दोश्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला तथा मातहतको प्रयोगशालामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई प्रयोगशालाहरूको गुणस्तर सुनिश्चिता कायम राख्ने बारे ज्ञान सीप क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य	प्रयोगशालाकर्मिहरूको गुणस्तर सुनिश्चिता सम्बन्धी क्षमताको विकास गर्ने ।
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला ।
खर्च क्षेत्रहरू	प्रशिक्षक तथा प्रयोगशालाकर्मि परिचालन तथा तालिम संचालन खर्च, इन्धन तथा यातायात खर्च ।
लक्षित समूह	प्रयोगशालाकर्मिहरू ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> गुणस्तर सुनिश्चिता सम्बन्धी तालिम आवश्यकता पहिचान गरी कार्ययोजना तयार गर्ने । स्वीकृत तालिम मोडुल अनुसार तालिम कार्यक्रम निर्धारण गर्ने । कार्ययोजना अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी स्वीकृत गराई तालिम कार्यक्रम संचालन गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रयोगशालाकर्मिहरूको क्षमताको विकास भई गुणस्तरीय प्रयोगशाला सेवा संचालन हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन तथा मुल्याङ्कन हुनेछ ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

५. प्रदेश भित्र रहेका प्रयोगशालाहरूमा अनसाइट कोचिङ्ग

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु.६ लाख ९६ हजार	पटक	१२	प्रथम, दोश्रो र तेश्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	सूचिकृत प्रयोगशालाहरूमा संचालित प्रयोगशालाहरूको प्रभावकारी सेवा संचालनका लागि आवश्यक प्राविधिक सहयोग गर्न सम्बन्धित साइटमै विज्ञ प्रयोगशालाकर्मी गई अनसाइट कोचिङ्ग गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य:	प्रयोगशालाबाट संचालित सेवालार्ई गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी बनाउन विज्ञ प्रयोगशाला कर्मीद्वारा समय समयमा प्राविधिक सहयोग गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	दैं भ्र भ, यातायात, इन्धन खर्च तथा खाजा खर्च समेत
लक्षित समूह	प्रयोगशालाकर्मीहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> • सूचिकृत प्रयोगशालाहरूको सूची तयार गर्ने । • अनसाइट भिजिट योजना तयार गर्ने । • सम्बन्धित साइटमै गई प्रयोगशालाकर्मीहरूलाई प्राविधिक सहयोग गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड, कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिबेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिबेदन स्वास्थ्य जनसंख्या तथा परिवार कल्याण मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

६. वार्षिक समिक्षा

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ६ लाख	पटक	१	प्रथम

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	प्रदेश भित्रका सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरुको प्रयोगशालाहरुबाट प्रदान गरिने सेवाहरुलाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न, संचालित कार्यक्रम तथा सेवाका सम्बन्धमा वार्षिक रूपमा समिक्षा गरी सुधार गर्नु पर्ने विषयहरुका समयमै पहिचान गरी प्रभावकारी रूपमा सेवा संचालन गर्न यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य:	प्रयोगशालाबाट प्रदान गरिने सेवालाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउन वार्षिक रूपमा समिक्षा गोष्ठि संचालन गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	दैनिक भ्रम तथा यातायात खर्च, इन्धन खर्च, कार्यक्रम संचालन सामग्री, खाजा खर्च लगाएत व्यवस्थापकीय खर्च
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका सरकारी अस्पताल, स्वास्थ्य कार्यालय तथा आयुर्वेद केन्द्रका प्रयोगशालाकर्मी
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> • प्रदेश भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा रहेका प्रयोगशालाबाट प्रदान गरिएका सेवाहरुको प्रगति तथा संचालन गर्दा आइपरेका समस्या र समाधानका उपायका बारेमा प्रस्तुतिकरण, छलफल तथा विश्लेषण गर्ने । • विगतको कार्यक्रम तथा क्रियाकलापहरुबाटको सिकाई र आगामी क्रियाकलाप संचालन गर्नका लागि योजना तयार गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड, कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

७. PCR Machine सफटवेयर सञ्चालन खर्च

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १ लाख ५० हजार	पटक	१	दोश्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	PCR Machine संचालनका लागि बिधुतिय प्रणाली जडान गरिएकोमा उक्त प्रणालीको नबिकरण तथा मर्मत सम्भारका लागि यो कार्यक्रमको ब्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य:	PCR Machine सफटवेयर संचालन हुने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	सफटवेयर नबिकरण तथा मर्मत सम्भार खर्च ।
लक्षित समूह	सफटवेयर निर्माण गर्ने फर्म ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	मेसिन जडान गर्ने समयमा गरिएको शर्तनामा अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
बजेट बाँडफाइ:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाइ, कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिबेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिबेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

द. प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाहरुका प्रयोगशाला सामग्रीको नियमित मर्मत सम्भार

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ६ लाख	पटक	१	प्रथम, दोश्रो र तेस्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	२४ सै घण्टा प्रयोगशाला सेवा सम्बन्धी गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा प्रयोगमा रहेका औजार तथा उपकरणहरुको नियमित सम्भार गर्नका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य:	गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्ने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	मर्मतका लागि आवश्यक औजार तथा उपकरणहरु खरिद, मर्मत सम्भार खर्च।
लक्षित समूह	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने सामग्रीहरुको सूची तयार गरी लागत अनुमान गर्ने। लागत अनुमानका आधारमा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजमि कार्य गर्ने।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रयोगशाला सेवालार्ई निरन्तर सञ्चालन भएको सुनिश्चित हुनेछ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन र सुपरिवेक्षण हुनेछ।
प्रतिवेदन:	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

९. प्रदेश भित्र संचालन हुने निजी तथा सरकारी (अस्पताल/एकल) प्रयोगशालाहरूको मापदण्ड तथा ग्रेडिग निर्देशिका तयारी

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ५ लाख	पटक	१	निरन्तर

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	नेपाल सरकार, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयद्वारा तयार स्वास्थ्य संस्था संचालन मापदण्ड २०७७ ले व्यवस्था गरेको प्रयोगशालाहरूको मापदण्ड तथा ग्रेडिग निर्देशिका अनुसार यस प्रदेश भित्र रहेका सरकारी निजी/ गैर सरकारी तथा सामुदायीक अस्पतालमा रहेको वा एकल रूपमा संचालनमा रहेका प्रयोगशालाहरूको सेवालार्ई अनुगमन तथा नियमन गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य:	प्रयोगशालाहरूको मापदण्ड तथा ग्रेडिग निर्देशिका अनुसार अनुगमन तथा नियमन भई प्रदेश भित्रका प्रयोगशालाहरूको सेवा व्यवस्थित, प्रभावकारी एवं गुणस्तरीय हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	दैनिक भ्रम तथा यातायात खर्च लगायत अन्य व्यवस्थापकीय खर्च ।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्र रहेका प्रयोगशालाहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> • तोकिए अनुसारको प्राविधिक समिति गठन गर्ने । • प्राविधिक समितिबाट ग्रेडिग चेकलिस्ट अनुसार अनुगमन तथा नियमन गर्ने । • अनुगमन प्रतिवेदन तयार गरी आवश्यक कार्यका लागि पेश गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रदेश भित्रका प्रयोगशालाहरू मापदण्ड बमोजिम संचालन भएको हुनेछन् ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन र सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिवेदन:	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१०. सिकल सेल र थालासेमियाको परीक्षण कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. २० लाख	पटक	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	तराईका जिल्लाहरूमा विशेष गरी थारु समुदायमा प्रमुख स्वास्थ्य समस्याको रूपमा रहेको सिकलसेल तथा थालासेमिया रोगको समयमा नै निदान गरी रोग पत्ता लगाउन र जिल्लामा संचालित स्क्रिनिङ्ग कार्यक्रमको गुणस्तर सुनिश्चितता, परीक्षण कार्यमा सहयोग गर्न र प्रदेशमा सिकलसेल र थालासेमिया बिरामीका तथ्याङ्क अभिलेखीकरण गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य:	समुदाय तहमा रहेका लक्षित वर्गका सेवा ग्राहीहरूको रक्त नमूना संकलन, स्क्रिनिङ्ग परीक्षण र जिल्लामा भएका स्क्रिनिङ्ग कार्यक्रमको गुणस्तर सुनिश्चितता कायम गर्ने साथै आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित अस्पतालहरूमा प्रेषण गर्ने र थालासेमिया बिरामीका तथ्याङ्क अभिलेख तयार हुनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	आवश्यक केमिकल तथा सामग्री खरिद, दैनिक भ्रमण भत्ता, इन्धन तथा ढुवानी खर्च
लक्षित समूह	प्रदेश भित्र रहेका प्रभावित जनसमुदाय र प्रयोगशालाहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य कार्यालयबाट संचालित स्क्रिनिङ्ग क्याम्पहरूमा आवश्यकता अनुसार सहभागी भई नमूना संकलन तथा परीक्षणमा सहयोग गर्ने । समुदायबाट संकलित नमूनाहरूको सम्बन्धित अस्पतालहरूबाट परीक्षण हुन नसकेमा प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा ढुवानी गरी परीक्षण गर्ने । जिल्ला अस्पताल/प्रयोगशालामा हुने परीक्षणको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्ने । प्रदेशका प्रयोगशालाहरूको परीक्षणबाट पत्ता लागेका बिरामीहरूको अभिलेख राख्ने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	रोगको समयमा नै निदान भई सिकल सेल तथा थालासेमियाका बिरामीहरूको प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय उपचार सहज हुने ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन र सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिवेदन:	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

११. महामारीका अवस्थामा नमुना संकलन तथा प्रयोगशाला परिक्षण

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ५ लाख	पटक	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो, चौथो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	महामारी व्यवस्थापनको लागि नमूना संकलन, भण्डारण, परीक्षण तथा प्रेषण गर्न, रियेजेंट तथा अन्य सरसामग्रीको आवश्यकता हुने भएकोले सो को समयमै व्यवस्थापनका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य:	जनस्वास्थ्यको सरोकार रहेका महामारी जन्य रोगहरूको समयमै पहिचान गरी व्यवस्थापन हुने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	दैनिक भ्रमण भत्ता, ढुवानी तथा इन्धन खर्च र आवश्यक रियेजेंट तथा सामग्री खरिद
लक्षित समूह	प्रदेश भित्र रहेका प्रभावित जनसमुदाय
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> महामारी पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि आवश्यक जनशक्ती, औजार उपकरण, प्रयोगशाला जन्य सामग्रीहरूको लगत तयार गर्ने । महामारी फैलिन सक्ने अथवा फैलिएको स्थानमा पुगी नमूना संकलन, ढुवानी, परीक्षण तथा राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा नमूना प्रेषण गर्ने । आवश्यक प्रयोगशाला जन्य सामग्रीहरूको खरिद प्रचलित कानून बमोजिम खरिद गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	जनस्वास्थ्यको सरोकार रहेका महामारी जन्य रोगहरूको समयमै पहिचान गरी व्यवस्थापन हुनेछ ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन र सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिवेदन:	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

१२. टि वि कञ्जुमेवल्स तथा रियजेन्ट किट (मलेरिया डेंगु कालाजार आदी) खरिद तथा ढुवानी

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	रु.८ लाख	पटक	१	दोश्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	प्रयोगशालासँग सम्बन्धित स्वाब, नमूना, किट रिएजेन्ट तथा कन्जुमेवल सामग्री उपयुक्त समय तथा तोकिएको स्थानमा उपलब्ध गराउनका लागि यस शीर्षक अन्तर्गत बजेटको व्यवस्था गरीएकोछ ।
उद्देश्य:	प्रयोगशालासँग सम्बन्धित स्वाब, नमूना, किट रिएजेन्ट तथा कन्जुमेवल सामग्रीहरुको निरन्तर आपूर्ति तथा व्यवस्थापन गर्न ।
खर्च क्षेत्र	कन्जुमेवल सामग्री खरिद, ईन्धन तथा व्यवस्थापकीय खर्च ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> • प्रयोगशालासँग सम्बन्धित (टि.बी, मलेरिया, एच.आई.भि आदि) सामग्रीहरुको स्वास्थ्य कार्यालय तथा प्रयोगशालाहरुका लागि आवश्यक सामग्रीको सूची तयार गरी कार्ययोजना तयार गर्ने । • कार्ययोजना अनुसार सामग्री खरिद तथा ढुवानी गर्ने ।
बजेट बाँडफाइ:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रयोगशालासँग सम्बन्धित स्वाब, नमूना, किट रिएजेन्ट तथा कन्जुमेवल सामग्रीहरुको निरन्तर आपूर्ति तथा व्यवस्थापन भएको हुनेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिबेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिबेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

१३. ल्याब डायग्नोस्टिक, औजार उपकरण, किट लगायत अन्य सामग्रीहरू खरिद

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	रु. ७ लाख	पटक	१	दोश्रो,तेस्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय:	प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशालामा नियमित परिक्षण तथा गुणस्तर जाँचका लागि आवश्यक पर्ने ल्याब डायग्नोस्टिक, औजार उपकरण, किट लगायत अन्य सामग्रीहरूको उपलब्धताका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य:	प्रयोगशालामा आवश्यक पर्ने ल्याब डायग्नोस्टिक, औजार उपकरण, किट लगायत अन्य सामग्रीहरूको उपलब्धता गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
खर्च क्षेत्र	ल्याब डायग्नोस्टिक, औजार उपकरण, महामारी जन्य रोगको निदान सम्बन्धि किट, लगायत अन्य सामग्रीहरूको खरिद
लक्षित समूह	प्रदेशवासी
कार्यक्रम सञ्चालन विधि:	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित प्राविधिकहरूको सहयोगमा आवश्यक ल्याब डायग्नोस्टिक, औजार उपकरण, किट लगायत अन्य सामग्रीहरूको सूचि तयार गरि लागत अनुमान गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ वमोजिम खरिद गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रयोगशालामा आवश्यक पर्ने ल्याब डायग्नोस्टिक, औजार उपकरण, किट लगायत अन्य सामग्रीहरूको उपलब्धता हुनेछ ।
अनुगमन र मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन र सुपरिवेक्षण हुनेछ ।
प्रतिवेदन:	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

अस्पतालहरुबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु

१. अस्पतालहरुको पुरानो क्वाटर मर्मत

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु. १५ लाख	अस्पताल	२	प्रथम र दोस्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालमा रहेका पुराना क्वाटरहरुको मर्मत गर्दा कर्मचारीहरुको आवासलाई व्यवस्थित गर्न सहज हुने तथा पुराना क्वाटरको मर्मत हुनाले नयाँ बनाउनुपर्ने हुदाँ आर्थिक रूपमा पनि सहज हुने हुँदा यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ।
उद्देश्य	अस्पतालमा कर्मचारीहरुको आवासलाई व्यवस्थित गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	बर्दिया र गुल्मी अस्पताल।
खर्च क्षेत्र	मर्मत सम्भार खर्च।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्राविधिकबाट लागत स्टिमेट तयार गरी त्यसको आधारमा योजना बनाउने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार मर्मत प्रक्रिया अगाडि बढाउने । • प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने
लक्षित समुह	अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारीहरु
बजेट बाँडफाँड	सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने छ।
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पताल क्वाटर भित्रै कर्मचारीहरुको आवास हुने हुँदा कर्मचारीलाई सहज भई सेवा प्रवाहमा सुधार आउनेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सुचक	<ul style="list-style-type: none"> • जिर्ण क्वाटरहरुको सूची • लागत इस्टिमेट
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

२. अस्पतालको नियमित रिपोर्टिङ सुदृढीकरण तथा विस्तार र वार्षिक प्रगती पुस्तिका छपाई र समिक्षा

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु.१९ लाख ५० हजार	अस्पताल	१३	प्रथम, दोस्रो
उप शीर्षक	विवरण			
परिचय	प्रदेश अन्तर्गतका सबै अस्पतालहरूले प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवा तथा सञ्चालन गर्ने स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको रेकर्डिङ, रिपोर्टिङ तथा प्रगती समिक्षा, स्वास्थ्यका सुचाङ्कहरूको तुलनात्मक अवस्था, वित्तिय, भौतिक, जनशक्ति लगायतका अन्य स्रोत साधनहरूको उपलब्धता आदिलाई समेटी वार्षिक समिक्षा गरि अस्पतालको संक्षिप्त परिचय सहित वार्षिक प्रतिवेदन तयारी तथा छपाईको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ।			
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालहरूबाट प्रदान गरीने स्वास्थ्य सेवाहरूको अवस्थाको बारेमा जानकारी, प्रगति समिक्षा र सुधार गर्नुपर्ने क्षेत्र पत्ता लगाई गुणस्तरिय सेवा प्रवाहमा सहजता ल्याउने। अस्पतालका स्वास्थ्य सम्बन्धि सुचकाङ्क सम्बन्धि लक्ष्य, प्रगती, जनशक्ति, उपकरण तथा भौतिक पुर्वाधार समेतको विवरण समेटिएको प्रतिवेदन तयार गर्ने। 			
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश अन्तर्गतका १३ वटै अस्पतालहरू।			
खर्च क्षेत्र	वार्षिक समिक्षा तथा पुस्तिका छपाई खर्च।			
लक्षित समुह	प्रदेश अन्तर्गतका अस्पतालहरू।			
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालले प्रदान गर्ने सेवा लगायतका सम्पूर्ण क्षेत्रको लक्ष्य प्रगति तयार गरी स्वास्थ्य निर्देशनालय तथा स्वास्थ्य मन्त्रालयको समन्वयमा १ दिनको वार्षिक समिक्षा गर्ने। समिक्षामा अस्पताल विकास समिति, स्वास्थ्य कार्यालयको प्रमुख, सम्बन्धित नगर वा गाउँ पालिका स्वास्थ्य शाखाको प्रतिनिधी, अस्पतालको सम्पूर्ण विभागको विभागीय प्रमुख तथा अन्य सरोकारवालाहरूलाई सहभागी गराई १ दिनको समिक्षा गर्ने। समिक्षामा उजागर भएका विषयवस्तुहरू समेटि वार्षिक पुस्तिका छपाई गर्ने। 			
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।			
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पतालहरूको सेवाको अवस्था बारेमा जानकारी भई अस्पतालको गुणस्तरिय सेवामा वृद्धि हुनेछ।			
अनुगमन र मुल्याङ्कनका सुचक	<ul style="list-style-type: none"> वार्षिक समिक्षाको फर्मेट वार्षिक प्रगति पुस्तिका 			
प्रतिवेदन	कार्य सम्पन्न भईसकेपछि स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन बुझाउनु पर्नेछ।			

३. प्रयोगशाला तथा रेडियो इमेजिड निदान सहयोग कार्यक्रम

खर्चशीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १ करोड २० लाख	अस्पताल	१२	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उप शिर्षक	विवरण
परिचय	स्वास्थ्य सेवामा प्रभावकारी रूपमा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्नका लागि प्रयोगशाला तथा रेडियो इमेजिड सेवा विषयका दक्ष जनशक्ति मार्फत अस्पतालहरूले २४ सै घण्टा प्रयोगशाला तथा रेडियो इमेजिड सेवा संचालन गरी स्वास्थ्य सेवा लाई गुणस्तरीय प्रभावकारी सेवा सञ्चालन गर्नका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको हो।
उद्देश्य	अस्पतालबाट २४ सै घण्टा सेवाग्राहीहरूलाई सस्तो, गुणस्तरिय प्रयोगशाला तथा रेडियो इमेजिड सेवा उपलब्ध गराउने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश अन्तर्गतका १२ वटा अस्पतालहरू (लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल बाहेक)।
खर्च क्षेत्र	२४ सै घण्टा प्रयोगशाला तथा रेडियो इमेजिड सेवा संचालन गर्न जनशक्तिको व्यवस्थापन तथा रेडिया इमेजिड तथा प्रयोगशाला सामग्रीको मर्मत सम्भार समेत।
लक्षित समुह	प्रदेश अन्तर्गत बसोबास गर्ने आम नागरीक।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> २४ सै घण्टा प्रयोगशाला तथा रेडियो इमेजिड सेवा संचालनका लागि आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने। प्रयोगशालाको लागि ल्याब टेक्निसियन १ जना रेडियो इमेजिडको लागि रेडियोग्राफर १ जना। अस्पतालको प्रयोगशाला र X-ray सेवा २४ सै घण्टा अनिवार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने छ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पतालबाट २४ सै घण्टा सेवाग्राहीहरूलाई सस्तो, गुणस्तरिय प्रयोगशाला तथा रेडियो इमेजिड सेवा उपलब्ध हुनेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सुचक	<ul style="list-style-type: none"> जनशक्ति व्यवस्थापन २४सै घण्टा सेवा सञ्चालन
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

४. अस्पतालहरूमा मातृशिशु स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन

खर्चशीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १ करोड २० लाख	अस्पताल	१२	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो र चौथो

उप शिर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालमा जनशक्ति कम र अभावको कारणले सुरक्षित मातृत्व, परिवार योजना, खोप, पोषण सेवा सञ्चालनमा कठिनाई नहोस् भन्ने उद्देश्यले अस्पतालमा समयमै मातृशिशु तथा संस्थागत क्लिनिक सञ्चालनको लागि जनशक्ति व्यवस्था गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ।
उद्देश्य	अस्पतालबाटै नियमित रूपमा सुरक्षित मातृत्व, परिवार योजना, गर्भपतन सेवा, खोप सेवा, पोषण सेवा सञ्चालन गर्ने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश अन्तर्गतका १२ वटा अस्पतालहरू □राप्ती प्रादेशिक अस्पताल बाहेक
खर्च क्षेत्र	नर्सिङ जनशक्ती २ जना व्यवस्थापन तथा व्यवस्थापन खर्च
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	मातृशिशु सेवा सञ्चालनको लागि आवश्यक नर्सिङ जनशक्ति व्यवस्थापन गरि हप्ताको ६ दिन नै सुरक्षित मातृत्व(ANC,PNC), परिवार योजना ,गर्भपतन सेवापोषण सेवा ,खोप सेवा ,निरन्तर सञ्चालन गरि मासिक रूपमा DHIS2 मा प्रविष्ट गर्नुपर्ने छ।
लक्षित समुह	<ul style="list-style-type: none"> • प्रजनन् उमेरका महिला, पुरुष, बालबालिका, किशोर किशोरी आदी।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पताल बाटै नियमित रूपमा सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन, गर्भपतन सेवा, खोप सेवा, पोषण सेवा सञ्चालन हुनेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सुचक	<ul style="list-style-type: none"> • जनशक्ति व्यवस्थापन • हप्ताभरी सेवा प्रवाह
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

५. आपत्कालिन अवस्थाका गर्भवती महिलाहरुलाई स्वास्थ्य संस्थासम्म एम्बुलेन्स सहयोग

खर्चशीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु.१९ लाख	अस्पताल	१२	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उप शिर्षक	विवरण
परिचय	गर्भवती वा सुत्केरी महिला(नवजात शिशु २८ दिन भित्रको सहित) अस्पताल सम्म पुग्न नसकेर ज्यान गुमाउन नपरोस भनि उनीहरुको उपचारको लागि प्रेषण गरीएको स्वास्थ्य संस्थासम्म एम्बुलेन्स सहयोगको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ।
उद्देश्य	गर्भवती वा सुत्केरी महिलाहरुमा(नवजात शिशु सहित) जटिलता आएमा समयमै व्यवस्थापनका लागि सुविधा सम्पन्न नजिकैको सरकारी अस्पतालमा प्रेषण गर्दा लाग्ने एम्बुलेन्स खर्चको व्यवस्थापन गर्न।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश अन्तर्गतका १२ वटा अस्पतालहरु(लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल बाहेक सबै)।
खर्च क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> गर्भवती वा सुत्केरी महिलाहरुका(नवजात शिशु सहित) लागि प्रेषण गर्दा लाग्ने एम्बुलेन्स सेवा वापतको रकम। जटिल प्रकारका गर्भवती वा सुत्केरी महिलाहरु र नवजात शिशुहरुलाई एम्बुलेन्समा समेत उपचार गर्दै लैजान पर्ने अवस्थामा स्वास्थ्यकर्मीहरुको दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च।
लक्षित समुह	गर्भवती, सुत्केरी महिला र नवजात शिशु।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित अस्पतालको नर्सिङ ईन्चार्ज, ड्यूटी चिकित्सक र अस्पताल प्रमुख सहितको ३ जनाको समितिको निर्णय बमोजिम नजिकको सो सेवा उपलब्ध भएको अस्पतालमा प्रेषण गर्दा एम्बुलेन्स सेवा वापतको लाग्ने खर्च रकम एम्बुलेन्सलाई भुक्तानी गर्नुपर्नेछ। एम्बुलेन्सको भाडादर जिल्ला एम्बुलेन्स व्यवस्थापन समितिले तोके बमोजिम हुनेछ। अस्पतालले भुक्तानी गर्दा सेवाग्राहीको वा निजको संरक्षकको निवेदन, परिचय खुल्ने प्रमाणपत्र, चिकित्सकको प्रेषण पुर्जाको प्रतिलिपि। एम्बुलेन्स सेवा वापतको बिल तथा भरपाई। जटिल प्रकारका गर्भवती वा सुत्केरी महिलाहरु र नवजात शिशुहरुलाई एम्बुलेन्समा समेत उपचार गर्दै लैजान पर्ने अवस्थामा स्वास्थ्यकर्मीहरुको दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च नियमानुसार उपलब्ध गराउनुपर्नेछ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरुमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	गर्भवती वा सुत्केरी महिलाहरुमा(नवजात शिशु सहित) जटिलता आएमा समयमै व्यवस्थापनका लागि सुविधा सम्पन्न अस्पतालमा प्रेषण सहज हुनेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको सुचक	प्रेषण भएका जटिल प्रकारका गर्भवती वा सुत्केरी महिलाहरु र नवजात शिशुहरुको संख्या
प्रतिवेदन	हरेक चौमासिकमा प्रेषण गरीएको संख्याको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नुपर्ने छ।

६. सि.एम.इ निरन्तरता

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १४ लाख	अस्पताल	१३	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेश अन्तरगत रहेका अस्पतालहरूका चिकित्सक, नर्सिङ स्टाफ तथा स्वास्थ्य कर्मीहरूको निरन्तर ज्ञान, सीप र दक्षताको अध्यावधिक गराई आम नागरिकमा गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	अस्पतालका चिकित्सक, नर्सिङ स्टाफ तथा स्वास्थ्यकर्मीको दक्षतामा अभिवृद्धि गरी प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश अन्तर्गतका १३ वटै अस्पतालहरू ।
खर्च क्षेत्र	प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यपत्र खर्च, खाजा खर्च ।
लक्षित समुह	अस्पतालका चिकित्सक, नर्सिङ स्टाफ तथा स्वास्थ्यकर्मीहरू ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रम सञ्चालन योजना तयार गर्ने । कम्तिमा महिनाको २ पटक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरी बजेट बाँडफाँड गर्ने योजना अनुसार बजेटको परिधीमा रहि स्टाफ बीच छुलफल, प्रस्तुतिका माध्यमबाट स्वास्थ्यकर्मीहरूको ज्ञान, सीप र दक्षतामा अभिवृद्धि गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	स्वास्थ्यकर्मीहरूको दक्षतामा वृद्धि भई गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा प्रवाह हुनेछ ।
अनुगमन तथा सुचक	मूल्याङ्कनका बैठक संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

७. अस्पतालहरूमा ईमर्जेन्स सेवा सुदृढिकरण

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १ करोड ३० लाख	अस्पताल	१३	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो र चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	आपतकालिन स्वास्थ्य सेवा सबै नागरिकहरूको पहुचमा पुग्ने गरी प्रभावकारी रूपमा सेवा उपलब्ध गराउने नीती अनुरूप गुणस्तरिय आपतकालिन उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवा प्रभाव गर्नका लागि अस्पतालबाट प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवालाई समायानुकूल विकास र विस्तार गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	आपतकालिन स्वास्थ्य सेवालाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश अन्तर्गतका १३ वटै अस्पतालहरू।
खर्च क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> आपतकालिन स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक पर्ने जनशक्ती व्यवस्थापन खर्च (मेडिकल) अधिकृत,स्टाफ नर्स, हे अ Life saving Drugs र औषधी जन्य सामाग्री
लक्षित समुह	आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा लिने बिरामीहरू।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> आपतकालिन स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन गर्न आवश्यक जनशक्ति (मेडिकल अधिकृत, स्टाफ नर्स र हे.अ.) व्यवस्थाका लागि प्रचलित नियमानुसार सेवा करारमा लिने । जनशक्ति व्यवस्थापन पश्चात बाँकी रहेको रकमले न्युनतम सेवा मापदण्डले निर्दिष्ट गरे बमोजिमका Life saving Drugs तथा औषधी जन्य सामाग्री खरिद गर्ने।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी आपतकालिन स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन हुनेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सुचक	<ul style="list-style-type: none"> जनशक्ति व्यवस्थापन। Life saving Drugs र औषधी जन्य सामाग्रीको उपलब्धता।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

८. सर्भाइकल तथा स्तन क्यान्सर को निशुल्क निदान तथा उपचार

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १४ लाख	अस्पताल	१३	निरन्तर

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	क्यान्सरका नयाँ विरामीहरूको संख्या पछिल्ला वर्षहरूमा बढ्दै गएको छ । क्यान्सरको रोगीहरू मध्ये पनि सर्भाइकल तथा स्तन क्यान्सर रोगीहरूको समयमा पहिचान हुन नसकी महिलाहरूको मृत्यु दिन प्रतिदिन बढ्दै गएको छ । क्यान्सर निकै घातकपूर्ण रोग भएता पनि समयमै रोगको पहिचान भए उपचार संभव छ । त्यसैले सर्भाइकल तथा स्तन क्यान्सरको समयमै निःशुल्क क्यान्सर रोगको निदान तथा उपचारका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	सर्भाइकल तथा स्तन क्यान्सरको समयमै निःशुल्क निदान र उपचार गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश अन्तर्गतका १३ वटै अस्पतालहरू ।
खर्च क्षेत्र	औषधी, रिएजेन्ट, सम्बन्धित औजार उपकरण खरिद ।
लक्षित समुह	प्रदेश अन्तर्गत बसोबास गर्ने आमनागरीक ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रेषण भई आएका विरामी तथा अस्पतालमा आएका सम्भावित विरामीहरूको सर्भाइकल तथा स्तन क्यान्सरको स्क्रिनिङ तथा निदानका लागि चाहिने कक्षको व्यवस्थापन गर्ने । स्क्रिनिङ निदान तथा उपचारका लागि आवश्यक रिएजेन्ट, औषधी, औजार तथा उपकरणको सूची तयार गरी लागत स्टेमेट गर्ने र प्रचलित ऐन नियमानुसार खरिद गर्ने । अस्पतालले सर्भाइकल तथा स्तन क्यान्सरका स्क्रिनिङ सेवा लिन आउने विरामीहरूको समुदायबाट प्रेषणको लागि स्वास्थ्य कार्यालयसँग समन्वय गरी उक्त कार्यालय मार्फत प्रचार प्रसार गराउने । अस्पतालमा उलब्ध निदान तथा उपचार निःशुल्क रूपमा सेवा प्रदान गर्नुपर्नेछ । सेवा पश्चात मासिक रूपमा DHIS2 मा प्रविष्टि गरेको हुनुपर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्विकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नु पर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	सर्भाइकल तथा स्तन क्यान्सरको निःशुल्क स्क्रिनिङ, निदान र उपचार हुनेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सुचक	कार्यक्रमबाट लाभान्वित विरामी संख्या ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

९. लुम्बिनी र राप्ती प्रादेशिक अस्पताल को लागि OPD र General Bed को सोधभर्ना

खर्चशीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यसञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १ करोड ५० लाख	अस्पताल	२	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो र चौथो

उप शिर्षक	विवरण
परिचय	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल र लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा OPD र जनरल बेडमा भर्ना भई बस्ने बिरामीले तिर्दै आईरहेको रकम सेवाग्राहीलाई निःशुल्क गर्नको लागि यो कार्यक्रम विनियोजन भएको छ।
उद्देश्य	OPD सेवा लिने र जनरल बेडमा भर्ना हुने बिरामीले निःशुल्क सेवा लिनेछन्।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश अन्तर्गतका २ वटा प्रादेशिक अस्पतालहरू।
खर्च क्षेत्र	OPD र जनरल बेड निःशुल्क गरेबापत अस्पताललाई शोधभर्ना।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालमा OPD सेवा लिन आउने र भर्ना भई जनरल बेडमा बस्ने बिरामीलाई लाग्ने शुल्क निःशुल्क गरे बापत सोधभर्ना लिने। उक्त रकमले अस्पतालको बहिरङ्ग विभाग र अन्तरङ्ग विभाग लाई सुधार गर्दै लानुपर्नेछ।
लक्षित समुह	<ul style="list-style-type: none"> आम प्रदेशबासी नागरिक।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	दुबै प्रादेशिक अस्पतालहरूबाट निःशुल्क आधारभूत सेवा प्रवाह हुनेछ
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सुचक	लाभान्वित बिरामिको संख्या।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

१०. सिकेल सेल एनिमिया, थालसेमिया तथा हेमोफेलियाको निदान, उपचार (कर्नर सञ्चालन समेत)

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
२२५२२	रु १०८ लाख	अस्पताल	१४	प्रथम, दोस्रो, तेस्रो, चौथो

उप शिर्षक	विवरण
परिचय	सिकेल सेल एनिमिया, हेमोफेलिया तथा थालसेमिया रोग एउटा बंशाणुगत रोग हो जुन विशेष गरेर थारु समुदायमा बढी पाईएको छ त्यसैगरी हेमोफेलिया पनि रगत जम्ने प्रकृत्यामा समस्या आई अत्याधिक रगत बगेर जाने र बिरामीको मृत्यु समेत हुन सक्ने हुँदा यसको निदान तथा उपचारको लागि सहयोग पुर्याउने उद्देश्यले यस कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।

उद्देश्य	सिकेल सेल एनिमिया, हेमोफेलिया तथा थालसेमिया रोगको निःशुल्क निदान तथा उपचारमा सहयोग पुर्याउने।
प्रतिफल	सिकेल सेल एनिमिया, हेमोफेलिया तथा थालसेमिया रोगको निदान भई उपचार हुने र पहिले नै निदान भईसकेकाको उपचार भई स्वास्थ्यमा सुधार हुनेछ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	प्रदेश सरकार अन्तर्गतका सम्पूर्ण अस्पतालहरू र भेरी अस्पताल समेत
खर्च क्षेत्र	रिएजेण्ट, औषधी खरिद, जनशक्ति व्वस्थापन तथा बिरामी उपचार खर्च।
सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • सिकलसेल, थालसेमिया तथा हेमोफिलिया रोगको निदान तथा उपचारमा रहेका बिरामीहरूलाई उचित परामर्शका लागि अस्पतालमा परामर्श केन्द्र सञ्चालन गरी बिरामीहरूको निःशुल्क निदान तथा उपचार गर्नुपर्नेछ। • स्वास्थ्य मन्त्रालय लुम्बिनी प्रदेशबाट जारी गरिएको "सिकलसेल तथा रगतजन्य वंशाणुगत रोग सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७९" अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। • निदान तथा उपचारमा रहेका बिरामीहरूको सिकलसेल कार्ड उपलब्धता तथा अभिलेखका लागि स्वास्थ्य कार्यालयमा अनिवार्य रूपमा प्रेषण गर्ने।
लक्षित समूह	सिकेल सेल एनिमिया तथा थालसेमिया र हेमोफेलिया रोगको जोखिममा रहेका नागरिकहरू।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सुचक	<ul style="list-style-type: none"> • कार्यक्रमबाट लाभान्वित बिरामी संख्या। • निःशुल्क उपचार अभिलेख।
अभिलेख प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

११. अस्पतालको शौचालय दैनिक सरसफाई तथा व्यवस्थापन

खर्चशीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ५० लाख	अस्पताल	१३	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो, चौथो

उप शिर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालहरूमा बिरामी, कुरुवा तथा कर्मचारीहरूले प्रयोग गर्ने शौचालयको नियमित सरसफाई तथा व्यवस्थापन गर्नु अत्यन्तै आवश्यक रहेको छ। अस्पतालको शौचालय सरसफाई नभएमा सङ्क्रमण फैलिने, दुर्गन्ध आउने साथसाथै बिरामीहरू सरकारी अस्पतालमा सेवा लिन आउन सेवान्नाहीहरूको गुनासो जस्ता समस्याहरू आईपर्ने हुँदा सम्पूर्ण अस्पतालका शौचालयहरू निट एण्ड क्लिन राख्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालको शौचालयको सरसफाईमा सहयोग पुर्याउने। सङ्क्रमण फैलिन नदिने तथा अस्पतालको शौचालयलाई दुर्गन्धरहित बनाउने।
कार्यक्रमसञ्चालन गर्ने निकाय	<ul style="list-style-type: none"> सबै अस्पतालहरू।
खर्च क्षेत्र	जनशक्ति, सरसफाईकर्मिका लागि आवश्यक पोषाक तथा स्यानिटाईजिड सामग्रीहरू आदि।
लक्षित समुह	बिरामी तथा अस्पताल कर्मचारीहरू।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालमा रहेका शौचालय सरसफाईका लागि आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने। शौचालय मर्मत संभार तथा सरसफाई सामग्रीहरूको खरिद सरसफाई सम्बन्धि चेकलिस्ट निर्माण गरी प्रयोग गर्नुपर्ने। सरसफाई तथा व्यवस्थापन कार्य।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सुचक	<ul style="list-style-type: none"> जनशक्तिको व्यवस्थापन। अस्पतालको शौचालयको सरसफाईको स्तर।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालहरूको शौचालय सरसफाई हुनेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

१२. फोहोरमैला व्यवस्थापन

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
२२५२२	रु ८० लाख	वटा	१३	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो, चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालबाट दैनिक रूपमा निस्कासन हुने संक्रमित अस्पताल जन्य फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि निकै चुनौति रहेको देखिन्छ। अस्पताल जन्य फोहोर व्यवस्थापनको लागि फोहोर मैला उत्पादन हुने स्थानबाट नै फोहरलाई छुट्टाई(रातो,निलो र हरियो बाल्टिनको प्रयोग गरि) अन्तिम विसर्जन गर्न आवश्यक पर्ने सामग्री खरिद मर्मत तथा स्थान निर्माणको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	अस्पतालजन्य फोहरको उचित व्यवस्थापन गर्न।
प्रतिफल	अस्पतालजन्य फोहर निर्मूलिकरण भई व्यवस्थापन हुनेछ।
खर्च क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण। अस्पतालजन्य फोहोरमैला निर्मूलिकरणका लागि आवश्यक औजार उपकरण सामग्री खरिद।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	सबै अस्पतालहरु (१३ वटै)।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> फोहोरमैला व्यवस्थापनको प्राथमिकता निर्धारण गरी आवश्यक कार्ययोजना निर्माण गर्ने। आवश्यक सामग्रीहरुको सूची तयार गर्ने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदनका आधारमा भुक्तानी गर्ने
लक्षित समूह	अस्पतालमा सेवा लिन आउने सेवान्राहिहरु।
बजेट बाडफाँड	प्रदेश सरकारको सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड कार्यविधि र मितव्ययिता सम्बन्धित निर्देशिका २०७६ बमोजिम बाडफाँड गरि स्वीकृत गराई खर्च गर्नुपर्ने छ र सार्वजनिक खरिद ऐन बमोजिम खरिद प्रक्रिया पुरा गर्नुपर्नेछ।
अभिलेख प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सुचक	मापदण्ड अनुसार अस्पतालबाट निस्कने फोहोर पदार्थको सङ्कलन वर्गीकरण प्रशोधन विसर्जन र निर्मूलिकरण अवस्था

१३. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा Dedicated Birthing Unit सञ्चालन

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
२२५२२	रु ५० लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	लुम्बिनी प्रदेशको सबैभन्दा धेरै प्रसूति सेवा उपलब्ध गराउने अस्पताल जहाँ वार्षिक करिब १३००० जनाले सुत्केरी सेवा लिने गर्दछन्। अस्पतालमा निर्माण सम्पन्न भईसकेको नयाँ प्रसूती भवन सञ्चालन समेत भईरहेको अवस्थामा Dedicated Birthing Unit संचालन गर्न आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन तथा वर्थिङ युनिट संचालनको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	अस्पतालमा प्रसूति सेवा लिन आउने सेवान्नाहीले समयमै र गुणस्तरीय प्रसूति सेवा लिनेछन्।
लक्षित समूह	प्रसूति गराउनुपर्ने सेवान्नाहीहरू
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल।
खर्च क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> जनशक्ती (कम्तिमा स्टाफ नर्स ९ र सरसफाइकर्मी ३) जनाको तलव भत्ता स्टाफ नर्सलाई अनसाईट SBA तालिमका लागि तालिम खर्च वढीमा ४ लाख सम्म खर्च गर्न सकिने (प्रशिक्षक तथा खाजा खर्च) ।
सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> २४ सै घण्टा वर्थिङ युनिट संचालनका लागि आवश्यक जनशक्ति (स्टाफ नर्स कम्तिमा ९ र सरसफाइकर्मी कम्तिमा ३) करारमा भर्ना गर्ने । नर्सिङ स्टाफको अनसाईट SBA तालिमको व्यवस्था गर्ने । तालिम संचालन, अनुगमन तथा सर्टीफिकेशनका लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्रसँग समन्वय गर्ने । यस प्रसूति केन्द्रबाट चौबिसै घण्टा सेवा प्रवाह भई बेड तथा जनशक्तिको अभावमा प्रेषण गर्नुपर्ने अवस्थाको अन्त्य हुनेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रसूति गराउनुपर्ने सेवान्नाहिले सहजै सेवा प्राप्त गर्ने छन्।
बजेट बाडफाँड	प्रदेश सरकारको सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड कार्यविधि र मितव्ययिता सम्बन्धित निर्देशिका २०७६ बमोजिम बाडफाँड गरि स्वीकृत गराई खर्च गर्नुपर्ने छ र सार्वजनिक खरिद ऐन बमोजिम खरिद प्रक्रिया पुरा गर्नुपर्नेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> प्रसूति केन्द्रको पूर्वतयारीको अवस्था लाभान्वित सेवान्नाहीको संख्या
अभिलेख प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

१४. अस्पतालहरूमा नवजात शिशुहरूको सघन उपचार इकाई (SNCU) सेवा सुदृढिकरण

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु.६० लाख	अस्पताल	४	दोस्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेश मातहतका अस्पतालहरूमा आवश्यकता अनुसार नवजात शिशुको स्याहार तथा उपचारका लागि विशेष नवजातशिशु केयर युनिट स्थापना गर्ने नीति बमोजिम नभएका स्थानमा स्थापना गर्ने र भएका स्थानमा सुदृढिकरणका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य	अस्पतालहरूमा नवजात शिशुहरूको तत्काल विशेष स्याहार तथा उपचार सेवा सञ्चालन गर्न
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	बर्दिया, कपिलवस्तु, भिम, र प्युठान अस्पताल।
खर्च क्षेत्र	जनशक्ति व्यवस्थापन तथा SNCU कक्ष निर्माण तथा औजार उपकरण मर्मत संभार
लक्षित समुह	विरामी नवजात शिशुहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • SNCU संचालनका लागि आवश्यक जनशक्तिको (मेडिकल अधिकृत र स्टाफ नर्सको) व्यवस्था गर्ने • आवश्यकतानुसार SNCU कक्ष निर्माण तथा औजार उपकरण मर्मत संभार गर्ने • प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र वील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने • चौबिसै घण्टा सेवा सञ्चालन गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पतालमा नवजात शिशु उपचार सेवा सञ्चालन भई बाल मृत्युदरमा कमी हुने
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा निर्देशनालयबाट अनुगमन गरीनेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

१५. अपरेसन थिएटर सुदृढिकरण

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु. ३० लाख	अस्पताल	३	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो, चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अपरेसन थिएटरको स्तरोन्नति गर्दै शल्यक्रिया सेवालार्इ थप सुरक्षित गर्ने र धेरै भन्दा धेरै बिरामीहरूले सेवा लिन सक्ने गरी अस्पतालहरूका अपरेसन थिएटरहरूलाई तयार गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य:	<ul style="list-style-type: none"> अपरेसन थिएटरको व्यवस्थापन गर्नु। अपरेसन थिएटरलाई आधुनिक बनाउनु। शल्यक्रियालाई छिटो छरितो र सुरक्षित बनाउनु।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	<ul style="list-style-type: none"> प्युठान, गुल्मी र कपिलवस्तु अस्पताल
खर्च क्षेत्र	जनशक्ति, औजार उपकरणहरू र शल्यक्रियासँग सम्बन्धित अन्य सामग्रीहरू खरिद तथा मर्मत सम्भार।
लक्षित समुह	शल्यक्रिया सेवा लिने सम्पूर्ण बिरामीहरूलाई।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> अपरेसन थिएटरको भौतिक अवस्थाको सुधार गर्ने विषयको लगत तयार गर्ने। प्रचलित कानून अनुसार आवश्यक औजार उपकरणहरूको खरिद तथा मर्मत सम्भार गर्ने। प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने थप जनशक्तिको आवश्यकता पर्ने भएमा सो को व्यवस्थापन गर्ने।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालय र स्वास्थ्य निर्देशनालय बाट अनुगमन गरीनेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	सरकारी अस्पतालबाट शल्यक्रिया सेवा लिने बिरामीको संख्या बढ्ने तथा शल्यक्रिया सेवा सुरक्षित तथा छिटो-छरितो हुने।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

१६. पाल्पा अस्पतालमा प्राथमिक आँखा उपचार केन्द्र सेवा विस्तार

खर्चशीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
२२५२२	रु १५ लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उप शिर्षक	विवरण
परिचय	पाल्पा अस्पताल तानसेनमा हालसम्म पनि आखाँ उपचार युनिट नभएकोले बिरामीहरूलाई समस्या पर्न गएको छ। अस्पतालबाटै आखाँ उपचार सेवा प्रवाह गर्दा बिरामीहरूलाई सहज तथा सर्वसुलभ सेवा लिन सहज होस भन्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	अस्पतालबाट आखाँ उपचार सेवा सञ्चालन हुनेछ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	पाल्पा अस्पताल तानसेन।
सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • औजार उपकरण खरिदको लागि आवश्यक सूची तयार गर्ने। • बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार दर माग गरी लागत तयार गर्ने। • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। • प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने • सेवा विस्तारमा आवश्यक देखिएमा एक जना अफ्याल्मिक असिस्टेन्ट जनशक्ति व्यवस्थापन गर्न सक्ने।
लक्षित समूह	आम नागरिक।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धि	अस्पतालबाट आखाँ उपचार सेवाको प्रवाह भई बिरामीलाई सहज र न्युन शुल्कमा सेवा लिन सहज हुने।
अभिलेख प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

१७. बर्दिया र रामपुर अस्पतालको लागि Placenta Pit निर्माण

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
२२५२२	रु. ४ लाख	अस्पताल	२	प्रथम

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पताल बाट निस्कने अस्पताल जन्य फोहरको उचित व्यवस्थापन गरिएन भने त्यसैले नै रोगहरु फैलन सक्नेहुँदा उचित तरिकाले व्यवस्थापन गर्नुपर्ने हुन्छ।लेबर रुमबाट निस्कासन हुने प्लासेन्टालाई उचित व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पर्ने पिट निर्माणको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	प्लासेन्टा पिट निर्माण गर्ने।
प्रतिफल	प्लासेन्टा पिटमा नै प्लासेन्टा बिसर्जन हुनेछ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	बर्दिया अस्पताल र रामपुर अस्पताल।
सञ्चालन विधि	प्राविधिकबाट लागत स्टिमेट तयार गरी त्यसको आधारमा योजना बनाउने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार निर्माण गर्ने ।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अभिलेख प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

१८. रामपुर पाल्पा र रोल्पा अस्पतालको लागि केन्द्रिकृत अक्सिजन पाईपलाईन बिस्तार

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
२२५२२	रु ४० लाख	अस्पताल	२	प्रथम

परिचय	रामपुर अस्पताल पाल्पा र रोल्पा अस्पतालमा स्थापना भएको अक्सिजन प्लाण्टबाट उत्पादन हुने अक्सिजनलाई अन्तरंग विभाग, पोष्टअपरेटिभ वार्ड तथा आई.सी.यु बेडमा उपचारमा रहेका अक्सिजन आवश्यक पर्ने बिरामी समक्ष प्रत्यक्ष पाइपद्वारा अक्सिजन आपूर्ति गर्ने व्यवस्थाका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	अक्सिजन प्लाण्टबाट उत्पादन भएको अक्सिजनलाई पाईपलाईन मार्फत बेडसम्म पुर्याउने।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	रामपुर अस्पताल पाल्पा र रोल्पा अस्पताल।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार दर रेट माग गर्ने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। अस्पतालका वार्डहरुमा अक्सिजन पाईपालाईन विस्तार गर्ने।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धि	अन्तरंग सेवामा भर्ना भएका बिरामीहरुलाई आवश्यक परेको अक्सिजन बेडसम्म पुगी उपचार तथा व्यवस्थापनमा सहयोग पुगेको हुनेछ।
अभिलेख प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

१९. सामाजिक सेवा इकाई तथा एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	२५ लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोस्रो, तेश्रो र चौथो

उप शीर्षक:	विवरण
परिचय	नेपालको संविधानमा प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त गर्ने हक हुनेछ र कसैलाई पनि आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट बञ्चित गरिने छैन भनि स्वास्थ्य सेवालाई नेपाली नागरिकको मौलिक हक अन्तरगत राखेको छ । अस्पतालमा आएका विपन्न नागरिक, हिंसामा परेका व्यक्तीहरूलाई निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न नेपाल सरकारबाट बजेट व्यवस्था हुन छुट भएको यस प्रदेशको रामपुर अस्पतालका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> • लक्षित समूहका विरामीहरूको स्वास्थ्य सेवामा समतामूलक पहुँच एवं उपयोग वृद्धि गर्ने । • लक्षित समूह सम्म निःशुल्क तथा आंशिक छुटमा विशेषज्ञ सेवाहरू उपलब्ध गराउने । • स्वास्थ्य विमा (विपन्न नागरिक औषधी उपचार कार्यक्रम ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य सेवा नवजात शिशु स्वास्थ्य गरिव तथा विपन्न वर्गका लागि निःशुल्क आकस्मिक सेवा लगाएत सबै सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमहरूको संयोजन एवं सहजिकरण गर्ने र सेवाको छुटमा दोहोरो पन हुन नदिने । • लैङ्गिक हिंसा पीडित व्यक्तीहरूलाई स्वास्थ्य उपचातरका साथै अन्य आवश्यक सेवाहरू एकद्वारबाट उपलब्ध गराई लैङ्गिक हिंसा नियन्त्रणमा योगदान पुऱ्याउने ।
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	रामपुर अस्पताल पाल्पा
खर्च क्षेत्रहरू	प्रशिक्षक तथा इकाईमा कार्यरत कर्मचारी परिचालन तथा कोचिङ तथा मेन्टोरिङ्ग खर्च ।
लक्षित समूह	इकाईमा कार्यरत कर्मचारीहरू ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • सामाजिक सेवा एकाई सञ्चालन निर्देशिका २०७८, एकद्वार संकट व्यवस्थापन सञ्चालन निर्देशिका २०७७ बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रयोगशालाकर्मिहरूको क्षमताको विकास भई गुणस्तरीय प्रयोगशाला सेवा सञ्चालन हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट अनुगमन हुनेछ ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन तथा फलोअप वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२०. रुकुम पूर्व अस्पतालको डेण्टल सर्भिस बिस्तार

खर्च शीर्षक न	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ३० लाख	अस्पताल	१	तेस्रो र चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेशको एकमात्र हिमाली जिल्ला रुकुम पूर्वमा रहेको रुकुम पूर्व अस्पतालमा डेण्टल सर्भिस सेवा सञ्चालनमा ल्याई आम नागरिकलाई सहज तथा सर्भिसुलभ रूपमा डेण्टल सेवा प्रवाह गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालबाट डेण्टल सेवा प्रवाह गर्ने। रुकुम पूर्व जिल्लाका नागरिकहरूलाई डेण्टल सेवा लिनका लागि जिल्ला बाहिर जानुपर्ने बाध्यतालाई अन्त्य गर्ने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	रुकुम पूर्व अस्पताल
खर्च क्षेत्र	औजार तथा उपकरणहरूको खरिद तथा व्यवस्थापन खर्च
लक्षित समुह	आम नागरिकहरू।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> औजार उपकरण खरिदको लागि आवश्यक सुची तयार गर्ने। बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा लागत तयार गर्ने। सेवा संचालनका कक्ष व्यवस्थापन गर्ने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। सेवा विस्तारमा आवश्यक पर्ने जनशक्तीको सुची तयार गरी जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट अनुगमन गरीनेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पतालबाट सर्भिसुलभ डेण्टल सेवा प्रवाह भएको हुने।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

२१. रुकुम पूर्व अस्पतालमा फिजियोथेरापी सेवा बिस्तार

खर्च शीर्षक न	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. ५ लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो र चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेशको एकमात्र हिमाली जिल्ला रुकुम पूर्वमा रहेको रुकुम पूर्व अस्पतालमा फिजियोथेरापी सेवा सञ्चालनमा ल्याई आम नागरिकलाई सहज तथा सर्भसुलभ रूपमा फिजियोथेरापी सेवा प्रवाह गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालबाट फिजियोथेरापी सेवा प्रवाह गर्ने। रुकुम पूर्व जिल्लाका नागरिकहरूलाई फिजियोथेरापी सेवा लिनका लागि जिल्ला बाहिर जानुपर्ने बाध्यतालाई अन्त्य गर्ने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	रुकुम पूर्व अस्पताल
खर्च क्षेत्र	जनशक्ति, आवश्यक सामग्रीहरूको व्यवस्थापन खर्च।
लक्षित समुह	आम नागरिकहरू।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> सेवा विस्तारमा आवश्यक पर्ने जनशक्तिको सुची तयार गरी जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने। फिजियोथेरापी सेवा सुचारू गर्ने।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा सूचकहरू	फिजियोथेरापी सेवा कक्षको तयारी सेवाबाट लाभान्वितको संख्या
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पतालबाट सर्भसुलभ फिजियोथेरापी सेवा प्रवाह भएको हुने।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

२२. रुकुम पूर्व अस्पतालमा शःशुल्क फार्मसी सेवाका लागि बिउ पूर्जा

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १० लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेशको एकमात्र हिमाली जिल्ला रुकुम पूर्वमा रहेको रुकुम पूर्व अस्पतालमा अस्पतालको आफ्नै फार्मसी नभएकाले अस्पताल फार्मसी सेवा निर्देशिका २०७२ बमोजिम अस्पताल फार्मसी स्थापना गरी बिरामीहरूलाई अस्पतालबाटै फार्मसी सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालमा अस्पतालको आफ्नै फार्मसी स्थापना गर्ने। औषधि तथा औषधि जन्य सामग्रीको उपलब्धतालाई सहज बनाउने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	रुकुम पूर्व अस्पताल
खर्च क्षेत्र	औषधिहरूको खरिद
लक्षित समुह	अस्पतालमा सेवा लिन आउने बिरामीहरू।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> औषधि खरिदको लागि आवश्यक सूची तयार गर्ने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार औषधिको खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। फार्मसी सेवा निर्देशिका २०७२ बमोजिम सशुल्क फार्मसी सञ्चालन गर्ने।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरू	सःशुल्क फार्मसीमा औषधिको उपलब्धता सःशुल्क फार्मसीबाट सेवा लिनेको संख्या
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पतालबाट सर्भसुलभ फार्मसी सेवा प्रवाह भएको हुने।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

२३. रोल्पा अस्पतालको नयाँ भवनको लागि औजार उपकरण व्यवस्था

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
२२५२२	रु २० लाख	वटा	१	प्रथम

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	रोल्पा अस्पतालको नयाँ भवनको निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको अवस्थामा नयाँ भवनबाट सेवा सुचारु गर्नका लागि बहिरंग तथा अन्तरंग सेवा विस्तारका लागि आवश्यक औजार उपकरणहरूको खरिद गर्नुपर्ने भएकोले ती औजार उपकरणहरूको खरिदका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	अस्पतालको नयाँ भवनबाट स्वास्थ्य सेवा सुचारु गर्ने।
प्रतिफल	अस्पतालबाट प्रवाह हुने सेवामा सहजता भई सेवा लिन आउनेहरूको संख्यामा बृद्धि हुनेछ।
खर्च क्षेत्र	बहिरंग तथा अन्तरंग सेवा संचालनका लागि आवश्यक औजार उपकरण (न्यूनतम सेवा मापदण्ड बमोजिमका) खरिद, कक्ष व्यवस्थापन
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	रोल्पा अस्पताल रेउघा।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • बहिरंग र अन्तरंग सेवा संचालनका लागि आवश्यक औजार उपकरण र कक्ष व्यवस्थापनका लागि (न्यूनतम सेवा मापदण्ड बमोजिमका) लागत तयार गर्ने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने ।
लक्षित समूह	अस्पतालमा सेवा लिन आउने बिरामिहरू।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

२४.EHR निरन्तरता, बार्षिक सम्भार मुल्य समेत

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु १० लाख	पटक	२	दोश्रो

उपशीर्षक:	विवरण
परिचय	वर्दिया अस्पताल र राप्ती प्रादेशिक अस्पतालमा संचालन भैरहेको EHR प्रणालीको बार्षिक नविकरण तथा अध्यावधिक मर्मत सम्भारका लागि यो बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> संचालनमा रहेको EHR प्रणाली अध्यावधिक तथा मर्मत सम्भार गर्न
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल र वर्दिया अस्पताल ।
खर्च क्षेत्रहरू	नविकरण शुल्क, अध्यावधिकका लागि खर्च, अन्य मर्मत सम्भार तथा इन्टरनेट खरिद
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> EHR प्रणाली अध्यावधिकका लागि लागत तयार गर्ने । सम्झौता बमोजिम नविकरण शुल्क तिर्ने । सेवा सुचारुका लागि आवश्यक मर्मत जडानको लागत तयार गर्ने प्रचलित ऐन नियम बमोजिम खर्चको भुक्तानी दिने सूचना प्रणाली सँग सम्बन्धी अभिमुखिकरण सञ्चालन गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर वृद्धि तथ्यांकको गुणस्तरीयता, विश्वसनियता कायम भई अनुगमन, मूल्यांकन तथा पृष्ठपोषणको प्रणाली सवलिकरण अन्तर विभागिय समन्वय सेवाग्राहीलाई छिटो छरितो सेवा
कार्यक्रम अनुगमनका सुचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> EHR को सफ्टवेयर संचालन भएको नियमित तथा समयमा प्रतिवेदन भएको
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ ।
सन्दर्भ सामग्रीहरू	<ul style="list-style-type: none"> प्रदेश स्वास्थ्य नीति २०७७ Digital Nepal Framework e-Health Strategy

२५. राप्ती प्रादेशिक अस्पतालको प्रयोगशाला स्तरोन्नति (Microbiology Culture Set Up) समेत

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु.६० लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	राप्ती प्रादेशिक अस्पतालको प्रयोगशालाबाट प्रवाह हुने सेवालार्ई बिस्तार गर्दै प्रयोगशालामा माईक्रोबायोलोजि कल्चर सेट अप समेत स्थापना गर्ने उदेश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको हो ।
उद्देश्य	अस्पतालबाट २४ सै घण्टा सेवाग्राहीहरुलाई सस्तो, गुणस्तरिय प्रयोगशाला सेवा उपलब्ध गराउने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल
खर्च क्षेत्र	प्रयोगशालामा आवश्यक पर्ने माइक्रोबाइलोजी कल्चर सेटअप खर्च
लक्षित समुह	प्रदेश अन्तर्गत बसोबास गर्ने आमनागरीक ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> माईक्रोबायोलोजी ल्याब सञ्चालनका लागि आवश्यक औजार उपकरणको सूची तयार गरी लागत तयार गर्ने । माइक्रोबायोलोजी कल्चर सेटअपका लागि कक्ष ब्यबस्थापन गर्ने अनलाइन रिपोर्टिङका लागि अस्पतालमा संचालित EHR मा आवद्ध गराउने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पतालमा माइक्रोबायोलोजी कल्चर सेटअप हुनेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरु	माईक्रोबायोलोजी प्रयोगशाला कक्ष सञ्चालन प्रयोगशाला सेवाबाट लाभान्वित संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

२६. पोषण पुनर्स्थापना सेवा केन्द्र सञ्चालन निरन्तरता

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १५ लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	बालमृत्यु दर कम गर्नको लागि कुपोषित बालबालिकाहरूको उचित स्वास्थ्य उपचार तथा पोषणयुक्त आहार व्यवस्थान गर्न व्यवहारिक ज्ञान प्रदान गर्ने उद्देश्यले प्रदेश अन्तर्गतका अस्पतालहरूमा पोषण तथा पुनर्स्थापना केन्द्र सुदृढिकरणगरी विभिन्न प्रकारका कुपोषणको निवारणका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ।
उद्देश्य:	<ul style="list-style-type: none"> बालबालिकाहरूको कुपोषणको उपचार तथा व्यवस्थापन गर्नु । बालबालिकाहरूको हेरचाह गर्ने अभिभावकहरूलाई पोषण सम्बन्धी ज्ञान तथा सीप प्रदान गर्नु ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	<ul style="list-style-type: none"> लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल
खर्च क्षेत्र	जनशक्ति, खाद्य आहार, औषधी उपचार, मर्मत तथा संभार, शैया विस्तारको लागि चाहिने आवश्यक सामग्रीहरू को व्यवस्थापन।
लक्षित समुह	कुपोषित बालबालिकाहरू।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> पोषण तथा पुनर्स्थापना केन्द्र सुदृढिकरण गर्न आवश्यक पर्ने, सामग्री, औषधि, उपकरण तथा खाद्यान्नको सूची तयार गर्ने। आवश्यक जनशक्ति को व्यवस्था गर्ने। कुपोषित बालबालिकाहरूको उपचार साथै पोषणयुक्त खाद्यान्नको व्यवस्था गर्ने। अभिभावकहरूलाई खाद्य तथा पोषण सुरक्षाका बारेमा जानकारी गराउने। नियमित मासिक रूपमा DHIS2 मा रिपोर्टिङ गर्नुपर्ने छ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालय र स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट अनुगमन गरीनेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> बालबालिकाहरूको कुपोषणको उपचार तथा व्यवस्थापन हुनेछ। बालबालिकाहरूको हेरचाह गर्ने अभिभावकहरूलाई पोषण सम्बन्धी ज्ञान तथा सीपको अभिवृद्धि हुनेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

२७. मातृ तथा शिशु स्याहार क्लिनिक स्तरोन्नती

खर्च शीर्षक नं.	बजेट:	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १० लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालमा सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन, खोप, पोषण सेवा सञ्चालनमा कठिनाई नहोस् भन्ने उद्देश्यले अस्पतालमा समयमै मातृशिशु तथा संस्थागत क्लिनिक सञ्चालनको गरिएकोमा उक्त क्लिनिकलाई स्तरोन्नति गरी सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	अस्पतालबाटै नियमित रूपमा सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन, गर्भपतन सेवा, खोप सेवा, पोषण सेवा प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन हुने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल।
खर्च क्षेत्र	जनशक्ती व्यवस्थापन तथा औजार उपकरण तथा व्यवस्थापन
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> मातृशिशु सेवा सञ्चालनको लागि आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गरी हप्ताको ६ दिन नै सुरक्षित मातृत्व(ANC,PNC), परिवार नियोजन ,गर्भपतन सेवा ,खोप सेवा , पोषण सेवा निरन्तर सञ्चालन गरी मासिक रूपमा DHIS2 मा प्रविष्ट गर्नुपर्ने छ।
लक्षित समुह	<ul style="list-style-type: none"> प्रजनन् उमेरका महिला, पुरुष, बालबालिका, किशोर किशोरी आदी।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्विकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नु पर्ने छ।
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पतालबाटै नियमित रूपमा सुरक्षित मातृत्व, परिवार नियोजन, गर्भपतन सेवा, खोप सेवा, पोषण सेवा सञ्चालन हुनेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सूचक	मातृ तथा शिशु सेवाबाट लाभान्वितको संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

२८. राप्ति प्रादेशिक अस्पतालको लागि औषधी भण्डारण गृह निर्माण

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३१११२	रु ५० लाख	वटा	१	प्रथम

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	राप्ति प्रादेशिक अस्पतालमा औषधी भण्डारको लागि पर्याप्त ठाँउ नरहेकोले औषधी तथा औषधीजन्य सामग्रीहरूको भण्डारणमा कठिनाई भएको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै औषधी भण्डार गृह निर्माण गरी औषधीहरूको उचित स्थानमा भण्डारण गर्न सहयोग गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	औषधी भण्डार गृह निर्माण गरी औषधीहरूको उचित स्थानमा भण्डारण गर्ने।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	राप्ति प्रादेशिक अस्पताल, तुलसीपुर दाङ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्राविधिकबाट लागत स्टिमेट तयार गरी त्यसको आधारमा योजना बनाउने। • औषधि भण्डारण आचार संहिता बमोजिमको भण्डारण गृहको नक्साङ्कन गर्ने। • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाउने। • भण्डारण गृहको प्राविधिक स्पेसिफिकेसन अनुसार नापें जाँच गरी स्वामित्व ग्रहण गर्ने।
लक्षित समूह	अस्पतालमा सेवा लिन आउने बिरामीहरू।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
प्रतिफल	औषधीहरूको भण्डारण उचित स्थानमा भई फार्मसी व्यवस्थापनमा सहयोग पुग्ने।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

२९. पृथ्वी चन्द्र अस्पतालको आवास निर्माण, रामग्राम नवलपरासी

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	सञ्चालन गर्ने अवधि
३१११२	रु २५ लाख	अस्पताल	१	प्रथम

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	पृथ्वी चन्द्र अस्पतालमा आवास भवन निर्माण गरी अस्पतालमा कार्यरत चिकित्सक, स्टाफनर्स तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई आवास सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	अस्पतालको आवास भवन निर्माण हुने।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	पृथ्वी चन्द्र अस्पताल रामग्राम नवलपरासी।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्राविधिकबाट लागत स्टिमेट तयार गरी त्यसको आधारमा योजना बनाउने। • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाउने। • प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र वील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने • प्राविधिक स्पेशिफिकेशन अनुसार नाँप जाँच गरी स्वामित्व ग्रहण गर्ने।
लक्षित समूह	अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारीहरू
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	अस्पतालको आवास भवन निर्माण भई कर्मचारीहरूलाई आवास सेवा उपलब्ध हुने।
अभिलेख प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

३०. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालको लागि MRI MACHINE खरिद

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३११२२	रु १६ करोड	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालमा सेवा लिन आउने विरामीहरूको निदान तथा उपचार व्यवस्थापन गर्नको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	सम्बन्धित रोगहरूको निदान गर्न MRI मेसिन खरिद गर्ने।
प्रतिफल	सम्बन्धित रोगहरूको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा लागत अनुमान तयार गर्ने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। मेशिनको जडान तथा तालिम सञ्चालन गर्ने। बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Postshipment Inspection को आधारमा दाखिला गर्ने। प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने एम आर आई सेवा सञ्चालन गर्ने।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक सेवा लिने र दिने।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सूचक	<ul style="list-style-type: none"> स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता आपूर्ति एवं दाखिला

३१. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा न्युरो सर्जरी माइक्रोस्कोप खरिद

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३११२२	रु १ करोड ५० लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालमा न्युरो सर्जरी सेवा लिन आउने विरामीहरुको उपचार व्यवस्थापन गर्नको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	न्युरो सर्जरी सेवा लिन आउने विरामीहरुलाई माइक्रोस्कोप विधीबाट शल्यक्रिया सेवा प्रदान गर्ने।
प्रतिफल	सम्बन्धित रोगहरुको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार दररेट माग गर्ने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। मेशिनको जडान तथा तालिम सञ्चालन गर्ने। बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Postshipment Inspection को आधारमा दाखिला गर्ने। प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक सेवा लिने र दिने।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरु	स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता आपूर्ति एवं दाखिला

३२. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा इन्डो युरोलोजी सर्जरी सेट खरिद

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३११२२	रु १ करोड ५० लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालमा इण्डो युरोलोजि सर्जरी सेवा लिन आउने विरामीहरुको उपचार व्यवस्थापन गर्नको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	इण्डो युरोलोजि सर्जरी सेवा लिन आउने विरामीहरुलाई शल्यक्रिया सेवा प्रदान गर्ने।
प्रतिफल	सम्बन्धित रोगहरुको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। मेशिनको जडान तथा तालिम सञ्चालन गर्ने। बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Postshipment Inspection को आधारमा दाखिला गर्ने। प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक सेवा लिने र दिने।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता आपूर्ति एवं दाखिला

३३. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा इ एन टि अडियोमिटर, Tympanometer, OAE खरिद

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३११२२	रु ५० लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालमा नाक, कान तथा घाँटी रोगको उपचार सेवा लिन आउने बिरामीहरूलाई रोगको निदान तथा उपचारमा सहयोग पुऱ्याउन उदेश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उदेश्य	अस्पतालमा नाक, कान तथा घाँटी रोगको उपचार सेवा लिन आउने बिरामीहरूलाई अत्याधुनिक उपकरणहरूको प्रयोग गरी सेवा प्रदान गर्ने ।
प्रतिफल	सम्बन्धित रोगहरूको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । • मेशिनको जडान तथा तालिम सञ्चालन गर्ने । • बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Postshipment Inspection को आधारमा दाखिला गर्ने । • प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक सेवा लिन र दिने ।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता आपूर्ति एवं दाखिला

३४. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा ट्रेडमिल टेस्ट मेशिन खरिद

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३११२२	रु ३० लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालमा आउने बिरामीहरूको मुटुको अवस्था, मुटुको रोग भए/नभएको पत्ता लगाई निदान तथा उपचारमा सहयोग पुर्याउने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	अस्पतालमा मुटु रोगको उपचार सेवा लिन आउने बिरामीहरूलाई अत्याधुनिक उपकरणहरूको प्रयोग गरी सेवा प्रदान गर्ने।
प्रतिफल	सम्बन्धित रोगहरूको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। मेशिनको जडान तथा तालिम सञ्चालन गर्ने। बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Postshipment Inspection को आधारमा दाखिला गर्ने। प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने।
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक सेवा लिने र दिने।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य निर्देशनालय तथा स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट अनुगमन गरीनेछ।

३५. लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा क्याथ ल्याब सञ्चालनका लागि आवश्यक थप उपकरण खरिद

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३११२२	रु ६० लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालमा आउने बिरामीहरुको मुटुको विशेष जाँच (क्याथ ल्याब) सेवालार्ई निरन्तरता तथा सदृढिकरण गर्नका लागि थप उपकरणहरु खरिद गर्न आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	अस्पतालमा मुटु रोगको उपचार सेवा लिन आउने बिरामीहरुलाई अत्याधुनिक क्याथ ल्याब सेवा प्रदान गर्ने।
प्रतिफल	सम्बन्धित रोगहरुको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुने।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। मेशिनको जडान तथा तालिम सञ्चालन गर्ने। बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Postshipment Inspection को आधारमा दाखिला गर्ने। प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक सेवा लिने र दिने।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता आपूर्ति एवं दाखिला

३६. भीम अस्पतालको लागि Mortuary Freeze

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३११२२	रु १० लाख	अस्पताल	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अस्पतालमा मृत शरिर तथा मृत कोष र तन्तुहरुको सुरक्षित भण्डारण गर्न सहयोग पुर्याउने उदेश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	अस्पतालमा मृत शरिर तथा मृत कोष र तन्तुहरुको सुरक्षित भण्डारण हुने।
अपेक्षित प्रतिफल	अस्पतालमा मृत शरिर तथा मृत कोष र तन्तुहरुको सुरक्षित भण्डारण भई मृत शरिरको अध्ययन तथा फरेन्सिक सेवामा सहयोग पुग्ने।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	भीम अस्पताल, भैरहवा।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट कम्तिमा २ मृतक राख्न सक्ने च्याम्बर भएको स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार दररेट माग गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । मेशिनको जडान तथा तालिम सञ्चालन गर्ने । बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Postshipment Inspection को आधारमा दाखिला गर्ने । प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक सेवा लिने र दिने ।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता आपूर्ति एवं दाखिला

३७. भिम अस्पतालको नया भवनबाट सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
२२५२२	रु २० लाख	वटा	१	दोश्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	भिम अस्पतालको नयाँ भवनको निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको अवस्थामा नयाँ भवनबाट सेवा सुचारु गर्नका लागि बहिरंग तथा अन्तरंग सेवा विस्तारका लागि आवश्यक औजार उपकरणहरूको खरिद गर्नुपर्ने भएकोले ती औजार उपकरणहरूको खरिदका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	अस्पतालको नयाँ भवनबाट स्वास्थ्य सेवा सुचारु गर्ने।
प्रतिफल	अस्पतालबाट प्रवाह हुने सेवामा सहजता भई सेवा लिन आउनेहरूको संख्यामा बृद्धि हुनेछ।
खर्च क्षेत्र	बहिरंग तथा अन्तरंग सेवा संचालनका लागि आवश्यक औजार उपकरण (न्यूनतम सेवा मापदण्ड बमोजिमका) खरिद, कक्ष व्यवस्थापन
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	भिम अस्पताल ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • बहिरंग र अन्तरंग सेवा संचालनका लागि आवश्यक औजार उपकरण र कक्ष व्यवस्थापनका लागि (न्यूनतम सेवा मापदण्ड बमोजिमका) लागत तयार गर्ने । • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने ।
लक्षित समूह	अस्पतालमा सेवा लिन आउने बिरामिहरू।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

३८. रामपुर अस्पतालको लागि थाईराईड परीक्षण मेसिन खरिद

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३११२२	रु २५ लाख	अस्पताल	१	प्रथम

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	हाल नेपालमा नसर्ने रोगहरू बढ्दै गईरहेको अवस्थामा थाईराईड सम्बन्धि रोगहरूको समस्या पनि बढ्दै गईरहेको देखिन्छ, अस्पताल बाटै थाईराईड सम्बन्धि रोगहरूको पहिचान गर्न मेसिन खरिद गर्न यो कार्यक्रम राखिएको छ।
उद्देश्य	थाईराईड रोग सम्बन्धि रोगहरूको जाँच गर्न।
प्रतिफल	अस्पतालबाट नियमित र गुणस्तरिय ल्याब जाँच सुरु हुनेछ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	रामपुर अस्पताल, पाल्पा।
सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने
लक्षित समूह	प्रदेश भित्रका आम नागरिक।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरू	स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता आपूर्ति एवं दाखिला
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

३९. राप्ती प्रादेशिक अस्पतालको नया तला थपमा तथा पेडियाट्रिक वलकमा सेवा विस्तार गर्न औजार उपकरण

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३११२२	रु १ करोड	बटा	१	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	राप्ति प्रादेशिक अस्पतालमा निर्माण सम्पन्न भएको भवन मा पेडियाट्रिक सेवा संचालनार्थ आवश्यक पर्ने जनशक्ती तथा औजार उपकरणको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	अस्पतालबाट पेडियाट्रिक सेवा सञ्चालन हुनेछ।
प्रतिफल	अस्पतालको SNCU, NICU र पेडियाट्रिक वार्डको सेवा सुरु हुनेछ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	राप्ती प्रादेशिक अस्पताल।
सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • औजार उपकरण खरिदको लागि अस्पताल व्यवस्थापन समिति सँग समन्वयमा आवश्यक सूची तयार गर्ने। • बायोमेडिकल इन्जिनियरबाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने। • सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने। • सेवा विस्तारमा आवश्यक पर्ने जनशक्ती को सूची तयार गरि करारमा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने। • प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने।
लक्षित समूह	विरामी शिशु।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरु	स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता आपूर्ति एवं दाखिला
अभिलेख प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

४०. रासी प्रादेशिक अस्पतालका लागि विशेषज्ञ शल्य चिकित्सा सेवा विस्तारका लागि Modular OT setup समेत

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु. ४ करोड ५० लाख	अस्पताल	१	प्रथम,दोश्रो,तेश्रो, चौथो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	अपरेसन थिएटरको स्तरोन्नति गर्दै शल्यक्रिया सेवालाई थप सुरक्षित गर्ने र धेरै भन्दा धेरै विरामीहरूले सेवा लिन सक्ने गरी अस्पतालहरूमा Modular OT सहितको विशेषज्ञ शल्य चिकित्सा सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य:	<ul style="list-style-type: none"> अपरेसन थिएटरको व्यवस्थापन गर्नु । अपरेसन थिएटरलाई आधुनिक बनाउनु। शल्यक्रियालाई छिटो छरितो र सुरक्षित बनाउनु।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	<ul style="list-style-type: none"> रासी प्रादेशिक अस्पताल तुलसीपुर दाङ।
खर्च क्षेत्र	Modular OT Set Up खरिद।
लक्षित समुह	शल्यक्रिया सेवा लिने सम्पूर्ण विरामीहरूलाई।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> औजार उपकरण खरिदको लागि आवश्यक सूची तयार गर्ने। बायोमेडिकल इन्जिनियर बाट स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा लागत तयार गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सूचकहरू	स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता जडान तथा सञ्चालन आपूर्ति एवं दाखिला प्रतिवेदन
अपेक्षित उपलब्धी	सरकारी अस्पतालबाट शल्यक्रिया सेवा लिने विरामीको संख्या बढ्ने तथा शल्यक्रिया सेवा सुरक्षित तथा छिटो-छरितो हुने।
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने छ।

४१.रोल्पा अस्पतालको लागि ट्रान्सफर्मर खरिद जडान

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु १८ लाख	अस्पताल	१	प्रथम

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	रोल्पा अस्पतालमा विद्युत प्रवाहलाई सहज बनाउन ट्रान्सफर्मर जडान आवश्यक भएकोले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	ट्रान्सफर्मर जडान गरी विद्युत प्रवाहलाई सहज बनाउने।
अपेक्षित प्रतिफल	सहज रूपमा आवश्यक मात्राको भोल्टेज प्रवाह भएको हुने।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	रोल्पा अस्पताल, रेउघा।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरसँग स्पेशिफिकेशन तयार गर्ने । स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा लागत अनुमान तयार गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने
लक्षित समूह	अस्पतालमा सेवा लिन आउने बिरामीहरु ।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरु	<ul style="list-style-type: none"> स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता जडान तथा सञ्चालन आपूर्ति एवं दाखिला प्रतिवेदन
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

४२.बर्दिया अस्पतालको लागि न्यूनतम १२५KVA जेनेरेटर

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	रु २५ लाख	वटा	१	प्रथम, दोस्रो

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	बर्दिया अस्पतालमा जेनेरेटर जडान गरी विद्युत ब्याक-अप को व्यवस्था गरी लोडसेडिङको समयमा पनि विद्युत आवश्यक पर्ने जुनसुकै सेवालार्ई पनि प्रभावित हुन नदिने उद्देश्यका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	जेनेरेटर जडान गरी २४ सै घण्टा विद्युत प्रवाहलाई सहज बनाउने।
अपेक्षित प्रतिफल	विद्युत आवश्यक पर्ने जुनसुकै सेवा पनि २४ सै घण्टा तथा लोडसेडिङको समयमा समेत प्रवाह भएको हुनेछ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	बर्दिया अस्पताल गुलरिया।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्राविधिकबाट स्पेशिफिकेशन तयार गर्ने । स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार दररेट माग गर्ने । लागत अनुमान तयार गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ अनुसार खरिद प्रक्रिया अगाडि बढाउने । प्राविधिकको नाँप जाँच प्रतिवेदन र बील भर्पाईका आधारमा भुक्तानी गर्ने
लक्षित समूह	अस्पतालमा सेवा लिन आउने विरामीहरू ।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> स्पेशिफिकेशन बिड डकुमेन्ट सम्झौता जडान तथा सञ्चालन आपूर्ति एवं दाखिला प्रतिवेदन
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

४३. पृथ्वीचन्द्र अस्पतालको पर्खाल निर्माण

खर्च शीर्षक नं.	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
३११६१	रु ३० लाख	अस्पताल	१	प्रथम

उप शीर्षक	विवरण
परिचय	पृथ्वी-चन्द्र अस्पतालमा अस्पताल परिसर वरिपरि पर्खाल नभएको अवस्थामा पर्खाल निर्माण गरी अस्पतालको सुरक्षाको व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	पृथ्वी-चन्द्र अस्पतालमा अस्पताल परिसर वरिपरि पर्खाल निर्माण गर्ने।
अपेक्षित प्रतिफल	पर्खाल निर्माण भएको हुनेछ।
कार्यक्रम संचालित गर्ने निकाय	पृथ्वी-चन्द्र अस्पताल, रामग्राम नवलपरासी।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्राविधिकबाट लागत योजना तयार बनाउने। सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाउने।
लक्षित समूह	अस्पताल र सम्पूर्ण सेवाग्राहीहरू।
बजेट बाडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र खर्च गर्नु पर्नेछ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत लागत ईष्टिमेट सम्झौता निर्माण सम्पन्न बील भर्पाई र प्रतिवेदन
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ।

स्वास्थ्य कार्यालयहरुबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु

१. ८० वर्ष पुगेका जेष्ठ नागरिक तथा अतिअशक्त (क र ख)वर्गहरुलाई स्थानिय तहसंगको सहकार्यमा घरमै स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १ करोड ९९ लाख	पटक	१२	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो र चौथो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	विभिन्न कारणले अस्पतालमा गई स्वास्थ्य सेवा लिन कठिनाईमा परेका जेष्ठ नागरिकहरु तथा क र ख वर्गका अपांगता भएका व्यक्तिहरुका स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्ने र उनीहरुको मनोबल बढाउनका लागि प्रदेश सरकारले ८० वर्ष उमेर पुगेका जेष्ठ नागरिकहरुलाई स्वास्थ्यकर्मीहरु मार्फत घरघरमा गएर आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	प्रदेश भित्र बसोवास गर्ने ८० वर्ष पुगेका सबै जेष्ठ नागरिकहरुलाई घरमै स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरु
खर्च क्षेत्र	स्वास्थ्यकर्मी परिचालन, अत्यावश्यक औषधि, उपकरण तथा तथा सामग्री व्यवस्थापन, अनुगमन लगायत
लक्षित समुह	प्रदेशभित्र बसोबास गर्ने ८० वर्ष भन्दा माथिका जेष्ठ नागरिक तथा क र ख वर्गका अपांगता भएका व्यक्तिहरु ।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला भित्र रहेका ८० वर्ष पुगेका सबै जेष्ठ नागरिकहरु जेष्ठ नागरिकहरु तथा क र ख वर्गका अपांगता भएका व्यक्तिहरुको सूची तयार गर्ने । तयार गरिएको सूचीको आधारमा सम्बन्धित वस्तीमा स्थानीय तहसँग समन्वय गरी दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरुबाट स्वास्थ्य जाँच एवं परामर्श सेवा सञ्चालन गर्ने । जटिल प्रकृतिका विरामीहरुको उपचारका लागि सम्बन्धित अस्पतालहरुमा प्रेषण गर्ने यस मार्गदर्शनमा उल्लेखित विधिका अलवा अन्य विधि तथा प्रकृया मन्त्रालयले यस सम्बन्धमा जारी गरेको ८४ वर्ष उमेर पुगेका जेष्ठ नागरिकहरुलाई घरमा स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम सम्बन्धी निर्देशिका २०७६ (संशोधन समेत) बमोजिम हुनेछ । स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट उपलब्ध गराइएको सूचना प्रणालिमा मासिक रुपमा प्रतिवेदन गर्नुपर्नेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन,नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रदेशका ८० वर्षमाथिका जेष्ठ नागरिकहरुको स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार भएको हुनेछ
अनुगमन र मुल्याङ्कनका सुचक	<ul style="list-style-type: none"> सेवाग्राहिको सूची तथा कार्यक्रमको कार्य योजना सेवाबाट लाभान्वित ८० वर्षमाथिका जेष्ठ नागरिकहरुको संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात मासिक रुपमा सेवा दिएको सेवाको विवरण स्वास्थ्य निर्देशनालय मा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२. स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम प्रकाशन, प्रसारण तथा सञ्चालन(रेडियो, टि.भि, पत्रपत्रिका आदि)

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १२ लाख	पटक	१२	प्रथम, दोश्रो, तेस्रो, चौथो

उपशिर्षक	विवरण
परिचय	समुदायमा स्वास्थ्य सम्बन्धी ज्ञान, सीप र चेतनालाई अभिवृद्धि गर्न, उपयुक्त र स्वस्थकर व्यवहार अपनाउन लक्षित वर्गहरूको ज्ञान, धारणा तथा व्यवहारमा सकारात्मक परिवर्तन गरी स्वस्थ जीवन यापन गर्ने बानीको विकास गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> समुदायका नागरिकहरूको सने तथा नसने रोगकोहरूको कारण जोखिमका तत्वहरू र रोग लाग्नबाट बच्ने उपायहरूका बारेमा ज्ञान सीप धारणामा तथा व्यक्तिगत तथा सामुदायिक व्यवहारमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउनु
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरू
खर्च क्षेत्र	फ्लेक्स निर्माण, पम्प्लेट /पोष्टर /ब्रोसुर छपाइ, स्थानिय पत्रपत्रिका, एफ एम, होडिड बोर्ड टेलिभिजन, आम संचार माध्यमबाट सन्देश प्रकाशन र प्रसारण
लक्षित समूह	आम जनसमुदाय
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> जिल्लामा देखिएका प्रमुख स्वास्थ्य समस्याको सूची तयार गरी कार्य योजना अनुसार आवधिक रूपमा प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने मानिसहरूको आवत जावत हुने स्थानमा होर्डिङ बोर्ड राख्ने पत्रपत्रिकामा सन्देश प्रकाशन गर्दा स्पष्ट तथा सम्भव भएसम्म रङ्गिन छपाई गर्ने टेलिभिजन तथा एफ एम रेडियोको माध्यमबाट दिईने सन्देश स्थानिय भाषामा सबैले बुझ्नेगरी प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने । सरोकारवालाहरूसँग जनस्वास्थ्यसँग सम्बन्धित अन्तरक्रिया सञ्चालन गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि तथा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत खर्च मापदण्ड अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	आम समुदायका नागरिकहरूको सने तथा नसने रोगहरूको कारण, जोखिमका तत्वहरू र रोग लाग्नबाट बच्ने उपायहरूका बारेमा ज्ञान सीप धारणामा तथा व्यवहारमा सकारात्मक परिवर्तन हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	प्रकाशन तथा प्रसारण भएका स्वास्थ्य कार्यक्रमको विवरण
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात यस कार्यक्रमको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालय मा पेश गर्नु पर्नेछ ।

३. महामारीको समयमा RRT Team अभिमुखिकरण तथा परिचालन

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अवधि
२२५२२	रु. २९ लाख	जिल्ला	१२	निरन्तर

उपशीर्षक	विवरण
परिचय:	प्रकोप तथा महामारीहरुको समयमा नै प्रतिकार्य र व्यवस्थापनका साथै नियन्त्रण गरी महामारी फैलिनबाट रोक्न समुदायस्तरमा द्रुत प्रतिकार्य टोली परिचालन गर्नका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	प्रकोप तथा महामारीमा द्रुत प्रतिकार्य टोली परिचालन हुने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरु
खर्च क्षेत्र	दैनिक भ्रमण भत्ता, यातायात खर्च, बैठक तथा गोष्ठी, प्रशिक्षण, टोली परिचालन तथा व्यवस्थापन खर्च
लक्षित समूह	महामारी भएका स्थानिय तहका व्यक्तिहरु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला तथा पालिका तहमा द्रुत प्रतिकार्य टोलीले गठन तथा पुनः गठन गर्ने जिल्ला तथा पालिका तहमा द्रुत प्रतिकार्य टोलीलाई अभिमुखिकरण सञ्चालन र पूर्व तयारी बैठक गर्ने सम्भावित महामारी तथा प्रकोपजन्य रोगको नियमित निगरानी प्रणाली स्थापना गर्ने सम्भावित महामारीको जोखिम कम गर्न आवश्यकता अनुसार प्रतिकार्यका लागि स्थानीय तहको द्रुत प्रतिकार्य टोली परिचालन गर्ने प्रकोप तथा महामारी नियन्त्रणका लागि अत्यावश्यक औषधी व्यवस्थापन गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	प्रकोप तथा महामारीमा समयमै प्रतिकार्य हुने
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	बैठक तथा गोष्ठी अभिमुखिकरण सञ्चालन संख्या, प्रतिकार्य सञ्चालन गरिएको संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

४. मुस्लिम तथा अल्पसंख्यक समुदायमा खुसहाल परिवार कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	१९ लाख	जिल्ला	६	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेशका पिछडिएका समुदायका महिला तथा बालबालिकाको स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार ल्याउन उचित परिवार योजना आवश्यक रहेकोले त्यस्ता समुदायको पहिचान गर्ने र परिवार योजनाका साधनहरूको प्रयोग दरमा वृद्धि गराई ती समुदायका महिला र बालबालिकाको स्वास्थ्य स्थितीमा सुधार गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य:	पिछडिएको समुदायमा परिवार योजनाका साधनको प्रयोगदरमा वृद्धि गरी महिला र बालबालिकाको स्वास्थ्य स्थितीमा सुधार ल्याउने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	कपिलवस्तु, बाँके, बर्दिया, दाङ, रुपन्देही र नवलपरासी (व. सु. प.) स्वास्थ्य कार्यालयहरू ।
खर्च क्षेत्र	अभिमुखिकरण, अन्तरक्रिया तथा जनचेतनामुलक कार्यक्रम
लक्षित समूह	पिछडिएको समुदाय, मुस्लिम तथा अल्पसंख्यक
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> जिल्लाका पिछडिएको तथा परिवार योजना प्रयोगदर कम भएको समुदायको पहिचान गर्ने । ती समुदायको अगुवा, स्थानीय जनप्रतिनिधि तथा म. स्वा. से. लगायतका सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया गर्ने र परिवार योजना प्रयोगदरमा कमि हुनका कारण पत्ता लगाई समाधानका लागि स्थानीय तहसँग समन्वय गर्ने । समुदायमा परिवार योजना प्रयोगदरमा वृद्धि गर्न स्थानीय भाषामा तयार गरिएका सुचना तथा सञ्चार सामाग्रीको प्रयोगबाट ती समुदायको अगुवालाई परिचालन गरी लक्षित सेवाग्राहीहरूलाई अभिमुखिकरण, जनचेतनामुलक कार्यक्रम गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	पिछडिएका समुदायको महिला तथा बालबालिकाको स्वास्थ्य स्थितीमा सुधार हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	अभिमुखिकरणको तथा अन्तरक्रिया योजनाको सूची स्थानीय भाषामा तयार गरिएका सुचना तथा सञ्चार सामाग्रीहरूको सूची
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

५. जिल्ला अन्तर्गत खानेपानीको गुणस्तर जाँच तथा निगरानी कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	२५ लाख	जिल्ला	१२	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो

कार्यक्रमको परिचय	विश्व स्वास्थ्य संगठनको तथ्याङ्क अनुसार नेपालमा ८५ प्रतिशत मानिसहरूले दुषित पानीको प्रयोग गर्दै आएका छन् । दैनिक जीवनमा प्रयोग हुने पानीलाई सुरक्षित राख्न सकेमा मात्र मानव स्वास्थ्यमा हुने पानीजन्य रोगहरूको संक्रमणमा कमी ल्याउन सकिन्छ । मुहान देखि उपभोक्ताको मुखसम्म निरन्तर रूपमा खानेपानीलाई प्रदुषणमुक्त राख्न पानिजन्य रोगहरूको नियमित सर्भिलेन्स गर्न र खानेपानी गुणस्तर नियमित निगरानी गर्नको लागि गत आ .व .देखि खानेपानी गुणस्तर जाँच तथा निगरानी कार्यक्रमको शुरुवात गरीएको छ । खानेपानी सुरक्षा योजना लागू भएका आयोजनाहरूको लेखाजोखा ,अनुगमन र प्रमाणिकरण गर्न ,नियमित सर्भिलेन्स गर्न र खा पा सु यो लागू नभएका आयोजनाहरूमा सुरक्षा योजना लागू गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	पानीजन्य रोगबाट हुने सम्भावित महामारीको जोखिम न्यूनिकरण गर्ने ।
लक्षित समुह	लुम्बिनी प्रदेशका आम नागरीक
खर्च क्षेत्र	खानेपानी सुरक्षा योजना लागू भएका तथा लागू गराउने योजनाका टोली वा समिती संग बैठक खानेपानी परीक्षण गर्ने उपकरण मर्मत तथा खानेपानी परीक्षण । यस शिर्षकमा छुट्टाइएको बजेटबाट गाडि भाडामा लिई परीक्षण गर्न पाइने छैन ।
कार्यक्रम संचालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरू
कार्यक्रम संचालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • खानेपानी सुरक्षा योजना टोली तथा उपभोक्ता समिती संग बैठक संचालन गर्ने । • खानेपानी स्रोतको म्यापिङ्ग गर्ने । • खानेपानी सुरक्षा योजना लागू भएका आयोजनाहरूको स्रोत ,रिजरभायर तथा उपभोक्ताको घरमा खानेपानी परीक्षण गर्ने अन्तिम धाराको FRC परीक्षण गर्ने र क्लोरिन नदेखिएमा समितीलाई जानकारी गराउने । • उपभोक्ता सन्तुष्टी पहिचान गर्ने र स्वास्थ्य संस्थाबाट विगत ३ महिनामा पानीजन्य रोगहरूको अवस्थाको विवरण लिने । • खानेपानी सुरक्षा योजना लागू नभएका आयोजनामा मुहान र उपभोक्ताको पानी परीक्षण गरी उपभोक्ता तथा समितीका पदाधिकारी संग बैठक गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने र खा पा सु यो लागू गराउन सहयोग गर्ने । • जिल्लामा विभिन्न समयमा पानी जन्य रोगहरू फैलिएमा सो स्थानमा खानेपानी परीक्षण गर्ने । • सम्भावित जोखिमको नियमित निगरानी गर्ने ।

	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्ला भित्रका विभिन्न खानेपानी आयोजना स्वास्थ्य संस्था तथा आवश्यकता अनुसार समुदायमा ६-६ महिनामा पानी परीक्षण गरी सो को प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्ने । • पानीको जाँचको लागी मेसिन मर्मत तथा आवश्यक रिएजेन्टको व्यवस्था गर्ने । • जिल्ला स्तरीय सरोकारवालाहरूको बैठक समिक्षा तथा नतिजा सार्वजनिकिकरण गर्ने । • यस कार्यक्रमको अभिलेखिकरणका लागि अनूसूचि १ मा राखिएको ढाचाँमा अभिलेख राख्ने ।
अपेक्षित प्रतिफल	सम्पूर्ण जिल्लाहरूमा खानेपानी सुरक्षा योजना संचालन भइ पानीजन्य रोगहरूमा कमी हुने

६. सिकेलसेल तथा थालसेमियाको स्क्रिनिङ तथा प्रेषण कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	३० लाख	जिल्ला	६	निरन्तर

उपशिर्षक	विवरण
परिचय	तराईका जिल्लाहरूमा विशेष गरी थारु समुदायमा प्रमुख स्वास्थ्य समस्याको रूपमा रहेको सिकेलसेल तथा थालसेमिया रोगको समयमा नै स्क्रिनिङ गरी रोग पत्ता लगाउन र आश्यकता अनुसार प्रेषण गरी यो रोगको निदान गर्नका साथै पत्ता लागेका विरामीहरूको उचित परामर्श र उपचारको व्यवस्था गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	रोगको समयमा नै स्क्रिनिङ गरी रोग पत्ता लगाउने र आश्यकता अनुसार प्रेषण गरी उपचार गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	नवलपरासी, रुपन्देही, कपिलवस्तु, दाङ, बाँके र बर्दिया जिल्लाका स्वास्थ्य कार्यालयहरू
खर्च क्षेत्र	स्क्रिनिङको लागि आवश्यक सामग्री व्यवस्थापन, जनशक्ति परिचालन, प्रचार प्रसार र अनुगमन
लक्षित समूह	तराईका ६ जिल्लाका सम्भावित जोखिममा परेका समुदाय
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> जोखिममा परेका सम्भावित समुदायको जनसंख्या अनुमान गर्ने स्क्रिनिङका लागि आवश्यक जनशक्ती तथा उपकरणको व्यवस्था गर्ने प्रादेशिक जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाको सहजिकरणमा मन्त्रालयले जारी गरेको सिकेलसेल स्क्रिनिङ कार्यविधि बमोजिम स्क्रिनिङ गर्ने । स्क्रिनिङका क्याम्प सञ्चालन गर्ने र जनचेतनामुलक कृयाकलापहरू सञ्चालन गर्ने सिकेलसेल तथा थालसेमिया विरामीहरूको अभिलेखिकरण तयार गरी अध्यावधिक गर्दै जाने । रोगको निदान तथा उपचारका लागि सम्बन्धित अस्पतालहरूमा प्रेषण गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	रोगको समयमा नै स्क्रिनिङ भई रोग पत्ता लाग्ने र समयमा नै उपचार हुने जनचेतनामा अभिवृद्धि हुने
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	स्क्रिनिङ संख्या प्रेषण गरिएका सेवाग्राहीको संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन अनिवार्य रूपमा निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

७. ४० वर्ष भन्दा माथिको लागि नसर्ने रोग (सुगर,प्रेसर र मृगौला रोग) स्क्रिनिङ कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	३५ लाख	जिल्ला	१२	दोस्रो र तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेशमा बढ्दो क्रममा रहेको उच्च रक्तचाप, मधुमेह र मृगौला सम्बन्धि समस्याले स्वास्थ्यमा पर्ने थप जटिलता, रुग्णता र मृत्युलाइ रोकथाम नियन्त्रण र ब्यवस्थापन गर्न ४० वर्ष माथिको उमेर समुहमा उच्च रक्तचाप, मधुमेह र मृगौला सम्बन्धि रोगको अवस्था पत्ता लगाइ उनीहरूको स्वास्थ्य स्थितीमा सुधार ल्याउन यो कार्यक्रमको ब्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	उच्च रक्तचाप, मधुमेह र मृगौला सम्बन्धि समस्याले स्वास्थ्यमा पर्ने थप जटिलता, रुग्णताऽ अल्पायुमा हुने मृत्यु रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरू
खर्च क्षेत्र	स्क्रिनिङको लागि आवश्यक सामग्री ब्यवस्थापन, जनशक्ति परिचालन, प्रचार प्रसार र अनुगमन
लक्षित समूह	४० वर्ष भन्दा माथि उमेर समुहका ब्यक्तिहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला भित्र रहेका संभावित वस्तीहरूको पहिचान गरी लक्षित समुहको सूची तयार गर्ने । तयार गरिएको सूचीको आधारमा सम्बन्धित वस्तीमा स्थानीय तहको समन्वयमा प्रयोगशाला सामग्री सहितको दक्ष प्रयोगशालाकर्मी र स्वास्थ्य कर्मिहरूबाट स्क्रिनीङ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । स्क्रिनीङ कार्यक्रमसँगै नसर्ने रोगहरू समेतको रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धी परामर्श तथा जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने स्क्रिनीङबाट भेटिएका विरामीहरूको उपचारका लागि सम्बन्धित अस्पतालहरूमा प्रेषण गर्ने । यस मार्गदर्शनमा उल्लेखित विधिका अलवा अन्य विधि तथा प्रकृया मन्त्रालयले यस सम्बन्धमा जारी गरेको २० वर्ष माथिको उमेर समुहमा मधुमेह तथा उच्च रक्तचापको स्क्रिनिङ कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८ बमोजिम हुनेछ ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन,नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ
अपेक्षित उपलब्धी	नसर्ने रोगको समयमा नै स्क्रिनिङ भइ रोग पत्ता लाग्ने र समयमा नै उपचार प्राप्त हुने
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रमको कार्य योजना सञ्चालन भएका स्क्रिनिङ क्याम्प संख्या सेवाबाट लाभान्वित ४० वर्षमाथिका ब्यक्तिहरूको संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन अनिवार्य रूपमा निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

८. सामुदायिक विद्यालयका किशोर किशोरीहरूको रक्तअल्पता परीक्षण तथा व्यवस्थापन

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	१ करोड ४ लाख	जिल्ला	१२	प्रथम, दोश्रो तेश्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेश भित्रका विद्यालयहरूका किशोर किशोरीहरूको रक्तअल्पता परीक्षण गरी उनीहरूको रक्तअल्पताको अवस्था पत्ता लगाउने र त्यसको उचित व्यवस्थापन गरी उनीहरूको स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	विद्यालयका किशोरीहरूको रक्तअल्पता परीक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरू
खर्च क्षेत्र	<ul style="list-style-type: none"> रक्त अल्पता परीक्षण लागि आवश्यक सामग्री व्यवस्थापन, जनशक्ति परिचालन तथा अनुगमन
लक्षित समूह	विद्यालयका किशोरीहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा र शिक्षा शाखाको सहयोगमा जिल्लाको सबै सामुदायिक तथा निजी विद्यालयहरूको लगत तयार गर्ने । कार्यक्रम संचालन गर्न पूर्व तयारीका लागि स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखाका प्रमुख, शिक्षा शाखाका प्रमुख, जिल्लामा रहेका किशोर किशोरी कार्यक्रममा संलग्न गैर सरकारी संघ संस्थाहरूको सहभागितामा १ दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्ने । बजेटको परिधि भित्र रही हरेक स्थानीय तहको कम्तिमा २ सरकारी विद्यालय पर्ने गरी अधिकतम विद्यालयहरूका किशोरीहरूको रक्त नमूना परीक्षण गर्ने । रक्त नमूनाका लागि आवश्यकता अनुसार प्रयोगशाला सामग्री (non-invasive वा क्लोरीमिटर, टेस्ट ट्यूब तथा रिएजेन्ट आदी) सामग्री खरिद गर्ने । छनौटमा परेका विद्यालयका कक्षा ६ देखि १२ सम्म अध्ययनरत किशोरीहरूको रक्त परीक्षणका साथ साथै उचाई र तौल लिने । विद्यालयमा रक्त परीक्षणमा कम्तिमा १ जना स्थानीय तहका प्रयोगशाला कर्मी, अभिलेख संकलनका लागि अनमी/सिअनमी १ जना र सम्बन्धित विद्यालयका कक्षा शिक्षकलाई स्वयंसेवकका रूपमा संलग्न गराई टिम परिचालन गर्ने । विद्यालयमा किशोरीहरूको उमेर १८ वर्ष भन्दा कम हुने भएको हुँदा अविभावकको रूपमा कक्षा शिक्षकको सूचीत लिखित मञ्जुरीनामा लिने । रक्त परीक्षण गरिएका किशोरीहरूको यसैसाथ संलग्न अनुसूची १ बमोजिमको तथ्याङ्क संकलन गर्ने । सम्बन्धित स्थानीय तह र जिल्ला प्रजनन स्वास्थ्य समन्वय समिति एवं सरोकारवालाहरू बिच नतिजा सार्वजनिक गर्ने । अनुसूची २ बमोजिमको अन्तिम प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	विद्यालयका किशोरीहरूको रक्तअल्पता परीक्षण भई किशोरीहरूमा हुने रक्त अल्पतामा कमि ल्याउने ।

अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	<ul style="list-style-type: none"> विद्यालयको सूची तथा कार्यक्रमको कार्य योजना सञ्चालन भएका स्क्रिनिङ क्याम्प संख्या लाभान्वित किशोर किशोरीहरूको संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रमको प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

९. सडक स्वास्थ्य सहायता कक्ष

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	२० लाख	जिल्ला	४	दोस्रो र तेस्रो

उपशिर्षक	विवरण
परिचय	राजमार्गमा हुने मानवीय हेलचेक्र्याई, त्रुटी, यातायात पुर्वाधारको अवस्थाका कारण बढिरहेको सडक दुर्घटनालाई मध्यनजर गरी यसबारे जनचेतना जगाउने र दुर्घटनाबाट हुने जोखिमलाई कम गरी मानवीय क्षति (अङ्गभङ्गता र अल्पायुमा हुने मृत्यु) लाई न्यूनीकरण गर्न सहयोग गर्नका लागि यो शिर्षकमा बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
उद्देश्य	राजमार्गमा हुने सडक दुर्घटनावारे जनचेतना जगाउने र यसबाट हुने जोखिमलाई कम गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (बाँके, दाङ, रुपन्देही र पाल्पा)
खर्च क्षेत्र	सडक स्वास्थ्य सहायता कक्ष स्थापना, जनचेतनामुलक सामग्री र जनशक्ति व्यवस्थापनमा खर्च गर्ने
लक्षित समूह	सवारी चालक/ सह-चालक, सडकयात्रीहरू र आम जनसमुदाय
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> रणनीतिक स्थानमा सडक सहायता कक्षको स्थापना गर्ने सडक सहायता कक्ष सञ्चालनमा स्थानीय तह र ट्राफिक प्रहरीसँग सहकार्य गरी जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्ने बृहत सरोकारवालाहरूको समन्वयमा सडक दुर्घटना सम्बन्धि सचेतनाका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	सडक दुर्घटनावारे जनचेतना अभिवृद्धि भई मानवीय अङ्गभङ्गता र अल्पायुमै हुने मृत्युमा न्यूनिकरण हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	सडक सहायता कक्ष, सचेतनामुलक सामग्रीहरू
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रमको प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१०. समुदाय स्तरमा कुपोषित बच्चाहरु खोजपड्ताल

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	४८ लाख	जिल्ला	१२	दोस्रो, तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२ अनुसार राष्ट्रिय स्तरमा ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरु मध्ये २५% मा पुङ्कोपना, ८% मा ख्याउटेपन र १९% मा कम तौल भएका छन्। लुम्बिनी प्रदेशमा २५% पुङ्कोपना र १६% ख्याउटेपना देखिएको छ । दिगो विकास लक्ष्य २०३० को राष्ट्रिय लक्ष्य अनुसार पुङ्कोपन १५%, ख्याउटेपन ४% र कम तौल १०% मा झार्ने लक्ष्य लिएको छ । त्यसै गरि नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२ अनुसार राष्ट्रिय स्तरमा ५ वर्ष मुनिका ४३% बालबालिकाहरुमा रक्त-अल्पता देखिएको छ भने लुम्बिनी प्रदेशमा ४९% बालबालिकाहरुमा रक्त-अल्पता देखिएको छ । पाँच वर्ष मुनिका बालबालिकाको पोषणको अवस्था अपेक्षा गरिए अनुसार सुधार नभएकोले कुपोषित बच्चाहरुको खोजपड्ताल गरी पोषण सम्बन्धि अवस्था पहिचान र अवस्था बिश्लेषण गरी सम्बन्धित स्थानीय तहमा पोषण सुधार सम्बन्धी योजना तर्जुमाका लागि सहयोग पुऱ्याउन यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	<ul style="list-style-type: none"> समुदाय स्तरमा कुपोषित बच्चाहरु खोजपड्ताल गर्ने कुपोषित बच्चाका अविभावकलाई उचित सेवा तथा परामर्श, प्रेषण तथा पुनर्स्थापना केन्द्र सम्म पुर्याउने वृद्धि अनुगमन तथा पोषण स्थिती सुधारमा सहभागी वृद्धि गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरु
खर्च क्षेत्र	दैनिक भ्रमण भत्ता र यातायात खर्च र व्यवस्थापन खर्च
लक्षित समूह	५ वर्ष मुनिका बालबालिका
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> रक्त अल्पता परीक्षण कार्यक्रमको योजना तर्जुमा कार्यक्रममा यस कार्यक्रमको योजना तर्जुमा गर्ने । जिल्ला भित्रका समुदायमा रहेका ५ वर्षमुनिका बच्चाहरुको लगत तयार पार्ने स्थानीय तह र समुदायको छनौट गर्ने पोषण सम्बन्धी अवस्था पहिचान र विश्लेषणका प्रयोग हुने उचाई तौल र पाखुराको नाप लिने विधि यकिन गर्ने । आवश्यक सामग्रीहरुका लागि पोषण क्षेत्रमा कार्यरत विकास साझेदार संस्थाहरुसँग समन्वय गर्ने । स्थानीय स्वास्थ्यकर्मीहरु परिचालन गरी घरदैलोमा गई कार्य गर्ने । खोजपड्तालबाट सङ्कलित विवरणको अभिलेख तयार गरी निर्देशनालयमा पेश गर्ने । कुपोषित बच्चाका अविभावकलाई उचित सेवा तथा परामर्श, थप उपचारका लागि नजिकैको OTC मा प्रेषण गर्ने र जटिल प्रकारको कुपोषण भएमा पोषण पुनर्स्थापना केन्द्रमा (भेरी अस्पताल, राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान र लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पताल) प्रेषण गर्ने ।

बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> समुदायमा रहेका कुपोषित बच्चाहरुको खोजपडताल र उचित उपचार ब्यबस्थापन हुने पोषण सम्बन्धि अवस्था पहिचान बिस्लेषण गरी ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको पोषण अवस्थामा सुधार ल्याउन योजना तर्जुमा गर्नको लागि सहयोग हुने
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	<ul style="list-style-type: none"> जाँच(screening) गरिएका ५वर्ष मुनिका बालबालिकाको संख्या खोजपडतालबाट पत्ता लागेका कुपोषित बालबालिकाको संख्या Out patient treatment center र पोषण पुनर्स्थापना केन्द्रमा प्रेषण गरिएका बालबालिका को संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रमको प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

११. अस्पतालमा जटिल प्रसुति सेवाको प्रेषण प्रणालीको सुद्विडिकरण

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	२९ लाख	जिल्ला	१२	निरन्तर

उपशिर्षक	विवरण
परिचय	नेपाल मातृ मृत्यु सर्वेक्षण २०२१ का अनुसार राष्ट्रिय स्तरमा मातृ मृत्यु अनुपात प्रति लाख जिवित जन्ममा १५१ छ भने लुम्बिनी प्रदेश मा २०७ रहेको छ । त्यसैगरी घरबाट स्वास्थ्य संस्था र एक स्वास्थ्य संस्थाबाट अर्को स्वास्थ्य संस्थामा लैजादा लैजादै १७% आमाको मृत्यु भएको तथ्याङ्कले देखाउछ । त्यसैले उचित स्थानमा समयमै प्रेषण गर्न सकेमा ती आमाहरुको मृत्युलाई रोक्न सकिने भएकोले जटिल प्रसुती तथा नवशिशुलाई उचित अस्पतालमा प्रेषण व्यवस्था गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	जटिलतायुक्त प्रसुती एवं नवजात शिशुलाई उचित अस्पतालमा प्रेषण गर्न
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरु
खर्च क्षेत्र	अन्तरक्रिया तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन खर्च
लक्षित समूह	जटिलतायुक्त प्रसुती तथा नवशिशु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला स्थित प्रसुती केन्द्रमा कार्यरत नर्सिङ स्टाफ, जटिलता व्यवस्थापनमा संलग्न BEONC तथा CEONC साइटका नर्सिङ इन्चार्ज तथा परिवार स्वास्थ्यमा कार्यरत गैर सरकारी संघ संस्थाका प्रतिनीधिहरुको सहभागितामा अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना गर्ने । स्वास्थ्य कार्यालयमा कार्यरत पब्लिक हेल्थ नर्सले जिल्ला भित्रका बर्थिङ सेन्टर र CEONC/BEONC का नर्सिङ इन्चार्जको संलग्नतामा एक संजाल (Network)को निर्माण गर्ने र कुनै संस्थाले अर्को संस्थामा प्रेषण गर्नु पर्दा सोही संजाल मार्फत प्रेषण हुने संस्थालाई प्रेषण हुने केश वारे अवगत गराउने र केश प्राप्त गर्ने संस्था सोही रूपमा जटिल केशको व्यवस्थापनका लागि तयारी अवस्थामा रहने । जटिल केश व्यवस्थापनका अनुभव आदान प्रदान गर्ने । स्वास्थ्य कार्यालयको पब्लिक हेल्थ नर्सले आफ्नो जिल्लाबाट धेरै केश प्रेषण हुने अन्य जिल्लाको BEONC तथा CEONC साइटमा कार्यरत नर्सिङ प्रमुखलाई समेत आफ्नो जिल्लामा हुने

	अन्तरक्रिया कार्यक्रममा आमन्त्रण गरी आफ्ना जिल्लाका वर्थिङ सेन्टरका नर्सिङ स्टाफहरूसँग समन्वय बढाउन पहल गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> जटिलतायुक्त प्रसुती एबम नवजात शिशुको समयमा नै उपचार तथा ब्यबस्थापन हुने मातृ तथा नवशिशु मृत्यु दर कम गर्न सहयोग पुग्ने
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	प्रेषण गरिएका मध्ये निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा पाएका जटिलतायुक्त प्रसुती तथा नवजात शिशुको संख्या
प्रतिवेदन	स्वास्थ्य कार्यालयले मासिक रूपमा प्रगति प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ

१२. खोप, प.नि साधन, HMIS Tool, ल्याब रिएजेन्ट तथा अत्यावश्यक औषधिको ढुवानी खर्च

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	३६ लाख	पटक	१२	दोस्रो

उपशिर्षक	विवरण
परिचय	स्वास्थ्य कार्यालयहरू बाट स्थानिय तह सम्म खोप, प.नि साधन, HMIS Tool अत्यावश्यक औषधि लगायतका सामग्रीको ढुवानी का लागी बजेटको व्यवस्था गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	खोप, पनि साधन., HMIS Tool तथा अत्यावश्यक औषधिको समयमै ढुवानी गर्ने।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरू ।
खर्च क्षेत्र	ढुवानी वापतको खर्च, इन्धन आदिमा खर्च
लक्षित समूह	सम्बन्धित जिल्लाका स्थानिय तहहरू।
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य कार्यालयहरूले वार्षिक ढुवानी योजना बनाउने। ढुवानी सेवा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धामा संकुचन नहुने गरी सञ्चालन गर्ने सस्तो र किफायति विधिद्वारा समयमै ढुवानी गर्ने।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	समयमै स्वास्थ्य कार्यालयबाट स्थानीय तहसम्म खोप, प.नि साधन, HMIS Tool तथा अत्यावश्यक औषधिको समयमै ढुवानी हुनेछ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	ढुवानीको विवरण, हस्तान्तरण फाराम
प्रतिवेदन	कार्य सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

१३. सिकलसेल थालेसेमिया तथा हेमोफिलियाका विरामीहरूको परिवारलाई निःशुल्क विमा

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	४० लाख	परिवार संख्या	५	निरन्तर

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेशमा रहेका सिकलसेल, हेमोफिलियाका तथा थालेसेमिया रोग लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूलाई उचित उपचारको व्यवस्था गर्न स्वास्थ्य विमा मार्फत गर्न सहयोग पुऱ्याउनका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	स्वास्थ्य विमा मार्फत सिकलसेल, हेमोफिलियाका तथा थालेसेमिया रोग लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूलाई उपचारको व्यवस्था गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (दाङ रुपन्देही कपिलवस्तु बाँके र बर्दिया)
खर्च क्षेत्र	नेपाल सरकारद्वारा सञ्चालित स्वास्थ्य विमाका लागि शुल्क तथा नविकरण गर्नका लागि लाग्ने खर्च
लक्षित समूह	सिकलसेल, हेमोफिलिया तथा थालेसेमिया रोग लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य विमा गर्नुपर्ने परिवारहरूको विवरण तयार गर्ने स्वास्थ्य विमा बोर्डसँग समन्वय गरी सिकलसेल, हेमोफिलिया तथा थालेसेमिया रोग पत्ता लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूको निःशुल्क बिमामा लाग्ने रकमको भुक्तानी दिने । सिकलसेल, हेमोफिलिया तथा थालेसेमिया रोग पत्ता लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूको पहिले नै बिमा गरीएको र विमितको विमा नविकरण गर्ने समय आएको अवस्थामा उनीहरूको विमा नविकरण गर्न लाग्ने शुल्क भुक्तानी गर्ने ।
बजेट बाँडफाड	स्वास्थ्य विमा गर्न बिमा बोर्डले तोकेअनुसार खर्च गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	सिकलसेल, हेमोफिलिया तथा थालेसेमिया रोग पत्ता लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूको निःशुल्क उपचार हुने
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	स्वास्थ्य विमा वा नविकरण गरेका परिवारको संख्या
प्रतिवेदन	स्वास्थ्य विमा मार्फत सिकलसेल तथा थालेसेमिया रोग लागेका विरामीहरूका परिवारका सदस्यहरूको विमा गरेको विवरण निर्देशनालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१४. माडीचौर स्वास्थ्य आमा समूह, रोल्पा-७

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	८ लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	आमा समूहका सदस्यहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा वृद्धि गर्ने र स्वास्थ्य सेवाको पहुँचबाट टाढा रहेका समुदायका आमा समूहका नियमित बैठक तथा छलफल कार्यका लागि हल निर्माण गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	आमा समूहका सदस्यहरूको बैठक तथा छलफल गर्न हल निर्माण गर्न
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालय, रोल्पा
खर्च क्षेत्र	अभिमुखिकरण, सामग्री तथा व्यवस्थापन खर्च
लक्षित समूह	आमा समूहका सदस्य तथा समुदायका महिला तथा बालबालिकाहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • हल निर्माणका लागि सम्बन्धित स्थानीय तह मार्फत प्राविधिक लागत तयार गरी पेश गर्न लगाउने • प्राविधिक लागत अनुसार कार्य गर्न सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम कार्य गर्ने । • सम्भव भएसम्म स्थानीय स्रोतको उपयोग तथा सहभागितामा जोड दिने । • खोप तथा गाँउघर क्लिनिकहरू सोही स्थानबाट संचालन गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	आमा समूहकाका सदस्यहरूको क्षमता अभिवृद्धि भइ जनचेतना बढ्ने
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	आवश्यक सामग्रीहरूको खरिद विवरण सहभागीको संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१५. शव वाहन खरिद कोहलपुर

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२१	१२ लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	स्वास्थ्य संस्थामा मृत्यु भएका व्यक्तिहरुको शव समयमै व्यवस्थापन गर्न सहज बनाउनका लागि यो शिर्षकमा बजेट व्यवस्था गरिएको छ
उद्देश्य	स्वास्थ्य संस्थामा मृत्यु भएका व्यक्तिहरुको शव समयमै व्यवस्थापन गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	कोहलपुर नगरपालिका
खर्च क्षेत्र	शव बहान खरिद प्रकृत्यामा लाग्ने खर्च र स्वीकृत रकम अनुसार खरिदमा खर्च गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित प्राविधिकको सहयोगमा स्पेसिफिकेसन र लागत अनुमान गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ बमोजिम खरिद कार्य गर्ने । शव बहान खरिद तथा सञ्चालन सम्बन्धि अन्य व्यवस्था राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका, २०७८ अनुसार गर्नुपर्नेछ
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार खरिद तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	स्वास्थ्य संस्था तथा समुदायमा मृत्यु भएका व्यक्तिहरुको शव समयमै व्यवस्थापन हुनेछ
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	स्पेसिफिकेसन र लागत अनुमानको दस्तावेज दाखिला प्रतिवेदन
प्रतिवेदन	खरिद कार्य कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१६. शव वाहन खरिद, नेपालगञ्ज-उपमनपा

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२१	१५ लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	स्वास्थ्य संस्था तथा समुदायमा मृत्यु भएका व्यक्तिहरुको शव समयमै व्यवस्थापन गर्न सहज बनाउनका लागि यो शिर्षकमा बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	स्वास्थ्य संस्था तथा समुदायमा मृत्यु भएका व्यक्तिहरुको शव समयमै व्यवस्थापन गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	नेपालगंज उप महानगर पालिका
खर्च क्षेत्र	शव बहान खरिद प्रकृत्यामा लाग्ने खर्च र स्वीकृत रकम अनुसार खरिदमा खर्च गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित प्राविधिकको सहयोगमा स्पेसिफिकेसन र लागत अनुमान गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ बमोजिम खरिद कार्य गर्ने । शव बहान खरिद तथा सञ्चालन सम्बन्धि अन्य व्यवस्था राष्ट्रिय एम्बुलेन्स निर्देशिका, २०७८ अनुसार गर्नुपर्नेछ ।

बजेट बाँडफाइ	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार खरिद तथा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	स्वास्थ्य संस्था तथा समुदायमा मृत्यु भएका व्यक्तिहरूको शव समयमै व्यवस्थापन हुनेछ
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	स्पेसिफिकेसन र लागत अनुमानको दस्तावेज दाखिला प्रतिवेदन
प्रतिवेदन	खरिद कार्य कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१७. नेपालगञ्ज उपमहानगर मार्फत प्रसुती सामग्री खरिद तथा वितरण

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	१० लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशिर्षक	विवरण
परिचय	महिलाहरूको नियमित गर्भ जाँच तथा गुणस्तरीय प्रसुति सेवा प्रदान गर्नका लागि आवश्यक पर्ने औजार उपकरण लगायत अन्य सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्नका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ
उद्देश्य	गुणस्तरीय प्रसुति सेवा तथा नवजात शिशु सेवा प्रदान गर्नका लागि औजार उपकरण, किट लगायत अन्य सामग्रीहरूको व्यवस्था सेवा प्रवाहमा सहजता ल्याउने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालय, बाँके
खर्च क्षेत्र	प्रसुति केन्द्र तथा नवजात शिशु सेवा सञ्चालनको लागि आवश्यक औजार उपकरण लगायत अन्य सामग्रीहरूको खरिद
लक्षित समूह	सम्बन्धित क्षेत्रका महिलाहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्राविधिकको सहयोगमा आवश्यक औजार उपकरण लगायत अन्य सामग्रीहरूको सूची तयार गरी लागत अनुमान गर्ने सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ बमोजिम प्रसुति केन्द्र तथा नवजात शिशु सेवा सञ्चालनको लागि आवश्यक औजार उपकरण लगायत अन्य सामग्रीहरूको खरिद गर्ने ।
बजेट बाँडफाइ	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाइ गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	गुणस्तरीय प्रसुति तथा नवजात शिशु सेवा प्रदान भएको हुनेछ
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	आवश्यक सामग्रीहरूको सूची तथा लागत अनुमानको दस्तावेज दाखिला प्रतिवेदन
प्रतिवेदन	खरिद कार्य कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१८. प्रजनन स्वास्थ्य सामग्री नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका वडा नं.४,१३,१४,२०,२२ मा रहेका स्वास्थ्य चौकीका

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२७२१३	१० लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धि गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नका लागि आवश्यक पर्ने औषधी, औजार, उपकरण, प्रजनन स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित चेतनामुलक सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्नका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ
उद्देश्य	गुणस्तरीय प्रसुति सेवा प्रदान गर्नका लागि औजार उपकरण, किट लगायत अन्य सामग्रीहरूको व्यवस्था सेवा प्रवाहमा सहजता ल्याउने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	नेपालगञ्ज उप महानगरपालिका
खर्च क्षेत्र	औषधी, औजार, उपकरण, प्रजनन स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित चेतनामुलक सामग्रीहरूको खरिद
लक्षित समूह	सम्बन्धित क्षेत्रका महिलाहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> प्राविधिकको सहयोगमा आवश्यक औषधी, औजार उपकरण लगायत अन्य सामग्रीहरूको सूची तयार गरी लागत अनुमान गर्ने सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ बमोजिम औषधी, औजार, उपकरण, प्रजनन स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित चेतनामुलक सामग्रीहरूको खरिद कार्य गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी खरिद कार्य गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	गुणस्तरीय प्रजनन स्वास्थ्य सेवा प्रदान भएको हुनेछ
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	आवश्यक सामग्रीहरूको सूची तथा लागत अनुमानको दस्तावेज दाखिला प्रतिवेदन
प्रतिवेदन	खरिद कार्य कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१९. स्वास्थ्य कार्यालयका लागि सवारी साधन (अत्यावश्यक औषधी र भ्याक्सिन ढुवानीका लागि)
बर्दिया, कपिलवस्तु र नवलपरासी

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२१	१ करोड ५० लाख	पटक	३	दोस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	अत्यावश्यक औषधी र भ्याक्सिन समयमै ढुवानी गरी स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई नियमित र सहज बनाउनका लागि यो शीर्षकमा बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	अत्यावश्यक औषधी र भ्याक्सिन समयमै ढुवानी गरी स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई नियमित र सहज बनाउने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालयहरू- नवलपरासी (व. सु. प.), बर्दिया र कपिलवस्तु
खर्च क्षेत्र	सवारी साधन खरिद प्रकृत्यामा लाग्ने खर्च र स्वीकृत रकम अनुसार खरिदमा लाग्ने खर्च
लक्षित समूह	आम समुदाय
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> सम्बन्धित प्राविधिकको सहयोगमा स्पेसिफिकेसन र लागत अनुमान गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा नियमावली २०६४ बमोजिम खरिद कार्य गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी खरिद कार्य गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	अत्यावश्यक औषधी र भ्याक्सिन समयमै ढुवानी गरी स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई नियमित र सहज हुनेछ
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	लागत अनुमानको दस्तावेज दाखिला प्रतिवेदन
प्रतिवेदन	खरिद कार्य कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि प्रतिवेदन निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२०. सुस्ता गा.पा.मा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई सम्मान तथा प्रोत्साहन, सुस्ता

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	१५ लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	नवलपरासी (व. सु. प.) सुस्ता गाँउपालिकाका महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूको क्षमता अभिवृद्धि, सम्मान तथा प्रोत्साहन गरी उनीहरूलाई प्रोत्साहित गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि, किट बक्स खरीद, सम्मान तथा प्रोत्साहन गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालय - नवलपरासी (व. सु. प.)
खर्च क्षेत्र	तालिम सामग्री, प्रशिक्षक परिचालन, सहभागी खर्च
लक्षित समूह	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्थानिय तहहरूबाट महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका आधारभुत/पुनर्ताजगी तालिम नलिएका महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरूको सुची तयार गर्ने । तालिम सञ्चालन गर्ने स्थान तथा सहभागीको कार्ययोजना निर्माण गर्ने महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका आधारभुत/ पुनर्ताजगी तालिम निर्देशिका अनुसार तालिम सञ्चालन गर्ने । महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकालाई सम्मान र प्रोत्साहन गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि तथा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत खर्च मापदण्ड अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि आवश्यकता अनुसार विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने ।
अपेक्षित उपलब्धी	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरूमा थप ज्ञान सीप अभिवृद्धि भई महिला तथा बाल बालिकाको स्वास्थ्य सेवामा सुधार हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	<ul style="list-style-type: none"> क्षमता अभिवृद्धिमा सहभागी संख्या सम्मान गरिएका महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरूको संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात यस कार्यक्रमको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२१. नेपाल परिवार नियोजन संघलाइ अल्ट्रासाउण्ड मेसिन खरिद, बुटवल-५

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
३११२२	१० लाख	पटक	१	दोस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	नेपाल परिवार नियोजन संघ बुटवल शाखामा परिवार योजना सेवा लिन आउने सेवाम्राहीहरूको निदान तथा उपचार व्यवस्थापन गर्नको लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ।
उद्देश्य	सम्बन्धित रोगको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज बनाउने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यालय - रुपन्देही
खर्च क्षेत्र	अल्ट्रासाउण्ड मेसिन खरिद तथा त्यस सम्बन्धि प्रक्रियामा लाग्ने आवश्यक खर्च
लक्षित समूह	प्रजनन उमेरका सेवाम्राहीहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> बायोमेडिकल इन्जिनियर बाट अल्ट्रासाउण्ड मेसिनको स्पेशिफिकेशन तयार गरी त्यसको आधारमा बजार भाउ माग गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र नियमावली २०६४ अनुसार खरिद गर्ने । बायोमेडिकल इन्जिनियरको उपस्थितिमा Postshipment Inspection को आधारमा दाखिला गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी मेसिन खरिद गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	सम्बन्धित रोगको पहिचान, उपचार तथा व्यवस्थापन गर्न सहज हुनेछ
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	<ul style="list-style-type: none"> खरिद प्रक्रिया सम्बन्धि दस्तावेजहरू उपकरणको गुणस्तर दाखिला प्रतिवेदन
प्रतिवेदन	खरिद कार्य सम्पन्न भए पश्चात त्यसको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२२. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	३ लाख	पटक	१	दोस्रो तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुको क्षमता गरी सेवाको पहुँचमा वृद्धि गर्ने र स्वास्थ्य सेवाको पहुँच बाट टाढा रहेका जनताहरुलाई स्वास्थ्य सम्बन्धि सचेतना गर्न गराउनमा सहयोग गर्न यो कार्यक्रम समावेश गरिएको छ ।
उद्देश्य	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरुलाई थप ज्ञान शिपहरु प्रदान गरी आधारभूत पुनर्ताजगी क्षमता विकास गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यलय- रुपन्देही
खर्च क्षेत्र	तालिम, तालिम सामाग्री, प्रशिक्षक परिचालन तथा सहभागी खर्च
लक्षित समूह	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्थानिय तहहरुबाट महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका आधारभुत/ पुनर्ताजगी तालिम नलिएका महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरुको सूची तयार गर्ने। महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका तालिमको विषयहरुको प्रस्तुतीकरणको तयारी तथा आवश्यक सामाग्रीको ब्यबस्थापन गर्ने। महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविका आधारभुत/पुनर्ताजगी तालिम निर्देशिका अनुसार तालिम सञ्चालन गर्ने।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि तथा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत खर्च मापदण्ड अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरुमा थप ज्ञान सीप अभिवृद्धी भई महिला तथा बाल बालिकाको स्वास्थ्य सेवामा सुधार हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	क्षमता अभिवृद्धिमा सहभागी संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात यस कार्यक्रमको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

२३. बाघमारे स्वास्थ्य चौकी कम्पाउण्डवाल निर्माण शान्तिनगर-२

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	५ लाख	पटक	१	दोस्रो र तेस्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	दाङ शान्तिनगर गाउँपालिका वडा नं २ स्थित बाघमारे स्वास्थ्य चौकीको कम्पाउण्डवाल निर्माणका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्य	बाघमारे स्वास्थ्य चौकीको कम्पाउण्डवाल निर्माण गरी स्वास्थ्य चौकीको भौतिक संरचनाको सुरक्षा गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	स्वास्थ्य कार्यलय- दाङ
खर्च क्षेत्र	भौतिक पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी खर्च
लक्षित समूह	बाघमारे स्वास्थ्य चौकीमा सेवा लिने सेवा ग्राहीहरु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्थानिय तह मार्फत स्वास्थ्य चौकीको कम्पाउण्डवाल निर्माणको प्राविधिक लागत तयार गर्ने । सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम कार्य सम्पन्न गराउने र सोही अनुसार भुक्तानी गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि तथा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत खर्च मापदण्ड अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने
अपेक्षित उपलब्धी	बाघमारे स्वास्थ्य चौकीको कम्पाउण्ड वाल निर्माण भई स्वास्थ्य चौकीको भौतिक संरचनाको सुरक्षा हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सुचक	कम्पाउण्ड वाल निर्माण भएको
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पश्चात यस कार्यक्रमको प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरु:

१. प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय दाङमा आयुर्वेद औषधि उत्पादन केन्द्र सञ्चालन औजार उपकरण) (खरिदसमेत

शिर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु७५ लाख	संस्था	१	पहिलो, दोस्रो,तेस्रो

परिचय	आयुर्वेद सेवा प्रति आम नागरीकको आकर्षण बृद्धि हुदै गएको र प्रदेशबाट उपलब्ध गराइएका आयुर्वेदिक औषधीहरुअपर्याप्त भएको हुँदा सोको परिपुर्तिका लागि प्रदेशमा उपलब्ध कच्चा जडिवुटीहरुको संकलन गरी प्रशोधन तथा आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गरी प्रदेश भरिका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध गराउन लागि प्रदेश स्तरीय आयुर्वेद चिकित्सालय दाङमा यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरीएको छ ।
उद्देश्य	आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थामा आउने विरामीहरुलाई अत्यावश्यक आयुर्वेद औषधीको सहज उपलब्धता गराउने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय बिजौरी, दाङ
खर्च क्षेत्र	उद्योग सञ्चालनका लागि आवश्यक औजार उपकरण, कच्चा जडिवुटी खरिद, जनशक्ति तथा अन्य व्यवस्थापकीय खर्च
लक्षित समुह	प्रदेशका आम नागरीकहरु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • औजार उपकरण र जनशक्तिको लगत,स्पेशिफिकेशन र खरिद सामग्री तयारी गरी ठेक्का आह्वान तथा सम्झौता गर्ने । • प्राप्त सामग्रीकोआपूर्ति गरी दाखिला गर्ने । • मेशिनरी जडान एवं जनशक्ति व्यवस्थापन गरी उत्पादन केन्द्र सुचारु गर्ने । • प्रदेशमा उपलब्ध कच्चा जडिवुटीहरुको संकलन • स्थानीय कच्चा पदार्थको सुरक्षित भण्डारण सहित जडिवुटी प्रशोधन गर्ने । • आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गरी आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरुमा वितरण गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गरी कार्यालय प्रमुखबाट स्विकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> • विरामीहरुलाई अत्यावश्यक आयुर्वेद औषधीको सहज उपलब्धता हुनेछ • स्थानीय जडिवुटीको उपयोग हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	<ul style="list-style-type: none"> • उत्पादित औषधिको संख्या र मात्रा । • औजार उपकरण र दाखिला प्रतिवेदन ।
कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सन्दर्भ सामग्रीहरु	कुशल औषधि उत्पादन आचारसंहिता निर्देशिका र प्रचलित कानून

२. परम्परागत उपचारक गुरुवा, बैद्य आदी ज्ञान सीप अभिलेखन

खर्च शीर्षक नं	बजेट (रु. हजारमा)	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु ५ लाख	पटक	१	पहिलो, दोश्रो, तेस्रो

उपशिर्षक	विवरण
परिचय	आयुर्वेद सेवालाई सुदृढिकरण र सवलिकरण बनाउन योगदान पुर्याउने परम्परागत चिकित्साकर्मी अर्थात परम्परागत उपचारक (गुरुवा, बैद्य आदी)बाट उपचार विवरण सङ्कलन गरी असल अभ्यासलाई मूलप्रवाहीकरणमा ल्याउन थप अध्ययन अनुसन्धान गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	समुदायमा रहेका स्थानीय तथा परम्परागत उपचार सम्बन्धी ज्ञान सीप र अभ्यासको विवरण सङ्कलन गरी अभिलेखन तयार पार्ने
लक्षितसमुह	प्रदेश भित्रका परम्परागत आयुर्वेद चिकित्साकर्मी तथा परम्परागत उपचारक (गुरुवा, बैद्य आदी)
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय बिजौरी दाङ
कार्यक्रमका खर्च क्षेत्रहरू	विज्ञ परामर्श सेवा खरिदका, ठेक्का आह्वान तथा सम्झौता, स्थलगत अध्ययन, प्रारम्भिक प्रतिवेदन स्यौदा तयार, छलफल एवं प्रस्तुती, प्रतिवेदन
कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन/ विधि	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्षेत्र शर्त तयार गरी परामर्श सेवा खरिद गरी वा कार्यालयले विषय विज्ञ सहितको प्राविधिक टोलीबाट यस अनुसन्धान कार्य गर्न सक्नेछ। अनुसन्धान गर्दा सरोकारवालाहरू सम्मिलित समिति गठन गरी प्रदेशमा रहेका परम्परागत उपचारक (गुरुवा, बैद्य आदी)लाई भेटी FGD & Key informant interview विधिद्वारा तोकिएको ढाँचामा उपचारविवरण सङ्कलन गर्ने। सङ्कलित विवरणलाई वैज्ञानिक तवरले विश्लेषण गरी संश्लेषणात्मक प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्नेछ। प्रतिवेदन तयार पारी स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने।
सहकार्य, साझेदारी तथा समन्वय	आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत विकास साझेदारहरू संग समन्वय, सहकार्यतथा साझेदारी गर्न सकिनेछ।
कार्यक्रमको अपेक्षित उपलब्धी	मापदण्ड अनुरूपका स्थानीय तथा परम्परागत उपचार ज्ञान सीप संकलन गरी उचित र तथ्यपरक विवरणहरू प्रयोग गरी स्थानीय परम्परागत उपचार प्रणाली लाई सबलीकृत हुने छ, परम्परागत उपचारक (गुरुवा, बैद्य आदी)
कार्यक्रम अनुगमनका सुचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> विज्ञ नियुक्ति वा सम्भाव्यता अध्ययन समिति गठन परामर्श तथा छलफलका निर्णयहरू अध्ययन प्रतिवेदन
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरिकार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सन्दर्भ सामाग्रीहरू	परम्परागत उपचारकको सूचीकरण मापदण्ड, २०७७, विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनको Traditional medicine Strategy र प्रचलित कानून

३. शःशुल्क फार्मेशी सेवा सञ्चालनका लागि विउ पूँजी

खर्चशीर्षकनं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रमसञ्चालनगर्नुपर्नेअवधि
२२५२२	२० लाख	पटक	१	पहिलो, दोस्रो, तेस्रो र चौथो

कार्यक्रमकोपरिचय	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रमको प्रभावकारी ढङ्गबाट कार्यान्वयन गरी गुणस्तरीय आयुर्वेद सेवा विस्तार गर्न नियमित रूपमा औषधीको व्यवस्था हुनु पर्दछ।
कार्यक्रमकोउद्देश्य	प्रदेश भित्रका तोकिएका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थामा नियमित रूपमा सरकारले प्रदान गर्ने निशुल्क औषधी बाहेक धेरै प्रयोगमा आउने अन्य औषधीहरूको सर्वसुलभ र सुपथ मूल्यमा उपलब्ध गराई नागरिकलाई सहजता प्रदान गर्नु र नागरिकको स्वास्थ्य उपचारमा लाग्ने खर्च घटाउने
कार्यक्रमबाटलाभान्वितजनसङ्ख्या/समुह	प्रदेशका रूपन्देही, दाङ्ग, कपिलवस्तु, बाँके र बर्दियाका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्था र स्थानीय बासिन्दा ।
कार्यक्रमकार्यान्वयनगर्ने निकाय	प्रदेशका लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय, कपिलवस्तु आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, बाँके आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र र बर्दिया आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र ।
खर्चक्षेत्रहरू	औषधी खरिद र अन्य व्यवस्थापकीय खर्च
कार्यक्रम सञ्चालन मार्ग दर्शन/विधि	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य संस्थामा प्रयोग हुने औषधि र जनशक्तिको लगत यकिन गर्ने यस प्रदेशका निम्न तोकिएका आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरू बाट विउ पूँजी कोष स्थापना गरी अस्पताल फार्मेशी निर्देशिका, २०७२ अनुसार सशुल्क फार्मेशी सञ्चालन गर्ने।
अपेक्षित उपलब्धी	अत्यावश्यक निःशुल्क आयुर्वेद औषधि बाहेकका थप औषधीहरू सुपथ मूल्यमा स्वास्थ्य संस्थामै उपलब्ध हुनेछ।
कार्यक्रम अनुगमनका सुचकहरू	उपलब्ध औषधिको संख्या र मात्रा, औषधीहरूको खरिद प्रक्रिया, बिक्री तथा व्यवस्थापन प्रक्रिया
बजेटबाँडफाँड	प्रचलितऐन,नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सन्दर्भसामग्रीहरू	प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन नियम, अस्पताल फार्मेशी निर्देशिका, २०७२आदि

४. लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय स्तरोन्नती (अन्तरंग तथा बहिरंग सेवा संचालनका लागि मेसिनरी औजार, प्रयोगशाला)

शिर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु ५० लाख	संस्था	१	दोस्रो

परिचय	लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय विरामीको चाप बढ्दै गएकोले आयुर्वेद सेवालाई विस्तार गरी अन्तरंग सेवा सञ्चालन गर्न मेसिनरी औजार, प्रयोगशालाका सामग्री उपलब्ध गराई १५ शैयायुक्त क्षमतामा सञ्चालित चिकित्सालयको पूर्वाधार विकास एवं नियमित सञ्चालन व्यवस्थापन गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
उद्देश्य	लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालयमा बहिरङ्ग र अन्तरंग सेवा सञ्चालन गरी सेवालाई विस्तार गर्ने ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय बुटवल।
खर्च क्षेत्र	बहिरङ्ग, पञ्चकर्म सेवा विभाग, अन्तरंग कक्ष व्यवस्थापन, बेड, औजार उपकरण र जनशक्ती
लक्षित समुह	चिकित्सालयका सेवाग्राहीहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • सेवा विस्तारका लागि आवश्यक औजार उपकरण लगायतका सर सामग्रीहरूको लगत तयार गर्ने • प्रचलित सार्वजनिक खरिद कानून बमोजिम खरिद एवं आपूर्ति गर्ने • सेवा विस्तारका लागि आवश्यक जनशक्तीको व्यवस्थापन गर्ने । • सेवा विस्तार गर्ने
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय बहिरङ्ग सेवा र अन्तरङ्ग सेवा सञ्चालन गरी सेवा विस्तार हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	मेसिनरी औजार, उपकरण खरिद प्रक्रिया, दाखिला प्रतिवेदन, अन्तरङ्ग विभागमा विरामीको संख्या, bed occupancy rate
कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सन्दर्भ सामग्रीहरू	न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८ र प्रचलित कानून लगायत अन्य कानून।

५. मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रवर्द्धनका लागि योग ध्यान कार्यक्रम

शिर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु २३ लाख	जिल्ला	१२	प्रथम, दोस्रो, तेश्रो

परिचय	विश्व परिवेशमा बदलिदो जीवनशैली, रहन सहन तथा खानपानका कारण नसर्ने रोग विशेष गरी मानसिक स्वास्थ्य जोखिम बढेको छ। नेपालमा गरिएका नसर्नेरोग सम्बन्धी अध्ययनको नतिजाले समेत यो रोगको जोखिमदर बढेको देखाएको छ। योग ध्यान ,स्वस्थ खानपान, आनी बानी र व्यवहारको परिपालन गर्नाले स्वास्थ्यको प्रवर्धन भई समुदायस्तरबाट मानसिक रोगको रोकथाम र नियन्त्रण गर्न प्रभावकारी हुन्छ। जनस्वास्थ्यका संसाधन योग तथा ध्यान विधीको समुचित उपयोगद्वारा नागरिको स्वास्थ्य रक्षा र प्रवर्द्धनका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य	नागरिकहरूको स्वास्थ्य चेतना र स्वस्थ व्यवहार पालना सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि गराई योग ध्यान मार्फत मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गराउनु ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश मातहतका १२ वटै आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरू र चिकित्सालय
खर्च क्षेत्र	दैनिक भ्रमण भत्ता, यातायात खर्च, प्रशिक्षक भत्ता,कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने अन्य सामग्री खरिद तथा छपाईर अन्य व्यवस्थापकीय खर्च
लक्षित समुह	प्रदेशवासी नागरिकहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> मन्त्रालयले यस कार्यक्रमका लागि विज्ञ सम्मिलित प्राविधिक समिति गठन गरी मानसिक स्वास्थ्य सेवा प्रवर्द्धनका लागि योग ध्यान सम्बन्धी निर्देशिका तयार गर्नेछ। सबै जिल्लाका कम्तीमा पनि २/ २ जना आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई उपयुक्त विधिद्वारा यस कार्यक्रम सम्बन्धी अभिमुखीकरण गराईनेछ। प्रशिक्षित आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरूले आ आफ्नो स्वास्थ्य संस्थामा रहेका सहकर्मीहरूलाई यस कार्यक्रम सम्बन्धी सह शिक्षण(Peers Coaching) गरी जनशक्ति तयार गर्नुपर्नेछ। स्वास्थ्य संस्थाले मानसिक स्वास्थ्य अवस्थाको कमजोर सूचकहरू रहेका स्थान/ जोखिममा परेका क्षेत्रहरूको छनौट गर्नेछ। निर्देशिकाका आधारमा प्रशिक्षित आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरूले सो स्थानका सामुदायिक भवन वा अन्य सरकारी भवनमा महिनाको कम्तीमा २ पटक आयुर्वेद चिकित्सक/ आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मी र योग प्रशिक्षक सम्मिलित टोलीले योग, जीवनशैली ,स्वस्थवृत, रसायन बारेमा वृद्ध-वृद्धा, महिला बालबालिका, प्रौढ तथा युवाहरूलाई सचेतना तथा असल व्यवहार अवलम्बनका बारेमा सैद्धान्तिक एवं व्यावहारिक ज्ञान प्रदान गर्न अभियान सञ्चालन गर्ने

बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	नागरिकहरूको मानसिक स्वास्थ्य चेतना र स्वस्थ व्यवहार पालना सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि गराई मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन
अनुगमन र मुल्याङ्कनको सूचक	यस मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धनमा सम्मिलित सेवाग्राहीहरूको संख्या, कार्यक्रमको पटक निर्देशिका तयार
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ।

६. आयुर्वेद कार्यक्रमहरूको समिक्षा तथा अनसाइट कोचिङ

खर्च शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु.३६ लाख	पटक	१२	प्रथम, दोश्रो र तेस्रो
उपशीर्षक	विवरण			
परिचय	गत आ.व. मा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरूको देखि स्थानीय तह देखि जिल्लासम्म लक्षित गरे अनुसारको प्रगतीको अवस्था, सुधार गर्नु पर्ने अवस्था, खास सवाल पहिचान गरी आगामी आ.व. मा के कस्ता कार्यक्रमहरूको आवश्यकता पर्छन सो को लागि योजना बनाउन आयुर्वेद कार्यक्रमहरूको समीक्षा र आयुर्वेद कार्यक्रमहरूको गुणस्तरीय एवं प्रभावकारी सेवा सञ्चालनका लागि आवश्यक प्राविधिक सहयोग गर्न सम्बन्धित स्थानमा विज्ञस्वास्थ्यकर्मी गई आयुर्वेद कार्यक्रमहरूको अनसाइट कोचिङ गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।			
उद्देश्य	आयुर्वेदसंस्थाबाट संचालित सेवालार्ई गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी बनाउन विज्ञ आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीद्वारा समय समयमा प्राविधिक सहयोग गर्ने ।			
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	१२ जिल्लाका आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरू र आयुर्वेद चिकित्सालय			
खर्च क्षेत्र	दैनिक भ्रम, यातायात, इन्धन खर्च, खाजा खर्च, विज्ञ पारिश्रमिक, कोचिङका लागि आवश्यक उपकरण/सर- सामग्रीहरू र अन्य व्यस्थापकीय खर्च			
लक्षित समूह	आयुर्वेदस्वास्थ्य संस्थाहरू र आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरू			
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> मन्त्रालयले तोकेको समयसिमा भित्र नै जिल्लास्तरीय वार्षिक समिक्षा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ। आयुर्वेद सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित स्तरीय एवं मानक निर्देशिका मापदण्ड र कार्यविधिहरूको सूची तयार गर्ने समिक्षामा माग भएका प्राविधिक पक्षको सम्बोधनका लागि एक प्राविधिक कार्यदल बनाई तयारी गर्ने अनसाइट कोचिङ गर्नुपर्ने आयुर्वेद स्वास्थ्य संस्थाहरू समयसारिणी सहितको कार्य योजना तयार गर्ने। आयुर्वेद सेवा प्रवाहको स्थलगत प्राविधिक अनसाइट कोचिङ गर्नुपर्नेछ । 			

बजेट बाँडफाडः	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड, कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ । बजेट बाँडफाड गर्दा रु १ लाख समिक्षा र रु २ लाख onsite coachingमा बाँडफाँड गर्नुपर्नेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको सूचक	समिक्षाको प्रतिवेदन अनसाइट भिजिट योजना, अनसाइट कोचिंग गरेको स्वास्थ्य संस्थाको संख्या
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन सम्बन्धित निकायमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

७. प्रा आ चि विजौरी र लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालयमा CME सञ्चालन

खर्चशीर्षक नः	बजेटः	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु. १ लाख	महिना	१२	प्रथम, दोश्रो, तेश्रो र चौथो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय	प्रदेश अन्तरगत रहेकाप्रदेश अन्तर्गतका प्रा आ चि विजौरी र लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालयमा अस्पतालका चिकित्सक, आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मी, नर्सिङ स्टाफ तथा अन्य स्वास्थ्य कर्मीहरूको निरन्तर ज्ञान र सीप दक्षताको अध्यावधिक गराई आम नागरिकमा गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको छ ।
उद्देश्यः	अस्पतालका चिकित्सक, नर्सिङ स्टाफ तथा अन्यस्वास्थ्यकर्मीको दक्षतामा अभिवृद्धि गरी प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रदेश अन्तर्गतका प्रा आ चि विजौरी र लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालयमा
खर्च क्षेत्र	प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यपत्र खर्च, खाजा तथा स्टेशनरी खर्च ।
लक्षित समुह	प्रा आ चि विजौरी र लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालयमा अस्पतालका स्वास्थ्य कर्मीहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> कार्यक्रम सञ्चालन उपयुक्त सिकाई शिर्षक र समयसारिणी सहितको योजना तयार गर्ने । विभिन्न विधाका विज्ञबाट अनुशिक्षण गरिने गरी कम्तिमा महिनाको १ पटक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रस्तुती, लघु प्रवचन, मस्तिष्क मन्थन र छलफलका माध्यमबाट स्वास्थ्यकर्मीहरूको ज्ञान, सीप र दक्षतामा अभिवृद्धि गर्ने ।
बजेट बाँडफाडः	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	स्वास्थ्यकर्मीहरूको दक्षतामा वृद्धि भई गुणस्तरीय तथा प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा प्रवाह हुनेछ ।
अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	स्वास्थ्य निर्देशनालय तथा मन्त्रालयबाट अनुगमन गरीनेछ ।
प्रतिवेदनः	कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

८. "मेरो स्वास्थ्य मेरो जिम्मेवारी समुदाय स्तरमा स्वस्थ जीवन शैली प्रवर्धन कार्यक्रम "

शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु २५ लाख	जिल्ला	१२	प्रथम, दोस्रो, तेस्रो
उपशीर्षक	विवरण			
परिचय:	घर, परिवार र समुदायमा स्वस्थ खानपान, आनी बानी र व्यवहारको परिपालन गर्नाले सने र नसने रोग दुवैको समुदायस्तरबाट रोकथाम र नियन्त्रण गर्न प्रभावकारी हुन्छ। समुदायमा जनस्वास्थ्यका संसाधन तथा विधीको समुचित उपयोगद्वारा नागरिको स्वास्थ्य रक्षा र प्रवर्द्धनका लागि यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।			
उद्देश्य:	नागरिकहरुको स्वास्थ्य चेतना र स्वस्थ व्यवहार पालना सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि गराई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गराउनु ।			
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	१२ जिल्लास्थित आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरु र आयुर्वेद चिकित्सालय			
खर्च क्षेत्र	दैभ्रभ, यातायात खर्च, कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सेवा प्रवाह बिन्दुस्थलमा गरिने द्रुत परीक्षण किट/ सर सामग्री खरिद र अन्य व्यवस्थापकीय खर्च			
लक्षित समुह	प्रदेशवासी नागरिकहरु			
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> आयुर्वेद सेवाको पहुँचमा नभएका क्षेत्रहरु पहिचान गरीकम्तीमा पनि २स्थानछनोटगर्ने। सो स्थानका सामुदायिक भवन वा अन्य सरकारी भवनमा महिनाको कम्तीमा २ पटक स्वस्थजीवनशैली प्रशिक्षित आयुर्वेद चिकित्सक/ आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मी र योग प्रशिक्षक सम्मिलित टोलीले जिवनपथमा आधारितयोग, जीवनशैली ,स्वस्थवृत, रसायन(बारेमा वृद्ध-वृद्धा, महिला बालबालिका , प्रौढ तथा युवाहरुलाई सचेतना तथा असल व्यवहार अवलम्बनका बारेमा सैद्धान्तिक एवं व्यावहारिक ज्ञान प्रदान गर्न अभियान सञ्चालन गर्ने। उक्त कार्यक्रम सञ्चालित स्थानमा सेवाको पूनः पृष्ठपोषण तथा पूनरागमन गर्ने योजना बनाई लागू गर्ने सेवाको अभिलेख तयार गर्ने। 			
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ।			
अपेक्षित उपलब्धी	नागरिकहरुको स्वास्थ्य चेतना र स्वस्थ व्यवहार पालना सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि गराई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन			
अनुगमन र मुल्याङ्कनका सूचकहरु	<ul style="list-style-type: none"> सञ्चालित कार्यक्रमको पटक संख्या सेवाग्राहीहरुको विवरण 			
कार्यक्रम सञ्चालनका सन्दर्भ ग्रन्थहरु	नागरिक आरोग्य कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७६ सोको कार्ययोजना, मेरो स्वास्थ्य मेरो जिम्मेवारी कार्यक्रम निर्देशिका र अन्य प्रचलित कानून			

९. विद्यालय शिक्षकहरूका लागि आयुर्वेद तथा योग सम्बन्धी अभिमुखीकरण

शिर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु २४ लाख	जिल्ला	१२	प्रथम, दोस्रो, तेश्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय:	स्वस्थ समुन्नत जीवनको आधार विद्यालय शिक्षाबाट नै प्रारम्भ हुन्छ। योग शिक्षाले विद्यार्थीहरूको Cognitive and Psychomotor function मा सकारात्मक प्रभाव पारेको विभिन्न अनुसन्धानबाट पुष्टि भएका छन्। यसरी विद्यालयको नियमित तथा अतिरिक्त पाठ्यक्रममा स्वस्थ जीवन जिउने आधार (दिनचर्या, ऋतुचर्या, यौगिक जीवनशैली) समावेश गरी विद्यार्थीहरूलाई सानै उमेरदेखि स्वस्थ व्यवहार अवलम्बन गराउनका लागि विद्यालयका स्वास्थ्य शारीरिक शिक्षक/ शिक्षिकालाई आयुर्वेद तथा योग सम्बन्धी अभिमुखीकरण दिन यो कार्यक्रमको प्रस्ताव गरिएको छ।
उद्देश्य:	विद्यालयस्तरका शिक्षकहरूलाई आयुर्वेद तथा योग सम्बन्धी अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्नु
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरू (विजौरी बाहेक)
खर्च क्षेत्र	दै भ्र भ तथा यातायात खर्च, अभिमुखीकरण सामग्री खर्च र अन्य व्यवस्थापकीय खर्च
लक्षित समुह	विद्यालयका शिक्षकहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	विद्यालय एवं शिक्षकको छनौट गरि अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	विद्यालयस्तरका शिक्षकहरूलाई आयुर्वेद तथा योग सम्बन्धी अभिमुखीकरण सञ्चालन भई विद्यालयमा स्वस्थ जीवनशैली तथा योग अभ्यास वानीको विकास हुनेछ।
अनुगमन र मुल्याङ्कनका सूचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> अभिमुखीकरणको योजना लाभान्वितको संख्या
कार्यक्रम सञ्चालनका सन्दर्भ सामग्रीहरू	नेपाल सरकारले तयार पारेको विद्यालय आयुर्वेद तथा योग शिक्षा कार्यक्रम निर्देशिका र प्रचलित कानून

१०. प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय विजौरीलाई ५० सैयामा स्तरोन्नती गर्ने जनशक्ती(औजार उपकरण समेत)

शिर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
-----------	------	------	--------	-----------------------------------

२२५२२	रु ५० लाख	संस्था	१	दोस्रो
-------	-----------	--------	---	--------

उपशीर्षक	विवरण
परिचय:	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय विजौरीमा विरामीको चाँप बढ्दै गएकोले आयुर्वेद सेवालाई विस्तार गरी हाल सञ्चालित ३० शैय्यालाई विस्तार गरी गर्न ५० शैयायुक्त अन्तरंग सेवा सञ्चालन स्तरोन्नती गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य:	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय विजौरीमा अन्तरंग सेवा सञ्चालन गरी सेवालाई विस्तार गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय विजौरी दाङ
खर्च क्षेत्र	अन्तरंग कक्ष व्यवस्थापन, बेड, औजार उपकरण र जनशक्ती
लक्षित समुह	प्रदेशबासी नागरिकहरू
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • चिकित्सालयको सेवा विस्तारका लागि आवश्यक औजार उपकरण र अन्य सर सामग्रीको लगत तयार गर्ने • न्यूनतम सेवा मापदण्डले सिफारिश गरेका विषयहरूको प्राथमिकिकरण गर्ने • कार्ययोजना बनाई खरिद आपूर्ति एवं व्यवस्थापन गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय विजौरीमा अन्तरंग सेवा सञ्चालन गरी सेवा विस्तार हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	मन्त्रालय र स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट कार्यक्रमको अनुगमन गरिनेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालनका सन्दर्भ सामाग्रहीहरू	न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यान्वयन निर्देशिका २०७८ र प्रचलित कानून लगायत अन्य कानून ।

११. प्रा आ चि बिजौरीमा शल्य चिकित्सा र पञ्चकर्म सेवा विस्तार निरन्तरता

शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु २० लाख	संस्था	३	प्रथम, दोस्रो र तेश्रो

शीर्षक:	विवरण
परिचय:	आयुर्वेद चिकित्सा विज्ञानमा शरीरमा उत्पन्न भएका विकार पदार्थको शरीरबाट बाहिर निकाल्ने (शोधन) र शरीर भित्रै उत्पन्न विकारलाई घटाउने/सन्तुलित पार्ने (शमन) चिकित्सा पद्धति अभ्यासमा छन्। यसमध्ये असन्तुलित जीवनशैली र खानपानका कारण रोगहरुको व्यवस्थापनमा शरीर शोधन पार्ने (पञ्चकर्म) चिकित्साको संसारभर माग र अभ्यास बढि प्रचलनमा आएको छ। उच्चरक्त चाप, मधुमेह, वातव्याधी, मोटोपना, एलर्जी तथा चर्म विकार लगायतका समस्यामाहरुको उचित व्यवस्थापन साथै शल्य चिकित्सा सेवालाई सुदृढिकरण तथा सवलिकरण गरी सेवालाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य:	शल्य चिकित्सा र पञ्चकर्म सेवा सञ्चालनमा ल्याउनु।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय विजौरी दाङ।
खर्च क्षेत्र	जनशक्ती व्यवस्थापन आवश्यक औजार उपकरण औषधी तथा बस्तु खरिद तथा व्यवस्थापन
कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया:	<ul style="list-style-type: none"> शल्य चिकित्सा र पञ्चकर्म सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक औजार उपकरण औषधि तथा बस्तु खरिद तथा व्यवस्थापन। विज्ञ जनशक्ति व्यवस्थापन दैनिक सेवा प्रवाह
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि तथा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत खर्च मापदण्ड अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई मात्र कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धि:	शल्य चिकित्सा र पञ्चकर्म सेवाका माध्यामद्वारा विरामीहरुले स्वास्थ्य लाभ गर्नेछन्।
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	<ul style="list-style-type: none"> पञ्चकर्म सेवाबाट लाभान्वित विरामी संख्या, सेवाको प्रकार शल्यचिकित्साबाट लाभान्वित विरामी संख्या, सेवाको प्रकार
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१२. निःशुल्क विशेषज्ञ आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन

खर्च शीर्षक नं	बजेट (रु. हजारमा)	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने अवधि
२२५२२	रु १० लाख	पटक	१	दोश्रो

उपशीर्षक:	विवरण
कार्यक्रमको परिचय:	आयुर्वेद चिकित्सा सेवालाई सर्वव्यापी पहुँचको अवधारणा विशेषज्ञ आयुर्वेद सेवाको पहुँचमा नभएका बस्ती तथा समुदायमा निःशुल्क विशेषज्ञ आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनगर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो।
कार्यक्रमको उद्देश्य:	विशेषज्ञ आयुर्वेद सेवामा बञ्चितकरणमा परेका समुदायको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने
कार्यक्रमबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या/ समुह	प्रदेशवासी नागरिकहरू
कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निकाय	प्रादेशिक आयुर्वेद चिकित्सालय बिजौरी
कार्यक्रमका खर्च क्षेत्रहरू	स्थान छनौट एवं सम्बद्ध स्थानीयसँग समन्वय बैठक, औषधि उपकरण तथा जनशक्ति तयारी, शिविर सञ्चालन र अन्य व्यवस्थापकीय खर्च
कार्यक्रम सञ्चालन मार्गदर्शन/ विधि	<ul style="list-style-type: none"> निःशुल्क आयुर्वेद विशेषज्ञ शिविर कार्यक्रमहरूको लागि उपयुक्त स्थान छनौट एवं सम्बद्ध स्थानीयसँग समन्वय बैठक, शिविर सञ्चालन प्राविधिक कार्यदल गठन गरी औषधि उपकरण तथा जनशक्ती व्यवस्थापन गर्ने । विशेषज्ञ शिविर सञ्चालन
कार्यक्रमको अपेक्षित उपलब्धी	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य सेवालाई जनताको पहुँचमा पुर्याउने साथै नागरीकलाई समयमै रोगकोबाट सचेत बनाई सेवाको प्रतिबेदन तयार गरी गुणस्तरीय स्वास्थ्य प्रदान हुनेछ ।
कार्यक्रम अनुगमन मूल्याङ्कनका सुचकहरू	<ul style="list-style-type: none"> शिविर सञ्चालन प्राविधिक कार्यदल गठन सेवाबाट लाभान्वित नागरीक कार्यक्रम सञ्चालन प्रतिबेदन
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार बजेट बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सन्दर्भ सामाग्रीहरू	प्रचलित सार्वजनिक खरिद कानून र आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सेवा मापदण्ड निर्देशिका सम्बन्धी दस्तावेज

१३. स्वस्थकर जीवन शैली प्रवर्द्धनमा गृहणीहरूका लागि भान्सा सुधार कार्यक्रम

शीर्षक नं	बजेट	एकई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु ३५ लाख	संस्था	१२	दोस्रो र तेश्रो
उपशीर्षक	विवरण			
परिचय	आयुर्वेदले असल खानपान आचरण, सु-आचरण र असल विचार सहित स्वस्थ रहने तरिका सिकाउछ। समयअनुकूल रमौसममा आधारित खानाले स्वस्थ जीवनको लागि राम्रो अभ्यासहरू चित्रण गर्दछ। प्राचीन सन्तहरूको दीर्घायु र स्वस्थ जीवनशैलीमा स्वस्थ खानपानका विभिन्न तरिकाहरूमा आधारित थियो। घरेलु खानाको प्रवर्द्धन गर्न, संक्रामक रोगहरू, नसर्ने रोगहरूको रकुपोषणबाट बच्न, पत्रु खानाको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्न भान्सा सुधार मार्फत पोषण शिक्षाबाट समुदायको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्नको लागि समुदायहरूको क्षमता विकास गरी जीवन चक्रको आधारमा आयुर्वेदप्रणाली निहित पोषणका ज्ञान र सीपहरू मार्फत स्वस्थकर जीवन शैली अभिवृद्धि गर्ने छ।			
उद्देश्य:	खाना पकाउनु पूर्वदिखि उपभोगसम्म आयुर्वेदमालिपिबद्धपोषणप्रवर्द्धन कार्यहरूलाई पोषणसंवेदनशील भई भान्सा सुधार मार्फत समुदायको पोषण सुधार हुने गरी परिणाम प्राप्त गर्न सहभागीहरूमा ज्ञान, सीप तथा धारणामा प्रदान गर्दछ।			
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरू (बिजौरी बाहेक)			
खर्च क्षेत्र	दैं भ्रम तथा यातायात खर्च, बैठक, गोष्ठि, अभियान सञ्चालनको मोड्युल, छपाई अभियान सञ्चालन व्यवस्थापन			
लक्षित समुह	प्रदेशबासी नागरिकहरू			
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • अभियान सञ्चालन सन्दर्भ ग्रन्थ तयार गरीने • सन्दर्भग्रन्थका आधारमा मोड्युल तयार गर्ने • हरेक जिल्लामा आयुर्वेद स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई यस कार्यक्रम सम्बन्धी अनुशिक्षण गर्ने • अभियान सञ्चालनका लागि कार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने • कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकायले स्थानीय तहमा रहेका आयुर्वेद औषधालय र नागरिक आरोग्य केन्द्रको समन्वयमा समुदायस्तरमा महिला सामुदायिक स्वयंसेविका, शिक्षक, कृषक समुह, वन समूह लगायत समुदायमा रहेका सरोकारवालहरूलाई केन्द्रबिन्दुमा राखि निर्देशिका बमोजिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। 			
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।			
अपेक्षित उपलब्धी	स्वस्थभान्सा/ असल खानपान रहन-सहन र चाल चलन सम्बन्धी अभ्यासहरूमार्फत स्वास्थ्यरपोषणप्रवर्द्धन गर्न नागरिकहरूको व्यक्तिगत एवं सामुदायिक तवरमा व्यवहारमा परिवर्तन भएको हुनेछ			
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको पटक संख्या लाभान्वितको संख्या			

१४. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रमा पञ्चकर्म सेवा विस्तार

शिर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु ८० लाख	संस्था	८	प्रथम, दोस्रो र तेश्रो
शिर्षक:	विवरण			
परिचय:	आयुर्वेद चिकित्सा विज्ञानमा शरीरमा उत्पन्न भएका विकार पदार्थको शरीरबाट बाहिर निकाल्ने (शोधन) र शरीर भित्रै उत्पन्न विकारलाई घटाउने/ सन्तुलित पार्ने (शमन) चिकित्सा पद्धति अभ्यासमा छन्। यसमध्ये असन्तुलित जीवनशैली र खानपानका कारण रोगहरूको व्यवस्थापनमा शरीर शोधन पार्ने (पञ्चकर्म) चिकित्साको संसारभर माग र अभ्यास बढि प्रचलनमा आएको छ। उच्चरक्त चाप, मधुमेह, वातव्याधी, मोटोपना, एलर्जी तथा चर्म विकार लगायतका समस्यामाहरूको उचित व्यवस्थापनमा पञ्चकर्म सेवा प्रभावकारी भएको हुनाले यो कार्यक्रम प्रस्ताव गरीएको हो।			
उद्देश्य:	पञ्चकर्म सेवा सञ्चालनमा ल्याउनु।			
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय:	लुम्बिनी आयुर्वेद चिकित्सालय र राप्ति आयुर्वेद चिकित्सालय, कपिलवस्तु, पाल्पा रोलपा अर्घाखाँची, बर्दिया र बाँके, जिल्लाका आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरू			
खर्च क्षेत्र	जनशक्ती व्यवस्थापन आवश्यक औजार उपकरण औषधी तथा बस्तु खरिद तथा अन्य व्यवस्थापकीय खर्च			
कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया:	पञ्चकर्म सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक औजार उपकरण औषधि तथा बस्तु खरिद तथा व्यवस्थापन। जनशक्ति व्यवस्थापन <ul style="list-style-type: none"> पञ्चकर्म सेवा प्रवाहका लागि बी ए एम एस गरी कम्तीमा १ वर्ष पञ्चकर्म सेवा प्रवाहको अनुभव भएको चिकित्सकको व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ। महिला र पुरुषका लागि छुट्टा छुट्टै अनुभवी अभ्यङ्गकर्ताको व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ। 			
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि तथा प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत खर्च मापदण्ड अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई मात्र कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।			

अपेक्षित उपलब्धि:	पञ्चकर्म सेवाका माध्यमद्वारा विरामीहरूले स्वास्थ्य लाभ गर्नेछन्।
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	सेवा ग्राहीको संख्या र सेवाको प्रकार
प्रतिवेदन	कार्यक्रम सम्पन्न भए पछि कार्यक्रम सञ्चालन वारेको प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

१५. गुल्मी र प्युठानमा विस्तारित आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम निरन्तरता

शीर्षक नं	बजेट	एकाई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु २० लाख	संस्था	२	प्रथम, दोस्रो र तेश्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय:	यी जिल्लाहरूमा साविकका स्थापना भएक जिल्ला आयुर्वेद सेवा के अपायक स्थानमा रहेका कारण बहुसंख्यक नागरिकहरूको आयुर्वेद सेवामा पहुँच नभएका कारण पहुँचयोग्य स्थानमा विगत ३ वर्षदेखि पायक पर्ने स्थानमा विस्तारित आयुर्वेद सेवा प्रवाह गर्ने गरी ईकाइ सञ्चालन गर्न यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो ।
उद्देश्य:	आयुर्वेद सेवालार्ई सुदृढिकरण र सवलिकरण गरी प्रभावकारी सेवा विस्तार गर्न ।
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र गुल्मी र प्युठान
खर्च क्षेत्र	औषधी, औजार, उपकरण खरिद जनशक्ति तथा अन्य व्यवस्थापकीय खर्च ।
लक्षित समुह	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र गुल्मी र प्युठान
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> आयुर्वेद सेवा विस्तारका लागि वि.ए.एम.एस. उतिर्णगरी कम्तिमा १ वर्ष भन्दा बढीको अनुभव प्राप्त १ जना चिकित्सक र १ जना प्राविधिक चौथो स्तरको कर्मचारी र आवश्यकता अनुसार सहयोगी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने । आयुर्वेद सेवा विस्तारका लागि आवश्यक पर्ने औषधी औजार उपकरणहरूको सूची तयार गर्ने लागत अनुमान गर्ने र सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली अनुसार खरिद कार्य गर्ने । दैनिक सेवा प्रवाह गरी अभिलेख तयार गर्ने ।
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरूमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	आयुर्वेद सेवालार्ई सुदृढिकरण र सवलिकरण गरी प्रभावकारी सेवा विस्तार हुने
अनुगमन र मुल्याङ्कन	सेवा विस्तारका लागि छनौट भएका चिकित्सक सेवा विस्तारका लागि आवश्यक पर्ने औषधी औजार उपकरणहरूको सूची

१६. प्रयोगशाला कन्ज्युमेवबल सामाग्री सहयोग

शीर्षक नं	बजेट	एकई	लक्ष्य	कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवधि
२२५२२	रु १२ लाख	संस्था	१२	दोश्रो

उपशीर्षक	विवरण
परिचय:	चिकित्सा विज्ञानको आधुनिकीकरणसँग सँगै विरामीहरुको रोग निदान तथा चिकित्सकीय कार्यमा प्रयोगशाला परिक्षण र यसको नतिजा अपरिहार्य बन्दै गएको छ। यसबाट रोगको सहि निदान तथा उचित उपचारमा सघाउ पुर्याई अकालमा हुने जन धनको क्षति तथा व्यर्थ औषधोपचार खर्चको न्युनीकरण भएको छ। यसैले आयुर्वेद चिकित्सालयमा प्रवाह हुने विभिन्न खालका चिकित्सा सेवामा गुणस्तरीयता अभिवृद्धि गर्ने हतुले यो कार्यक्रम प्रस्ताव गरिएको हो।
उद्देश्य:	आयुर्वेद संस्थाहरुमा प्रयोगशाला सञ्चालनका गर्ने
कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकाय	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरु (बिजौरी बाहेक)
खर्च क्षेत्र	प्रयोगशाला जन्य औजार उपकरण तथा सामाग्री खरिद
लक्षित समुह	आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्रहरु
कार्यक्रम सञ्चालन विधि	<ul style="list-style-type: none"> • प्रयोगशाला सञ्चालनका लागि आवश्यक सामाग्रीको सूची तयार गर्ने। • सम्बन्धित प्राविधिकबाट लागत अनुमान तयार गरी सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम खरिद कार्य गर्ने।
बजेट बाँडफाँड:	प्रचलित ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अनुसार विनियोजित बजेट रकम खर्च गर्नका लागि विभिन्न खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गर्ने र कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गराई कार्यक्रम सञ्चालन र खर्च गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	आयुर्वेद संस्थाहरुमा प्रयोगशाला सञ्चालन भई आयुर्वेद सेवा गुणस्तरीय र प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन हुनेछ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन सूचक	आवश्यक सामाग्रीको सूची सञ्चालित प्रयोगशालाको संख्या

अनूसूचीहरू:

अनूसूचि १:

खानेपानी परिक्षण रेकर्डिङ्ग को ढाचा

सि न(१)	मिति(२)	आयोजनाको नाम(३)	नमुना लिएको स्थान(४)	उपभोक्ताको नाम थार धाराको नमुनाको हकमा(५)	GPS Location(६)	धमिलोपना NTU(७)	PH(८)	Electrical Conduct.(९)	क्लोरिन अवषेण(१०)	इ कोली / CFU(११)

अनूसूचि २:

किशोरीको रक्त अल्पता जाँच अभिलेख फारम

जिल्ला:

गापा/नपा:

विद्यालयको नाम

मिति

सि न (१)	किशोरीको नाम थर (२)	कक्षा (३)	पुरा भएको उमेर वर्ष (४)	जाति कोड (५)	किशोरीको		महिनावारी शुरु भएको छ छैन? (८)	यदि महिनावारी शुरु भएको छ भने			रगत सम्बन्धि कुनै रोग थाहा छ? (१२)	परिवारको आमदानीको मुख्य श्रोत (१३)	विद्यालयमा आईरन चक्की खाएको नखाएको (१४)	रक्त समूह (१५)	हेमोग्लोबिनको मात्रा (१६)
					तौल (के जी) (६)	उचाई (से मी) (७)		महिनावारी हुँदा कति दिन रगत बग्छ? (९)	महिनावारी प्राय कति समयको अन्तरालमा हुन्छ? (१०)	महिनावारी हुँदा (कति प्याङ् /वा कपडा भिज्छ भनेर सोध्ने र सो संख्या उल्लेख गर्ने (११)					